

Z A K O N

O UPRAVLJANJU OTPADOM

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se: vrste i klasifikacija otpada; planiranje upravljanja otpadom; subjekti upravljanja otpadom; odgovornosti i obaveze u upravljanju otpadom; organizovanje upravljanja otpadom; upravljanje posebnim tokovima otpada; uslovi i postupak izdavanja dozvola za upravljanje otpadom; prekogranično kretanje otpada; izveštavanje o otpadu i baza podataka; finansiranje upravljanja otpadom; nadzor, kao i druga pitanja od značaja za upravljanje otpadom.

Upravljanje otpadom je delatnost od opšteg interesa.

Cilj zakona

Član 2.

Cilj ovog zakona je da se obezbede i osiguraju uslovi za:

- 1) upravljanje otpadom na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i životna sredina;
- 2) prevenciju nastajanja otpada, posebno razvojem čistijih tehnologija i racionalnim korišćenjem prirodnih bogatstava, kao i otklanjanje opasnosti od njegovog štetnog dejstva na zdravlje ljudi i životnu sredinu;
- 3) ponovno iskorišćenje otpada i izdvajanje sekundarnih sirovina iz otpada;
- 4) razvoj postupaka i metoda za odlaganje otpada;
- 5) sanaciju nesanitarnih i divljih deponija;
- 6) praćenje stanja postojećih i novoformiranih sanitarnih deponija;
- 7) razvijanje svesti o upravljanju otpadom.

Način upravljanja otpadom

Član 3.

Upravljanje otpadom vrši se na način kojim se obezbeđuje najmanji rizik po ugrožavanje života i zdravlja ljudi i životne sredine, kontrolom i merama smanjenja:

- 1) zagađenja voda, vazduha i zemljišta;
- 2) opasnosti po biljni i životinjski svet;
- 3) opasnosti od nastajanja udesa odnosno velikog udesa, naročito eksplozija ili požara;
- 4) negativnih uticaja na predele i prirodna dobra posebnih vrednosti;
- 5) nivoa buke i neprijatnih mirisa.

Izuzeci od primene

Član 4.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na:

- 1) gasovite otpadne materije koje se ispuštaju u atmosferu;

2) zemlju (in situ) uključujući neiskopanu kontaminiranu zemlju i građevine trajno povezane sa zemljištem;

3) nekontaminirano zemljište i druge materijale iz prirode iskopane tokom građevinskih aktivnosti gde je izvesno da će materijal biti korišćen u građevinske svrhe u svom prirodnom obliku na gradilištu na kom je iskopan;

4) radioaktivni otpad;

5) deaktivirane eksplozive;

6) fekalije, ako nisu obuhvaćene stavom 2. tačka 2) ovog člana;

7) slamu i druge prirodne neopasne poljoprivredne ili šumske materijale koji se koriste u poljoprivredi, šumarstvu ili za proizvodnju energije od takve biomase kroz procese ili metode, koji ne štete životnoj sredini ili ugrožavaju zdravlje ljudi;

8) mulj iz kanalizacionih sistema i sadržaj septičkih jama, osim mulja iz postrojenja za tretman otpadnih voda.

U meri u kojoj je to uređeno drugim propisima, mere ovog zakona ne primenjuju se na:

1) otpadne vode;

2) sporedne proizvode životinjskog porekla, uključujući i dobijene proizvode na koje se primenjuju propisi u oblasti veterinarstva, osim onih koji su namenjeni za spaljivanje, korišćenje u postrojenjima za proizvodnju biogasa i biometana ili postrojenjima za kompostiranje ili odlaganje na sanitarnu deponiju pod posebnim uslovima, u skladu sa posebnim propisom;

3) supstance koje su namenjene da se koriste kao hranivo u skladu sa propisima o hrani za životinje i koje se ne sastoje ili ne sadrže sporedne proizvode životinjskog porekla;

4) leševe životinja koje nisu zaklane, kao i na ubijene životinje u cilju iskorenjivanja epizootične bolesti, a koje su uklonjene u skladu sa propisima u oblasti veterinarstva;

5) otpad koji nastaje pri istraživanju, iskopavanju, eksploataciji, pripremi i skladištenju mineralnih sirovina, kao i pri radu u kamenolomima na koje se primenjuju propisi o upravljanju rudarskim otpadom.

Na sedimente premeštene unutar površinskih voda radi upravljanja vodama i vodnim putevima ili sprečavanja poplava ili smanjenja efekata poplava ili suša ili melioracije zemljišta, ne primenjuju se odredbe ovog zakona, ako je utvrđeno da su sedimenti neopasni.

Značenje izraza

Član 5.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) anaerobna digestija jeste proces u kojem se biorazgradivi materijal razgrađuje u odsustvu kiseonika;

2) bio otpad jeste biorazgradivi otpad iz bašti i parkova, otpad od hrane i kuhinjski otpad iz domaćinstva, restorana, ugostiteljstva i maloprodajnih objekata, kancelarija i veleprodaje i sličan otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;

3) centar za sakupljanje otpada jeste mesto određeno odlukom jedinice lokalne samouprave, na koje građani donose otpad i kabasti otpad (nameštaj i bela tehnika, baštenski otpad, materijal pogodan za reciklažu, uključujući i opasan otpad iz domaćinstva);

4) dekontaminacija obuhvata sve operacije koje omogućavaju ponovno korišćenje, reciklažu ili bezbedno odlaganje opreme, objekata ili materijala kontaminiranih opasnim materijama i može uključiti uklanjanje ili zamenu opasnih materija odgovarajućim manje štetnim materijama;

5) deponija jeste mesto za konačno sanitarno odlaganje otpada na površini ili ispod površine zemlje uključujući:

- interna mesta za odlaganje (mesto gde proizvođač odlaže sopstveni otpad na mestu nastanka),
- stalna mesta (više od jedne godine) koja se koriste za privremeno skladištenje otpada, ali isključujući skladišta gde se otpad istovara radi pripreme za dalji transport do mesta za tretman, odnosno ponovno iskorišćenje ili odlaganje na drugim lokacijama i skladištenje otpada pre tretmana, odnosno ponovnog iskorišćenja najduže do tri godine ili skladištenje otpada pre odlaganja najduže do jedne godine);

6) divlja deponija jeste mesto, javna površina, na kojoj se nalaze nekontrolisano odložene različite vrste otpada i koje ne ispunjava uslove utvrđene propisom kojim se uređuje odlaganje otpada na deponije;

7) delatnost upravljanja otpadom jeste sakupljanje, transport, skladištenje, ponovno iskorišćenje (uključujući i sortiranje) i odlaganje otpada, uključujući i nadzor nad tim operacijama i naknadni monitoring lokacija odlaganja, a uključujući i radnje koje obavljaju trgovac i posrednik;

8) dozvola za upravljanje otpadom jeste rešenje nadležnog organa kojim se pravnom licu ili preduzetniku odobrava obavljanje delatnosti upravljanja otpadom i utvrđuju uslovi postupanja sa otpadom na način koji obezbeđuje najmanji rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu;

9) držalac otpada jeste proizvođač otpada, fizičko ili pravno lice ili preduzetnik koji ima faktičku vlast nad otpadom;

10) farmaceutski otpad jesu svi lekovi, preparati i sirovine, uključujući i njihovu primarnu ambalažu, kao i sav pribor korišćen za njihovu pripremu i primenu.

Farmaceutski otpad može biti:

- neopasan farmaceutski otpad koji ne predstavlja opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi, a tretira se po postupku propisanom za upravljanje opasnim farmaceutskim otpadom,
- opasan farmaceutski otpad nastao od lekova koji sadrže teške metale i dezinficijenasa, kao i lekova poznatog i nepoznatog sastava i lekova čiji se sastav ne može utvrditi, citotoksični i citostatski otpad;

11) industrijski otpad jeste otpad iz bilo koje industrije ili sa lokacije na kojoj se nalazi industrija, osim jalovine nastale prilikom istraživanja, eksploatacije, pripreme i skladištenja mineralnih sirovina na istražnom i eksploatacionom polju;

12) inertni otpad jeste otpad koji nije podložan bilo kojim fizičkim, hemijskim ili biološkim promenama, ne rastvara se, ne sagoreva ili na drugi način fizički ili hemijski reaguje, nije biološki razgradiv ili ne utiče nepovoljno na druge materije sa kojima dolazi u kontakt na način koji može da dovede do povećanja zagađenja životne sredine ili ugrozi zdravlje ljudi, a ukupno izluživanje i sadržaj zagađujućih materija u otpadu i ekotoksičnost izlučenih materija ne smeju biti značajni, a posebno ne smeju da ugrožavaju kvalitet površinskih i/ili podzemnih voda;

13) karakterizacija otpada jeste postupak ispitivanja kojim se utvrđuju fizičko-hemijske, hemijske i biološke osobine i sastav otpada, odnosno određuje da li otpad sadrži ili ne sadrži jednu ili više opasnih karakteristika;

14) klasifikacija otpada jeste postupak svrstavanja otpada na jednu ili više lista otpada koje su utvrđene posebnim propisom, a prema njegovom poreklu, sastavu i daljoj nameni;

15) komercijalni otpad jeste otpad koji nastaje u privrednim društvima, ustanovama i drugim institucijama koje se u celini ili delimično bave trgovinom, uslugama, kancelarijskim poslovima, sportom, rekreacijom ili zabavom, osim komunalnog i industrijskog otpada;

16) kompostiranje jeste tretman biorazgradivog otpada pod dejstvom mikroorganizama, u cilju stvaranja komposta, u prisustvu kiseonika i pod kontrolisanim uslovima;

17) komunalni otpad jeste mešoviti i odvojeno sakupljeni otpad iz domaćinstva, koji uključuje papir i karton, staklo, metal, plastiku, bio otpad, drvo, tekstil, ambalažu, otpad od električne i elektronske opreme, otpad od baterija i akumulatora, kabasti otpad uključujući duške i nameštaj kao i mešoviti i odvojeno sakupljeni otpad iz drugih izvora, gde je takav otpad sličan po prirodi i sastavu otpada iz domaćinstva. Komunalni otpad ne uključuje otpad iz proizvodnje, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, septičkih jama i kanalizacione mreže i prečišćavanja otpadnih voda uključujući kanalizacioni mulj, otpadna vozila ili otpad od građenja i rušenja. Ovom definicijom ne dovodi se u pitanje raspodela odgovornosti za upravljanje otpadom između javnih i privatnih subjekata;

18) medicinski otpad jeste otpad koji nastaje iz objekata u kojima se obavlja zdravstvena zaštita ljudi ili životinja i/ili sa drugih mesta u kojima se pružaju zdravstvene i druge usluge (iz dijagnostike, eksperimentalnog rada, laboratorija, čišćenja, održavanja i dezinfekcije prostora i opreme), a obuhvata neopasan i opasan medicinski otpad, i to:

- neopasan medicinski otpad koji nije zagađen opasnim ili drugim materijama, a koji je po svom sastavu sličan komunalnom otpadu (biorazgradiv i dr),
- opasan medicinski otpad koji zahteva posebno postupanje, odnosno koji ima jednu ili više opasnih karakteristika koje ga čine opasnim otpadom, i to: patoanatomski otpad, oštri predmeti, otpad zagađen krvlju i telesnim tečnostima, infektivni, i potencijalno infektivni, ostali opasan medicinski otpad (hemijski otpad, otpad sa visokim sadržajem teških metala);

19) materijalno ponovno iskorišćenje jeste svaki postupak ponovnog iskorišćenja, isključujući ponovno iskorišćenje u energetske svrhe i prethodnu preradu u materijale koji će se koristiti kao gorivo ili druga sredstva za proizvodnju energije; uključuje, između ostalog, pripremu za ponovnu upotrebu, reciklažu i nasipanje;

20) mobilno postrojenje za upravljanje otpadom jeste pokretna tehnička jedinica za koju nadležni organ ne izdaje građevinsku dozvolu a u kojoj se otpad tretira (operacijama R1 do R12, D8, D9, D13 i D14) na mestu nastanka otpada, odnosno na drugoj lokaciji proizvođača otpada ili na lokaciji za koju operater mobilnog postrojenja za upravljanje otpadom poseduje dozvolu za skladištenje iste vrste otpada koji je predviđen za tretman i na kojoj ispunjava uslove za tretman predmetnog otpada, uz prethodno pribavljenu saglasnost jedinice lokalne samouprave;

21) najbolje dostupne tehnike (BAT) jesu najbolje dostupne tehnike u skladu sa zakonom kojim se uređuje integrisano sprečavanje i kontrola zagađivanja životne sredine;

22) nasipanje jeste svaka operacija ponovnog iskorišćenja gde se odgovarajući neopasni otpad koristi u svrhe rekultivacije u iskopanim područjima ili u inženjerske svrhe u uređenju pejzaža. Otpad koji se koristi za nasipanje mora da zameni materijale koji nisu otpad a koji bi se inače u tu svrhu koristili, da bude pogodan za gore navedene svrhe i da bude ograničen na količinu koja je striktno neophodna za postizanje te svrhe;

23) neopasan otpad jeste otpad koji nema karakteristike opasnog otpada;

24) nesanitarna deponija (smetlište) jeste mesto gde jedinice lokalne samouprave odlažu otpad u polukontrolisanim uslovima, kojim upravlja javno komunalno preduzeće i koje ima određenu infrastrukturu (ogradu, kapiju, buldožer), a telo deponije nije izgrađeno u skladu sa propisom kojim se uređuje odlaganje otpada na deponije (nema vodonepropusni sloj, drenažni sistem za odvođenje otpadnih voda i dr);

25) odvojeno sakupljanje jeste sakupljanje otpada pri čemu se različite vrste sakupljenog otpada čuvaju odvojeno po vrsti i svojstvima tako da se olakša njihov poseban tretman;

26) odlaganje otpada jeste bilo koja operacija koja nije ponovno iskorišćenje otpada, čak i kada ta operacija ima za sekundarnu posledicu nastajanje supstance ili energije (D neiscrpna lista operacija odlaganja otpada);

27) organizovano tržište otpadom jeste funkcionalni okvir koji omogućava efikasan, održiv i transparentan promet otpadom;

28) otpad jeste svaka materija ili predmet koji držalac odbacuje, namerava ili je neophodno da odbaci;

29) otpad od građenja i rušenja jeste otpad koji nastaje izvođenjem građevinskih i drugih radova na izgradnji i rušenju objekata, adaptacijama, renoviranju, rekonstruisanju stambenih, industrijskih i drugih objekata, održavanju i zameni infrastrukturnih objekata, kao i iskopima za stambenu, industrijsku i putnu infrastrukturu, i to:

- neopasan otpad od građenja i rušenja koji ne sadrži opasne karakteristike (reciklabilan, inertan i dr),
- opasan otpad od građenja i rušenja koji zahteva posebno postupanje, koji ima jednu ili više opasnih karakteristika koje ga čine opasnim otpadom (otpada koji sadrži azbest, otpad sa visokim sadržajem teških metala i dr) na koje se primenjuju posebni propisi;

30) otpad od hrane jeste hrana (supstanca ili proizvod, prerađen, delimično prerađen ili neprerađen, a namenjen za ljudsku upotrebu ili za koji se može očekivati da će ga ljudi upotrebiti), koja je postala otpad;

31) opasan otpad jeste otpad koji po svom poreklu, sastavu ili koncentraciji opasnih materija može prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi i ima najmanje jednu od opasnih karakteristika utvrđenih posebnim propisima, uključujući i ambalažu u koju je opasan otpad bio ili jeste upakovan;

32) operater jeste svako pravno lice ili preduzetnik koje, u skladu sa propisima, upravlja postrojenjem za upravljanje otpadom ili ga kontroliše ili je ovlašćen za donošenje ekonomskih odluka u oblasti tehničkog funkcionisanja postrojenja i na čije ime se izdaje dozvola za upravljanje otpadom;

33) PCB jesu polihlorovani bifenili (PCB), polihlorovani terfenili (PCT), monometil-tetrahlorodifenilmetani, monometil-dihlorodifenilmetani, monometil-dibromodifenilmetani ili bilo koja smeša koja sadrži neku od ovih materija u koncentraciji većoj od 0,005 procentnog masenog udela; PCB otpadi jesu otpadi, uključujući uređaje, objekte, materijale ili tečnosti koje sadrže, sastoje se ili su kontaminirani PCB;

34) ponovno iskorišćenje otpada je svaka operacija čiji je glavni rezultat upotreba otpada u korisne svrhe kada otpad zamenjuje druge materijale koje bi inače trebalo upotrebiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u postrojenju ili šire u privrednim delatnostima (R neiscrpna lista operacija ponovnog iskorišćenja otpada);

35) ponovna upotreba jeste svaka operacija kojom se proizvod ili njegovi delovi koji nisu otpad ponovno koriste za istu svrhu za koju su namenjeni;

36) posebni tokovi otpada jesu oni za čije je upravljanje potrebno propisati posebne mere koje se odnose na sakupljanje, transport, skladištenje, odnosno tretman (istrošene baterije i akumulatori, otpadna ulja, otpadne gume, otpad od električnih i elektronskih proizvoda, otpadne fluorescentne cevi koje sadrže živu, otpadna živa, živina jedinjenja i otpad koji sadrži živu, PCB i PCB otpad, POPs otpad, otpad koji sadrži azbest, otpadna vozila, medicinski otpad, farmaceutski otpad, otpad iz proizvodnje titan dioksida, ambalaža i ambalažni otpad, otpad od građenja i rušenja, otpadni mulj iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda);

37) posrednik jeste pravno lice ili preduzetnik koji organizuje ponovno iskorišćenje ili odlaganje otpada u ime drugih lica;

38) postrojenje za upravljanje otpadom jeste stacionarna ili mobilna tehnička jedinica za tretman otpada, koja zajedno sa građevinskim delom čini tehnološku celinu, odnosno skladište otpada;

39) potvrda za obavljanje delatnosti upravljanja otpadom jeste rešenje nadležnog organa kojim se pravnom licu ili preduzetniku odobrava obavljanje delatnosti upravljanja otpadom i utvrđuju uslovi postupanja sa otpadom na način koji obezbeđuje najmanji rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu;

40) prekogranično kretanje otpada jeste kretanje otpada iz jedne oblasti pod jurisdikcijom jedne države ili kroz oblast koja nije pod nacionalnom jurisdikcijom bilo koje države, pod uslovom da su najmanje dve države uključene u kretanje;

41) podnosilac obaveštenja (notifikacije) o prekograničnom kretanju otpada jeste lice koje je uvoznik ili izvoznik otpada, a koje može biti: proizvođač otpada, sakupljač, skladištar, trgovac, posrednik ili drugi držalac otpada;

42) potvrda prijave za prekogranično kretanje otpada jeste rešenje nadležnog organa kojim se odobrava prekogranično kretanje otpada za pojedine vrste neopasnog otpada u skladu sa posebnim propisom;

43) prevencija obuhvata mere preduzete pre nego što supstanca, materijal ili proizvod postane otpad, kojima se smanjuju količine otpada, uključujući ponovnu upotrebu proizvoda ili produženje životnog ciklusa proizvoda, ili štetnih uticaja proizvedenog otpada na životnu sredinu i zdravlje ljudi, ili sadržaj opasnih supstanci u materijalima i proizvodima;

44) priprema za ponovnu upotrebu otpada jesu operacije ponovnog iskorišćenja otpada koje se odnose na proveru, čišćenje ili popravku kojima se proizvodi ili delovi tih proizvoda koji su postali otpad, pripremaju tako da mogu biti ponovno upotrebljeni, bez bilo kakve druge prethodne obrade;

45) proizvođač otpada jeste svako lice čijom aktivnošću nastaje otpad (primarni proizvođač otpada) ili svako lice čijom aktivnošću prethodnog tretmana, mešanja ili drugim postupcima dolazi do promene sastava ili svojstava otpada;

46) proizvođač proizvoda jeste pravno lice ili preduzetnik koji u okviru svoje delatnosti izrađuje, proizvodi i prodaje proizvod, bez obzira na način prodaje, uključujući prodaju na daljinu ili uvozi proizvod u Republiku Srbiju i stavlja proizvod na tržište Republike Srbije;

47) region za upravljanje otpadom jeste prostorna celina koja obuhvata više susednih jedinica lokalne samouprave koje, u skladu sa sporazumom koji zaključuju te jedinice lokalne samouprave, zajednički upravljaju otpadom u cilju uspostavljanja održivog sistema upravljanja otpadom;

48) reciklaža jeste svaka operacija (R2 do R10 i R12) ponovnog iskorišćenja kojom se otpad prerađuje u proizvod, materijale ili supstance bez obzira da li se koriste za prvobitnu ili drugu namenu, uključujući preradu organskih materijala, osim ponovnog iskorišćenja u energetske svrhe i prerade u materijale koji su namenjeni za korišćenje kao gorivo ili za nasipanje;

49) sakupljanje otpada jeste prikupljanje otpada, uključujući i razvrstavanje i privremeno skladištenje kod proizvođača otpada za potrebe transporta do postrojenja za upravljanje otpadom ili sakupljanje od fizičkih lica u skladu sa zakonom kojim se propisuju komunalne delatnosti;

50) sakupljač otpada jeste preduzetnik ili pravno lice koje sakuplja otpad;

51) sekundarna sirovina jeste otpad koji se može koristiti za reciklažu radi dobijanja sirovine za proizvodnju istog ili drugog proizvoda (papir, karton, metal, staklo, plastika i dr);

52) skladištenje otpada jeste privremeno čuvanje otpada na lokaciji držaoca otpada, u centrima za sakupljanje, transfer stanicama i drugim lokacijama u skladu sa ovim zakonom, kao i aktivnost operatera u objektu opremljenom i registrovanom za skladištenje otpada;

53) solidifikacija jesu procesi koji menjaju fizičko stanje otpada korišćenjem aditiva bez promene hemijskih svojstava otpada;

54) stabilizacija jesu procesi kojima se menja opasnost sastojaka u otpadu i transformiše opasan otpad u neopasan otpad;

55) spaljivanje (insineracija) jeste termički tretman otpada u stacionarnom ili mobilnom postrojenju sa ili bez iskorišćenja energije proizvedene sagorevanjem putem oksidacije, kao i ostalim postupcima termičkog tretmana otpada, kao što su piroliza, gasifikacija ili plazma postupak, ako se supstance koje su rezultat obrade naknadno spaljuju;

56) su-spaljivanje (ko-insineracija) jeste termički tretman otpada u stacionarnom ili mobilnom postrojenju čija je prvenstvena svrha proizvodnja energije ili proizvoda i koji koristi otpad kao osnovno ili dodatno gorivo, uključujući tretman putem oksidacije, kao i ostale postupke termičkog tretmana otpada kao što su piroliza, gasifikacija ili plazma postupak, ako se supstance koje su rezultat obrade naknadno spaljuju;

57) trgovac otpadom jeste svako pravno lice ili preduzetnik koji u svoje ime kupuje i kasnije prodaje otpad;

58) transfer stanica jeste mesto do kojeg se otpad doprema i privremeno skladišti radi razdvajanja ili pretovara pre transporta na tretman otpada;

59) transport otpada jeste prevoz otpada van mesta nastanka otpada odnosno van postrojenja koji obuhvata utovar, prevoz (kao i pretovar) i istovar otpada a koji je regulisan posebnim propisima;

60) tretman otpada obuhvata operacije ponovnog iskorišćenja ili odlaganja, uključujući prethodnu pripremu za ponovno iskorišćenje ili odlaganje;

61) upravljanje otpadom jeste sprovođenje propisanih mera za postupanje sa otpadom u okviru sakupljanja, transporta, skladištenja, ponovnog iskorišćenja (uključujući razvrstavanje) odnosno odlaganja otpada, uključujući i nadzor nad tim aktivnostima i brigu o postrojenjima za upravljanje otpadom posle zatvaranja kao i aktivnosti koje preduzima trgovac odnosno posrednik;

62) piroliza otpada jeste hemijski proces tokom kojeg dolazi do razlaganja organske frakcije otpada pri povišenoj temperaturi i u odsustvu kiseonika;

63) gasifikacija otpada je proces tretmana otpada pri kome se u prisustvu oksidacionog sredstva (kiseonik, vodena para, itd) odvija nepotpuna oksidacija (nepotpuno sagorevanje), pri čemu nastaje otpadna gasna smeša;

64) plazma postupak jeste tretman otpada na visokim temperaturama stvorenim električnim lukom, tj. elektropražnjenjem u inertnoj atmosferi, pri čemu se otpad razlaže na gasovite produkte i čvrsti ostakljeni ostatak;

65) otpadni mulj jeste mulj nastao u postrojenjima za prečišćavanje komunalnih i industrijskih otpadnih voda i u drugim sličnim uređajima za prečišćavanje otpadnih voda.

Načela

Član 6.

Upravljanje otpadom zasniva se na sledećim načelima:

1) Načelo izbora najoptimalnije opcije za životnu sredinu

Izbor najoptimalnije opcije za životnu sredinu je sistematski i konsultativni proces donošenja odluka koji obuhvata zaštitu i očuvanje životne sredine. Primena izbora najoptimalnije opcije za životnu sredinu ustanovljava, za date ciljeve i okolnosti, opciju ili kombinaciju opcija koja daje najveću dobit ili najmanju štetu za životnu sredinu u celini, uz prihvatljive troškove i profitabilnost, kako dugoročno, tako i kratkoročno.

2) Načelo samodovoljnosti

Primena načela samodovoljnosti podrazumeva uspostavljanje integrisane i odgovarajuće mreže postrojenja za ponovno iskorišćenje i odlaganje mešanog komunalnog otpada sakupljenog iz domaćinstava, uključujući sakupljanje ove vrste otpada koji nastaje kod drugih proizvođača otpada, uzimajući u obzir najbolje dostupne tehnike, u skladu sa ovim zakonom. Mreža tih postrojenja treba da bude projektovana tako da omogući Republici Srbiji ostvarivanje načela samodovoljnosti u odlaganju otpada, kao i u ponovnom iskorišćenju otpada, uzimajući u obzir geografske karakteristike regiona i potrebu za posebnim postrojenjima za pojedine vrste otpada. Ova mreža treba da omogući odlaganje ili ponovno iskorišćenje otpada u jednom od najbližih odgovarajućih postrojenja, najprimerenijim metodama i tehnologijama, kako bi se osigurao visok nivo zaštite životne sredine i javnog zdravlja.

3) Načelo blizine i regionalnog pristupa upravljanju otpadom

Otpad se tretira ili odlaže što je moguće bliže mestu njegovog nastajanja, odnosno u regionu u kojem je proizveden da bi se u toku transporta otpada izbegle neželjene posledice na životnu sredinu. Izbor lokacije postrojenja za ponovno

iskorišćenje ili odlaganje otpada vrši se u zavisnosti od lokalnih uslova i okolnosti, vrste otpada, njegove zapremine, načina transporta i odlaganja, ekonomske opravdanosti, kao i od mogućeg uticaja na životnu sredinu. Regionalno upravljanje otpadom obezbeđuje se razvojem i primenom regionalnih strateških planova zasnovanih na evropskom zakonodavstvu i nacionalnoj politici.

4) Načelo hijerarhije upravljanja otpadom

Hijerarhija upravljanja otpadom predstavlja redosled prioriteta u praksi upravljanja otpadom.

Hijerarhija upravljanja otpadom se primenjuje kao prioritetan redosled u prevenciji i upravljanju otpadom, propisima i javnim politikama:

- 1) prevencija;
- 2) priprema za ponovnu upotrebu;
- 3) reciklaža;
- 4) ostale operacije ponovnog iskorišćenja (ponovno iskorišćenje u cilju dobijanja energije i dr);
- 5) odlaganje.

Kada se primenjuje hijerarhija otpada na koju se odnosi redosled hijerarhije upravljanja otpadom, preduzimaju se mere kojima se podstiču rešenja kojima se postiže najbolji ukupan rezultat za životnu sredinu što može zahtevati kod posebnih tokova otpada odstupanje od hijerarhije gde je to opravdano životnim ciklusom, uzimajući u obzir ukupne uticaje na nastajanje i upravljanje takvim otpadom.

Razvoj zakonodavstva i javnih politika u oblasti upravljanja otpadom je u potpunosti transparentan proces, u skladu sa važećim propisima o konsultacijama i uključivanju građana i svih zainteresovanih strana.

U primeni načela hijerarhije uzimaju se u obzir opšti principi zaštite životne sredine, predostrožnosti i održivosti, tehničke izvodljivosti i ekonomske vrednosti, zaštite resursa, kao i ukupan uticaj na životnu sredinu, zdravlje ljudi, ekonomski i socijalni uticaji.

5) Načelo odgovornosti

Proizvođači, uvoznici, distributeri i prodavci proizvoda koji utiču na porast količine otpada odgovorni su za otpad koji nastaje usled njihovih aktivnosti. Proizvođač snosi najveću odgovornost jer utiče na sastav i osobine proizvoda i njegove ambalaže. Proizvođač je obavezan da brine o smanjenju nastajanja otpada, razvoju proizvoda koji su reciklabilni, razvoju tržišta za ponovnu upotrebu i reciklažu svojih proizvoda.

6) Načelo „zagađivač plaća”

Zagađivač mora da snosi pune troškove posledica svojih aktivnosti. Troškovi nastajanja, ponovnog iskorišćenja i odlaganja otpada moraju se uključiti u cenu proizvoda.

II. VRSTE I KLASIFIKACIJA OTPADA

Vrste otpada

Član 7.

Vrste otpada u smislu ovog zakona su:

- 1) komunalni otpad;
- 2) komercijalni otpad;

3) industrijski otpad.

Otpad iz stava 1. ovog člana, u zavisnosti od opasnih karakteristika koje utiču na zdravlje ljudi i životnu sredinu, može biti:

- 1) inertni;
- 2) neopasan;
- 3) opasan.

Klasifikacija otpada

Član 8.

Otpad se razvrstava prema katalogu otpada.

Katalog otpada je zbirna lista neopasnog i opasnog otpada prema poreklu i sastavu.

Opasan otpad se klasifikuje, kada je neophodno, prema graničnim vrednostima koncentracije opasnih materija.

Držalac otpada, dužan je da klasifikuje otpad na propisan način, u skladu sa ovim zakonom.

Radi utvrđivanja sastava i opasnih karakteristika otpada lice iz stava 4. ovog člana dužno je da izvrši ispitivanje opasnog otpada, kao i otpada koji prema poreklu, sastavu i karakteristikama može biti opasan otpad.

Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: ministar) propisuje:

- 1) katalog otpada;
- 2) listu kategorija otpada (Q lista);
- 3) listu kategorija opasnog otpada prema poreklu i sastavu (Y lista);
- 4) listu komponenti otpada zbog kojih se otpad smatra opasnim (C lista);
- 5) listu opasnih karakteristika otpada (H lista) i granične vrednosti koncentracije opasnih komponenti u otpadu na osnovu kojih se određuju karakteristike otpada;
- 6) listu postupaka i metoda odlaganja i ponovnog iskorišćenja otpada (D lista i R lista);
- 7) vrste, sadržinu i obrazac izveštaja o ispitivanju otpada;
- 8) vrste parametara za određivanje fizičko-hemijskih osobina opasnog otpada namenjenog za fizičko-hemijski tretman;
- 9) vrste parametara za ispitivanje otpada za potrebe termičkog tretmana;
- 10) vrste parametara za ispitivanje otpada i ispitivanje eluata namenjenog odlaganju;
- 11) način i postupak klasifikacije otpada.

U propisu iz stava 6. tač. 2), 3) i 5) ovog člana ministar utvrđuje listu srpskih standarda koji sadrže tehničke zahteve za kategorije i komponente otpada.

Uključivanje materije ili objekta u listu iz stava 7. ovog člana ne znači da je to otpad u svim slučajevima, već će se smatrati otpadom samo ukoliko ispunjava uslove u skladu sa ovim zakonom.

Ponovna klasifikacija opasnog otpada kao neopasnog otpada ne može se postići razređivanjem ili mešanjem otpada sa ciljem smanjenja početne koncentracije opasnih materija na nivo ispod graničnih vrednosti za definisanje opasnog otpada.

Nusproizvod

Član 9.

Vlasnik i/ili drugi držalac materije ili predmeta koji je nastao kao rezultat proizvodnog procesa čiji primarni cilj nije proizvodnja te materije ili predmeta, može sa njima postupati kao sa nusproizvodom, ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) da je dalja upotreba ove materije ili predmeta izvesna;
- 2) da se materija ili predmet može upotrebiti direktno bez dodatne obrade, osim uobičajenim industrijskim postupcima, koji ne uključuju postupke odvajanja neželjenih ili opasnih sastojaka;
- 3) da je materija ili predmet nastao kao sastavni deo proizvodnog procesa;
- 4) da je dalja upotreba materije ili predmeta dozvoljena, odnosno nije zabranjena, da materija ili predmet ispunjava sve relevantne zahteve u pogledu proizvoda, zaštite životne sredine i zdravlja ljudi za tu konkretnu upotrebu i da neće dovesti do štetnih posledica po životnu sredinu ili zdravlje ljudi.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, nusproizvod je otpad kada je tehničkim propisom kojim se uređuje postupanje sa proizvodima ili sa otpadom, odnosno smernicama Evropske unije u ovim oblastima određeno da se sa nusproizvodom postupa kao sa otpadom ili je njegova dalja upotreba zabranjena.

Ministar propisuje kriterijume za određivanje nusproizvoda.

Dokazivanje ispunjenosti uslova za nusproizvod

Član 10.

Vlasnik i/ili drugi držalac materije ili predmeta iz člana 9. ovog zakona može sa njima postupati kao sa nusproizvodom, ako pribavi potvrdu o upisu u registar nusproizvoda.

Zahtev za upis u registar nusproizvoda podnosi se ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Vlasnik i/ili drugi držalac materije ili predmeta iz stava 1. ovog člana dokazuje ispunjenost uslova iz člana 9. stav 1. ovog zakona sledećim dokumentima:

- 1) ugovorom zaključenim sa budućim korisnikom te materije ili predmeta za koju se traži upis u registar;
- 2) tehničkom specifikacijom budućeg korisnika materije ili predmeta;
- 3) dokazom da materija ili predmet za koju se traži upis u registar nusproizvoda zadovoljava uslove u priloženoj specifikaciji.

Ministarstvo izdaje potvrdu o upisu u registar nusproizvoda na osnovu ispunjenosti uslova iz čl. 9. i 10. ovog zakona i uzimajući u obzir smernice Evropske unije o nusproizvodima.

Ministarstvo rešenjem odbija upis u registar nusproizvoda ako utvrdi da je tehničkim propisom kojim se uređuje postupanje sa proizvodima ili sa otpadom, odnosno smernicama Evropske unije u ovim oblastima određeno da se sa nusproizvodom postupa kao sa otpadom ili je njegova dalja upotreba zabranjena ili da nisu ispunjeni uslovi iz stava 3. ovog člana.

Potvrda, odnosno rešenje iz st. 4. i 5. ovog člana izdaje se u roku od 30 dana od dana prijema zahteva za upis u registar nusproizvoda.

Protiv rešenja iz stava 5. ovog člana nije dozvoljena žalba već se može pokrenuti upravni spor.

Vlasnik i/ili drugi držalac materije ili predmeta koji je upisan u registar nusproizvoda dužan je da obavesti Ministarstvo o svakoj promeni podataka na osnovu kojih je izvršen upis u registar nusproizvoda u roku od 30 dana od dana kada je promena nastala.

Ministarstvo je dužno da Agenciji za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Agencija) dostavi potvrdu o upisu u registar nusproizvoda u roku od 30 dana od dana izdavanja potvrde.

Ministar bliže propisuje obrazac izveštaja o nusproizvodima, način i rokove za njegovo dostavljanje.

Prestanak statusa otpada

Član 11.

Pojedine vrste otpada koje su bile podvrgnute reciklaži ili drugoj operaciji ponovnog iskorišćenja prestaju da budu otpad u smislu člana 5. stav 1. tačka 28) ovog zakona, pod uslovima da:

- 1) materija ili predmet imaju upotrebnu vrednost;
- 2) postoji tržište ili potražnja za takvim materijama ili predmetima;
- 3) materija ili predmet ispunjava tehničke uslove propisane zakonom i standardima koji se primenjuju na proizvode;
- 4) materija ili predmet neće imati štetan uticaj na životnu sredinu ili zdravlje ljudi.

Uslovi iz stava 1. ovog člana uključuju granične vrednosti zagađujućih materija, kada je to neophodno, uzimajući u obzir bilo koje moguće štetne uticaje materija ili predmeta.

Količine materija ili predmeta koje su u skladu sa stavom 1. ovoga člana prestale da budu otpad, uračunavaju se u ukupne količine recikliranog i iskorišćenog otpada za potrebe ispunjavanja nacionalnih ciljeva reciklaže i ponovnog iskorišćenja.

Ministar propisuje:

- 1) vrste otpada za koje se može podneti zahtev, za postupak ocenjivanja usaglašenosti;
- 2) dozvoljene postupke i tehnologije tretmana za vrste otpada iz tačke 1) ovog stava;
- 3) druge posebne elemente za određivanje prestanka statusa otpada koji nije naveden u tački 1) ovog stava;
- 4) obrazac izveštaja o otpadu koji je prestao da bude otpad, način i rokove za njegovo dostavljanje.

Ocenjivanje usaglašenosti sa tehničkim zahtevima iz stava 4. tačka 1) ovog člana sprovodi držalac otpada na propisan način u skladu sa važećim standardima i zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Ministarstvo donosi rešenje o prestanku statusa otpada i upisuje ga u registar otpada koji je prestao da bude otpad, na osnovu izdatih isprava o usaglašenosti

proizvoda, uzimajući u obzir posebne elemente, standarde i propise koji se odnose na proizvode, kao i druge podatke od važnosti.

Ministarstvo rešenjem odbija zahtev za upis u registar otpada koji je prestao da bude otpad ako nisu ispunjeni propisani tehnički zahtevi.

Rešenje iz stava 7. ovog člana je konačno.

Protiv rešenja iz stava 7. ovog člana nije dozvoljena žalba već se može pokrenuti upravni spor.

Član 12.

Ministarstvo vodi:

- 1) registar nusproizvoda na osnovu izdatih potvrda za upis u registar;
- 2) registar otpada koji je prestao da bude otpad na osnovu izdatih isprava o usaglašenosti proizvoda.

Podatke iz registra Ministarstvo dostavlja Agenciji.

Ministar propisuje sadržinu zahteva za upis u registar nusproizvoda i registar otpada koji je prestao da bude otpad, sadržinu i obrazac potvrde o upisu u registar, način vođenja, sadržinu i obrazac registra.

III. PLANIRANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Vrste dokumenata

Član 13.

Radi planiranja upravljanja otpadom u Republici Srbiji, Vlada donosi sledeće planske dokumente:

- 1) Program upravljanja otpadom;
- 2) Program upravljanja otpadnim muljem;
- 3) Plan prevencije stvaranja otpada.

Jedinice lokalne samouprave koje čine region za upravljanje otpadom sporazumno donose regionalni plan upravljanja otpadom.

Jedinica lokalne samouprave donosi lokalni plan upravljanja otpadom na svojoj teritoriji.

Osim planskih dokumenata iz stava 1. ovog člana donose se i sledeći dokumenti:

- 1) Plan upravljanja otpadom kod primarnog proizvođača otpada;
- 2) Plan upravljanja otpadom u postrojenju za koje se izdaje integrisana dozvola;
- 3) Radni plan za upravljanje otpadom kod operatera.

Program upravljanja otpadom

Član 14.

Program upravljanja otpadom (u daljem tekstu: Program) je osnovni dokument javne politike kojim se dugoročno određuje i usmerava upravljanje otpadom na teritoriji Republike Srbije.

Sadržaj Programa određuje se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast upravljanja javnim politikama.

Program priprema Ministarstvo u saradnji sa nadležnim organom autonomne pokrajine.

Vlada, na predlog Ministarstva, donosi Program.

Akcioni plan upravljanja otpadom

Član 15.

Realizacija Programa ostvaruje se donošenjem akcionog plana upravljanja otpadom (u daljem tekstu: Akcioni plan), koji je njegov sastavni deo.

Sadržaj Akcionog plana određuje se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast upravljanja javnim politikama.

Program upravljanja otpadnim muljem

Član 16.

Program upravljanja otpadnim muljem je dokument javne politike kojim su utvrđeni ciljevi za upravljanje muljem u Republici Srbiji, ključne mere za ostvarivanje postavljenih ciljeva, kao i okvir za operatore i ostale subjekte za njihovo dugoročno operativno planiranje za upravljanje muljem.

Sadržaj Programa upravljanja otpadnim muljem određuje se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast upravljanja javnim politikama.

Program upravljanja otpadnim muljem priprema Ministarstvo u saradnji sa nadležnim organom autonomne pokrajine.

Vlada, na predlog Ministarstva, donosi Program upravljanja otpadnim muljem.

Izveštaj o realizaciji programa

Član 17.

Izveštavanje o rezultatima sprovođenja Programa i Akcionog plana, kao i Programa upravljanja otpadnim muljem sprovodi se u skladu sa propisima koji uređuju oblast upravljanja javnim politikama.

Mere prevencije

Član 18.

U cilju sprečavanja stvaranja otpada preduzimaju se mere kojima se:

- 1) promovišu i podstiču održivi modeli proizvodnje i potrošnje;
- 2) podstiče projektovanje, proizvodnja i upotreba proizvoda koji su resursno efikasni, izdržljivi (uključujući u pogledu životnog veka i odsustva planiranog zastarevanja), popravljivi, višekratni i nadograđivi;
- 3) ciljaju proizvodi koji sadrže kritične sirovine kako bi se sprečilo da ovi proizvodi postanu otpad;
- 4) podstiče ponovna upotreba proizvoda i uspostavljanje sistema koji promovišu aktivnosti popravke i ponovne upotrebe, posebno električne i elektronske opreme, tekstila i nameštaja, kao i građevinskog materijala i proizvoda;
- 5) podstiču, gde je to prikladno i bez štete po prava intelektualne svojine, dostupnost rezervnih delova, uputstva za upotrebu, tehničkih informacija ili drugih instrumenata, opreme ili softvera koji omogućavaju popravku i ponovnu upotrebu proizvoda bez ugrožavanja njihovog kvaliteta i bezbednosti;
- 6) smanjuje stvaranje otpada u procesima koji se odnose na industrijsku proizvodnju, proizvodnju, gradnju i rušenje, uzimajući u obzir najbolje dostupne tehnike;

7) smanjuje stvaranje otpada od hrane u primarnoj proizvodnji, u preradi i proizvodnji, u maloprodaji i drugoj distribuciji hrane, u restoranima i ugostiteljskim objektima i u domaćinstvima;

8) podstiče doniranje hrane i drugi oblici preraspodele za ljudsku upotrebu, dajući prednost ljudskoj upotrebi u odnosu na upotrebu u hrani za životinje i preradu u neprehrambene proizvode;

9) promoviše smanjenje sadržaja opasnih supstanci u materijalima i proizvodima, ne dovodeći u pitanje usklađene zakonske zahteve koji se odnose na te materijale i proizvode;

10) smanjuje stvaranje otpada, posebno otpada koji nije pogodan za pripremu za ponovnu upotrebu ili reciklažu;

11) identifikuju proizvodi koji su glavni izvori otpada, posebno u prirodi i preduzimaju odgovarajuće mere za sprečavanje i smanjenje otpada od ovih proizvoda s tim da je kada se ova obaveza sprovodi putem tržišnih ograničenja, neophodno obezbediti da takva ograničenja budu proporcionalna i nediskriminatorna;

12) razvijaju i podržavaju informativne kampanje za podizanje svesti o prevenciji stvaranja otpada.

Ministar bliže propisuje listu mera prevencije stvaranja otpada.

Plan prevencije stvaranja otpada

Član 19.

Plan prevencije stvaranja otpada (u daljem tekstu: plan prevencije) donosi se radi sprečavanja negativnog uticaja ekonomskog rasta na životnu sredinu stvaranjem otpada.

Plan prevencije sadrži mere za sprečavanje stvaranja otpada iz člana 18. ovog zakona u skladu sa čl. 2. i 6. ovog zakona.

Planom prevencije utvrđuju se ciljevi i mere prevencije stvaranja otpada, opisuju postojeće mere prevencije i njihov doprinos sprečavanju nastanka otpada, i daje procena predloženih mera prevencije ili drugih odgovarajućih mera sa liste mera prevencije iz člana 18. stava 2. ovog člana, a koje mogu imati uticaj na:

- 1) opšte uslove stvaranja otpada;
- 2) fazu dizajniranja, proizvodnje i distribucije proizvoda;
- 3) fazu potrošnje i upotrebe proizvoda.

Za mere prevencije usvojene u planu iz stava 1. ovog člana određuju se odgovarajuća posebna kvalitativna i kvantitativna merila za praćenje i procenu napretka u primeni mera, a mogu se odrediti i posebni kvalitativni i kvantitativni ciljevi i indikatori, a posebno koji se odnose na količinu stvorenog otpada, kao i praćenje i ocenjivanje sprovođenja mera koje se odnose na ponovnu upotrebu proizvoda i sprečavanje nastanka otpada od hrane.

Za mere iz stava 4. ovog člana, gde je to relevantno, opisuje se i doprinos ekonomskih instrumenata i mera sprečavanju nastanka otpada i procenjuje korisnost tih mera ili drugih odgovarajućih mera iz člana 99. stav 1. ovog zakona.

Plan prevencije donosi Vlada, na predlog Ministarstva, za period od šest godina, a ocenjuje i, po potrebi, revidira jednom u tri godine.

Regionalni plan upravljanja otpadom

Član 20.

Skupštine dve ili više jedinica lokalne samouprave na čijim teritorijama ukupno živi najmanje 200.000 stanovnika donose, po pribavljenoj saglasnosti Ministarstva, a za teritoriju autonomne pokrajine nadležnog organa autonomne pokrajine, regionalni plan upravljanja otpadom, kojim se definišu zajednički ciljevi u upravljanju otpadom u skladu sa Programom i planom prevencije.

Regionalni plan upravljanja otpadom može se doneti i za teritorije opština na kojima živi manje od 200.000 stanovnika po prethodno izrađenoj studiji opravdanosti za donošenje regionalnog plana na koju saglasnost daje Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine.

Postupak izrade i donošenja regionalnog plana iz st. 1. i 2. ovog člana uređuje se sporazumom skupština jedinica lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

Upravljanje otpadom na teritoriji dve ili više jedinica lokalne samouprave iz st. 1. i 2. ovog člana vrši se u skladu sa regionalnim i lokalnim planom upravljanja otpadom.

Lokalni plan upravljanja otpadom

Član 21.

Skupština jedinice lokalne samouprave donosi lokalni plan upravljanja otpadom kojim definiše ciljeve upravljanja otpadom na svojoj teritoriji u skladu sa Programom, planom prevencije i regionalnim planom upravljanja otpadom.

Lokalni plan upravljanja otpadom priprema služba jedinice lokalne samouprave nadležna za poslove upravljanja otpadom u saradnji sa drugim organima nadležnim za poslove privrede, finansija, zaštite životne sredine, urbanizma, kao i sa predstavnicima privrednih društava, odnosno preduzeća, udruženja, stručnih institucija, nevladinih i drugih organizacija koje se bave zaštitom životne sredine, uključujući i organizacije potrošača.

Period važenja i sadržina planova

Član 22.

Planovi upravljanja otpadom iz čl. 20. i 21. ovog zakona donose se za period od deset godina, a ponovo se razmatraju svakih pet godina, i po potrebi revidiraju i donose za narednih deset godina.

Planovi iz stava 1. ovog člana sadrže:

- 1) očekivane vrste, količine i poreklo ukupnog otpada na teritoriji obuhvaćenoj planom;
- 2) očekivane vrste, količine i poreklo otpada koji će biti ponovno iskorišćen ili odložen u okviru teritorije obuhvaćene planom;
- 3) očekivane vrste, količine i poreklo otpada koji će se prihvatiti iz drugih jedinica lokalne samouprave;
- 4) očekivane vrste, količine i poreklo otpada koji će se otpremiti u druge jedinice lokalne samouprave;
- 5) ciljeve koje treba ostvariti u pogledu ponovne upotrebe i ponovnog iskorišćenja otpada u okviru teritorije koja je obuhvaćena planom;
- 6) program sakupljanja otpada iz domaćinstva;

- 7) program sakupljanja opasnog otpada iz domaćinstava;
- 8) program sakupljanja komercijalnog otpada;
- 9) program upravljanja industrijskim otpadom;
- 10) predloge za ponovnu upotrebu i reciklažu komponenata komunalnog otpada;
- 11) program smanjenja količina otpada od hrane, biorazgradivog i ambalažnog otpada u komunalnom otpadu;
- 12) program razvijanja javne svesti o upravljanju otpadom;
- 13) lokaciju postrojenja za tretma otpada odnosno lokaciju za sakupljanje otpada, uključujući podatke o lokacijskim uslovima;
- 14) mere za sprečavanje kretanja otpada koji nije obuhvaćen planom;
- 15) mere za postupanje sa otpadom koji nastaje u vanrednim situacijama;
- 16) mere sanacije nesanitarnih i divljih deponija;
- 17) nadzor i praćenje planiranih aktivnosti i mera;
- 18) procenu troškova i izvore finansiranja za planirane aktivnosti i mere;
- 19) mogućnosti saradnje između dve ili više jedinica lokalne samouprave;
- 20) rokove za izvršenje planiranih aktivnosti i mera;
- 21) druge podatke, ciljeve, aktivnosti i mere od značaja za efikasno upravljanje otpadom.

Lokalni planovi upravljanja otpadom dostavljaju se Agenciji u roku od 30 dana od dana donošenja.

Regionalni planovi upravljanja otpadom dostavljaju se Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine za regione koji se u potpunosti nalaze na teritoriji autonomne pokrajine, u roku od 30 dana od dana donošenja radi dobijanja saglasnosti.

Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine dostavlja Agenciji saglasnost na regionalne planove upravljanja otpadom.

Plan upravljanja otpadom kod primarnog proizvođača otpada

Član 23.

Primarni proizvođač otpada koji godišnje proizvodi više od 100t neopasnog otpada i/ili više od 200kg opasnog otpada donosi Plan upravljanja otpadom kod primarnog proizvođača otpada koji sadrži naročito:

- 1) podatke o vrstama otpada koje nastaju aktivnošću proizvođača otpada;
- 2) podatke o merama koji se preduzimaju u cilju prevencije stvaranja otpada;
- 3) podatke o merama koji se preduzimaju u cilju razdvajanja različitih vrsta otpada i podatke o opremi za sakupljanje otpada;
- 4) način privremenog skladištenja otpada na lokaciji proizvođača;
- 5) podatke o predviđenom načinu postupanja sa otpadom;
- 6) mere zaštite od požara i eksplozija;
- 7) mere zaštite životne sredine i zdravlja ljudi.

Plan upravljanja otpadom u postrojenjima za koje se izdaje integrisana dozvola

Član 24.

Za postrojenja za koja se izdaje integrisana dozvola u skladu sa zakonom, priprema se i donosi Plan upravljanja otpadom u postrojenjima za koje se izdaje integrisana dozvola koji sadrži naročito:

- 1) dokumentaciju o otpadu koji nastaje u procesu rada postrojenja, kao i o otpadu čije iskorišćenje vrši operater tog postrojenja ili čije odlaganje vrši operater (vrste, sastav i količine otpada);
- 2) mere koje se preduzimaju u cilju smanjenja proizvodnje otpada, posebno opasnog otpada;
- 3) postupke i načine razdvajanja različitih vrsta otpada, posebno opasnog i otpada koji će se ponovo koristiti, radi smanjenja količine otpada za odlaganje;
- 4) način skladištenja i tretmana.

Plan upravljanja otpadom u postrojenjima za koje se izdaje integrisana dozvola se prilaže uz zahtev za izdavanje integrisane dozvole, u skladu sa zakonom.

Plan upravljanja otpadom u postrojenjima za koje se izdaje integrisana dozvola operater je dužan da ažurira i dostavi Ministarstvu na saglasnost svakih deset godina kao i u slučaju bitnih izmena u radu postrojenja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, za postrojenja čija je delatnost skladištenje odnosno tretman otpada i za koja se izdaje integrisana dozvola, umesto Plana upravljanja otpadom u postrojenjima za koje se izdaje integrisana dozvola priprema se i donosi Radni plan za upravljanje otpadom kod operatera.

Radni plan za upravljanje otpadom kod operatera

Član 25.

Za delatnosti skladištenja i tretmana otpada priprema se i donosi Radni plan za upravljanje otpadom kod operatera (u daljem tekstu: Radni plan).

Radni plan prilaže se uz zahtev za izdavanje dozvole za upravljanje otpadom i mora biti usklađen sa odredbama ovog zakona, kao i posebnih propisa.

Radni plan obavezno sadrži sledeće elemente:

- 1) opis lokacije objekta i opis postrojenja kao i opreme za rad;
- 2) operacije upravljanja otpadom i dozvoljene vrste otpada;
- 3) podatke o radnom vremenu;
- 4) podatke o kvalifikovanom licu odgovornom za stručni rad;
- 5) identifikaciju izvora rizika;
- 6) podatke o opremi u objektu ili postrojenju, a koja se koristi radi sprečavanja i kontrole zagađenja;
- 7) plan vršenja monitoringa rada postrojenja, podatke o uređajima za monitoring rada postrojenja i periodima izveštavanja o monitoringu;
- 8) podatke o prelaznom i nestabilnom načinu rada postrojenja;
- 9) podatke o merama prevencije udesa;
- 10) podatke o planiranim merama postupanja u akcidentnim situacijama.

Radni plan postrojenja za termički tretman otpada, pored elemenata iz stava 3. ovog člana sadrži i:

- 1) podatke o sirovinama i pomoćnim materijalima, ostalim materijama i energiji koja se koristi u postrojenju ili je postrojenje proizvodi;
- 2) podatke o nultnom stanju lokacije na kojoj se nalazi postrojenje;
- 3) podatke o vrsti i količini predviđenih emisija iz postrojenja uz granične vrednosti koje su propisane posebnim zakonom;
- 4) podatke o tehnologijama i tehnikama za sprečavanje ili smanjenje emisija iz postrojenja u skladu sa posebnim propisom;
- 5) podatke o ostacima otpada posle termičkog tretmana, uz opis mera za sprečavanje nastajanja ostataka, podatke o pripremi za ponovno iskorišćenje nastalog otpada ukoliko je to moguće, ili odlaganja otpada nastalog u postrojenju;
- 6) podatke o obavezama praćenja emisija u životnu sredinu;
- 7) podatke o glavnim alternativama za predmetnu tehnologiju;
- 8) izjavu podnosioca zahteva da će se proizvedena toplota koja se dobija spaljivanjem ili su-spaljivanjem otpada ponovo koristiti za kombinovano dobijanje toplotne ili električne energije, za proizvodnju procesne pare ili za sisteme daljinskog grejanja, odnosno materije.

Radni plan za deponije, pored elemenata iz stava 3. ovog člana, sadrži elemente koji se odnose na opremanje lokacije radi sprečavanja i kontrole zagađenja, i to: prihvatni sistem za otpadne vode, prihvatni sistem za procedne vode, sistem za prečišćavanje procednih voda, sistem za kontrolu gasa iz deponije, sistem za sakupljanje gasa iz deponije, sistem za sakupljanje atmosferskih voda, uspostavljanje, održavanje i zaštitu završnog pokrivača.

Radni plan za deponije sadrži i:

- 1) podatke o kontroli zagađenja, monitoringu i izveštavanju (monitoring i izveštavanje o: sastavu otpada, emisijama gasova, kvalitetu površinske, procedne i podzemne vode, kvalitetu zemljišta, meteorološkim uslovima kontroli neprijatnih mirisa, kontroli i monitoringu buke, kontrola štetočina i ptica, kontrola raznošenja otpada, kontrola stabilnosti postrojenja, monitoring zaštitnih slojeva);
- 2) podatke o tehnologiji odlaganja otpada i dinamici popunjavanja i zatvaranja kaseta.

Operater je dužan da ažurira Radni plan i dostavi ga Ministarstvu na saglasnost svakih deset godina kao i u slučaju bitnih izmena u radu postrojenja.

IV. SUBJEKTI UPRAVLJANJA OTPADOM

Vrste subjekata

Član 26.

Subjekti nadležni za upravljanje otpadom jesu:

- 1) Republika Srbija;
- 2) autonomna pokrajina;
- 3) jedinica lokalne samouprave;
- 4) Agencija za zaštitu životne sredine;
- 5) stručne organizacije za ispitivanje otpada;
- 6) organizacije civilnog društva, uključujući i organizacije potrošača;

- 7) proizvođači otpada, kao i lica koja obavljaju delatnost upravljanja otpadom;
- 8) drugi organi i organizacije, u skladu sa zakonom.

Republika Srbija

Član 27.

Republika Srbija preko nadležnih organa i organizacija obezbeđuje upravljanje otpadom na svojoj teritoriji.

Ministarstvo:

- 1) predlaže Vladi Program, Program upravljanja otpadnim muljem kao i plan prevencije;
- 2) koordinira i vrši poslove upravljanja otpadom od značaja za Republiku Srbiju i prati stanje;
- 3) daje saglasnost na regionalne planove upravljanja otpadom, osim za planove za regione koji se u potpunosti nalaze na teritoriji autonomne pokrajine;
- 4) izdaje dozvole, saglasnosti, potvrde i druge akte propisane ovim zakonom i vodi evidenciju;
- 5) vodi evidenciju o dozvolama, saglasnostima, potvrđama i drugim aktima koje su izdali drugi nadležni organi;
- 6) utvrđuje ovlašćene organizacije u skladu sa ovim zakonom;
- 7) vrši nadzor i kontrolu primene mera postupanja sa otpadom;
- 8) preduzima druge mere i aktivnosti, u skladu sa međunarodnim ugovorima i sporazumima.

Autonomna pokrajina

Član 28.

Autonomna pokrajina:

- 1) učestvuje u izradi Programa kao i Programa upravljanja otpadnim muljem;
- 2) koordinira i vrši poslove upravljanja otpadom od značaja za autonomnu pokrajinu i prati stanje;
- 3) daje saglasnost na regionalne planove upravljanja otpadom za regione koji su u potpunosti na njenoj teritoriji;
- 4) izdaje dozvole, saglasnosti, potvrde i druge akte u skladu sa ovim zakonom, vodi evidenciju i podatke dostavlja Ministarstvu;
- 5) vrši nadzor i kontrolu primene mera postupanja sa otpadom na svojoj teritoriji u skladu sa ovim zakonom;
- 6) vrši i druge poslove utvrđene zakonom.

Autonomna pokrajina svojim aktom određuje organe nadležne za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana.

Poslovi iz stava 1. tač. 4) i 5) ovog člana obavljaju se kao povereni poslovi.

Jedinica lokalne samouprave

Član 29.

Jedinica lokalne samouprave:

- 1) donosi lokalni plan upravljanja otpadom, obezbeđuje uslove i stara se o njegovom sprovođenju;
- 2) uređuje, obezbeđuje, organizuje i sprovodi upravljanje komunalnim, odnosno inertnim i neopasnim otpadom na svojoj teritoriji, u skladu sa zakonom;
- 3) uređuje postupak naplate usluga u oblasti upravljanja komunalnim, odnosno inertnim i neopasnim otpadom, u skladu sa zakonom;
- 4) izdaje dozvole, odobrenja i druge akte u skladu sa ovim zakonom, vodi evidenciju i podatke dostavlja Ministarstvu;
- 5) na zahtev Ministarstva ili nadležnog organa autonomne pokrajine daje mišljenje u postupku izdavanja dozvola u skladu sa ovim zakonom;
- 6) vrši nadzor i kontrolu mera postupanja sa otpadom u skladu sa ovim zakonom;
- 7) vrši i druge poslove utvrđene zakonom.

Jedinica lokalne samouprave svojim aktom određuje organe i službe nadležne za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana.

Poslovi iz stava 1. ovog člana koji se odnose na inertni i neopasni otpad, kao i poslovi iz stava 1. tač. 4) i 6) ovog člana obavljaju se kao povereni poslovi.

Zajedničko upravljanje otpadom jedinica lokalne samouprave u okviru regiona za upravljanje otpadom

Član 30.

Dve ili više jedinica lokalne samouprave zajednički obezbeđuju i sprovode upravljanje otpadom u okviru regiona za upravljanje otpadom, pod uslovima i na način utvrđenim zakonom, Programom i sporazumom skupština jedinica lokalne samouprave.

Sporazumom iz stava 1. ovog člana skupštine jedinica lokalne samouprave uređuju naročito: međusobna prava i obaveze u obezbeđivanju uslova za obavljanje delatnosti i rad postrojenja za upravljanje otpadom na područjima tih jedinica lokalne samouprave, prava i obaveze komunalnog preduzeća, odnosno drugog pravnog ili fizičkog lica u obavljanju te delatnosti, način donošenja odluka u slučaju nesaglasnosti jedinica lokalne samouprave o pojedinim pitanjima vezanim za delatnosti upravljanja otpadom, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i sprovođenje upravljanja otpadom.

U slučaju da dve ili više jedinica lokalne samouprave ne obezbede i ne sprovode upravljanje otpadom pod uslovima i na način utvrđen u stavu 1. ovog člana, odluku o zajedničkom obezbeđivanju i sprovođenju upravljanja otpadom na teritoriji tih jedinica lokalnih samouprava, na predlog Ministarstva, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine za regione koji su u potpunosti na njenoj teritoriji, donosi Vlada.

Agencija za zaštitu životne sredine

Član 31.

Agencija obavlja poslove koji se odnose na:

- 1) vođenje i ažuriranje baze podataka o upravljanju otpadom u okviru Nacionalnog registra izvora zagađivanja koji je sastavni deo informacionog sistema zaštite životne sredine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine;

2) vođenje podataka o raspoloživim i potrebnim količinama otpada, uključujući sekundarne sirovine, razmenu i stavljanje na raspolaganje tih podataka elektronskim putem;

3) izveštavanje o upravljanju otpadom na nacionalnom nivou i u skladu sa preuzetim međunarodnim obavezama.

Stručne organizacije za ispitivanje otpada

Član 32.

Ispitivanje otpada vrši se radi klasifikacije otpada za:

- 1) prekogranično kretanje;
- 2) tretman;
- 3) prestanak statusa otpada.

Ispitivanje otpada vrše stručne organizacije i druga pravna lica koja su ovlašćena za uzorkovanje i karakterizaciju prema obimu ispitivanja za koja su akreditovana (u daljem tekstu: akreditovana laboratorija), u skladu sa zakonom.

Karakterizacija otpada vrši se samo za opasan otpad i za otpad koji prema poreklu, sastavu i karakteristikama može biti opasan otpad, osim otpada iz domaćinstva.

Stručne organizacije i druga pravna lica iz stava 2. ovog člana izdaju izveštaj o ispitivanju otpada.

Ovlašćenje za ispitivanje otpada

Član 33.

Zahtev za dobijanje ovlašćenja za ispitivanje otpada Ministarstvu može podneti stručna organizacija, odnosno akreditovana laboratorija.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana prilaže se sledeća dokumentacija:

- 1) spisak radnika koji rade na poslovima ispitivanja otpada, sa vrstom i stepenom stručne spreme, odnosno naučnim zvanjem;
- 2) spisak opreme sa evidencionim brojem;
- 3) broj i namena prostorija (skica i dr);
- 4) spisak parametara ispitivanja;
- 5) spisak metoda koje se primenjuju za odgovarajuća ispitivanja;
- 6) akt o akreditaciji.

Ovlašćenje iz stava 1. ovog člana izdaje se rešenjem ministra na period od četiri godine i može se obnoviti.

Ovlašćenje za ispitivanje otpada ministar oduzima zbog nesavesnog i nestručnog obavljanja poslova za koje je izdato ovlašćenje, i to ako:

- 1) se utvrdi da ovlašćena organizacija ne ispunjava propisane uslove;
- 2) se utvrdi da je ovlašćenje izdato na osnovu netačnih i neistinitih podataka;
- 3) ovlašćena organizacija ne vrši ispitivanje otpada u skladu sa izdatim ovlašćenjem;

4) se utvrdi da ovlašćena organizacija, u vršenju poslova za koje joj je izdato ovlašćenje, postupa na protivpravan način (primanje mita, davanje mita, primanje i davanje provizije, korupcija, falsifikat i slično).

Rešenje iz st. 3. i 4. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

V. ODGOVORNOSTI I OBAVEZE U UPRAVLJANJU OTPADOM

Odgovornost proizvođača odnosno uvoznika proizvoda

Član 34.

Proizvođač proizvoda koristi tehnologije i razvija proizvodnju na način koji obezbeđuje racionalno korišćenje prirodnih resursa, materijala i energije, podstiče ponovno korišćenje i reciklažu proizvoda i ambalaže na kraju životnog ciklusa i promoviše ekološki održivo upravljanje prirodnim resursima.

Proizvođač ili uvoznik čiji proizvod posle upotrebe postaje opasan otpad dužan je da omogući preuzimanje tog otpada od krajnjeg korisnika proizvoda posle upotrebe, bez naknade troškova i sa njima postupi u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Proizvođač ili uvoznik iz stava 2. ovog člana može da ovlasti drugo pravno lice da, u njegovo ime i za njegov račun, preuzima proizvode posle upotrebe.

Obaveze proizvođača otpada

Član 35.

Proizvođač otpada dužan je da:

1) ako je primarni proizvođač sačini i usvoji plan upravljanja otpadom iz člana 23. ovog zakona i organizuje njegovo sprovođenje, ako godišnje proizvodi više od 100t neopasnog otpada ili više od 200kg opasnog otpada;

2) pribavi izveštaj o ispitivanju otpada i ažurira ga u slučaju promene tehnologije, promene porekla sirovine, drugih aktivnosti koje bi uticale na promenu karaktera otpada i čuva izveštaj pet godina, posle čega je dužan da pribavi novi izveštaj o ispitivanju otpada;

3) obezbedi primenu načela hijerarhije upravljanja otpadom;

4) sakuplja nastali otpad odvojeno i razvrstava ga u skladu sa važećim propisima i potrebom budućeg tretmana;

5) privremeno skladišti otpad na mestu nastanka na način koji ne utiče na zdravlje ljudi i životnu sredinu i obezbedi uslove da ne dođe do mešanja različitih vrsta otpada, kao ni mešanja otpada sa vodom;

6) preda otpad licu koje je ovlašćeno za upravljanje otpadom ako nije u mogućnosti da organizuje postupanje sa otpadom u skladu sa ovim zakonom;

7) vodi evidenciju o otpadu koji nastaje, koji se predaje ili odlaže;

8) odredi lice odgovorno za upravljanje otpadom;

9) omogući nadležnom inspektoru kontrolu nad lokacijama, objektima, postrojenjima i dokumentacijom.

Proizvođač otpada ne podleže obavezi pribavljanja dozvole za privremeno skladištenje sopstvenog otpada, koji je nastao u postupku obavljanja njegove osnovne delatnosti utvrđene posebnim propisom, na lokaciji na kojoj je otpad nastao.

Proizvođač otpada koji proizvodi otpad na više lokacija i isti privremeno skladišti u svom centralnom skladištu u obavezi je da za isto pribavi dozvolu za skladištenje otpada.

Skladište iz stava 2. ovog člana mora da ispunjava tehničke uslove propisane posebnim propisom za datu vrstu otpada, odnosno posebnim propisom za skladištenje otpada.

Lice odgovorno za upravljanje otpadom kod primarnog proizvođača otpada iz stava 1. tačka 8) ovog člana dužno je da:

- 1) izradi nacrt plana upravljanja otpadom iz člana 23. ovog zakona, organizuje njegovo sprovođenje i ažuriranje;
- 2) predlaže mere u skladu sa načelima upravljanja otpadom;
- 3) prati sprovođenje zakona i drugih propisa o upravljanju otpadom i izveštava organe upravljanja.

Proizvođač otpada može vršiti tretman otpada samostalno ili ga mora predati drugom pravnom licu ili preduzetniku koji obavlja poslove tretmana otpada, ili preko posrednika otpadom, trgovca otpadom, sakupljača ili preko javnog komunalnog preduzeća ili putem javno privatnog partnerstva, odnosno da otpad izveze ako u Republici Srbiji ne postoji postrojenje za tretman predmetnog otpada.

Odgovornost držaoca otpada

Član 36.

Izuzetno od člana 34. stav 2. ovog zakona držalac otpada je odgovoran za sve troškove upravljanja otpadom.

Za otpad čiji je držalac sakupljač otpada troškove upravljanja otpadom snosi držalac koji neposredno predaje otpad na rukovanje sakupljaču otpada ukoliko je oprema za sakuljanje postavljena na mestu nastanka otpada odnosno držalac nije fizičko lice.

Pravno lice ili preduzetnik dužan je da od fizičkog lica od kojeg preuzima odnosno kupuje otpad pribavi podatke iz lične karte ili drugog dokumenta kojim se dokazuje identitet tog lica, kao i dokaz o poreklu otpada ili izjavu o državini otpada.

Državina nad otpadom se može preneti samo pravnim licima ili preduzetnicima koji vode dokumentaciju u skladu sa ovim zakonom.

Državina nad otpadom prenosi se između pravnih lica odnosno preduzetnika kada sledeći držalac preuzme otpad i primi Dokument o kretanju otpada, u skladu sa ovim zakonom.

Obaveze sakupljača otpada

Član 37.

Sakupljač otpada je dužan da:

- 1) pribavi dozvolu za sakupljanje otpada od nadležnog organa;
- 2) vodi evidenciju o otpadu koji sakuplja;
- 3) da sa otpadom postupa u skladu sa njegovim svojstvima, količini, načinu transporta, skladištenja i tretmana;
- 4) omogućava nadležnom inspektoru nadzor nad spovođenjem mera i uslova propisanim dozvolom za sakupljanje izdatom od strane nadležnog organa.

Obaveze prevoznika otpada

Član 38.

Prevoznik otpada dužan je da:

- 1) obavlja transport u skladu sa dozvolom za transport otpada i zahtevima koji regulišu posebni propisi o transportu (ADR/RID/ADN i dr);
- 2) vodi evidenciju o svakom transportu otpada u skladu sa zakonom;
- 3) omogućava nadležnom inspektoru nadzor nad spovođenjem mera i uslova propisanim dozvolom za transport izdatom od strane nadležnog organa.

Prevoznik otpada je odgovoran isključivo za transport otpada i nije držalac otpada u smislu ovog zakona.

Obaveze posrednika i trgovca

Član 39.

Delatnost posredovanja u upravljanju otpadom obuhvata poslove organizacije skladištenja odnosno tretmana otpada za potrebe drugih.

Zabranjena je trgovina otpadom za koji proizvođač otpada ima zaključen ugovor o direktnoj predaji otpada operateru postrojenja za upravljanje otpadom ili zaključen ugovor sa sakupljačem o predaji otpada operateru preko sakupljača otpada.

Trgovac otpadom smatra se držaocem otpada kojeg je kupio i može preuzeti otpad samo ako raspolaže skladištem otpada za koje je izdata dozvola u skladu sa ovim zakonom.

Plaćanja za kupovinu otpada vrše se preko bankovnog računa.

Trgovac otpadom je dužan da licu od koga kupuje otpad izda potvrdu o količini kupljenog otpada kao i licu kome prodaje otpad o količini prodatog otpada.

Trgovac otpadom ne može kupiti otpad ako ne poseduje dokaze iz člana 36. stava 3. ovog zakona.

Pravno lice ili preduzetnik koji želi da obavlja poslove posrednika, odnosno trgovca otpada mora da bude upisan u odgovarajući registar za obavljanje ove delatnosti podnošenjem zahteva za upis u registar.

Ministarstvo izdaje rešenje o upisu posrednika, odnosno trgovca u registar, ako posrednik, odnosno trgovac ispunjava uslove, i to:

- 1) da nije kažnjavao za bilo koje krivično delo, odnosno privredni prestup ili prekršaj u oblasti životne sredine u skladu sa zakonom;
- 2) da ima lice odgovorno za obavljanje poslova za koje se podnosi zahtev za registraciju;
- 3) da je u mogućnosti da ispuni finansijske obaveze ili obaveze koje mogu nastati u obavljanju poslova, posebno obavezu vraćanja otpada u slučaju odbijanja prijema otpada od strane primaoca, kao i u skladu sa propisima o prekograničnom kretanju otpada;
- 4) da mu poslovni računi u bankama nisu bili blokirani u periodu od dve godine pre podnošenja zahteva.

Rešenje iz stava 8. ovog člana izdaje se na period od dve godine.

Rešenjem iz stava 8. ovog člana utvrđuju se uslovi zaštite životne sredine, obaveza vođenja evidencije i dostavljanja izveštaja, odnosno mere sprečavanja ilegalnog prometa otpada.

Protiv rešenja kojim se odbija zahtev za upis u registar i izdavanje potvrde može se izjaviti žalba administrativnoj komisiji Vlade preko prvostepenog organa u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Registracija se može obnoviti na zahtev posrednika, odnosno trgovca koji se podnosi 30 dana pre isteka registracije.

Rešenje o registraciji može se ukinuti:

- 1) ako posrednik, odnosno trgovac postupa suprotno rešenju o upisu u registar posrednika, odnosno trgovaca;
- 2) ako bi posrednik, odnosno trgovac obavljanjem poslova mogao da prouzrokuje zagađivanje životne sredine;
- 3) ako posrednik, odnosno trgovac postupa suprotno propisima o prekograničnom kretanju otpada;
- 4) ako posrednik, odnosno trgovac ne ispunjava obaveze u skladu sa zakonom.

Odredbe st. 8-11. ovog člana koje se odnose na upis u registar, odnosno odbijanje upisa u registar, primenjuju se i na obnovu, odnosno ukidanje rešenja.

Posrednik i trgovac otpadom dostavlja Agenciji godišnji izveštaj o upravljanju otpadom posrednika ili trgovca otpadom u skladu sa ovim zakonom.

Ministar propisuje obrazac, izgled, rokove i način dostavljanja godišnjeg izveštaja o upravljanju otpadom posrednika ili trgovca otpadom.

Obaveze operatera postrojenja za tretman otpada

Član 40.

Operater postrojenja za tretman otpada dužan je da:

- 1) sačini Radni plan za upravljanje otpadom kod operatera iz člana 25. ovog zakona i obezbedi njegovo sprovođenje i ažuriranje;
- 2) izradi plan zaštite od udesa, u skladu sa zakonom;
- 3) pribavi dozvolu za tretman otpada i da poslove tretmana otpada obavlja u skladu sa tom dozvolom;
- 4) objavi na svojoj zvaničnoj internet stranici ili drugom vidnom, javno dostupnom mestu listu otpada za čiji tretman je ovlašćen;
- 5) upravlja opremom i postrojenjem za tretman otpada u skladu sa odgovarajućim tehničkim uputstvom;
- 6) obezbeđuje otpad i štiti ga od rasipanja i procurivanja;
- 7) u slučaju udesa, bez odlaganja, obavesti nadležni organ u skladu sa zakonom;
- 8) vodi evidenciju o otpadu, u skladu sa ovim zakonom;
- 9) odredi kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad u postrojenju za tretman otpada;
- 10) omogućiti nadležnom inspektoru nadzor nad lokacijama, objektima, postrojenjem i dokumentacijom.

U slučaju prestanka rada postrojenja za tretman otpada, operater je dužan da sav otpad iz postrojenja preda operateru koji poseduje dozvolu za tretman predmetnog otpada, odnosno da otpad izveze ukoliko u Republici Srbiji ne postoje postrojenja za tretman predmetnog otpada.

Obaveze operatera na deponiji

Član 41.

Operater na deponiji dužan je da:

- 1) sačini Radni plan za upravljanje otpadom kod operatera iz člana 25. ovog zakona i obezbedi njegovo sprovođenje i ažuriranje;
- 2) izradi plan zaštite od udesa, u skladu sa zakonom;
- 3) pribavi dozvolu za odlaganje otpada i da otpad odlaže u skladu sa tom dozvolom;
- 4) sprovodi mere kojima se obezbeđuje zaštita životne sredine, u skladu sa propisima;
- 5) uspostavi monitoring rada deponije u toku aktivne i pasivne faze rada;
- 6) obezbedi rekultivaciju deponije posle njenog zatvaranja i vršenje stručnog nadzora nad deponijom, odnosno lokacijom u periodu od najmanje 30 godina, sa ciljem smanjenja rizika po zdravlje ljudi i životnu sredinu;
- 7) u slučaju udesa bez odlaganja obavesti nadležni organ, u skladu sa zakonom;
- 8) vodi evidenciju o otpadu, u skladu sa ovim zakonom;
- 9) odredi kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad na deponiji;
- 10) omogućiti nadležnom inspektoru kontrolu nad lokacijama, objektima i dokumentacijom.

Operater na deponiji je dužan da, u skladu sa ovim zakonom, odbije prihvatanje otpada koji ne ispunjava uslove o odlaganju otpada iz dozvole ili da odbije prihvatanje otpada kada se pomeša sa nekim drugim otpadom, odnosno predstavlja rizik po zdravlje ljudi ili životnu sredinu.

O odbijanju prihvatanja otpada iz stava 2. ovog člana operater je dužan da obavesti organ nadležan za izdavanje dozvole.

Operater na deponiji dužan je da u toku rada deponije obezbedi kontrolu i monitoring rada deponije prema programu koji se uređuje propisom o odlaganju otpada na deponiju.

Operater na deponiji dužan je da obavesti nadležni organ za izdavanje dozvole, odnosno nadležnu inspekciju o bilo kakvom značajnom uticaju na životnu sredinu uočenom u postupku kontrole i monitoringa koji se vrše u skladu sa članom 25. ovog zakona.

U slučaju iz stava 5. ovog člana operater na deponiji dužan je da postupi po odluci nadležnog organa za izdavanje dozvole, odnosno nadležne inspekcije u pogledu prirode i rokova preduzimanja korektivnih mera i da snosi troškove tih mera.

Nadležni organ preduzima mere za započinjanje procedure zatvaranja deponije ili dela deponije kada je to potrebno, u skladu sa dozvolom, i to:

- 1) kada su za to ispunjeni uslovi u skladu sa dozvolom, ili
- 2) na zahtev operatera, a u skladu sa odobrenjem nadležnog organa, ili

- 3) na osnovu obrazložene odluke nadležnog organa.

Deponija ili deo deponije smatra se konačno zatvorenom posle izvršenog konačnog pregleda lokacije od strane nadležne inspekcije, provere svih izveštaja koje je operater dostavio, odnosno posle obaveštavanja operatera o odluci o zatvaranju deponije.

Odredba stava 8. ovog člana ne umanjuje odgovornost operatera u skladu sa uslovima iz dozvole.

Posle zatvaranja deponije operater je dužan da deponiju održava, vrši nadzor i kontrolu u periodu naknadnog održavanja, koji odredi nadležni organ za izdavanje dozvole, uzimajući u obzir rok u kojem deponija može predstavljati opasnost po životnu sredinu.

Kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad

Član 42.

Kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad za upravljanje neopasnim otpadom je lice koje:

- 1) nije kažnjavano za bilo koje krivično delo odnosno privredni prestup ili prekršaj iz oblasti zaštite životne sredine;
- 2) ima najmanje srednju stručnu spremu, sa obavljenim pripravnničkim stažom.

Kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad za upravljanje opasnim otpadom je lice koje:

- 1) nije kažnjavano za bilo koje krivično delo ili prekršaj iz oblasti zaštite životne sredine;
- 2) ima najmanje stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim i strukovnim studijama u obimu od minimum 180 ESPB bodova u okviru obrazovno-naučnih polja prirodno-matematičkih, društvenih, medicinskih ili tehničko-tehnoloških nauka i da ima najmanje tri godine radnog iskustva.

Pravno lice i preduzetnik koji obavlja poslove upravljanja otpadom mora imati najmanje jedno stalno zaposleno kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad za upravljanje neopasnim i/ili opasnim otpadom ukoliko obavlja delatnost skladištenja ili tretmana otpada.

VI. ORGANIZOVANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Organizacija upravljanja otpadom

Član 43.

Upravljanje otpadom organizuje se na način koji ne predstavlja opasnost po zdravlje ljudi i životnu sredinu, u skladu sa zakonom.

Ministar može naložiti dodatne mere za upravljanje pojedinim vrstama otpada, ako:

- 1) postupanje sa otpadom ugrožava ili može ugroziti zdravlje ljudi i životnu sredinu;
- 2) postoje dodatni zahtevi za sprovođenje odredaba međunarodnih ugovora koji su obavezujući za Republiku Srbiju.

Dodatne mere iz stava 2. ovog člana mogu biti privremeni uslovi za obavljanje aktivnosti u slučaju ugrožavanja zdravlja ljudi i životne sredine, kao i primena međunarodnih normi koje nisu propisane u zemlji.

Ako pravno, odnosno fizičko lice postupa sa otpadom suprotno ovom zakonu i usled toga nastupi opasnost ili rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu, Republika Srbija može preduzeti hitne mere radi zaštite zdravlja ljudi i životne sredine, odnosno površinskih i podzemnih voda, vazduha, zemljišta, biljnog i životinjskog sveta.

Republika Srbija ima pravo naknade troškova koji nastanu preduzimanjem mera iz stava 4. ovog člana od lica za koje se utvrdi da je izvršilo nedozvoljenu radnju.

Nadležni inspekcijski organ, u slučaju sumnje da je otpad opasan, nalaže držaocu otpada da kod ovlašćene stručne organizacije, odnosno akreditovane laboratorije, izvrši ispitivanje otpada, osim u slučaju kada vlasnik odnosno držalac otpada nije poznat u kom slučaju nalaže ovu meru jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se otpad nalazi.

U slučaju otvaranja stečajnog postupka nad pravnim licem, odgovornost upravljanja otpadom prelazi na stečajnu masu i prestavlja obavezu stečajne mase u smislu zakona kojim se propisuju uslovi i način pokretanja i sprovođenja stečaja nad pravnim licima.

U slučaju likvidacije odgovornost upravljanja otpadom prelazi na likvidacionog upravnika.

Postrojenje za upravljanje otpadom

Član 44.

Delatnost skladištenja odnosno tretmana otpada može vršiti:

- 1) privredno društvo, preduzeće ili drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji obavlja delatnost skladištenja odnosno tretmana otpada, u skladu sa dozvolom za upravljanje otpadom izdatom u skladu sa ovim zakonom;
- 2) pravno lice ili preduzetnik na osnovu dozvole i ugovora o obavljanju delatnosti od lokalnog značaja zaključenog sa jedinicom lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

Koncesijom se može steći pravo obavljanja delatnosti upravljanja otpadom, odnosno izgradnje, korišćenja i održavanja postrojenja za upravljanje otpadom, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju koncesije.

Izgradnja i rad postrojenja za upravljanje otpadom mora biti u skladu sa odredbama ovog zakona, zakona kojim se uređuje izgradnja objekata i drugim zakonima.

Postrojenje za upravljanje otpadom ne može da započne sa radom pre dobijanja dozvole za upravljanje otpadom, u skladu sa ovim zakonom osim, u slučaju potvrde za ispitivanje parametara ili u okviru probnog rada.

Lokacija za izgradnju i rad postrojenja

Član 45.

Jedna ili više jedinica lokalne samouprave određuju lokaciju za izgradnju i rad postrojenja za tretman otpada kojim upravljaju na svojoj teritoriji, pod uslovima utvrđenim zakonom, kao i sporazumom iz člana 30. stav 2. ovog zakona ako više skupština jedinica lokalne samouprave zajedno odlučuju o lokaciji postrojenja za upravljanje otpadom.

U slučaju nesaglasnosti jedinica lokalne samouprave u pogledu određivanja lokacije postrojenja za upravljanje otpadom, odluku o lokaciji, na predlog Ministarstva, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine, donosi Vlada.

Ministarstvo daje saglasnost na tehničke i tehnološke uslove iz idejnog projekta za izgradnju i rad deponije/postrojenja za upravljanje otpadom, odnosno organ autonomne pokrajine za postrojenja koja se grade na njenoj teritoriji.

Sakupljanje otpada

Član 46.

Lice koje vrši sakupljanje otpada, sakuplja otpad u svojoj opremi postavljenoj kod proizvođača otpada i predaje ga postrojenju za upravljanje otpadom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana otpad se može sakupljati i od fizičkih lica ukoliko za takvu aktivnost pravno lice ili preduzetnik koji poseduje dozvolu za sakupljanje otpada pribavi i saglasnost nadležnog organa za obavljanje takve delatnosti, u skladu sa zakonom kojim se propisuju komunalne delatnosti.

Lice iz stava 1. ovog člana mora da ima zaključen ugovor sa proizvođačem otpada, kao i sa operaterom postrojenja za upravljanje otpadom, kojim se uređuje način preuzimanja i predaje otpada, plaćanje preko bankovnog računa, kao i druga pitanja od značaja za preuzimanje otpada (vrste, količine, poreklo, klasifikacija otpada i dr).

Sakupljen mešoviti otpad može se prihvatiti kao reciklabilni materijal u postrojenju za upravljanje otpadom ako se ovi materijali u daljem procesu mogu razdvojiti, u skladu sa standardima kvaliteta, odnosno reciklaže.

Opasan otpad se posebno sakuplja.

Transport otpada

Član 47.

Lice koje vrši transport otpada, otpad transportuje u zatvorenom vozilu, ambalaži, kontejneru ili cisterni kako bi se sprečilo rasipanje ili ispadanje otpada prilikom utovara, prevoza (kao i pretovara) ili istovara, odnosno zagađenje vazduha, vode, zemljišta i životne sredine.

Otpad namenjen za skladištenje odnosno tretman može biti transportovan do transfer stanice odakle se dalje transportuje do postrojenja za skladištenje odnosno tretman otpada.

Lokaciju za transfer stanicu određuje jedinica lokalne samouprave.

Radi lakšeg daljeg tretmana otpada lica iz stava 1. ovog člana dužna su da obezbede da različite vrste otpada ostanu odvojene tokom transporta.

U slučaju zagađenja nastalog tokom transporta prevoznik otpada je odgovoran za čišćenje i otklanjanje zagađenja životne sredine.

Prevoznik otpada transportuje otpad samo na odredište koje je odredio pošiljalac.

Ako se otpad ne može isporučiti na odredište, prevoznik vraća otpad pošiljaocu.

Opasan otpad se posebno transportuje.

Na transport opasnog otpada, odnosno način transporta, uslove koji se odnose na pakovanje opasnog otpada i na vozilo i zaposlene na rukovanju i transportu opasnog otpada primenjuju se propisi kojima se uređuje transport opasne robe.

Skladištenje otpada

Član 48.

Otpad se skladišti na mestima koja su tehnički opremljena za privremeno čuvanje otpada na lokaciji držaoca otpada, u centrima za sakupljanje, transfer stanicama i drugim lokacijama, u skladu sa ovim zakonom.

Skladište otpada iz stava 1. ovog člana može biti:

- 1) privremeno skladište na mestu nastanka otpada;
- 2) skladište otpada kao prostor na kom se otpad skladišti pre predavanja u postrojenje za tretman otpada;
- 3) skladište otpada u postrojenju za tretman otpada u kojem se otpad priprema za tretman, uključujući i transfer stanicu;
- 4) skladište u okviru centra za sakupljanje.

Dozvolom o upravljanju otpadom, određuje se vrsta skladišta iz stava 2. tač) 2. i 3. ovog člana uzimajući u obzir njegovu namenu, vrstu i količinu otpada, kao i vreme njegovog skladištenja.

Proizvođaču otpada za privremeno skladištenje na mestu nastanka otpada, ne izdaje se dozvola, osim za otpad nastao u postrojenju za tretman otpada.

Otpad od momenta generisanja ne može biti skladišten duže od 36 meseci po čijem se isteku otpad mora predati na tretman odnosno izvoz.

Tretman otpada

Član 49.

Tretman otpada obavlja se primenom najboljih dostupnih tehnika i tehnologija u skladu sa ovim zakonom.

Postrojenja i oprema za tretman otpada mogu biti stacionarna ili mobilna.

Tretman otpada u stacionarnom ili mobilnom postrojenju vrši se u skladu sa dozvolom za tretman izdatom na osnovu ovog zakona.

Za tretman otpada u mobilnom postrojenju pribavljaju se dozvole, saglasnosti ili isprave u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima, a obavezno se pribavlja saglasnost jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se vrši tretman otpada u mobilnom postrojenju uz prethodno pribavljenu informaciju o lokaciji na kojoj će se obavljati delatnost tretmana otpada od nadležnog organa osim u slučaju akcidentnih situacija.

Ministar bliže propisuje dokumentaciju potrebnu za početak rada mobilnog postrojenja za tretman otpada.

Ponovna upotreba i ponovno iskorišćenje

Član 50.

Nadležni organ za upravljanje otpadom preduzima odgovarajuće mere za podsticanje ponovne upotrebe i pripreme za ponovnu upotrebu proizvoda, gde je to moguće, a naročito razvojem sistema za reparaciju i ponovnu upotrebu proizvoda, primenom ekonomskih instrumenata, kriterijuma pri sprovođenju postupka javnih nabavki, kao i utvrđivanjem drugih ciljeva i mera.

Nadležni organ za upravljanje otpadom preduzima mere kojima obezbeđuje i promoviše ili unapređuje ponovno iskorišćenje otpada, kada je to u skladu sa načelom iz člana 6. tačka 4) ovog zakona i u tom cilju uspostavlja odvojeno sakupljanje otpada kada je to tehnički, ekološki i ekonomski izvodljivo i obezbeđuje

da se otpad ne meša sa drugim vrstama otpada ili drugim materijalima sa različitim svojstvima.

Nadležni organ za upravljanje otpadom preduzima i mere kojima se obezbeđuje visok kvalitet reciklaže i, u tom cilju, uspostavlja odvojeno sakupljanje otpada gde je tehnički, ekološki i ekonomski izvodljivo i odgovarajuće, radi ispunjenja neophodnih standarda kvaliteta za relevantne oblasti reciklaže.

Otpad se može ponovo iskoristiti za istu ili drugu namenu, za reciklažu, odnosno druge operacije ponovnog iskorišćenja, radi dobijanja sirovine za proizvodnju istog ili drugog proizvoda, kao sekundarna sirovina (papir i karton, metal, staklo, plastika, otpad od građenja i rušenja, pepeo i šljaka od sagorevanja uglja iz termoenergetskih postrojenja, gips i sumpor od odsumporavanja dimnih gasova, otpadna ulja i dr), ili radi iskorišćenja vrednosti otpada njegovom biorazgradnjom ili suspaljivanjem otpada uz iskorišćenje energije.

Lice koje vrši ponovno iskorišćenje otpada obezbeđuje da nastali proizvodi ne prouzrokuju štetni uticaj na životnu sredinu veći od proizvoda koji su nastali od primarnih sirovina.

Zabranjeno je odlaganje i spaljivanje otpada koji ispunjava standarde za pripremu za ponovnu upotrebu ili drugi vid ponovnog iskorišćenja.

Izuzetno, otpad iz stava 7. ovog člana može se odložiti ili spaliti, ako je to ekonomski opravdano i ne ugrožava zdravlje ljudi i životnu sredinu, uz prethodno pribavljenu dozvolu Ministarstva.

Ministar bliže propisuje uslove i način sakupljanja, transporta, tretmana, odnosno skladištenja otpada.

Fizičko-hemijski tretman otpada

Član 51.

Fizičko-hemijski tretman otpada obuhvata fizičke, fizičko-hemijske i hemijske procese kojima se umanjuju opasne karakteristike otpada ili se otpad prevodi iz opasnog u neopasan otpad u skladu sa najbolje dostupnim tehnikama (BAT).

Fizičko-hemijski tretman otpada vrši se u skladu sa dozvolom za tretman izdatom na osnovu ovog zakona.

Biološki tretman otpada

Član 52.

Biološki tretman otpada je proces razgradnje biorazgradivog organskog otpada (papir, karton, biootpad i dr) radi dobijanja korisnih materijala za kondicioniranje zemljišta (kompost) i/ili energije (metan) i obuhvata naročito: kompostiranje ili anaerobnu digestiju, odnosno i druge tretmane u skladu sa najbolje dostupnim tehnikama (BAT).

Biološki tretman otpada vrši se u skladu sa dozvolom za tretman izdatom na osnovu ovog zakona.

Biološki tretman otpada vrši se radi smanjenja odlaganja biorazgradivog otpada na deponiju, odnosno smanjenja emisije gasova sa efektom „staklene bašte” i njihovog uticaja na životnu sredinu.

Nadležni organ preduzima odgovarajuće mere u skladu sa članom 3. i članom 6. tačka 4) ovog zakona tako da podstakne:

1) odvojeno sakupljanje bio otpada za potrebe kompostiranja, anaerobne digestije odnosno drugih tretmana u skladu sa najbolje dostupnim tehnikama (BAT);

2) tretman bio otpada na takav način da obezbeđuje visok nivo zaštite životne sredine;

3) upotrebu materijala bezbednih za životnu sredinu proizvedenih iz bio otpada.

Termički tretman otpada

Član 53.

Termički tretman otpada vrši se u postrojenjima koja su projektovana, izgrađena u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i koja su opremljena u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Postrojenja za termički tretman otpada mogu da vrše tretman samo pod strogim operativnim uslovima, uz ispunjavanje tehničkih uslova u skladu sa utvrđenim graničnim vrednostima emisije za spaljivanje i su-spaljivanje.

Ako se su-spaljivanje otpada vrši tako da osnovna namena postrojenja nije proizvodnja energije ili proizvodnja proizvoda nego termički tretman otpada, postrojenje se smatra postrojenjem za spaljivanje otpada.

Spaljivanje i su-spaljivanje otpada vrše se u skladu sa najbolje dostupnim tehnikama.

Tehničko-tehnološki uslovi za rad postrojenja za termički tretman otpada su:

1) da postrojenje ispunjava uslove propisane ovim zakonom u zavisnosti od kategorija otpada predviđenog za spaljivanje ili su-spaljivanje;

2) da emisije zagađujućih materija i energije u vazduh i vode ne prelaze granične vrednosti emisija zagađujućih materija u vazduh iz postrojenja za spaljivanje ili su-spaljivanje i graničnih vrednosti emisija zagađujućih materija pri ispuštanju otpadnih voda iz sistema za prečišćavanje otpadnih gasova postrojenja za spaljivanje ili su-spaljivanje, propisane posebnim propisom;

3) da su ispunjeni građevinski i drugi tehnički zahtevi, u skladu sa posebnim propisom;

4) da je prilikom termičkog tretmana otpada dobijena toplota upotrebljena za proizvodnju električne energije, kogeneracijsku proizvodnju toplotne i električne energije, proizvodnju procesne pare, daljinsko grejanje ili je drugačije efikasno iskorišćena;

5) da su zadovoljeni uslovi za smanjenje količina ostataka sagorevanja otpada, njihovih opasnih karakteristika i njihovo ponovno iskorišćenje, što se postiže korišćenjem najbolje dostupnih tehnologija;

6) da se ostaci otpada posle termičkog tretmana otpada svode na minimum, da se ti ostaci ponovno koriste, ako je to tehnički izvodljivo i ekonomski opravdano;

7) da se ostaci spaljivanja, čije se nastajanje ne može sprečiti, smanjiti ili koji se zbrinjavaju ako se ne mogu ponovo koristiti, u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje spaljivanje otpada;

8) da su predviđene mere zaštite od udesa;

9) da je predviđen monitoring rada, koji obuhvata program monitoringa emisija zagađujućih materija u vazduh i vodu.

Postrojenje za spaljivanje i su-spaljivanje projektuje se, oprema, izgrađuje i funkcioniše (radi) tako da posle poslednjeg ubrizgavanja vazduha u proces sagorevanja, procesni gasovi na kontrolisan i homogen način, čak i u

najnepovoljnijim uslovima, dostignu temperaturu od najmanje 850 °S za dve sekunde trajanja.

Ako se u postrojenju za spaljivanje i su-spaljivanje vrši spaljivanje opasnog otpada koji sadrži više od 1% halogenih organskih supstanci izraženih kao hlor, temperatura se mora podići na 1100 °S za najmanje dve sekunde trajanja.

Postrojenje, kao i svaka linija postrojenja za spaljivanje otpada, oprema se najmanje jednim pomoćnim gorionikom koji mora automatski da se aktivira kada temperatura procesnog gasa padne ispod 850 °S, odnosno 1100 °S, posle poslednjeg ubrizgavanja vazduha u proces sagorevanja.

Postrojenje za spaljivanje otpada radi tako da postigne nivo spaljivanja koji garantuje da će ukupni nivo organskog ugljenika (TOS) u šljaci i kotlovskom (ložišnom) pepelu biti manji od 3% ili gubitak pri žarenju manji od 5% na suhu masu materijala, a ukoliko je neophodno, primenjuju se i odgovarajuće tehnike predtretmana.

Vlada bliže uređuje tehničke i tehnološke uslove za projektovanje, izgradnju, opremanje i rad postrojenja i vrste otpada za termički tretman otpada, granične vrednosti emisija i njihovo praćenje.

Odlaganje otpada na deponiju

Član 54.

Odlaganje otpada na deponiju vrši se samo ako ne postoji druga vrsta tretmana, u skladu sa načelom hijerarhije upravljanja otpadom.

Otpad se odlaže na deponiju koja ispunjava tehničke, tehnološke i druge uslove i zahteve, u skladu sa dozvolom izdatom na osnovu ovog zakona.

Prihvatanje otpada na deponiju vrši se po proceduri u skladu sa posebnim propisom.

Pre odlaganja, operater na deponiji obezbeđuje proveru dopremljenog otpada, odnosno njegovu karakterizaciju, identifikaciju prema vrsti, količini i svojstvima, kroz utvrđivanje mase otpada i kontrolu prateće dokumentacije pre preuzimanja.

Otpad koji je odvojeno sakupljen radi pripreme za ponovnu upotrebu i reciklažu zabranjeno je odlagati na deponiju, osim ako ne ispunjava uslove kvaliteta prema odgovarajućem standardu za tu vrstu otpada.

Otpad se pre odlaganja tretira u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa.

Deponije otpada se dele u tri klase, u zavisnosti od vrste otpada koji se na njima odlaže, i to:

- 1) deponije za inertan otpad;
- 2) deponije za neopasan otpad;
- 3) deponije za opasan otpad.

Zajedničko odlaganje opasnog otpada sa drugim vrstama otpada na istoj lokaciji nije dozvoljeno, osim u slučajevima utvrđenim posebnim propisom.

Vlada bliže propisuje:

- 1) uslove i kriterijume za određivanje lokacije, tehničke i tehnološke uslove za projektovanje, izgradnju i rad deponija otpada;

2) vrste otpada čije je odlaganje na deponiji zabranjeno, količine biorazgradivog otpada koje se mogu odložiti, kriterijume i procedure za prihvatanje ili neprihvatanje, odnosno odlaganje otpada na deponiju, način i procedure rada i zatvaranja deponije;

3) sadržaj i način monitoringa rada deponije, kao i naknadnog održavanja posle zatvaranja deponije.

Nesanitarnе deponije

Član 55.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da izvrši evidenciju divljih deponija i postojećih nesanitarnih deponija (smetlišta) na svojoj teritoriji i da obezbedi njihovo uklanjanje i sanaciju.

Ministar propisuje način vođenja i izgled evidencije deponija i smetlišta na području jedinice lokalne samouprave, kao i način i rokove za njegovo dostavljanje.

Za nesanitarnе deponije (smetlišta) izrađuju se projekti sanacije i rekultivacije, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom, na koje saglasnost daje Ministarstvo, a za nesanitarnе deponije (smetlišta) koje se nalaze na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine.

Ministar propisuje sadržinu projekata sanacije i rekultivacije nesanitarnih deponija (smetlišta).

Javno komunalno preduzeće koje upravlja nesanitarnim deponijama (smetlištima) komunalnog otpada dužno je da dostavi Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine na saglasnost Radni plan za upravljanje otpadom kod operatera iz člana 25. ovog zakona sa programom korektivnih mera i planom prilagođavanja rada postrojenja sa dinamikom, u skladu sa ovim zakonom i propisom kojim se uređuje odlaganje otpada na deponije.

Upravljanje komunalnim otpadom

Član 56.

Komunalni otpad se sakuplja, ponovno iskorišćava i odlaže u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima kojima se uređuju komunalne delatnosti.

Zabranjeno je mešati opasan otpad sa komunalnim otpadom.

Komunalni otpad koji je već izmešan sa opasnim otpadom razdvaja se ako je to ekonomski isplativo, u protivnom, taj otpad se smatra opasnim.

Jedinica lokalne samouprave, u skladu sa lokalnim planom, uređuje i organizuje:

1) selekciju i odvojeno sakupljanje otpada, uključujući i način sakupljanja otpada radi reciklaže (papir, metal, plastika, staklo, tekstil, kabasti otpad);

2) obezbeđuje sakupljanje otpada iz domaćinstva u kontejnere ili na drugi način;

3) obezbeđuje i oprema centre za sakupljanje otpada iz domaćinstva koji nije moguće odložiti u kontejnere za komunalni otpad (kabasti, biorazgradivi i drugi otpad), uključujući i opasan otpad iz domaćinstva.

Domaćinstva su dužna da odbacuju svoj otpad u kontejnere ili na druge načine, koje obezbeđuje jedinica lokalne samouprave, a opasan otpad iz domaćinstva (otpadne baterije i akumulatori, ulja, otpad od električnih i elektronskih proizvoda, boje i lakovi, pesticidi i dr) da predaju u centre za sakupljanje otpada, sakupljaču koji pribavi i saglasnost nadležnog organa za obavljanje takve delatnosti u

skladu sa zakonom kojim se propisuju komunalne delatnosti ili proizvođaču ili uvozniku proizvoda odnosno ovlašćenom pravnom licu za sakupljanje opasnog otpada iz člana 34. stav 3. ovog zakona.

Domaćinstva i drugi proizvođači komunalnog otpada vrše selekciju komunalnog otpada radi reciklaže.

Upravljanje opasnim otpadom

Član 57.

Proizvodnja, sakupljanje i transport opasnog otpada, kao i njegovo skladištenje i tretman, obavljaju se pod uslovima koji obezbeđuju zaštitu životne sredine i zdravlje ljudi u skladu sa članom 3. ovog zakona, uključujući sve aktivnosti od proizvodnje do tretmana odnosno izvoza opasnog otpada, u skladu sa izveštavanjem o otpadu, nadzorom i kaznenim odredbama na način propisan ovim zakonom.

Vlada obezbeđuje sprovođenje mera postupanja sa opasnim otpadom.

Tretman opasnog otpada ima prioritet u odnosu na tretmane drugog otpada i vrši se samo u postrojenjima koja imaju dozvolu za tretman opasnog otpada u skladu sa ovim zakonom.

Prilikom sakupljanja, razvrstavanja, skladištenja, transporta, ponovnog iskorišćenja i odlaganja, opasan otpad se pakuje i obeležava na način koji obezbeđuje sigurnost po zdravlje ljudi i životnu sredinu, u skladu sa međunarodnim i harmonizovanim srpskim standardima.

Opasan otpad se pakuje prema karakteristikama opasnog otpada (zapaljiv, eksplozivan, infektivan i dr) i obeležava u skladu sa zakonom kojim se uređuje transport opasne robe i ovim zakonom.

Zabranjeno je mešanje različitih kategorija opasnog otpada ili mešanje opasnog otpada sa neopasnim otpadom, drugim supstancama i materijama, osim:

- 1) u postrojenjima za koje je izdata dozvola za tretman opasnog otpada u skladu sa članom 81. ovog zakona;
- 2) ako se primenjuje član 3. ovog zakona i ne dolazi do štetnog dejstva upravljanja otpadom na zdravlje ljudi i životnu sredinu;
- 3) pod uslovima utvrđenim u dozvoli uz primenu najbolje dostupnih tehnika i pod nadzorom kvalifikovanog lica.

Mešanje otpada iz stava 6. ovog člana uključuje i razblaživanje opasnih materija.

U skladu sa tehničkim i ekonomskim kriterijumima izvodljivosti, kada je opasan otpad pomešan na način suprotan odredbama ovog člana, odvajanje se vrši ukoliko je to moguće i neophodno u postrojenju iz stava 6. ovog člana, pod nadzorom kvalifikovanog lica, u skladu sa članom 3. ovog zakona.

Odredbe st. 1, 5. i 6. ovog člana ne primenjuju se na mešani opasan otpad iz domaćinstva pre preuzimanja iz centara za sakupljanje radi predaje u postrojenja za ponovno iskorišćenje ili odlaganje otpada.

Zabranjeno je odlaganje opasnog otpada bez prethodnog tretmana kojim se značajno smanjuju opasne karakteristike otpada odnosno značajno smanjuje negativan uticaj na životnu sredinu.

Zabranjeno je razblaživanje opasnog otpada radi ispuštanja u životnu sredinu.

Ministar propisuje način skladištenja, pakovanja i obeležavanja opasnog otpada.

Dokument o kretanju otpada

Član 58.

Kretanje otpada prati poseban Dokument o kretanju otpada, osim otpada iz domaćinstva.

Držalac otpada mora da klasifikuje otpad pre otpočinjanja kretanja otpada.

Držalac otpada mora čuvati kopije dokumenata o otpremi otpada sve dok ne dobije primerak popunjenog Dokumenta o kretanju otpada od primaoca kojim se potvrđuje da je otpad prihvaćen.

Držalac otpada dostavlja Agenciji za zaštitu životne sredine Dokument o kretanju otpada isključivo u elektronskom obliku, saglasno zakonu kojim se uređuje elektronska uprava, unosom podataka u informacioni sistem Nacionalnog registra izvora zagađivanja, najkasnije na dan započinjanja kretanja otpada, čime se potvrđuje predaja otpada.

Dokument o kretanju otpada primalac otpada dostavlja Agenciji za zaštitu životne sredine, isključivo u elektronskom obliku, unosom podataka u informacioni sistem Nacionalnog registra izvora zagađivanja, sa finalnim, dopunjenim podacima o otpadu, najkasnije sedam dana od završetka kretanja otpada čime se potvrđuje završetak kretanja otpada.

Ako držalac otpada u roku od 15 dana od dana dostavljanja podataka u informacioni sistem Nacionalnog registra izvora zagađivanja ne primi informaciju kojom se potvrđuje da je otpad preuzet, mora pokrenuti postupak provere kretanja otpada i dužan je da o nalazu izvesti Ministarstvo, bez odlaganja, kao i nadležni organ autonomne pokrajine, ako se kretanje otpada vrši isključivo na teritoriji autonomne pokrajine.

Držalac otpada čuva kompletirani Dokument o kretanju otpada najmanje dve godine.

Ministar propisuje obrazac Dokumenta o kretanju otpada, kao i uputstvo za njegovo popunjavanje.

Dokument o kretanju opasnog otpada

Član 59.

Kretanje opasnog otpada prati poseban Dokument o kretanju opasnog otpada koji popunjava držalac otpada i svako ko preuzima opasan otpad.

Dokument o kretanju opasnog otpada sastoji se od:

- 1) kopije prethodnog obaveštenja koje držalac otpada (pošiljalac) dostavlja 48 sati pre započinjanja kretanja opasnog otpada Agenciji sa podacima o pošiljaocu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, kao i vrsti i procenjenim količinama otpada, klasifikaciji otpada, vrsti prevoza i odredištu, koju je potpisao pošiljalac;
- 2) kopije dokumenta iz tačke 1) ovog stava koju čuva pošiljalac otpada, koju je potpisalo lice koje je preuzelo otpad radi transporta (prevoznik);
- 3) kopije dokumenta iz tačke 2) ovog stava koju čuva prevoznik otpada i koju je potpisalo lice koje je preuzelo otpad na odredištu (primalac);
- 4) kopije dokumenta iz tačke 3) ovog stava koju čuva primalac otpada;
- 5) kopije dokumenta iz tačke 4) ovog stava koju primalac šalje pošiljaocu.

Kopije dokumenata iz stava 2. tačka 5) ovog člana koriste nadležni organ i držalac otpada, radi kompletiranja dokumentacije o kretanju opasnog otpada.

Držalac otpada čuva kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 2) ovog člana dok ne dobije kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 5) ovog člana od primaoca otpada, odnosno primerak popunjenog Dokumenta o kretanju opasnog otpada, kojom se potvrđuje da je otpad prihvaćen.

Držalac otpada dužan je da kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 5) ovog člana čuva trajno i dužan je da je dostavi Agenciji u elektronskom obliku unosom podataka u informacijski sistem Nacionalnog registra izvora zagađivanja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava, najkasnije 15 dana od završetka kretanja otpada sa finalnim, dopunjenim podacima o otpadu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, čime se potvrđuje završetak kretanja opasnog otpada;

Prethodno obaveštenje dostavlja se Agenciji za zaštitu životne sredine, u elektronskom obliku, unosom podataka u informacijski sistem Nacionalnog registra izvora zagađivanja Agencije;

Učesnici u svakom pojedinačnom kretanju opasnog otpada, preuzimanje otpada potvrđuju elektronski.

Dokumentovani dokaz da su operacije upravljanja izvršene dostavlja se i na zahtev nadležnog organa ili prethodnog držaoca otpada.

Ako držalac otpada u roku od 15 dana od dana dobijanja kopije dokumenta iz stava 2. tačka 2) ovog člana ne primi kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 5) ovog člana kojom se potvrđuje da je otpad preuzet, mora pokrenuti postupak provere kretanja otpada i dužan je da o nalazu izvesti nadležni inspekcijski organ, bez odlaganja.

Agencija čuva kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 1) ovog člana sve dok ne primi kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 5) ovog člana od držaoca otpada kojom se potvrđuje završetak kretanja opasnog otpada.

U slučaju da Agencija u roku od 30 dana od dana dobijanja kopije dokumenta iz stava 2. tačka 1) ovog člana ne dobije kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 5) ovog člana od primaoca otpada da je otpad primljen, ili ukoliko ne primi obaveštenje od držaoca otpada o eventualnom problemu, nadležni inspekcijski organ započinje postupak provere kretanja otpada.

Ministar propisuje obrazac Dokumenta o kretanju opasnog otpada, obrazac prethodnog obaveštenja, način njegovog dostavljanja kao i uputstvo za njihovo popunjavanje.

VII. UPRAVLJANJE POSEBNIM TOKOVIMA OTPADA

Upravljanje istrošenim baterijama i akumulatorima

Član 60.

Zabranjen je promet baterija i akumulatora koji sadrže više od 0,0005% masenih žive, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, može biti dozvoljen promet dugmastih baterija i baterija koje se sastoje od kombinacija dugmastih baterija sa sadržajem ne većim od 2% masenih žive.

Zabranjen je promet prenosivih baterija i akumulatora, uključujući one koji su ugrađeni u uređaje, koji sadrže više od 0,002% masenih kadmijuma, osim onih koje

se koriste u sigurnosnim i alarmnim sistemima, medicinskoj opremi ili bežičnim električnim alatima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Proizvođač opreme sa ugrađenim baterijama i akumulatorima dužan je da obezbedi njihovu ugradnju u uređaj tako da korisnik posle njihove upotrebe može lako da ih odvoji.

Proizvođač i uvoznik baterija i akumulatora, kao i proizvođač i uvoznik opreme sa ugrađenim baterijama i akumulatorima dužan je da ih obeležava koristeći oznake koje sadrže uputstva i upozorenja za odvojeno sakupljanje, sadržaj teških metala, mogućnost recikliranja ili odlaganja i dr.

Proizvođač i uvoznik baterija i akumulatora dužan je da vodi i čuva evidenciju o količini proizvedenih ili uvezenih proizvoda.

Držalac istrošenih baterija i akumulatora, osim domaćinstava, dužan je da ih preda radi sakupljanja ili tretmana licu koje za to ima dozvolu ili proizvođaču ili uvozniku proizvoda odnosno ovlašćenom pravnom licu za sakupljanje opasnog otpada iz člana 34. stav 3. ovog zakona.

Lice koje vrši sakupljanje, skladištenje i tretman istrošenih baterija i akumulatora mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o istrošenim baterijama i akumulatorima i o količini koja je sakupljena, uskladištena ili tretirana i podatke o tome dostavlja Agenciji.

Ministar bliže propisuje sadržinu i izgled oznaka na baterijama, dugmastim baterijama i akumulatorima prema sadržaju opasnih materija, način i postupak upravljanja istrošenim baterijama i akumulatorima, kao i uređajima sa ugrađenim baterijama i akumulatorima.

Upravljanje otpadnim uljima

Član 61.

Otpadna ulja, u smislu ovog zakona, jesu sva mineralna ili sintetička ulja ili maziva, koja su neupotrebljiva za svrhu za koju su prvobitno bila namenjena, kao što su hidraulična ulja, motorna, turbinska ulja ili druga maziva, brodska ulja, ulja ili tečnosti za izolaciju ili prenos toplote, ostala mineralna ili sintetička ulja, kao i uljni ostaci iz rezervoara, mešavine ulje- voda i emulzije.

Regeneracija otpadnih ulja, u smislu ovog zakona, označava svaku operaciju reciklaže u kojoj se bazna ulja mogu proizvesti rafiniranjem otpadnih ulja, posebno uklanjanjem zagađivača, proizvoda oksidacije i aditiva sadržanih u takvim uljima.

Zabranjeno je:

- 1) ispuštanje ili prosipanje otpadnih ulja u ili na zemljište, površinske i podzemne vode i u kanalizaciju;
- 2) odlaganje otpadnih ulja i nekontrolisano ispuštanje ostataka od prerade otpadnih ulja;
- 3) mešanje otpadnih ulja tokom sakupljanja i skladištenja sa PCB i korišćenim PCB ili halogenim materijama i sa materijama koje nisu otpadna ulja, ili mešanje sa drugim opasnim otpadom;
- 4) svaka vrsta prerade otpadnih ulja koja zagađuje vazduh u koncentracijama iznad propisanih graničnih vrednosti;
- 5) spaljivanje ili suspaljivanje osim u postrojenjima za upravljanje otpadom i postrojenjima koja podležu izdavanju integrisane dozvole.

Proizvođač otpadnog ulja, u zavisnosti od količine otpadnog ulja koju godišnje proizvede, dužan je da obezbedi prijemno mesto do predaje radi tretmana licu koje za to ima dozvolu.

Držaoci otpadnih ulja koji nisu proizvođači otpadnog ulja dužni su da otpadno ulje predaju radi sakupljanja ili tretmana licu koje za to ima dozvolu ili proizvođaču ili uvozniku proizvoda odnosno ovlašćenom pravnom licu za sakupljanje opasnog otpada iz člana 34. stav 3. ovog zakona.

Lice koje vrši sakupljanje, skladištenje i tretman otpadnih ulja mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o otpadnim uljima i o količini koja je sakupljena, uskladištena ili tretirana, kao i o konačnom odlaganju ostataka posle tretmana i podatke o tome dostavlja Agenciji.

Ministar bliže propisuje uslove, način i postupak upravljanja otpadnim uljima.

Upravljanje otpadnim gumama

Član 62.

Otpadne gume, u smislu ovog zakona, jesu gume od motornih vozila (putničkih vozila, autobusa, kamiona, motorcikala i dr), poljoprivrednih i građevinskih mašina, prikolica, vučenih mašina i sl. posle završetka životnog ciklusa.

Lice koje vrši sakupljanje, transport, skladištenje ili tretman otpadnih guma mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o količinama sakupljenih i tretiranih otpadnih guma i podatke o tome dostavlja Agenciji.

Ministar bliže propisuje način i postupak upravljanja otpadnim gumama.

Upravljanje otpadom od električnih i elektronskih proizvoda

Član 63.

Otpad od električnih i elektronskih proizvoda ne može se mešati sa drugim vrstama otpada.

Zabranjeno je odlaganje otpada od električnih i elektronskih proizvoda bez prethodnog drugog vida tretmana.

Otpadne tečnosti od električnih i elektronskih proizvoda moraju biti odvojene i tretirane na odgovarajući način.

Komponente otpada od električnih i elektronskih proizvoda koje sadrže RSV obavezno se odvajaju i obezbeđuje se njihovo adekvatno odlaganje.

Proizvođač ili uvoznik električnih ili elektronskih proizvoda dužan je da identifikuje reciklabilne komponente tih proizvoda.

Lice koje vrši sakupljanje odnosno tretman otpada od električnih i elektronskih proizvoda mora da ima dozvolu, da vodi evidenciju o količini i vrsti preuzetih električnih ili elektronskih proizvoda i podatke o tome dostavlja Agenciji.

Pri stavljanju u promet zabranjuje se ili ograničava korišćenje nove električne i elektronske opreme koja sadrži olovo, živu, kadmijum, šestovalentni hrom, polibromovane bifenile (PBB), polibromovane difenil etre (PBDE), bis (2-etilheksil) ftalat (DEHP), dibutil ftalat (DBP), benzil butil ftalat (BBP) i diizobutil ftalat (DIBP).

Ministar bliže propisuje listu električnih i elektronskih proizvoda, mere zabrane i ograničenja korišćenja električne i elektronske opreme koja sadrži opasne materije, način i postupak upravljanja otpadom od električnih i elektronskih proizvoda.

Upravljanje otpadnim fluorescentnim cevima koje sadrže živu

Član 64.

Otpadne fluorescentne cevi koje sadrže živu odvojeno se sakupljaju.

Zabranjeno je bez prethodnog tretmana odlagati otpadne fluorescentne cevi koje sadrže živu.

Držalac otpadnih fluorescentnih cevi koje sadrže živu dužan je da ih preda radi tretmana licu koje za to ima dozvolu.

Lice koje vrši sakupljanje odnosno tretman otpadnih fluorescentnih cevi koje sadrže živu mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o količini koja je sakupljena, tretirana ili odložena i podatke o tome dostavlja Agenciji.

Ministar bliže propisuje način i postupak za upravljanje otpadnim fluorescentnim cevima koje sadrže živu.

Upravljanje otpadnom živom, živinim jedinjenjima i otpadom koji sadrži živu

Član 65.

Otpadna živa i živina jedinjenja (u čistom obliku ili u smesama), kao i drugi otpad koji sadrži živu, zbrinjavaju se na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i životna sredina.

Otpadna živa i živina jedinjenja, kao i drugi otpad koji sadrži živu skladište se i odlažu, samo ako su prethodno tretirani postupkom konverzije i/ili solidifikacije.

Otpadna živa i živina jedinjenja, kao i drugi otpad koji sadrži živu skladište se odvojeno od drugog otpada, pod posebnim uslovima.

Otpadna živa i živina jedinjenja, kao i drugi otpad koji sadrži živu, trajno se odlažu u:

1) podzemnim odlagalištima koja u slučaju da su rudarski podzemni objekti mogu biti samo rudarski podzemni objekti koji su zatvoreni saglasno posebnom zakonu i ne koriste se u svrhu obavljanja rudarskih delatnosti;

2) nadzemnim objektima, posebno opremljenim za trajno odlaganje žive.

Vlada propisuje uslove za upravljanje otpadnom živom, živinim jedinjenjima i otpadom koji sadrži živu, njihovom privremenom skladištenju, tretmanu i odlaganju.

Ministar propisuje sadržinu način i rokove dostavljanja godišnjeg izveštaja o upravljanju otpadnom živom, živinim jedinjenjima i otpadom koji sadrži živu.

Upravljanje PCB i PCB otpadom

Član 66.

Otpad koji sadrži PCB odvojeno se sakuplja.

Zabranjeno je:

- 1) dopunjavanje transformatora sa PCB;
- 2) ponovno korišćenje PCB otpada;
- 3) dobijanje reciklažom PCB iz PCB otpada;
- 4) privremeno skladištenje PCB, PCB otpada ili uređaja koji sadrži PCB duže od 24 meseca pre obezbeđivanja njihovog odlaganja ili dekontaminacije;
- 5) spaljivanje PCB ili PCB otpada na brodovima;

6) korišćenje uređaja koji sadrže PCB ako nisu u ispravnom radnom stanju ili ako cure.

Držalac PCB i PCB otpada dužan je da obezbedi njihovo odlaganje, odnosno dekontaminaciju, na način propisan ovim zakonom.

Držalac uređaja u upotrebi koji sadrži RSV ili za koji postoji mogućnost da je kontaminiran sadržajem RSV, dužan je da izvrši ispitivanje sadržaja RSV u laboratoriji akreditovanoj za ispitivanje sadržaja RSV.

Držalac uređaja koji sadrži više od 5 dm³ PCB dužan je Ministarstvu da prijavi uređaj, dostavi plan zamene, odnosno odlaganja i dekontaminacije uređaja, obezbedi odlaganje, odnosno njihovu dekontaminaciju, kao i da o svim promenama podataka koji se odnose na uređaj obaveštava Ministarstvo u roku od tri meseca od dana nastanka promene.

Lica koja vrše odlaganje PCB dužna su da držaocima koji dostave upotrebljavani PCB, izdaju potvrdu kojom se specifikuju svojstva i količine PCB.

Držalac PCB, PCB otpada i/ili uređaja koji sadrže PCB dužan je da pre predaje PCB, PCB otpada i/ili opreme koja sadrži PCB licu koje ima dozvolu u skladu sa ovim zakonom, preduzme sve mere predostrožnosti kako bi se izbegao rizik od požara, uključujući i njihovo držanje dalje od zapaljivih proizvoda.

Uređaji koji sadrže PCB manje od 5 dm³ koji su sastavni delovi drugih uređaja moraju se ukloniti i odvojeno sakupiti, reciklirati ili odložiti, po prestanku upotrebe uređaja čiji su sastavni deo.

Pored držaoca, uređaj iz stava 5. ovog člana može da prijavi i lice koje održava taj uređaj.

Svi uređaji koji sadrže PCB i prostorije ili postrojenja u kojima su smešteni, kao i dekontaminirani uređaji moraju biti označeni.

Lice koje vrši sakupljanje, tretman, dekontaminaciju ili odlaganje PCB otpada mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o količini koja je sakupljena, tretirana ili odložena i podatke o tome dostavlja Agenciji.

Agencija vodi registar uređaja u upotrebi koji sadrže PCB čiji su podaci javni.

Ministar bliže propisuje:

1) sadržinu, izgled oznake i način označavanja uređaja koji sadrže PCB i prostorije ili postrojenja u kojima su smešteni, kao i dekontaminiranih uređaja;

2) način odlaganja PCB ili PCB otpada, dekontaminacije uređaja koji sadrže PCB i metode ispitivanja sadržaja PCB;

3) sadržinu prijave podataka i registra uređaja u upotrebi koji sadrže PCB i PCB otpada;

4) sadržaj zahteva za izdavanje dozvole za dekontaminaciju uređaja koji sadrže PCB;

5) uputstvo za sakupljanje i odlaganje uređaja koji sadrže PCB manje od 5 dm³ koji su sastavni delovi drugih uređaja.

Upravljanje otpadom koji sadrži, sastoji se ili je kontaminiran dugotrajnim organskim zagađujućim materijama (POPs otpad)

Član 67.

POPs otpad, u smislu ovog zakona, jeste otpad koji se sastoji, sadrži ili je kontaminiran dugotrajnim organskim zagađujućim materijama (POPs materije).

Lice koje vrši tretman odnosno ponovno iskorišćenje ili odlaganje otpada iz stava 1. ovog člana dužno je da obezbedi da ostaci posle tretmana odnosno ponovnog iskorišćenja nemaju karakteristike POPs materija.

Držalac POPs otpada dužan je da Ministarstvu prijavi vrstu i količinu POPs otpada.

Ministar bliže propisuje listu POPs materija, način i postupak za upravljanje POPs otpadom i granične vrednosti koncentracija POPs materija koje se odnose na odlaganje otpada koji sadrži ili je kontaminiran POPs materijama.

Upravljanje otpadom koji sadrži azbest

Član 68.

Otpad koji sadrži azbest odvojeno se sakuplja, pakuje, skladišti i odlaže na deponiju na vidljivo označenom mestu namenjenom za odlaganje otpada koji sadrži azbest.

Držalac otpada koji sadrži azbest obavezan je da primeni mere za sprečavanje raznošenja azbestnih vlakana i prašine u životnoj sredini.

Pre odlaganja azbest mora biti pravilno upakovan u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

Držalac otpada koji sadrži azbest dužan je da vodi evidenciju o količinama otpada koji skladišti ili odlaže i podatke o tome dostavlja Agenciji.

Ministar bliže propisuje način pakovanja, kriterijume, uslove i način konačnog odlaganja otpada koji sadrži azbest i druge mere za sprečavanje raznošenja azbestnih vlakana i prašine u životnoj sredini.

Upravljanje otpadnim vozilima

Član 69.

Otpadna, odnosno neupotrebljiva vozila jesu motorna vozila ili delovi vozila koja su otpad i koja vlasnik želi da odloži ili je njihov vlasnik nepoznat.

Proizvođač ili uvoznik dužan je da pruži informacije o rasklapanju, odnosno odgovarajućem tretmanu neupotrebljivog vozila.

Vlasnik otpadnog vozila ili dela vozila je pravno ili fizičko lice kome ovo vozilo ili deo vozila pripada, a postalo je neupotrebljivo njegovom aktivnošću.

Vlasnik otpadnog vozila (ako je poznat) dužan je da obezbedi predaju vozila licu koje ima dozvolu za sakupljanje ili tretman.

Ako je vlasnik otpadnog vozila nepoznat, jedinica lokalne samouprave dužna je da obezbedi sakupljanje i predaju vozila licu koje ima dozvolu za tretman.

Jedinica lokalne samouprave uređuje postupak sakupljanja i predaje vozila iz stava 5. ovog člana i ima pravo na naplatu troškova, ako se naknadno utvrdi vlasnik otpadnog vozila.

Lice koje vrši tretman otpadnih vozila dužno je da:

- 1) vodi evidenciju o svim fazama tretmana i podatke dostavlja Agenciji;
- 2) obezbedi izdvajanje opasnih materijala i komponenti iz otpadnog vozila radi daljeg tretmana pre odlaganja;
- 3) obezbedi tretman otpadnih vozila i odlaganje delova koji se ne mogu preraditi;

4) vlasniku ili licu koje sakuplja otpadna vozila izda potvrdu o preuzimanju vozila;

5) potvrdu o rasklapanju otpadnog vozila dostavi organu nadležnom za registraciju vozila.

Ministar bliže propisuje način i postupak upravljanja otpadnim vozilima.

Upravljanje medicinskim otpadom

Član 70.

Na plan upravljanja medicinskim otpadom iz zdravstvenih ustanova, drugih oblika zdravstvene službe (u daljem tekstu: privatna praksa), drugih pravnih lica, odnosno ustanova u kojima se obavlja zdravstvena zaštita ljudi u skladu sa zakonom, kao i sa njima povezanih medicinskih, obrazovnih i naučnoistraživačkih delatnosti koje proizvode više od 500kg opasnog medicinskog otpada godišnje, saglasnost daje ministarstvo nadležno za poslove zdravlja uz prethodno pribavljeno mišljenje zavoda za javno zdravlje osnovanog za teritoriju Republike Srbije, a u saradnji sa Ministarstvom.

Plan upravljanja medicinskim otpadom iz veterinarskih organizacija i objekata u kojima se obavlja veterinarska delatnost odobrava ministarstvo nadležno za poslove veterinarstva, u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarstvo i ovim zakonom.

Proizvođač medicinskog otpada obezbeđuje, kada je to moguće, smanjenje količine i/ili opasnih karakteristika medicinskog otpada na mestu nastanka, kao i ponovno iskorišćenje otpada.

Proizvođač medicinskog otpada sakuplja sav otpad na mestu nastanka i razvrstava opasan od neopasnog otpada, odnosno različite vrste opasnog medicinskog otpada pri tom vodeći računa da oštre predmete izdvaja posebno u odnosu na ostali medicinski infektivni otpad i odlaže u odgovarajuću ambalažu prilagođenu njegovim svojstvima, količini, načinu privremenog odlaganja, transporta i tretmana.

Transport opasnog medicinskog otpada, razvrstanog, upakovanog i obeleženog u skladu sa ovim zakonom i propisom donetim na osnovu ovog zakona, vrši se specijalnim vozilima za transport medicinskog otpada od proizvođača medicinskog otpada do operatera postrojenja za tretman otpada, u skladu sa propisima o upravljanju otpadom i propisima o transportu opasne robe.

Proizvođač opasnog medicinskog otpada mora da ima zaključen ugovor sa licem koje ima dozvolu za sakupljanje odnosno transport medicinskog otpada, ako ne poseduje sopstveno vozilo za transport medicinskog otpada.

Lice koje ima dozvolu za sakupljanje odnosno transport opasnog medicinskog otpada, u skladu sa zakonom, mora sa operaterom postrojenja za tretman otpada da zaključi ugovor o preuzimanju tog otpada.

Otpad koji je nastao obavljanjem kućnog lečenja i ostalih sličnih aktivnosti u kojima nastaje medicinski otpad, preuzima lice koje obavlja tu delatnost i obezbeđuje njegov tretman o sopstvenom trošku, u skladu sa propisima kojima se uređuje upravljanje otpadom.

Lice koje vrši transport opasnog medicinskog otpada obezbeđuje posle svakog završenog transporta čišćenje i dezinfekciju vozila za transport.

Proizvođač opasnog medicinskog otpada, pre transporta, tretmana ili predaje tog otpada operateru postrojenja za tretman otpada, skladišti taj otpad na mestu predviđenom samo za tu namenu.

Proizvođač opasnog medicinskog otpada vrši tretman sopstvenog medicinskog otpada samostalno ili preko trećeg lica sa kojim ima zaključen ugovor koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom.

Proizvođač medicinskog otpada dužan je da podatke o količinama otpada po vrstama i načinu postupanja dostavlja Agenciji.

Lice koje vrši sakupljanje, transport, tretman i odlaganje ostatka posle tretmana medicinskog otpada mora da ima dozvolu, da vodi evidenciju o količini i vrsti medicinskog otpada koja je sakupljena, transportovana, tretirana, odnosno uskladištena i odložena i da podatke o tome dostavlja Agenciji.

Medicinski otpad se izvozi ako u Republici Srbiji nema tehničkih mogućnosti i/ili nema postrojenja za ponovno iskorišćenje ili odlaganje tog otpada na ekološki prihvatljiv i efikasan način, u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje međunarodni transport otpada.

Ministar nadležan za poslove zdravlja i ministar sporazumno propisuju sadržinu plana upravljanja medicinskim otpadom iz ustanova u kojima se obavlja zdravstvena zaštita ljudi, način i postupak upravljanja medicinskim otpadom.

Upravljanje farmaceutskim otpadom

Član 71.

Apoteke koje su osnovane kao zdravstvene ustanove, odnosno veterinarska organizacija, kao i apoteke osnovane kao privatna praksa dužne su:

1) da preuzmu farmaceutski otpad proizveden od građana i da taj otpad predaju licima koja vrše sakupljanje, transport, tretman, odnosno skladištenje ili izvoz farmaceutskog otpada;

2) da vode posebnu evidenciju o sopstvenom farmaceutskom otpadu i podatke o tome dostavljaju Agenciji;

3) da u poslovnom prostoru apoteke obezbede prostor za kontejner za besplatno sakupljanje neupotrebljivih lekova od građana;

4) da zaključe ugovor sa licem iz tačke 1) ovog stava o pravima, obavezama i odgovornostima u oblasti upravljanja farmaceutskim otpadom od građana;

5) da na vidnom mestu istaknu obaveštenje da se u toj apoteci prikupljaju neupotrebljivi lekovi od građana, kao i da za vraćanje neupotrebljivih lekova građani ne plaćaju naknadu.

Građani, odnosno držaoci životinja su dužni da neupotrebljive lekove predaju apoteci koja je osnovana kao zdravstvena ustanova, odnosno veterinarska organizacija ili apoteci koja je osnovana kao privatna praksa.

Kontejner iz stava 1. tačka 3) ovog člana postavlja lice koje vrši sakupljanje, transport, tretman, odnosno skladištenje ili izvoz farmaceutskog otpada koje ima dozvolu u skladu sa ovim zakonom.

Otpad koji sadrži psihoaktivne kontrolisane supstance i prekursore tretira se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast psihoaktivnih kontrolisanih supstanci i prekursora, zakonom kojim se uređuje oblast lekova, kao i zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom.

Ministar nadležan za poslove zdravlja, ministar nadležan za poslove veterinarstva i ministar sporazumno propisuju način i postupak upravljanja farmaceutskim otpadom.

Troškovi upravljanja medicinskim i farmaceutskim otpadom

Član 72.

Troškove upravljanja medicinskim i farmaceutskim otpadom, snosi proizvođač otpada, osim troškova upravljanja farmaceutskim otpadom sakupljenim od građana.

Troškove upravljanja otpadom koji nastaje od lekova, za koje u Republici Srbiji nije izdata dozvola za stavljanje u promet, snosi uvoznik tih lekova.

Troškove upravljanja otpadom koji nastaje od lekova koji su registrovani u Republici Srbiji, snosi proizvođač odnosno distributer tih lekova.

Troškove upravljanja, odnosno izvoza farmaceutskog otpada sakupljenog od građana snosi proizvođač i/ili uvoznik koji stavlja farmaceutske proizvode na tržište Republike Srbije, proporcionalno učešću u masi plasmana svojih proizvoda na tržište Republike Srbije, u skladu sa ovim zakonom, a na osnovu evidencije Agencije za lekove i medicinska sredstva.

Troškovi upravljanja farmaceutskim otpadom iz stava 4. ovog člana podrazumevaju:

- 1) preuzimanje i transport otpada;
- 2) nabavku i raspored kontejnera za sakupljanje;
- 3) privremeno skladištenje i transport radi odlaganja;
- 4) tretman, odnosno ponovno iskorišćenje, odlaganje ili izvoz otpada;
- 5) administrativne troškove (elektronska obrada podataka, vođenje sistema, obaveštavanje i priprema dokumentacije za izvoz).

Upravljanje otpadom iz proizvodnje titan-dioksida

Član 73.

Otpad od titan-dioksida, u smislu ovog zakona, jesu sve vrste otpada nastale u toku proizvodnje titan-dioksida, koji proizvođač odlaže ili je obavezan da odloži u skladu sa ovim zakonom, kao i ostatak nastao u toku tretmana ove vrste otpada.

Operacije odlaganja otpada od titan-dioksida ne mogu se vršiti bez dozvole Ministarstva, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine.

Držalac otpada dužan je da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o količinama ove vrste otpada koja je sakupljena, uskladištena, tretirana ili odložena i podatke o tome dostavlja Agenciji.

Držalac titan-dioksida i otpada od titan-dioksida u obavezi je da sprovodi mere nadzora nad operacijama odlaganja i kontrolu zemljišta, vode i vazduha na lokaciji gde je otpad od titan-dioksida korišćen, čuvan ili odložen.

Ministar bliže propisuje način i postupak upravljanja otpadom od titan-dioksida, kao i mere nadzora i monitoringa životne sredine na lokaciji.

Upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom

Član 74.

Materijali koji se koriste za ambalažu moraju biti proizvedeni i dizajnirani na način da tokom njihovog životnog ciklusa ispunjavaju uslove zaštite životne sredine, bezbednosti i zdravlja ljudi, zdravstvene ispravnosti upakovanog proizvoda, kao i uslove za transport proizvoda i upravljanje otpadom.

Ambalažom i ambalažnim otpadom upravlja se u skladu sa posebnim zakonom.

Upravljanje otpadom od građenja i rušenja

Član 75.

Otpad od građenja i rušenja se razdvaja na lokaciji nastanka kako bi se pripremio za tretman, odnosno ponovno iskorišćenje, uključujući postupke zatrpavanja i nasipanja i/ili odlaganja.

Lice koje vrši sakupljanje, transport, skladištenje odnosno tretman otpada od građenja i rušenja mora da vodi evidenciju o količini i vrsti otpada od građenja i rušenja kojim upravlja i podatke o tome dostavlja Agenciji.

Zabranjeno je nekontrolisano odlaganje otpada od građenja i rušenja.

Proizvođač otpada od građenja i rušenja dužan je da sačini Plan upravljanja otpadom od građenja i rušenja, pribavi saglasnost na isti od strane nadležnog organa i organizuje njegovo sprovođenje, ako se radovi izvode na objektu koji je kategorije B, V i G.

Ukoliko dođe do promene vrste otpada, načina postupanja sa otpadom i drugih bitnih promena podataka utvrđenih planom iz stava 4. ovog člana neophodno je sačiniti nov Plan upravljanja otpadom od građenja i rušenja i za isti pribaviti novu saglasnost nadležnog organa.

Vlada bliže propisuje način i postupak upravljanja otpadom od građenja i rušenja i sadržinu Plana upravljanja otpadom od građenja i rušenja kao i kriterijume za operaciju nasipanja.

Upravljanje otpadnim muljem iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda

Član 76.

Držalac mulja iz postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda dužan je da sa muljem postupa u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da vodi evidenciju o količinama otpadnog mulja koji je sakupljen, uskladišten, tretiran ili odložen i o tome izveštava Agenciju.

Vlada bliže propisuje način i postupak upravljanja muljem iz postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.

VIII. DOZVOLE ZA UPRAVLJANJE OTPADOM

Izdavanje i vrste dozvola

Član 77.

Za obavljanje jedne ili više delatnosti u oblasti upravljanja otpadom pribavljaju se dozvole, i to:

- 1) dozvola za sakupljanje otpada;
- 2) dozvola za transport otpada;
- 3) dozvola za skladištenje otpada;
- 4) dozvola za tretman otpada, i to:
 - (1) dozvola za ponovno iskorišćenje,
 - (2) dozvola za odlaganje.

Za obavljanje više delatnosti jednog pravnog lica ili preduzetnika može se izdati integralna dozvola.

Dozvola za sakupljanje odnosno transport otpada izdaje se u skladu sa ovim zakonom kao i zakonom kojim se uređuje prevoz u javnom saobraćaju i zakonom kojim se uređuje transport opasne robe.

Dozvola iz stava 1. ovog člana izdaje se i za rad novih postrojenja u oblasti upravljanja otpadom za period trajanja probnog rada, a najduže još 30 dana posle okončanja ovog perioda u skladu sa posebnim propisima.

Protiv rešenja kojim je izdata dozvola iz stava 1. ovog člana pravno lice ili preduzetnik može izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Finansijske garancije

Član 78.

Vlada bliže uređuje vrste finansijskih garancija i ekvivalentnog osiguranja kojim se obezbeđuje obavljanje delatnosti upravljanja otpadom (sakupljanje, transport, skladištenje odnosno tretman otpada, trgovina odnosno posredništvo) odnosno prekogranično kretanje otpada (uvoz, izvoz i tranzit otpada), izdavaoce i korisnike, sadržinu, uslove izdavanja, korišćenje i povlačenje sredstava obezbeđenja, postupak izvršenja, elemente za utvrđivanje visine i način obračuna, kao i maksimalni iznos osiguranja od građansko-pravne odgovornosti za zagađenje.

Vlada bliže uređuje vrste finansijskih garancija i ekvivalentnog osiguranja kojim se obezbeđuje obavljanje delatnosti upravljanja otpadom (sakupljanje, transport, skladištenje odnosno tretman otpada) odnosno prekogranično kretanje otpada (uvoz, izvoz i tranzit otpada), osim u slučajevima kada je osnivač Republika Srbija.

Nadležnost za izdavanje dozvola

Član 79.

Dozvole za sakupljanje, transport, skladištenje odnosno tretman opasnog otpada, dozvolu za tretman otpada spaljivanjem i dozvolu za tretman otpada u mobilnom postrojenju izdaje Ministarstvo, a ukoliko se predmetna delatnost upravljanja otpadom vrši isključivo na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine. Dozvole za regionalne deponije, odnosno dozvole za deponije za odlaganje neopasnog i inertnog otpada za područje nastanjeno sa preko 200.000 stanovnika izdaje Ministarstvo, a ukoliko se predmetna delatnost upravljanja otpadom vrši isključivo na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine.

Ministarstvo izdaje dozvole za sakupljanje odnosno transport neopasnog i inertnog otpada na teritoriji Republike Srbije, kao i za skladištenje odnosno tretman otpada ukoliko dozvolu za izgradnju izdaje nadležni organ na republičkom nivou.

Autonomnoj pokrajini poverava se izdavanje dozvola za sakupljanje odnosno transport neopasnog i inertnog otpada ukoliko se predmetna delatnost upravljanja otpadom vrši isključivo na teritoriji autonomne pokrajine, kao i za skladištenje odnosno tretman otpada ukoliko dozvolu za izgradnju izdaje nadležni organ autonomne pokrajine.

Jedinici lokalne samouprave poverava se izdavanje dozvole za sakupljanje, transport, skladištenje odnosno tretman, neopasnog i inertnog otpada ukoliko se predmetna delatnost upravljanja otpadom vrši isključivo na teritoriji jedinice lokalne samouprave.

Izuzeci

Član 80.

Dozvola se ne izdaje:

- 1) za kretanje otpada unutar lokacije proizvođača otpada;
- 2) za sakupljanje otpada u kontejnere ili drugu opremu za sakupljanje otpada iz domaćinstva kao i za delatnost komunalnog preduzeća ili drugog pravnog lica, koje vrši sakupljanje i/ili transport mešanog komunalnog otpada, otpada sa pijaca, ostataka od čišćenja ulica i kabastog komunalnog otpada, ako poseduju, odgovarajuću opremu za sakupljanje navedenog komunalnog otpada, kao i specijalizovana vozila za transport navedenog otpada u skladu sa zakonom kojim se uređuju komunalne delatnosti;
- 3) za slučaj testiranja koje se vrši radi utvrđivanja tehničko tehnoloških parametara tretmana u svrhu pribavljanja podataka radi sprovođenja procedure za izradu studije o proceni uticaja i/ili testiranja opreme;
- 4) proizvođaču otpada za privremeno skladištenje sopstvenog otpada koji je nastao u postupku obavljanja njegove osnovne delatnosti utvrđene posebnim propisom na lokaciji na kojoj je otpad nastao;
- 5) za korišćenje otpada u naučnoistraživačke svrhe;
- 6) za odlaganje sopstvenog neopasnog otpada, proizvođaču otpada na mestu njegovog nastanka, osim otpada koji je nastao postupcima tretmana otpada;
- 7) proizvođaču otpada koji transportuje sopstveni neopasni otpad u postrojenje koje ima dozvolu za upravljanje otpadom, koristeći svoja transportna sredstva, a količine neopasnog otpada ne prelaze 300kg po jednoj pošiljci;
- 8) fizičkom licu koje prenosi otpad iz svog domaćinstva u kontejnere, centre za sakupljanje ili u postrojenje za upravljanje otpadom ili vraća ambalažu ili iskorišćene proizvode proizvođaču ili prodavcu;
- 9) fizičkim licima odnosno individualnim sakupljačima otpada koji sakupljaju razvrstani neopasni otpad na teritoriji jedinica lokalne samouprave.

Za slučaj iz stava 1. tač. 3), 5) i 6) ovog člana izdaje se potvrda o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole.

Odredbe člana 79. ovog zakona, koje se odnose na nadležnost organa za izdavanje dozvole za upravljanje otpadom, shodno se primenjuju i pri izdavanju potvrde iz stava 2. ovog člana o izuzimanju od obaveze pribavljanja te vrste dozvole.

Potvrda iz stava 2. ovog člana izdaje se za slučaj iz stava 1. tač. 3) i 5) ovog člana na period od najduže 90 dana i ne može se ponovo izdati.

Zahtev za izdavanje potvrde iz stava 2. ovog člana sadrži naročito:

- 1) podatke o podnosiocu zahteva;
- 2) podatke o postrojenju i lokacijske uslove, a za korišćenje otpada u naučnoistraživačke svrhe informacija o lokaciji;
- 3) podatke o kapacitetu postrojenja;
- 4) podatke o vrsti i karakteru otpada;
- 5) potvrdu o registraciji u Agenciji za privredne registre;
- 6) plan zaštite od udesa i saglasnost na plan zaštite od požara pribavljenu od organa nadležnog za zaštitu od požara u skladu sa propisom kojim se uređuje oblast smanjenja rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama odnosno oblast zaštite od požara.

Posle sprovedenog testiranja iz stava 1. tačka 3) ovog člana, pravno lice odnosno preduzetnik je u obavezi da u periodu od 30 dana obavesti nadležni organ koji je izdao potvrdu, o rezultatima testiranja.

Ministar bliže propisuje sadržinu potvrde i zahteva iz st. 2. i 5. ovog člana.

Izuzetno, od stava 5. ovog člana, zahtev za izdavanje potvrde iz stava 2. ovog člana, za slučaj iz stava 1. tačka 6) ovog člana sadrži naročito:

- 1) podatke o proizvođaču otpada;
- 2) podatke o deponiji i lokaciji uključujući i njene hidrogeološke i geološke karakteristike, blizinu drugih objekata, naselja, klasi deponije (neopasan i/ili inertan otpad), ukupnom kapacitetu deponije (količina otpada planiran za odlaganje na godišnjem nivou), opis tehnološkog postupka odlaganja, opis tehnološkog postupka iz kog nastaje otpad, prikaz operativnog plana odlaganja – opis plana rada deponije;
- 3) plan za zatvaranje i rekultivaciju deponije sa opisom postupka zatvaranja i operacija naknadnog održavanja i kontrole deponije posle zatvaranja, za nove deponije;
- 4) podatke o vrsti i karakteru otpada;
- 5) potvrdu o registraciji u Agenciji za privredne registre;
- 6) interni plan zaštite od udesa i saglasnost na plan zaštite od požara u skladu sa propisom kojim se uređuje oblast zaštite od požara ukoliko je podnosilac zahteva u obavezi da takav plan izradi;
- 7) podatke o roku za zatvaranje, sanaciju i rekultivaciju sa opisom postupaka zatvaranja i operacija naknadnog održavanja i kontrole deponije posle zatvaranja, za postojeće deponije.

Ministar bliže propisuje vrste i količine otpada koje mogu biti obuhvaćene izuzećem od pribavljanja dozvole za odlaganje sopstvenog neopasnog otpada, uslove zaštite životne sredine koje mora da ispuni deponija iz stava 1. tačka 6) ovog člana, kao i sadržinu potvrde iz stava 8. ovog člana i period na koji se izdaje.

Nadležni organ u postupku izdavanja potvrde iz stava 2. ovog člana pribavlja po službenoj dužnosti zapisnik nadležnog inspeksijskog organa o ispunjenosti uslova za izdavanje potvrde.

Zahtev za izdavanje dozvole

Član 81.

Za obavljanje delatnosti skladištenja odnosno tretmana otpada podnosi se zahtev za izdavanje dozvole.

Zahtev za izdavanje dozvole iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) podatke o podnosiocu zahteva;
- 2) podatke o objektima i lokaciji, a posebno opis lokacije uključujući njene hidrogeološke i geološke karakteristike u zahtevu za odlaganje otpada na deponije;
- 3) podatke o dnevnom i godišnjem kapacitetu postrojenja za upravljanje otpadom u skladu sa aktom o proceni uticaja na životnu sredinu;
- 4) podatke o vrsti i količini otpada;
- 5) metode i tehnologije koje će se koristiti za svaku vrstu operacije sadržane u dozvoli, tehničke i druge zahteve koji se odnose na konkretnu lokaciju, kao i predložene metode za prevenciju i smanjenje zagađenja;
- 6) podatke o opremi i uređajima koji će se koristiti;
- 7) broj zaposlenih;
- 8) podatke o kvalifikovanom licu odgovornom za stručni rad;

9) uverenje o neosuđivanosti za preduzetnika, članova, odnosno zastupnika pravnog lica za bilo koje krivično delo odnosno privredni prestup ili prekršaj iz oblasti zaštite životne sredine.

Uz zahtev za izdavanje dozvole iz stava 1. ovog člana, operater prilaže sledeću dokumentaciju:

- 1) potvrdu o registraciji;
- 2) Radni plan iz člana 25. ovog zakona;
- 3) saglasnost na plan zaštite od udesa u skladu sa propisom kojim se uređuje oblast smanjenja rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama, ako je operater u obavezi da takvu saglasnost pribavi, ili interni plan zaštite od udesa;
- 4) saglasnost na plan zaštite od požara i saglasnost na program osnovne obuke zaposlenih iz oblasti zaštite od požara u skladu sa propisom kojim se uređuje oblast zaštite od požara;
- 5) plan za zatvaranje skladišta, odnosno postrojenja za tretman;
- 6) izjavu o metodama tretmana otpada;
- 7) izjavu o metodama tretmana ostataka iz postrojenja;
- 8) saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu ili studiju o proceni uticaja zatečenog stanja ili akt kojim je utvrđeno da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu, u skladu sa zakonom;
- 9) kopije odobrenja i saglasnosti drugih nadležnih organa, izdatih u skladu sa zakonom (odgovarajuću upotrebnu dozvolu ili drugi akt kojim se dozvoljava upotreba objekta za upravljanje otpadom, izvod iz katastra nepokretnosti, dokaz o vlasništvu nad objektom, vodnu dozvolu i vodnu saglasnost);
- 10) finansijske i druge garancije ili odgovarajuće osiguranje za slučaj udesa ili štete prčinjene trećim licima;
- 11) finansijske ili druge garancije kojima se obezbeđuje obavljanje delatnosti upravljanja otpadom;
- 12) potvrdu o uplati republičke administrativne takse.

Zahtev za izdavanje dozvole za odlaganje otpada na deponiju pored podataka iz stava 2. ovog člana sadrži i podatke o postupku zatvaranja i održavanja deponije posle zatvaranja.

Za obavljanje delatnosti sakupljanja otpada podnosi se zahtev za izdavanje dozvole.

Zahtev za izdavanje dozvole za sakupljanje otpada iz stava 5. ovog člana sadrži podatke o podnosiocu zahteva, registraciji za obavljanje delatnosti, vrsti otpada, lokaciji odnosno mestu za postavljanje opreme za sakupljanje i opremi za sakupljanje predmetnog otpada, ugovoru sa operaterom za skladištenje i/ili tretman predmetnog otpada ugovor sa prevoznikom predmetnog otpada i finansijsku ili druge garancije kojima se obezbeđuje obavljanje delatnosti upravljanja otpadom kao i druge podatke na zahtev nadležnog organa za izdavanje dozvole.

Za obavljanje delatnosti transporta otpada podnosi se zahtev za izdavanje dozvole.

Zahtev za izdavanje dozvole za transport otpada iz stava 7. ovog člana sadrži podatke o podnosiocu zahteva, registraciji za obavljanje delatnosti, vrsti otpada, prevoznim sredstvima i ugovoru sa operaterom za skladištenje i/ili tretman

predmetnog otpada kao i druge podatke na zahtev nadležnog organa za izdavanje dozvole.

Ako se vrši transport opasnog otpada, zahtev obavezno sadrži i podatke o licima koja upravljaju transportnim sredstvima, savetniku za transport opasnog otpada, odgovarajuću polisu osiguranja za slučaj udesa ili štete prčinjene trećim licima, kao i podatke o opremi u skladu sa posebnim propisom.

Dozvolom iz st. 5. i 7. ovog člana utvrđuju se obavezne mere postupanja prilikom sakupljanja, odnosno transporta inertnog, neopasnog i opasnog otpada, u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa.

Nadležni organ za izdavanje dozvole za sakupljanje, transport, tretman, odnosno skladištenje otpada, po potrebi, može zahtevati dodatne podatke, informacije ili dokumentaciju za izdavanje dozvole.

Ministar propisuje obrazac zahteva za izdavanje dozvole iz st. 1. 5. i 7. ovog člana.

Postupak izdavanja dozvole

Član 82.

Zahtev za izdavanje dozvole za sakupljanje, transport, tretman, odnosno skladištenje otpada podnosi se Ministarstvu, odnosno autonomnoj pokrajini, odnosno jedinici lokalne samouprave.

Nadležni organ za izdavanje dozvole, u roku od 15 dana od dana prijema zahteva za izdavanje dozvole dužan je da od podnosioca zahteva, zatraži dokaze i dokumentaciju potrebnu za dopunu zahteva, ako je zahtev nepotpun, odnosno neuredan.

Nadležni organ za izdavanje dozvole za tretman odnosno skladištenje otpada u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahteva pribavlja zapisnik o ispunjenosti uslova zaštite životne sredine u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje oblast zaštite životne sredine, od nadležnog inspekcijaskog organa.

Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, istovremeno sa javnim obaveštenjem iz člana 88. stava 2. ovog zakona dostavlja podneti zahtev za izdavanje dozvole za tretman odnosno skladištenje otpada jedinici lokalne samouprave, zajedno sa dokumentacijom radi pribavljanja mišljenja.

Jedinica lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema zahteva za mišljenje iz stava 4. ovog člana, dužna je da razmotri zahtev i da Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine dostavi svoje mišljenje sa obrazloženim predlogom za prihvatanje ili odbijanje zahteva za izdavanje dozvole.

Jedinica lokalne samouprave, pre davanja mišljenja iz stava 4. ovog člana, po potrebi pribavlja mišljenja drugih zainteresovanih organa i organizacija (urbanizma, zaštite prirode, komunalnih delatnosti, unutrašnjih poslova, zaštite potrošača i dr).

Nadležni organ za izdavanje dozvole razmatra podneti zahtev, priloženu dokumentaciju, pribavljena mišljenja, kao i zapisnik o ispunjenosti uslova od strane nadležnog inspekcijaskog organa i izdaje dozvolu podnosiocu zahteva u roku od 15 dana od dana prijema mišljenja iz stava 4. ovog člana ili donosi rešenje kojim odbija zahtev, uz obrazloženje o razlozima odbijanja.

Nadležni organ ne može izdati dozvolu za upravljanje otpadom preduzetniku ili pravnom licu čiji su članovi i/ili zastupnik i/ili odgovorno lice, pravosnažno osuđen za bilo koje krivično delo odnosno privredni prestup ili prekršaj iz oblasti zaštite životne sredine.

Sadržaj dozvole

Član 83.

Dozvolom za skladištenje odnosno tretman otpada se utvrđuju uslovi za upravljanje otpadom u postrojenju za tretman, odnosno skladištenje otpada.

Dozvola sadrži naročito:

- 1) podatke o lokaciji;
- 2) tehničke i tehnološke uslove za rad postrojenja;
- 3) metode koje se koriste za svaku pojedinačnu operaciju;
- 4) podatke o poreklu, odredištu i tretmanu otpada;
- 5) podatke o vrsti i količini otpada koji skladišti odnosno tretira;
- 6) procedure za kontrolu rada postrojenja i monitoring životne sredine;
- 7) mere zaštite od udesa, uključujući uslove za sprečavanje udesa i smanjenje posledica udesa, mere zaštite od požara, kao i procedure za zatvaranje postrojenja;
- 8) visinu finansijske garancije ili drugog instrumenta za pokriće troškova rada postrojenja;
- 9) obavezu dostavljanja najmanje jednom godišnje podataka o vrsti i količinama tretiranog otpada, kao i o rezultatima monitoringa;
- 10) operaciju upravljanja otpadom.

Ako se dozvola izdaje za odlaganje otpada na deponiju, pored podataka iz stava 2. ovog člana, sadrži i podatke o:

- 1) klasi deponije (za inertni, opasni ili neopasni otpad);
- 2) proceduri za prijem otpada;
- 3) drugim postrojenjima na lokaciji i ukupnom kapacitetu deponije;
- 4) tehničkoj dokumentaciji za izgradnju deponije i o postrojenju i opremi koja će se koristiti;
- 5) operativnom planu sa rasporedom i dinamikom punjenja deponije;
- 6) zahtevima za pripremu deponije za odlaganje, operacije odlaganja i monitoring rada deponije, kontrolne procedure, uključujući i interventne planove;
- 7) zahtevima za zatvaranje deponije i operacijama naknadnog održavanja deponije posle zatvaranja;
- 8) vrstu, visinu i druge uslove korišćenja finansijske garancije i drugog ekvivalentnog osiguranja za pokriće troškova rada.

Ako se dozvola izdaje za termički tretman otpada, pored podataka iz stava 2. ovog člana, sadrži i podatke koji se odnose na:

- 1) način merenja i rokove uzorkovanja i merenja po kojima treba postupati kako bi se poštovali uslovi za praćenje graničnih vrednosti emisija;
- 2) maksimalno dozvoljeno vreme rada u periodima tehničkih prekida rada ili kvara uređaja za kontrolu zagađenja i monitoring, odnosno prelazne periode za rad postrojenja i njegovih delova, kao i mere za prekid rada u akcidentnim situacijama;
- 3) podatke o najvišim i najnižim tačkama paljenja otpada koji će biti termički tretiran, najveće i najniže kalorijske vrednosti otpada, maksimalni sadržaj

polihlorovanih bifenila, hlora, sumpora, teških metala i ostalih materija koje emituje postrojenje;

- 4) podatke o načinu merenja ispuštanja emisija u vazduh;
- 5) podatke o rN vrednostima, temperaturi i protoku ispuštanja otpadnih voda.

Dozvola za mobilno postrojenje za tretman otpada sadrži i obavezu operatera da o svakoj promeni lokacije, odnosno o početku i završetku rada na lokaciji obavesti Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine odnosno jedinice lokalne samouprave.

Dozvola koja obuhvata spaljivanje i su-spaljivanje uz iskorišćenje energije izdaje se pod uslovom da su ispunjeni uslovi u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetska efikasnost i racionalna upotreba energije.

Lista kategorija otpada koju dozvola treba da sadrži može se propisati za su-spaljivanje otpada u pojedinim kategorijama postrojenja za su-spaljivanje otpada.

Ministar bliže propisuje sadržinu i izgled dozvole za upravljanje otpadom.

Odbijanje i odbacivanje zahteva za izdavanje dozvole

Član 84.

Nadležni organ za izdavanje dozvole donosi rešenje kojim se odbija zahtev za izdavanje dozvole, ako:

- 1) zahtev nije u skladu sa regionalnim, odnosno lokalnim planom upravljanja otpadom ili lokacija postrojenja nije u skladu sa namenom utvrđenom važećim prostornim, odnosno urbanističkim planom;
- 2) nisu ispunjeni uslovi u pogledu metoda upravljanja otpadom, odnosno ako je nameravana metoda tretmana neprihvatljiva sa aspekta zaštite životne sredine, a posebno ako metoda nije u skladu sa članom 3. ovog zakona;
- 3) podnosilac zahteva nema kvalifikovanih lica odgovornih za stručni rad u postrojenju;
- 4) ne ispunjava druge uslove u skladu sa članom 81. ovog zakona;
- 5) ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

U slučaju da zahtev za izdavanje dozvole ne sadrži propisane podatke i dokumentaciju, nadležni organ za izdavanje dozvole dužan je da podnosiocu zahteva odredi rok za otklanjanje nedostataka, odnosno dostavljanje dokaza u skladu sa članom 82. stavom 2. ovog zakona.

Ako podnosilac zahteva u roku iz člana 82. stava 2. ovog zakona ne otkloni nedostatke, odnosno ne dostavi tražene dokaze, nadležni organ za izdavanje dozvole odbacuje zahtev, u skladu sa zakonom.

Rok važenja dozvola

Član 85.

Dozvola za tretman, odnosno skladištenje otpada izdaje se na period od deset godina.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, dozvole iz stava 1. ovog člana se mogu izdavati i za kraći period od deset godina i to za vreme trajanja probnog rada u trajanju ne dužem od godinu dana.

Dozvola iz stava 1. ovog člana se može obnoviti na zahtev koji se podnosi najkasnije 120 dana pre isteka važenja dozvole radi obezbeđenja kontinuiteta važenja dozvole.

Operater deponije odgovoran je za primenu uslova propisanih dozvolom i posle zatvaranja deponije, sve dok nadležni organ za izdavanje dozvole, ne izda potvrdu kojom se garantuje da su rizici po zdravlje ljudi i životnu sredinu svedeni na prihvatljiv nivo.

Ako se pokrene postupak stečaja ili likvidacije lica koje ima dozvolu, a koje nije izvršilo sanaciju zagađene lokacije u okviru prestanka rada i zatvaranja postrojenja, troškovi sanacije podmiruju se iz stečajne, odnosno imovine društva u likvidaciji.

Ako pravni sledbenik preuzima prava i obaveze lica koje ima dozvolu, odgovornost za ispunjenje uslova u dozvoli, uključujući sanaciju zagađene lokacije, prenosi se na pravnog sledbenika ili vlasnika zemljišta, a ako to nije moguće odgovornost za ispunjenje uslova u dozvoli preuzima nadležni organ za izdavanje dozvole i ima pravo na naknadu troškova od budućeg vlasnika, odnosno korisnika lokacije.

Dozvola za sakupljanje odnosno transport otpada izdaje se na period od pet godina i može se obnoviti na zahtev koji se podnosi pre isteka važenja dozvole.

Oduzimanje i ukidanje dozvole

Član 86.

Dozvola se oduzima rešenjem nadležnog organa za izdavanje dozvole, ako se utvrdi da lice koje ima dozvolu:

- 1) ne ispunjava uslove iz člana 81. ovog zakona;
- 2) ne postupa u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli;
- 3) ne postupa u skladu sa zakonom i propisima u oblasti upravljanja otpadom i zaštite životne sredine.

Ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da lice koje ima dozvolu ne postupa u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli odnosno postupa suprotno zakonu i propisima iz oblasti upravljanja otpadom i zaštite životne sredine i merama koje su propisane aktom o proceni uticaja na životnu sredinu, inspektor za zaštitu životne sredine:

- 1) nalaže licu koje ima dozvolu mere i utvrđuje rok za izvršenje naloženih mera, a ako to lice u utvrđenom roku ne postupi po nalogu inspektora, predlaže nadležnom organu za izdavanje dozvole oduzimanje dozvole;
- 2) bez odlaganja predlaže nadležnom organu za izdavanje dozvole oduzimanje dozvole, ako lice koje ima dozvolu postupa sa otpadom na način kojim ugrožava životnu sredinu i zdravlje ljudi, odnosno ne primenjuje mere zaštite životne sredine, kontrole zagađivanja, sprečavanja udesa ili požara.

Rešenjem o oduzimanju dozvole za upravljanje otpadom, zabranjuje se upravljanje otpadom odnosno obavezuje pravno lice ili preduzetnik da dalje postupa po planu zatvaranja skladišta ili postrojenja za upravljanje otpadom, odnosno u skladu sa zakonom.

Rešenjem o oduzimanju dozvole izriče se zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti upravljanja otpadom u trajanju do pet godina od dana pravosnažnosti rešenja o oduzimanju.

Protiv rešenja iz stava 3. ovog člana nije dozvoljena žalba već se može pokrenuti upravni spor.

Pokretanje upravnog spora iz stava 5. ovog člana ne zadržava izvršenje rešenja.

Dozvola za upravljanje otpadom ukida se rešenjem nadležnog organa za izdavanje dozvole, po zahtevu pravnog lica odnosno preduzetnika kome je izdata dozvola.

Uz zahtev iz stava 7. ovog člana prilaže se:

- 1) izjava o razlozima za prestanak obavljanja delatnosti;
- 2) plan za zatvaranje skladišta otpada ili postrojenja za tretman otpada.

Nadležni organ po službenoj dužnosti pribavlja od nadležnog inspekcijskog organa zapisnik o sprovedenim merama iz plana za zatvaranje postrojenja i donosi odluku o ukidanju dozvole.

Dozvola za upravljanje otpadom ukida se rešenjem nadležnog organa za izdavanje dozvole uvek kada je lice koje poseduje dozvolu za upravljanje otpadom brisano iz registra privrednih subjekata Agencije za privredne registre.

Izmena dozvole

Član 87.

Operater postrojenja za upravljanje otpadom je dužan da podnese zahtev za izmenu dozvole ako dođe do promene vrste i/ili količine otpada u dozvoli, promene kvalifikovanog lica odgovornog za stručni rad za upravljanje otpadom, promene adrese sedišta, poslovnog imena, promena radnog vremena ili promena drugih podataka koji se odnose na promenu opreme i rada postrojenja.

Lice kome je izdata dozvola za sakupljanje odnosno transport otpada je dužno da podnese zahtev za izmenu dozvole u slučaju da dođe do promene podataka iz dozvole, odnosno do promene opreme za sakupljanje otpada, promene vozila kojima se vrši transport otpada, vrste otpada, poslovnog imena, pravne forme, adrese sedišta i drugih podataka od značaja.

Nadležni organ će po službenoj dužnosti, rešenjem, izmeniti dozvolu ako:

- 1) postoji opasnost ili nastane šteta po zdravlje ljudi i životnu sredinu;
- 2) dođe do izmena odnosno dopuna zakona i drugih propisa relevantnih za dozvolu.

Nadležni organ na zahtev operatera, odnosno lica koje ima dozvolu za sakupljanje odnosno transport otpada donosi rešenje o prenosu prava i obaveza na pravnog sledbenika iz stava 5. ovog člana ili odbija zahtev za prenos prava i obaveza.

Ako dođe do promene operatera, odnosno lica na čije ime je izdata dozvola za sakupljanje odnosno transport otpada, prava i obaveze koje proizlaze iz dozvole prenose se na pravnog sledbenika, ako ispunjava uslove za izdavanje dozvole utvrđene ovim zakonom.

Nadležni organ za izdavanje dozvole donosi novo rešenje o izdavanju dozvole uvek kada se menjaju uslovi za rad u dozvoli.

Protiv rešenja iz st. 4. i 6. ovog člana može se izjaviti žalba žalba administrativnoj komisiji Vlade preko prvostepenog organa u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Obaveštavanje javnosti

Član 88.

Nadležni organ za izdavanje dozvole obaveštava javnost o prijemu zahteva za izdavanje dozvole za skladištenje odnosno tretman otpada, dokumentaciji koja je podneta uz zahtev, izdatoj dozvoli i oduzetoj dozvoli putem sredstava javnog informisanja ili interneta, odnosno na uobičajen lokalni način.

O prijemu zahteva za izdavanje dozvole iz stava 1. ovog člana nadležni organ obaveštava javnost u roku od 15 dana od dana prijema urednog zahteva.

Rok za javni uvid u podneti zahtev je 30 dana od dana oglašavanja putem sredstava javnog informisanja ili interneta, odnosno na uobičajen lokalni način.

Javno obaveštenje iz stava 2. ovog člana sadrži sledeće podatke:

- 1) naziv podnosioca zahteva, registarski broj, lični identifikacioni broj i adresu;
- 2) lokaciju postrojenja;
- 3) kratki opis aktivnosti;
- 4) rok za dostavljanje mišljenja i predloga;
- 5) mesto gde se može izvršiti uvid u podneti zahtev za izdavanje dozvole.

Ukoliko zahtev za izdavanje dozvole ili dozvola uključuju poslovnu tajnu ili podatak koji bi, u skladu sa zakonom, zahtevao ograničen pristup javnosti, nadležni organ za izdavanje dozvole može odlučiti da za određene delove zahteva za izdavanje dozvole ili dozvole ograniči pristup javnosti.

Ograničenje iz stava 5. ovog člana ne odnosi se na informaciju o emisijama, rizicima od udesa, rezultate monitoringa i inspeksijskog nadzora.

IX. PREKOGRANIČNO KRETANJE OTPADA

Uslovi i način prekograničnog kretanja otpada

Član 89.

Prekogranično kretanje otpada vrši se u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Prekogranično kretanje otpada prati dokumentacija o kretanju od mesta gde je kretanje počelo do konačnog odredišta u skladu sa nacionalnim i međunarodnim standardima i međunarodnim propisima koji se odnose na prekogranični promet.

Otpad za čiji tretman na ekološki prihvatljiv i efikasan način nema tehničkih mogućnosti i postrojenja u Republici Srbiji, izvozi se, na osnovu rešenja Ministarstva o izdavanju dozvole za izvoz, u skladu sa članom 90. ovog zakona.

Neopasan otpad se može uvoziti radi tretmana pod uslovom da postoji postrojenje za tretman tog otpada.

Zabranjen je uvoz otpada radi odlaganja i iskorišćenja u energetske svrhe u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno, od stava 5. ovog člana, određene vrste neopasnog otpada mogu se uvoziti radi iskorišćenja u energetske svrhe.

Uvoz neopasnog otpada iz stava 6. ovog člana može se dozvoliti pod uslovom da postoji postrojenje za iskorišćenje tog otpada u energetske svrhe za čiji rad je izdata dozvola, u skladu sa zakonom.

Zabranjen je uvoz opasnog otpada.

Izuzetno od odredbe stava 8. ovog člana pojedine vrste opasnog otpada koje su potrebne kao sekundarne sirovine prerađivačkoj industriji u Republici Srbiji, u skladu sa nacionalnim ciljevima prerade tih otpada, mogu se uvoziti na osnovu dozvole koju izdaje Ministarstvo.

Uvoz opasnog otpada iz stava 9. ovog člana može se dozvoliti pod uslovom da postoji postrojenje za reciklažu tog otpada za čiji rad je izdata dozvola, u skladu sa zakonom.

Prekogranično kretanje otpada vrši se pod uslovom da se otpad pakuje, obeležava i transportuje na način kojim se obezbeđuju uslovi za najmanji rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Lice koje ima svojstvo prevoznika u skladu sa propisima kojima se uređuje međunarodni prevoz u javnom saobraćaju mora posedovati akt kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za otpočinjanje i obavljanje javnog prevoza stvari i uverenje o osposobljenosti za obavljanje međunarodnog javnog prevoza u skladu sa tim propisima.

Izdavanje i vrste dozvola za prekogranično kretanje otpada

Član 90.

Za obavljanje prekograničnog kretanja otpada pribavlja se:

- 1) dozvola za izvoz otpada;
- 2) dozvola za uvoz otpada;
- 3) dozvola za tranzit otpada.

Za otpad koji se nalazi na listi neopasnog otpada za koji se ne izdaje dozvola, sa dokumentacijom koja prati prekogranično kretanje, Ministarstvo izdaje potvrdu prijave za prekogranično kretanje otpada, na period od najduže godinu dana.

Za izdavanje dozvola iz stava 1. ovog člana odnosno potvrde iz stava 2. ovog člana nadležno je Ministarstvo.

Za svako prekogranično kretanje otpada, uz zahtev za izdavanje dozvole, odnosno potvrde prijave, Ministarstvu se podnosi dokumentacija koja sadrži naročito:

- 1) ugovor zaključen između uvoznika i izvoznika;
- 2) opštu i posebnu dokumentaciju koja se podnosi uz zahtev u skladu sa posebnim propisom;
- 3) druge dokaze i dokumentaciju u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Za prekogranično kretanje otpada podnosilac zahteva obezbeđuje odgovarajuću finansijsku garanciju i polisu osiguranja ili drugi oblik osiguranja zavisno od zahteva države uvoza ili tranzita, u iznosu koji je potreban za troškove tretmana otpada, troškove sanacije u slučaju udesa i obezbeđenje obavljanja delatnosti upravljanja otpadom.

Ministarstvo donosi odluku po zahtevu za odobravanje uvoza, izvoza i tranzita otpada na osnovu činjenica sadržanih u zahtevu i dokumentaciji koja se podnosi uz zahtev, pri čemu posebno uzima u obzir:

- 1) da li je uvoz/izvoz otpada dozvoljen za potrebe ponovnog iskorišćenja ili odlaganja u državi uvoza/izvoza;
- 2) da li država izvoza/tranzita/uvoza primenjuje sistem obaveštavanja o prekograničnom kretanju otpada koji nije opasan otpad;

3) da li će se sa otpadom namenjenim za ponovno iskorišćenje ili odlaganje postupati na ekološki prihvatljiv način;

4) da li izvoznik otpada poseduje skladište iz kog će se vršiti izvoz otpada a čiji kapacitet odgovara količini otpada za koji se podnosi zahtev, odnosno da li posrednik ili trgovac otpadom koji su podneli zahtev za izvoz otpada poseduju ugovor o poslovnotehničkoj saradnji sa operaterom koji poseduje skladište iz kog će se vršiti izvoz otpada a čiji kapacitet odgovara količini otpada za koji se podnosi zahtev;

5) da li uvoznik otpada poseduje postrojenje za tretman otpada čiji kapacitet odgovara količini i vrsti otpada za koji se podnosi zahtev i u kom će se vršiti tretman uvezenog otpada, odnosno da li posrednik ili trgovac otpadom koji su podneli zahtev za uvoz otpada poseduju ugovor o poslovnotehničkoj saradnji sa operaterom koji poseduje postrojenje za tretman otpada čiji kapacitet odgovara količini otpada za koji se podnosi zahtev i u kom će se vršiti tretman uvezenog otpada.

Dozvola za uvoz, izvoz i tranzit otpada na čije se prekogranično kretanje primenjuje kontrolni postupak propisan potvrđenim međunarodnim ugovorom, odnosno potvrda prijave za prekogranično kretanje otpada izdaje se u roku od 60 dana od dana prijema zahteva iz stava 4. ovog člana.

Uvoz, izvoz i tranzit otpada koji se obavlja u više pošiljki odobrava se za period do 12 meseci.

Prekogranično kretanje otpada koje podleže notifikacionom postupku, u skladu sa posebnim propisom odobrava se za period do 36 meseci.

Podnosilac zahteva može zatražiti dozvolu za uvoz, izvoz i tranzit, odnosno potvrdu prijave za prekogranično kretanje otpada za više pošiljki u slučaju kada se radi o otpadu istih fizičko-hemijskih osobina, koji se otprema na isto odredište preko istih graničnih prelaza.

Izvoznik, odnosno uvoznik je dužan da do 31. marta tekuće godine dostavi Agenciji podatke o izvršenom izvozu, odnosno uvozu otpada za prethodnu godinu.

Ako izvoznik ne dostavi podatke iz stava 11. ovog člana Ministarstvo izvozniku zabranjuje dalji izvoz otpada sve dok izvoznik ne dostavi podatke i o zabrani obaveštava organ nadležan za poslove carine.

Ministar propisuje obrazac zahteva za izdavanje dozvole i prethodne saglasnosti, potvrdu prijave za prekogranično kretanje otpada i dokumentaciju koja se podnosi uz zahtev za uvoz, izvoz, i tranzit otpada – prekogranično kretanje otpada koje podleže notifikacionom postupku.

Vlada bliže propisuje:

- 1) listu opasnog otpada čiji je uvoz zabranjen;
- 2) listu opasnog otpada koji se može uvoziti kao sekundarna sirovina;
- 3) listu opasnog otpada čiji je izvoz i tranzit dozvoljen;
- 4) listu neopasnog otpada koji se može uvoziti radi iskorišćenja u energetske svrhe, uslove njegovog uvoza i način tretmana;
- 5) listu neopasnog otpada čiji je uvoz, izvoz i tranzit dozvoljen;
- 6) listu neopasnog otpada za koji se ne izdaje dozvola, sa dokumentacijom koja prati prekogranično kretanje;
- 7) sadržinu, izgled i uputstvo za popunjavanje obaveštenja o prekograničnom kretanju otpada;

8) sadržinu, izgled i uputstvo za popunjavanje dokumenta o prekograničnom kretanju otpada.

Član 91.

Dozvolom za uvoz, izvoz i tranzit otpada, odnosno potvrdom prijave za prekogranično kretanje otpada utvrđuju se uslovi za prekogranično kretanje otpada.

Dozvola, odnosno potvrda prijave za prekogranično kretanje otpada sadrži podatke o:

- 1) izvozniku otpada, uvozniku otpada, odnosno posredniku ili trgovcu otpadom;
- 2) državi polazišta, tranzita i odredišta otpada;
- 3) vrsti, indeksnom broju i količini otpada;
- 4) proizvođaču otpada;
- 5) prerađivaču otpada;
- 6) roku važenja dozvole;
- 7) vrsti, visini i drugim uslovima korišćenja finansijske garancije i drugog ekvivalentnog osiguranja;
- 8) proceduri za kontrolu prekograničnog kretanja otpada;
- 9) broju isporuka otpada;
- 10) vrsti prevoza (drumski, železnički, rečni);
- 11) nazivu graničnog prelaza.

Dozvola za prekogranično kretanje otpada menja se u roku važenja ako:

- 1) izvoznik/uvoznik podnese zahtev za izmenu dozvole (usled promene graničnog prelaza, promene poslovnog imena izvoznika/uvoznika, adrese sedišta izvoznika/uvoznika);
- 2) lice koje ima dozvolu za tranzit podnese zahtev za izmenu dozvole (usled promene poslovnog imena, promene graničnog prelaza, promene poslovnog imena izvoznika/uvoznika, adrese sedišta);
- 3) dođe do izmena odnosno dopuna zakona i drugih propisa relevantnih za dozvolu.

Izmenu dozvole iz stava 3. tačka 3) ovog člana vrši nadležni organ po službenoj dužnosti.

Dozvola za prekogranično kretanje otpada oduzima se rešenjem nadležnog organa za izdavanje dozvole ako se utvrdi da lice koje ima dozvolu ne postupa u skladu sa zakonom.

Dozvola iz stava 1. ovog člana oduzima se i u slučaju kad je dozvola za skladištenje odnosno tretman otpada, koja je bila sastavni deo dokumentacije za izdavanje dozvole za prekogranično kretanje otpada, rešenjem nadležnog organa oduzeta ili je na drugi način prestala da važi.

Nadležni organ o svim oduzetim dozvolama za prekogranično kretanje otpada obaveštava bez odlaganja organ nadležan za carinske poslove.

Zabrana prekograničnog kretanja otpada

Član 92.

Zabranjeno je prekogranično kretanje otpada ako:

- 1) sve zemlje koje učestvuju u prekograničnom kretanju otpada nisu obaveštene;
- 2) sve zemlje koje učestvuju u prekograničnom kretanju otpada nisu izdale dozvolu;
- 3) izdata dozvola predstavlja falsifikat ili je pribavljena prevarom;
- 4) se vrši suprotno izdatoj dozvoli;
- 5) se vrši namerno odlaganje otpada suprotno odredbama ovog zakona i opštim principima međunarodnog zakonodavstva o zaštiti životne sredine.

Ako prekogranično kretanje otpada za koje je izdata dozvola ne može da se izvrši u skladu sa odredbama ovog zakona, odnosno ako se u roku od 90 dana od dana dolaska otpada na odredište u zemlji uvoza ne može naći rešenje za tretman otpada na ekološki prihvatljiv način, zemlja koja izvozi otpad dužna je da obezbedi vraćanje otpada, o trošku izvoznika.

U slučaju iz stava 2. ovog člana lice koje ima dozvolu za uvoz, izvoz ili tranzit otpada obaveštava Ministarstvo i organ nadležan za poslove carine koji obezbeđuju nesmetano vraćanje otpada u zemlju izvoza.

X. IZVEŠTAVANJE O OTPADU I REGISTRI

Izveštaji o upravljanju otpadom

Član 93.

Izveštaj o upravljanju otpadom na teritoriji Republike Srbije sastavni je deo Izveštaja o stanju životne sredine i podnosi se jedanput godišnje Narodnoj skupštini.

Skupština autonomne pokrajine jedanput godišnje razmatra izveštaj o realizaciji regionalnih i lokalnih planova na svojoj teritoriji i izveštaj dostavlja Ministarstvu i Agenciji.

Dve ili više jedinica lokalne samouprave koje su donele regionalni plan upravljanja otpadom razmatraju izveštaj o realizaciji plana jedanput godišnje i izveštaj dostavljaju Ministarstvu, Agenciji i nadležnom organu autonomne pokrajine.

Jedinica lokalne samouprave razmatra izveštaj o realizaciji lokalnog plana upravljanja otpadom jedanput godišnje i izveštaj dostavlja Ministarstvu, Agenciji i nadležnom organu autonomne pokrajine.

Izveštaji iz st. 2, 3. i 4. ovog člana dostavljaju se Agenciji do 31. marta tekuće godine.

Ministar propisuje sadržinu i obrazac izveštaja o upravljanju otpadom na teritoriji Republike Srbije, izveštaja o realizaciji pokrajinskog, regionalnog i lokalnog plana upravljanja otpadom.

Izveštavanje

Član 94.

Držalac otpada, izuzev otpada iz domaćinstava, dužan je da vodi i čuva dnevnu evidenciju o otpadu i dostavlja redovni godišnji izveštaj Agenciji.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o vrsti, količini, poreklu, karakterizaciji i klasifikaciji, sastavu, skladištenju, transportu, uvozu, izvozu, tretmanu, odnosno ponovnom iskorišćenju i odlaganju nastalog otpada, kao i otpada primljenog u postrojenje za upravljanje otpadom.

Držalac otpada osim proizvođača otpada dužan je da prijavi svako kretanje ili preuzimanje otpada, na obrascu DEO6 čiji je izgled, rokovi i način dostavljanja propisan posebnim pravilnikom.

Proizvođač i uvoznik proizvoda koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada, a koji ne potpada pod obavezu izveštavanja u skladu sa zakonom kojim se uređuju naknade za korišćenje javnih dobara, dužan je da vodi i čuva dnevnu evidenciju o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda, odnosno dostavlja redovni godišnji izveštaj Agenciji.

Operater na deponiji dužan je da vodi i čuva dnevnu evidenciju iz stava 1. ovog člana o preuzetim i odloženim količinama otpada, odnosno da dostavlja Agenciji redovni godišnji izveštaj o vrstama i količinama preuzetog i odloženog otpada kao i rezultatima monitoringa koji je propisan posebnim podzakonskim aktom.

Ukoliko operater na deponiji vrši naknadno razvrstavanje otpada i pojedine frakcije otpada predaje na ponovno iskorišćenje Agenciji dostavlja izveštaje u skladu sa posebnim pravilnikom.

Držalac otpada, uključujući proizvođača i uvoznika proizvoda koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada i operatera na deponiji čuvaju osnovna dokumenta (evidencije, izveštaje i dr) najmanje pet godina, osim ukoliko nije drugačije propisano ovim zakonom i posebnim propisom.

Pravna lica, odnosno preduzetnici koji učestvuju u prometu otpada dužni su da Agenciji dostavljaju podatke o vrsti i količini otpada, uključujući i sekundarne sirovine koje su stavljene u promet, na propisan način.

Jedinica lokalne samouprave vodi i čuva evidenciju o prikupljenom komunalnom otpadu, kao i popis nesanitarnih i divljih deponija i podatke o tome dostavlja Agenciji.

Jedinica lokalne samouprave vodi i čuva evidenciju o komunalnom otpadu, odnosno sastavu i količinama komunalnog otpada i načinu upravljanja ovom vrstom otpada na teritoriji jedinice lokalne samouprave, kao i evidenciju nesanitarnih i divljih deponija na svojoj teritoriji.

Jedinica lokalne samouprave, odnosno njeno javno komunalno preduzeće dužno je da primenjuje metodologiju za prikupljanje podataka o sastavu i količinama komunalnog otpada na teritoriji jedinice lokalne samouprave propisane posebnim pravilnikom.

Podaci iz evidencija iz stava 10. ovog člana se dostavljaju Agenciji do 31. marta tekuće godine sa podacima za prethodnu godinu. Agencija jednom godišnje, najkasnije do 31. maja tekuće godine, kao i, po potrebi, odnosno na zahtev, dostavlja podatke Ministarstvu.

Agencija čuva originale izveštaja o otpadu najmanje 25 godina za potrebe statistike Republike Srbije o proizvodnji otpada.

Obaveza izveštavanja ne odnosi se na podatke koji su označeni stepenom tajnosti.

Vlasnik i/ili drugi držalac materije ili predmeta iz člana 9. ovog zakona dužan je da Agenciji dostavi izveštaj o nusproizvodima koji je predat na dalje postupanje do 31. marta tekuće godine sa podacima za prethodnu godinu.

Ministar propisuje:

1) metodologiju za prikupljanje podataka o upravljanju otpadom, obrazac dnevne evidencije, obrazac, način i rokove dostavljanja godišnjeg izveštaja;

2) metodologiju za prikupljanje podataka o sastavu i količinama komunalnog otpada na teritoriji jedinice lokalne samouprave;

3) metodologiju za prikupljanje podataka o vrstama i količinama otpada, uključujući i sekundarne sirovine, koje su stavljene u promet;

4) metodologiju o načinu vođenja i izgledu evidencije nesanitarnih i divljih deponija na području jedinice lokalne samouprave;

5) metodologiju za prikupljanje podataka o proizvodima koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada, obrazac, način i rokove dostavljanja godišnjeg izveštaja.

Registri

Član 95.

Nadležni organ za izdavanje dozvole za upravljanje otpadom, odnosno potvrde o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole dužan je da vodi registar izdatih dozvola, odnosno registar izdatih potvrda o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole i da podatke iz registra dostavlja Agenciji u roku od 15 dana od dana upisa u registar.

Registar izdatih dozvola je baza podataka u kojoj se evidentiraju podaci o izdatim dozvolama za upravljanje otpadom i dozvolama za uvoz, izvoz i tranzit otpada, kao i potvrdama prijave za prekogranično kretanje otpada.

Registar izdatih potvrda o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole je baza podataka u kojoj se evidentiraju podaci o izdatim potvrdama o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole.

Ministarstvo je dužno da vodi registar posrednika u upravljanju otpadom, odnosno trgovaca otpadom i da podatke iz registra dostavlja Agenciji u roku od 15 dana od dana upisa u registar.

Registar posrednika u upravljanju otpadom i trgovaca otpadom je baza podataka u kojoj se evidentiraju podaci o posrednicima, odnosno trgovcima otpadom.

Ministarstvo je dužno da vodi registar nusproizvoda i registar otpada koji je prestao da bude otpad i da podatke iz registra dostavlja Agenciji u roku od 15 dana od dana upisa u registar.

Registar nusproizvoda i registar otpada koji je prestao da bude otpad je baza podataka u kojoj se evidentiraju podaci o nusproizvodu i otpadu koji je prestao da bude otpad.

Podaci upisani u registre ovog člana su javni.

Evidencije, registri i druge zbirke podataka propisane ovim zakonom, vode se se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti i zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata.

Ministar propisuje sadržinu, način vođenja i izgled:

- 1) registra izdatih dozvola za upravljanje otpadom;
- 2) registra dozvola za uvoz, izvoz i tranzit otpada;
- 3) registra izdatih potvrda o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole;
- 4) registra posrednika u upravljanju otpadom;
- 5) registra trgovaca otpadom;
- 6) registra nusproizvoda;

- 7) registra otpada koji je prestao da bude otpad.

XI. FINANSIRANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Troškovi upravljanja otpadom

Član 96.

Troškovi upravljanja otpadom utvrđuju se prema količini i svojstvima otpada u skladu sa načelom „zagađivač plaća” i obuhvataju:

- 1) troškove odvojenog sakupljanja otpada;
- 2) troškove transporta otpada;
- 3) troškove drugih mera upravljanja otpadom koje nisu pokrivene prihodom ostvarenim prometom otpada;
- 4) troškove uklanjanja otpada koji je nepoznato lice odložilo izvan deponije;
- 5) troškove projektovanja i izgradnje postrojenja za tretman, odnosno skladištenje, otpada, troškove rada postrojenja, troškove zatvaranja, njegovog naknadnog održavanja posle prestanka njegovog rada.

Troškove uklanjanja otpada odloženog izvan deponije, čije poreklo ne može da se utvrdi, odnosno ustanovi njegova veza sa proizvođačem, odnosno licem koje ga je odložilo, snosi jedinica lokalne samouprave na osnovu zapisnika nadležnog inspektora.

Domaćinstva snose troškove upravljanja otpadom u skladu sa propisima kojima se uređuju komunalne delatnosti.

Cena usluga za upravljanje otpadom

Član 97.

Cena usluge upravljanja otpadom, koja uključuje i prethodni tretman se određuje u zavisnosti od vrste, količine, karakteristika otpada i učestalosti usluge, kao i od dužine i uslova transporta otpada i ostalih okolnosti koje utiču na cenu organizacije upravljanja otpadom.

Cena usluge deponovanja otpada pokriva sve troškove uspostavljanja i rada deponije, uključujući finansijske garancije ili druge ekvivalentne instrumente i procenjene troškove zatvaranja i naknadnog održavanja lokacije za period od najmanje 30 godina, za sve vrste otpada na lokaciji.

Vlada na predlog Ministarstva, ministarstva nadležnog za poslove privrede i ministarstva nadležnog za poslove finansija, bliže uređuje osnivanje, uslove, način funkcionisanja i organizovanja organizovanog tržišta otpadom.

Finansiranje upravljanja otpadom

Član 98.

Sredstva za finansiranje upravljanja otpadom u Republici Srbiji obezbeđuju se iz:

- 1) budžeta Republike Srbije;
- 2) budžeta autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave;
- 3) fondova Evropske unije i drugih međunarodnih fondova;
- 4) donacija, poklona, priloga, pomoći i sličnih izvora za upravljanje otpadom;
- 5) kredita međunarodnih finansijskih institucija;

6) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Sredstva iz stava 1. ovog člana mogu se koristiti samo za svrhu određenu ovim zakonom i na način propisan zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Sprovođenje programa i planova upravljanja otpadom, kao i izgradnja postrojenja za tretman, odnosno skladištenje, ponovno iskorišćenje i odlaganje otpada iz nadležnosti Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, finansira se u skladu sa zakonom.

Vlada propisuje vrstu, kriterijume, visinu, elemente, uslove i način dodele podsticajnih sredstava operaterima koji vrše ponovnu upotrebu i ponovno iskorišćenje otpada u svrhu dodele podsticajnih sredstava.

Korišćenje sredstava za finansiranje upravljanja otpadom

Član 99.

Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave sredstva iz člana 98. ovog zakona koriste za investicione i operativne troškove upravljanja otpadom, i to:

- 1) izgradnju novih postrojenja za upravljanje otpadom, rekonstrukciju, revitalizaciju i iskorišćenje postojećih postrojenja;
- 2) unapređenje organizacije upravljanja otpadom;
- 3) upravljanje posebnim tokovima otpada;
- 4) podsticanje odvojenog sakupljanja otpada;
- 5) implementaciju regionalnih, odnosno lokalnih planova upravljanja otpadom;
- 6) razvoj informacionog sistema za upravljanje otpadom;
- 7) pomoć u razvoju i primeni novih tehnologija za tretman otpada;
- 8) sanaciju dugogodišnjeg zagađenja industrijskim i komunalnim otpadom;
- 9) programe obrazovanja i jačanja svesti javnosti o pitanjima zaštite životne sredine i upravljanja otpadom;
- 10) podsticanje tržišta recikliranih materijala i izvoz otpada za koji nema mogućnosti tretmana u Republici Srbiji;
- 11) mere prevencije;
- 12) druge troškove, u skladu sa zakonom.

Administrativne takse

Član 100.

Podnosilac zahteva snosi troškove plaćanja administrativnih taksi, utvrđenih u skladu sa posebnim propisima, za:

- 1) podnošenje zahteva za izdavanje dozvole za upravljanje otpadom, u skladu sa ovim zakonom;
- 2) podnošenje zahteva za izdavanje dozvole za prekogranično kretanje otpada, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) izdavanje dozvole za upravljanje otpadom, u skladu sa ovim zakonom;
- 4) izdavanje dozvole za prekogranično kretanje otpada, u skladu sa ovim zakonom;

- 5) izdavanje potvrde za upis u registar;
- 6) izdavanje potvrde o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole;
- 7) izdavanje potvrde prijave za prekogranično kretanje otpada;
- 8) izdavanje izmene odnosno dopune dozvole;
- 9) davanje saglasnost na Plan upravljanja otpadom od građenja i rušenja;
- 10) podnošenje zahteva za ukidanje dozvole, u skladu sa ovim zakonom;
- 11) davanje mišljenja odnosno tumačenja propisa.

Administrativne takse prihod su budžeta Republike Srbije.

XII. NADZOR

Nadzor nad radom

Član 101.

Ministarstvo vrši nadzor nad radom Agencije, autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, kao i ovlašćenih pravnih lica, u vršenju poverenih poslova.

Inspekcijski nadzor

Član 102.

Inspekcijski nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih za njegovo izvršavanje vrši Ministarstvo, ako ovim ili drugim posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Inspekcijski nadzor vrši se preko inspektora za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: inspektor) u okviru delokruga utvrđenog ovim zakonom.

Autonomnoj pokrajini poverava se vršenje inspekcijskog nadzora nad aktivnostima upravljanja otpadom koji se u celini obavljaju na teritoriji autonomne pokrajine i radom postrojenja za upravljanje otpadom za koje nadležni organ autonomne pokrajine izdaje dozvolu na osnovu ovog zakona kao i nad aktivnostima kod primarnog proizvođača opasnog otpada na teritoriji autonomne pokrajine.

Jedinici lokalne samouprave poverava se vršenje inspekcijskog nadzora nad aktivnostima sakupljanja, transporta, odnosno nad radom postrojenja za skladištenje odnosno tretman otpada za koje nadležni organ izdaje dozvolu na osnovu ovog zakona.

Na sadržinu, vrstu, oblik, postupak i sprovođenje inspekcijskog nadzora, ovlašćenja i obaveze učesnika u inspekcijskom nadzoru i druga pitanja od značaja za inspekcijski nadzor koja nisu uređena ovim zakonom, primenjuju se odredbe zakona i drugih propisa kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Prava i dužnosti inspektora

Član 103.

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo i dužnost da proverava i kontroliše naročito:

- 1) donošenje sprovođenje i ažuriranje regionalnih i lokalnih planova upravljanja otpadom odnosno Planova upravljanja otpadom od građenja i rušenja;
- 2) sprovođenje i ažuriranje Plana upravljanja otpadom kod proizvođača otpada odnosno Radnog plana upravljanja otpadom kod operatera;
- 3) postupanje sa proizvodnim ostacima upisanim u registar nusproizvoda i posedovanje dokumenata kojima se dokazuje upis u registar;

- 4) postupanje sa proizvodima koji su upisani u registar prestanka statusa otpada i posjedovanje dokumenata kojima se dokazuje upis u registar;
- 5) upotrebu i korišćenje odgovarajućih tehnologija i efikasnog korišćenja sirovina i energije;
- 6) upravljanje otpadom u postrojenjima koja stvaraju otpad, primenu mera i postupaka za smanjenje njegovih količina ili opasnih svojstava, klasifikaciju, sakupljanje, transport, tretman odnosno skladištenje;
- 7) tehničke karakteristike i kapacitete, organizaciju i rad postrojenja za upravljanje otpadom, uključujući monitoring, metode tretmana i mere zaštite životne sredine u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli za upravljanje otpadom;
- 8) ispunjenost uslova za izgradnju i rad postrojenja za tretman, odnosno skladištenje otpada;
- 9) postupanje sa otpadom u toku njegovog sakupljanja, transporta, odnosno u toku njegovog kretanja (poreklo, priroda, količina i odredište);
- 10) postupanje sa otpadom u toku skladištenja odnosno tretmana;
- 11) postupanje sa otpadom u prekograničnom kretanju po zahtevu nadležnog carinskog organa;
- 12) postupanje sa otpadom pod carinskim nadzorom po zahtevu nadležnog carinskog organa;
- 13) ispunjenost uslova za rad, posebno nadzor lokacije pre otpočinjanja operacija odlaganja radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz dozvole, kao i zatvaranje i rekultivaciju postojećih deponija otpada i nadzor nad deponijom posle njenog zatvaranja u periodu od najmanje 30 godina;
- 14) postupak klasifikacije, skladištenja, pakovanja, obeležavanja i transporta opasnog otpada, u skladu sa ovim i drugim zakonom;
- 15) postupanje sa otpadom u skladu sa propisanim obavezama upravljanja posebnim tokovima otpada;
- 16) primenu propisanih mera zaštite životne sredine i postupaka za sprečavanje udesa i u slučaju udesa;
- 17) propisane zabrane i ograničenja;
- 18) rad lica odgovornog za upravljanje otpadom i kvalifikovanog lica odgovornog za stručni rad u postrojenju za upravljanje otpadom;
- 19) vođenje i čuvanje propisane evidencije sa podacima o poreklu, odredištu, tretmanu, vrsti i količini otpada;
- 20) sprovođenje drugih propisanih mera i postupaka upravljanja otpadom.

Ovlašćenja inspektora

Član 104.

U vršenju poslova iz člana 103. ovog zakona inspektor je ovlašćen da:

- 1) naredi sprovođenje plana upravljanja otpadom odnosno Planova upravljanja otpadom od građenja i rušenja i njihovo ažuriranje, odnosno revidiranje, odnosno sprovođenje plana prevencije;
- 2) naredi zajedničko obezbeđivanje i sprovođenje upravljanja otpadom na teritoriji jedinica lokalne samouprave;

3) naredi sprovođenje Plana upravljanja otpadom kod primarnog proizvođača otpada odnosno Radnog plana upravljanja otpadom kod operatera i njihovo ažuriranje;

4) zabrani korišćenje tehnologije i rad postrojenja koja ne ispunjavaju uslove za smanjenje nastajanja otpada i efikasno korišćenje sirovina;

5) naredi proizvođaču proizvoda koji posle upotrebe postaje opasan otpad da taj otpad preuzme bez naknade ili da tu obavezu prenese na lice ovlašćeno za upravljanje opasnim otpadom, u skladu sa ovim zakonom;

6) naredi držaocu otpada da izvrši klasifikaciju otpada i pribavi dokaze o karakterizaciji otpada, odnosno upotrebnoj vrednosti reciklabilnog materijala;

7) naredi držaocu otpada koji je pod carinskim nadzorom da izvrši klasifikaciju i pribavi dokaze o karakterizaciji otpada;

8) naredi držaocu otpada, odvojeno sakupljanje otpada u skladu sa potrebama budućeg tretmana;

9) naredi proizvođaču otpada da preda otpad pravnom licu ili preduzetniku koje poseduje dozvolu za upravljanje otpadom, ako nije u mogućnosti da organizuje postupanje sa otpadom u skladu sa ovim zakonom;

10) naredi proizvođaču otpada da vodi i čuva propisane evidencije, licu koje vrši promet da dostavlja podatke o vrsti i količini otpada, uključujući i sekundarne sirovine koje su stavljene u promet;

11) naredi proizvođaču otpada da odredi lice odgovorno za upravljanje otpadom;

12) zabrani svako kretanje otpada suprotno uslovima u dozvoli, odnosno potvrdi prijave za prekogranično kretanje otpada izdatoj u skladu sa ovim zakonom;

13) zabrani obavljanje poslova posredovanja u upravljanju otpadom, odnosno trgovine otpadom licu koje nije upisano u registar posrednika u upravljanju otpadom, odnosno registar trgovaca otpadom, odnosno naredi obavljanje poslova u skladu sa ovim zakonom;

14) zabrani tretman odnosno skladištenje otpada suprotno uslovima iz dozvole;

15) zabrani rad postrojenja i upotrebu opreme za tretman odnosno skladištenje otpada koja se ne koristi u skladu sa tehničkim uputstvom;

16) zabrani tretman odnosno skladištenje otpada ako otpad nije obezbeđen i zaštićen od rasipanja i procurivanja;

17) zabrani prijem i odlaganje otpada na deponiji suprotno uslovima u izdatoj dozvoli ili u slučaju da je dozvola istekla;

18) naredi sprovođenje mera kojima se obezbeđuje zaštita životne sredine na deponiji u skladu sa zakonom i uslovima iz dozvole;

19) naredi sprovođenje rekultivacije deponije posle njenog zatvaranja i nadzor nad deponijom u periodu od najmanje 30 godina, u cilju smanjenja rizika po zdravlje ljudi i životnu sredinu;

20) naredi pravnom licu i preduzetniku koje obavlja poslove upravljanja otpadom u skladu sa ovim zakonom, određivanje kvalifikovanog lica odgovornog za stručni rad u postrojenju za upravljanje otpadom;

21) naredi pravnom licu i preduzetniku koje obavlja poslove upravljanja otpadom u skladu sa ovim zakonom vođenje i čuvanje propisanih evidencija;

22) zabrani rad postrojenja za upravljanje otpadom koje ne ispunjava tehničke i druge uslove propisane ovim zakonom;

23) zabrani tretman, odnosno skladištenje van postrojenja za upravljanje otpadom koje ima dozvolu;

24) naredi licu koje vrši sakupljanje otpada od držaoca otpada da otpad sakuplja u odgovarajućoj opremi za sakupljanje na mestima određenim za tu namenu radi pripreme otpada za transport;

25) naredi licu koje vrši transport otpada da otpad transportuje do mesta koje je odredio pošiljalac, odnosno do postrojenja za upravljanje otpadom ili do centra za sakupljanje otpada ili transfer stanice;

26) naredi licu koje vrši transport otpada da obezbedi odvojen prevoz različitih vrsta otpada, naročito opasnog otpada;

27) zabrani sakupljanje odnosno transport opasnog otpada sa drugim otpadom;

28) zabrani utovar i transport otpada ako se ne obavlja u zatvorenom vozilu, kontejneru ili na drugi odgovarajući način koji onemogućava rasipanje ili ispadanje otpada prilikom transporta, utovara ili istovara;

29) naredi prevozniku otpada da, u slučaju zagađenja nastalog tokom transporta, izvrši čišćenje i otklanjanja zagađenja životne sredine;

30) zabrani transport otpada bez propisane dokumentacije;

31) zabrani skladištenje otpada na mestima koja nisu tehnički opremljena za privremeno čuvanje otpada i/ili nemaju dozvolu za skladištenje, kao i ako je istekao propisani period skladištenja;

32) zabrani skladištenje otpada koji je pod carinskim nadzorom, na mestima koja nisu tehnički opremljena za privremeno čuvanje otpada i/ili nemaju dozvolu za skladištenje, kao i ako je istekao propisani period skladištenja, u skladu sa ovim zakonom;

33) naredi držaocu da ukloni uskladišteni otpad kada otpad skladišti na mestu za koje ne poseduje dozvolu za skladištenje otpada, kao i ako je istekao propisani period skladištenja, odnosno period na koji je dozvola za skladištenje izdata;

34) naredi držaocu otpada da predmetni otpad ukloni sa mesta koje nije tehnički opremljeno za privremeno čuvanje otpada i/ili nema dozvolu za skladištenje, kao i ako je istekao propisani period skladištenja, u skladu sa ovim zakonom;

35) zabrani rad postrojenja i korišćenje opreme za tretman otpada za koje nije ishodovana dozvola;

36) zabrani rad mobilnog postrojenja za tretman otpada koje nema dozvolu;

37) naredi odvojeno sakupljanje, skladištenje i tretman otpada koji se može koristiti kao sekundarna sirovina;

38) zabrani fizički, fizičko-hemijski i hemijski tretman otpada koji se vrši suprotno odredbama ovog zakona;

39) zabrani biološki tretman otpada suprotno uslovima u izdatoj dozvoli;

40) zabrani termički tretman otpada suprotno uslovima u izdatoj dozvoli;

41) zabrani rad deponije koja ne ispunjava propisane tehničke, tehnološke i druge uslove i zahteve;

42) zabrani odlaganje otpada koji nije prethodno podvrgnut tretmanu i odlaganje opasnog otpada sa drugim vrstama otpada na istoj lokaciji, odnosno deponiji;

43) zabrani mešanje komunalnog otpada sa opasnim otpadom;

44) zabrani odlaganje komunalnog otpada suprotno zakonu i uslovima u izdatoj dozvoli;

45) zabrani sakupljanje, transport, tretman, odnosno skladištenje opasnog otpada koji nije obeležen i upakovan na način kojim se obezbeđuje minimalan uticaj na zdravlje ljudi i životnu sredinu;

46) zabrani mešanje različitih vrsta opasnog otpada, osim u postupku tretmana opasnog otpada kako je propisano dozvolom izdatom od nadležnog organa;

47) zabrani odlaganje opasnog otpada bez prethodnog tretmana kojim se značajno smanjuju opasne komponente i njihova svojstva, masa i zapremina;

48) zabrani razblaživanje opasnog otpada radi ispuštanja u životnu sredinu;

49) zabrani kretanje otpada bez Dokumenta o kretanju otpada, odnosno Dokumenta o kretanju opasnog otpada sačinjenih u skladu sa ovim zakonom;

50) zabrani svaku radnju ili akt kojim se upravlja posebnim tokovima otpada suprotno ovom zakonu;

51) naredi držaocu otpada primenu ili izvršenje posebnih mera upravljanja tokovima otpada propisanih ovim zakonom;

52) zabrani sakupljanje odnosno transport otpada izvan teritorije za koju je izdata dozvola;

53) zabrani uvoz, izvoz i tranzit otpada koji se obavlja suprotno odredbama ovog i drugog zakona;

54) naredi licu koje ima dozvolu za upravljanje otpadom primenu i sprovođenje mera propisanih za slučaj udesa;

55) naredi licu koje ima dozvolu za upravljanje otpadom dostavljanje odgovarajućih obaveštenja, podataka i izveštaja u skladu sa ovim zakonom;

56) naloži proizvođaču i uvozniku proizvoda koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada da vodi i čuva dnevnu evidenciju i dostavi godišnji izveštaj popunjen u skladu sa posebnim propisom;

57) zabrani svaku radnju ili akt protivan odredbama ovog zakona;

58) naredi izvršenje drugih propisanih obaveza u određenom roku.

Ako inspektor u vršenju poslova iz člana 103. ovog zakona utvrdi da su povređene odredbe zakona kojim se uređuje prevoz i transport, zaštita zdravlja ljudi i životinja, promet lekova i/ili drugih zakona, dužan je da o tome, bez odlaganja, obavesti drugog nadležnog inspektora.

U slučajevima kada inspektor utvrdi takve povrede zakona za koje su istovremeno propisane i nadležnosti drugih inspeksijskih organa, obavezan je da, bez odlaganja, obavesti ministra kako bi se zajednički izvršio nadzor i preduzele odgovarajuće mere.

Ukoliko se tokom kontrole upravljanja otpadom od građenja i rušenja ustanovi da se na lokaciji proizvodi opasan otpad koji nije predviđen Planom upravljanja otpadom od građenja i rušenja, inspektor je u obavezi da obavesti nadležni inspeksijski organ u skladu sa propisanim nadležnostima iz člana 104. ovog zakona.

U vršenju nadzora nad primenom mera i postupaka upravljanja otpadom inspektor ima i ovlašćenja i dužnosti utvrđene drugim propisima.

XIII. NADLEŽNOST ZA REŠAVANJE O ŽALBI

Član 105.

Na rešenje inspektora na osnovu ovlašćenja iz člana 104. stav 1. ovog zakona može se izjaviti žalba ministru.

Žalba se izjavljuje u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

O žalbi na prvostepeno rešenje nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, koje je doneto u vršenju poverenih poslova, rešava ministar.

O žalbi na prvostepeno rešenje nadležnog organa autonomne pokrajine u vršenju poverenih poslova rešava ministar.

O žalbi na prvostepeno rešenje područne jedinice Ministarstva rešava ministar.

O žalbi na prvostepeno rešenje Ministarstva, rešava Vlada.

XIV. KAZNE NE ODREDBE

1. Privredni prestupi

Član 106.

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice, ako:

1) postupa sa proizvodnim ostatkom kao sa nusproizvodom suprotno propisanim uslovima i/ili ne poseduje dokaze o ispunjenosti tih uslova (čl. 9 i 10);

2) krši odredbe o prestanku statusa otpada (član 11);

3) obavlja poslove bez Plana upravljanja otpadom kod primarnog proizvođača otpada (član 23);

4) obavlja poslove bez Plana upravljanja otpadom u postrojenjima za koje se izdaje integrisana dozvola ili ne vrši njegovo ažuriranje u propisanom roku (član 24. st. 1-3);

5) obavlja poslove upravljanja otpadom bez Radnog plana za upravljanje otpadom kod operatera ili ne vrši njegovo ažuriranje u propisanom roku (član 25);

6) vrši ispitivanje bez ovlašćenja (član 33);

7) obavlja poslove posredovanja u upravljanju otpadom, odnosno trgovine otpadom suprotno odredbama ovog zakona (član 39);

8) ne pribavi dozvolu za tretman otpada i poslove tretmana otpada ne obavlja u skladu sa dozvolom, ne objavi listu otpada za čiji tretman ima dozvolu, ne obezbeđuje otpad i ne zaštiti ga od rasipanja i procurivanja ili u slučaju udesa bez odlaganja ne obavesti nadležni organ (član 40. stav 1. tač. 3), 4), 6) i 7);

9) ne pribavi dozvolu za odlaganje otpada na deponiju i otpad ne odlaže u skladu sa tom dozvolom, ne obezbedi sprovođenje propisanih mera kojima se obezbeđuje zaštita životne sredine, ako ne obezbedi rekultivaciju deponije i nadzor nad deponijom posle njenog zatvaranja u periodu od najmanje 30 godina ili u slučaju udesa na deponiji bez odlaganja ne obavesti nadležni organ (član 41. stav 1. tač. 3)-7));

10) na deponiju primi otpad koji ne ispunjava uslove o odlaganju otpada propisane dozvolom ili ako o odbijanju prihvatanja ne obavesti nadležni organ (član 41. st. 2. i 3);

11) obavlja delatnost u postrojenju za upravljanje otpadom koje nema dozvolu za obavljanje tih delatnosti (član 44. st. 1, 2. i 4);

12) skladišti otpad na mestima koja nisu tehnički opremljena za privremeno čuvanje otpada na lokaciji držaoca otpada, u centrima za sakupljanje, transfer stanicama i drugim lokacijama ili po isteku propisanog roka za privremeno skladištenje (član 48);

13) tretman otpada obavlja suprotno odredbama ovog zakona ili za mobilno postrojenje za tretman otpada ne pribavi dozvolu (član 49. st. 1. i 3);

14) vrši ponovnu upotrebu i ponovno iskorišćenje otpada suprotno članu 50. ovog zakona;

15) vrši fizičko-hemijski tretman otpada suprotno propisanim uslovima (član 51);

16) vrši biološki tretman otpada suprotno propisanim uslovima (član 52);

17) vrši termički tretman otpada suprotno uslovima u dozvoli (član 53);

18) vrši odlaganje otpada na lokaciji koja ne ispunjava tehničke, tehnološke i druge propisane uslove, odnosno suprotno uslovima utvrđenim u dozvoli ili bez prethodnog tretmana ili odlaže opasan otpad zajedno sa drugim vrstama otpada (član 54. st. 2, 4, 5. i 6);

19) ne postupa u skladu sa članom 57. ovog zakona;

20) ne poseduje Dokument o kretanju opasnog otpada (član 59);

21) ne pribavi saglasnost na Plan upravljanja otpadom od građenja i rušenja (član 75);

22) obavlja upravljanje otpadom bez dozvole (član 77);

23) obavlja aktivnosti bez potvrde o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole u slučajevima za koje se ne zahteva dozvola (član 80);

24) obavlja delatnost upravljanja otpadom suprotno uslovima propisanim dozvolom (član 83);

25) vrši uvoz, izvoz ili tranzit otpada suprotno uslovima i načinu propisanim u čl. 89-92. ovog zakona.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana može se izreći novčana kazna u srazmeri sa visinom učinjene štete, neizvršene obaveze ili vrednosti robe ili druge stvari koja je predmet privrednog prestupa, a najviše do dvadesetostrukog iznosa učinjene štete, neizvršene obaveze ili vrednosti robe ili druge stvari koja je predmet privrednog prestupa.

Novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara kazniće se za privredni prestup iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup iz stava 1. ovog člana strano pravno lice ako ima predstavništvo na teritoriji Republike Srbije i/ili ako je privredni prestup učinjen na teritoriji Republike njegovim prevoznim sredstvom.

Novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara kazniće se za privredni prestup iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u stranom pravnom licu.

Zaštitne mere

Član 107.

Za privredni prestup iz člana 106. ovog zakona, pored propisane novčane kazne pravnom licu može se izreći i zaštitna mera zabrane obavljanja određene privredne delatnosti, a odgovornom licu zaštitna mera zabrane vršenja određene dužnosti u trajanju do deset godina računajući od dana pravosnažnosti presude.

Za privredni prestup iz člana 106. ovog zakona može se uz kaznu izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta koji su upotrebljeni ili namenjeni za izvršenje privrednog prestupa, odnosno koji su nastali izvršenjem privrednog prestupa.

2. Prekršaji

Član 108.

Novčanom kaznom od 500.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne klasifikuje otpad na propisan način, odnosno ne izvrši ispitivanje otpada, u skladu sa ovim zakonom (član 8. st. 4. i 5);
- 2) ne izvrši preuzimanje sopstvenih proizvoda koji posle upotrebe postaju opasan otpad, bez naknade troškova, odnosno ako tu obavezu ne prenese na drugo pravno lice (član 34. st. 2. i 3);
- 3) postupa suprotno članu 35. st. 1. i 3. ovog zakona;
- 4) obavlja sakupljanje otpada suprotno članu 37. ovog zakona;
- 5) obavlja transport otpada suprotno članu 38. ovog zakona;
- 6) ne obezbedi sprovođenje Radnog plana operatera, kao operater postrojenja za tretman otpada ili operater na deponiji ne vodi propisane evidencije ili ne odredi kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad u postrojenju, odnosno na deponiji (član 40. stav 1. tač. 1), 5), 8) i 9) i član 41. stav 1. tač. 1), 8) i 9);
- 7) sakupljanje odnosno transport otpada ne vrši u skladu sa članom 46. odnosno 47. ovog zakona;
- 8) postupa sa komunalnim otpadom suprotno članu 56. ovog zakona;
- 9) ne poseduje Dokument o kretanju otpada (član 58. st. 1-5);
- 10) ne poseduje Dokument o kretanju opasnog otpada (član 59. st. 1-8);
- 11) upravlja posebnim tokovima otpada suprotno ovom zakonu (čl. 60-76);
- 12) ne obavesti nadležni organ o rezultatima testiranja (član 80. stav 6);
- 13) ne obavesti Ministarstvo, odnosno nadležnu inspekciju o početku rada na lokaciji (član 83. stav 5);
- 14) ne podnese zahtev za izmenu dozvole (član 87);
- 15) ne postupa u skladu sa članom 94. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara.

Za radnje iz člana 106. stav 1. ovog zakona i stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 250.000 do 500.000 dinara ili kaznom zatvora do 30 dana.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 3), 4), 5), 7), 8) i 11) ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara ili kaznom zatvora do 30 dana.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana može se izreći novčana kazna u srazmeri sa visinom pričinjene štete ili neizvršene obaveze, vrednosti robe ili druge stvari koja je predmet prekršaja, a najviše do dvadesetostrukog iznosa tih vrednosti s tim da ne prelazi petostruki iznos najveće novčane kazne koja se može izreći po zakonu koji propisuje prekršaje.

Zaštitne mere uz kaznu za prekršaj

Član 109.

Za prekršaj iz člana 108. ovog zakona može se uz kaznu izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta koji su upotrebljeni ili namenjeni za izvršenje prekršaja, odnosno koji su nastali izvršenjem prekršaja.

3. Prekršaj odgovornog lica u organu državne uprave, imaocu javnih ovlašćenja, odnosno ovlašćenom pravnom licu

Član 110.

Novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu državne uprave, odgovorno lice u autonomnoj pokrajini, odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave, imaocu javnih ovlašćenja, odnosno ovlašćenom pravnom licu, ako:

- 1) ne vodi registar nusproizvoda i registar otpada koji je prestao da bude otpad i podatke iz registra ne dostavlja Agenciji (član 12);
- 2) ne donese regionalni, odnosno lokalni plan upravljanja otpadom usklađen sa Akcionim planom i ne dostavi ga Ministarstvu u propisanom roku (čl. 20. i 21. i član 22. stav 3);
- 3) ne obezbedi i ne sprovodi upravljanje otpadom na teritoriji jedinica lokalne samouprave pod uslovima i na način utvrđenim zakonom, Programom i sporazumom skupština jedinica lokalne samouprave (član 30. stav 1);
- 4) vrši ispitivanje otpada bez propisanog ovlašćenja ili suprotno izdatom ovlašćenju ili u vršenju poslova postupa na protivpravan način (član 33);
- 5) ne izvrši evidenciju divljih deponija i postojećih nesanitarnih deponija (smetlišta) na svom području i ne obezbedi uklanjanje i sanaciju, ne izradi projekat sanacije i rekultivacije za postojeće nesanitarne deponije (smetlišta) na način i u roku propisanim ovim zakonom i ne dostavi Radni plan postrojenja sa programom korektivnih mera i dinamikom prilagođavanja rada postrojenja (član 55);
- 6) ako ne uredi selekciju i odvojeno sakupljanje otpada, ne obezbeđuje odlaganje otpada iz domaćinstva u kontejnere ili na drugi način, ne organizuje i ne opremi centre za sakupljanje otpada iz domaćinstva koji nije moguće odložiti u kontejnere za komunalni otpad (član 56. stav 4);
- 7) izda dozvolu ako uz zahtev za njeno izdavanje nije podneta propisana dokumentacija (član 81);
- 8) ne obaveštava javnost na način propisan ovim zakonom (član 88);
- 9) ne dostavi Agenciji izveštaje o realizaciji planova u propisanom roku (član 93. st. 2-5);
- 10) ne postupa u skladu sa članom 94. st. 9-11. ovog zakona;
- 11) ne vodi registre u skladu sa članom 95. i podatke iz registra ne dostavlja Agenciji;
- 12) nenamenski koristi sredstva za upravljanje otpadom (član 99).

XV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 111.

Pravna i fizička lica uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 112.

Propisi koji se donose na osnovu ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 113.

Do donošenja propisa na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primenjivaće se podzakonska akta doneta na osnovu Zakona o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 - dr. zakon i 35/23).

Član 114.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 - dr. zakon i 35/23).

Član 115.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredaba člana 58. st. 4-6. ovog zakona koje se primenjuju od 1. januara 2027. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o upravljanju otpadom je odredba člana 97. tačka 9. Ustava Republike Srbije prema kojoj Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem zaštite i unapređenja životne sredine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

1. Analiza sadašnjeg stanja

Dosadašnja praksa odavno je nametala određene izmene i dopune zakonskih odredaba u ovoj oblasti i ukazivala u kom pravcu i obimu bi one trebalo da budu izvršene u cilju efikasnijeg i potpunijeg funkcionisanja sistema upravljanja otpadom, kao i postizanja efikasnije zaštite životne sredine uz privredni razvoj. Ovaj obim prevazilazi zakonske limite za izmene i dopune propisa te je neophodno doneti nov Zakon o upravljanju otpadom (u daljem tekstu: Zakon).

Osnovna verzija teksta Zakona o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS” br. 36/09, 88/10, 14/16, 14/16, 95/18 – dr. zakon i 35/23) doneta je 2009. godine. Cilj zakonodavca bio je da ovu, tada nedovoljno uređenu oblast, na jedinstven i sveobuhvatan način reguliše i time uspostavi zakonodavni okvir sistema upravljanja otpadom u Republici Srbiji. Preciznije, svrha ovog zakona bila je da se obezbede i osiguraju uslovi za upravljanje otpadom na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i životna sredina. U članu 1. ovog zakona, definisano je da je upravljanje otpadom delatnost od opšteg interesa. Prilikom primene Zakona o upravljanju otpadom uočene su: određene pravne praznine, međusobna neusaglašenost sa drugim zakonima, međusobna neusaglašenost odredaba ovog zakona, nedostaci i nepreciznosti u pogledu materijalno-pravnih rešenja ovog zakona i njegove primene u praksi, kao i neusaglašenost sa odredbama Direktiva EU. Izmene i dopune navedenog zakona izvršene su 2010, 2016, 2018. i 2023. godine. Izmenama i dopunama ovog zakona iz 2010. godine, između ostalog, izmenjena je odredba člana 16. stav 2. tač. 5) i 6) koja se odnosi na donošenje odluke po zahtevu za odobravanje uvoza, izvoza i tranzita otpada i važi do dana pristupanja Republike Srbije Svetskoj trgovinskoj organizaciji. Izmenama i dopunama ovog zakona u 2016. godini, između ostalog, propisane su odredbe koje se odnose na posebne tokove otpada, zatim odredbe koje se odnose na upravljanje medicinskim i farmaceutskim otpadom, kao i odredbe koje se odnose na nusproizvod i prestanak statusa otpada. Ovim izmenama i dopunama, promenjena je i sadržina dokumenta o kretanju otpada. Narednim izmenama i dopunama ovog zakona u 2018. godini, izvršeno je usklađivanje sa pravnim tekovinama i zakonodavstvom EU. U 2023. godini izvršene su izmene i dopune ovog zakona kojima su detaljnije uređene odredbe koje se odnose na prekogranično kretanje otpada, kao i odredbe koje se odnose na nusproizvod. Takođe, navedenim izmenama, propisane su odredbe kojima je uređena oblast upravljanja otpadom od građenja i rušenja, kao i odredbe kojima se uređuje upravljanje otpadnom živom, živinim jedinjenjima i otpadom koji sadrži živu.

Neophodnost preispitivanja postojećih odredbi zakona determinisana je zapaženim problemima u primeni važećeg zakona u praksi. Drugim rečima, sprovođenjem odredbi važećeg zakona uočeno je da postoje brojni nedostaci koji ostavljaju prostora za tumačenje određenih zakonskih odredaba i samim tim otežavaju njegovu primenu, a iste je moguće otkloniti isključivo adekvatnim izmenama i dopunama važećeg zakonskog teksta čiji obim prevazilazi obim predviđen za izmene i dopune propisa. Pored toga, Ministarstvu zaštite životne sredine, kao ministarstvu nadležnom za pripremu propisa iz oblasti upravljanja otpadom, podnete su inicijative drugih državnih organa, kao i organizacija civilnog društva za izmene i dopune navedenog zakona. Takođe, Programom upravljanja otpadom u Republici Srbiji za period 2022 - 2031. godine predviđeno je i unapređenje pravnog okvira u oblasti upravljanja otpadom, što pre svega podrazumeva izmenu i dopunu važećeg zakona uz navođenje konkretnih nedostataka zakonskog teksta.

2. Određivanje problema koji zakon treba da reši

Predlog zakona treba da prilagodi nacionalno zakonodavstvo određenim pravnim tekovinama Evropske unije, da reši probleme uočene tokom sprovođenja važećeg Zakona i da odražava važnost upravljanja otpadom u državnoj politici Republike Srbije.

3. Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

Ciljevi i posledični efekti Predloga zakona su kvalitativno unapređenje sistema upravljanja otpadom u Republici Srbiji i usklađivanje sa evropskim i međunarodnim propisima. Usklađivanjem sa međunarodnim i evropskim normama postiže se, istovremeno, kvalitativno unapređenje sistema upravljanja otpadom u Republici Srbiji, što je svakako i prioritetni cilj Predloga zakona. Pomenuti ciljevi i posledični efekti Predloga zakona, planirano je da budu ostvareni, između ostalog, kroz:

- preciziranje i konkretizaciju određenih izraza upotrebljenih u važećem zakonu, kao i dodavanje novih izraza (npr. „otpad od hrane”, „regeneracija otpadnih ulja” i dr.);
 - uklanjanje duplih pravnih osnova, dvostrukog regulisanja istih predmeta zakona kao i usklađivanje odnosno razgraničavanje prava i obaveza subjekata upravljanja otpadom;
 - uvođenje odredbe kojim se definišu obaveze sakupljača otpada;
 - uvođenje odredaba kojima se bliže definiše upravljanje određenim vrstama posebnih tokova otpada;
 - proširenje ovlašćenja inspektora u vršenju poslova inspekcijskog nadzora;
 - uvođenje odredbi kojim se operateru na deponiji utvrđuje dodatne obaveze
- obezbeđivanje i monitoring rada deponije na način kako je sadržano propisom kojim se uređuje odlaganje otpada na deponije, zatim obaveštavanje nadležnog organa za izdavanje dozvola odnosno nadležne inspekcije o svakom značajnom uticaju na životnu sredinu uočenu u postupku kontrole i monitoringa i dr.
- druge izmene i dopune koje su posledica procesa konsultacija i javne rasprave.

Usvajanjem novog zakona, sistem upravljanja otpadom u Republici Srbiji biće unapređen i osnažen, što je i cilj, imajući u vidu da je unapređenje zaštite životne sredine prepoznato kao ključno i predstavlja jedan od prioriteta za poboljšanje kvaliteta života građana, a samim tim i za sveukupni napredak i razvoj Republike Srbije.

Donošenjem Zakona o upravljanju otpadom, kao sistemskog zakona u ovoj oblasti, ista će se sveobuhvatno urediti, što će kvalitativno afirmisati i unaprediti sistem upravljanja otpadom u Republici Srbiji, u skladu sa najvišim međunarodnim standardima u ovoj oblasti.

4. Da li su razmatrane druge mogućnosti za rešavanje problema

Budući da su promene neophodne za prilagođavanje nacionalnog zakonodavstva pravnim tekovinama Evropske unije i rešavanje problema uočenih tokom sprovođenja važećeg Zakona o upravljanju otpadom obimne, procenjujemo da se mogu rešiti samo sistemskom reformom oblasti upravljanja otpadom. Druge mogućnosti nisu bile razmatrane.

5. Zašto je donošenje zakona najbolje za rešavanje problema

Imajući u vidu da će promene važećeg Zakona o upravljanju otpadom prevazilaziti obim dozvoljen pri izmenama i dopunama, neophodno je donošenje novog zakona.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Predlog zakona je koncipiran tako da sadrži petnaest poglavlja: Osnovne odredbe, Vrste i klasifikacija otpada, Planiranje upravljanja otpadom, Subjekti upravljanja otpadom, Odgovornost i obaveze u upravljanju otpadom, Organizovanje upravljanja otpadom, Upravljanje posebnim tokovima otpada, Dozvole za upravljanje otpadom, Prekogranično kretanje otpada, Izveštavanje o otpadu i baza podataka, Finansiranje upravljanja otpadom, Nadzor, Nadležnost za rešavanje o žalbi, Kaznene odredbe i Prelazne i završne odredbe.

1. Osnovne odredbe (čl. 1 – 6)

Ovim odredbama definisano je šta je predmet uređenja Zakona, dati su ciljevi upravljanja otpadom, način upravljanja otpadom, izuzeci od primene, značenje pojedinih izraza upotrebljenih u Zakonu, kao i načela upravljanja otpadom.

2. Vrste i klasifikacija otpada (čl. 7 – 12)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na: vrste otpada, klasifikaciju otpada, nusproizvod, dokazivanje ispunjenosti uslova za nusproizvod kao i prestanak statusa otpada.

3. Planiranje upravljanja otpadom (čl. 13 – 25)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na: vrste dokumenata, program upravljanja otpadom, akcioni plan upravljanja otpadom, program upravljanja

otpadnim muljem, izveštaj o realizaciji programa, mere prevencije, plan prevencije stvaranja otpada, regionalni plan upravljanja otpadom, lokalni plan upravljanja otpadom, period važenja i sadržinu planova, plan upravljanja otpadom kod proizvođača otpada, plan upravljanja otpadom u postrojenjima za koja se izdaje integrisana dozvola kao i radni plan za upravljanje otpadom kod operatera.

4. Subjekti upravljanja otpadom (čl. 26 – 33)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na: Vrste subjekata, Republiku Srbiju, autonomnu pokrajinu, jedinicu lokalne samouprave, zajedničko upravljanje otpadom jedinica lokalne samouprave u okviru regiona za upravljanje otpadom, Agenciju za zaštitu životne sredine, stručne organizacije za ispitivanje otpada, ovlašćenje za ispitivanje otpada.

5. Odgovornosti i obaveze u upravljanju otpadom (čl. 34 – 42)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na: Odgovornost proizvođača odnosno uvoznika proizvoda, obaveze proizvođača otpada, odgovornost držaoca otpada, obaveze sakupljača otpada, obaveze prevoznika otpada, obaveze posrednika i trgovca, obaveze operatera postrojenja za tretman otpada, obaveze operatera na deponiji, kao i kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad.

6. Organizovanje upravljanja otpadom (čl. 43 – 59)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na: Organizovanje upravljanja otpadom, postrojenje za upravljanje otpadom, lokaciju za izgradnju i rad postrojenja, sakupljanje otpada, transport otpada, skladištenje otpada, tretman otpada, ponovnu upotrebu i ponovno iskorišćenje, fizičko-hemijski tretman otpada, biološki tretman otpada, termički tretman otpada, odlaganje otpada na deponiju, nesanitarne deponije, upravljanje komunalnim otpadom, upravljanje opasnim otpadom, dokument o kretanju otpada, dokument o kretanju opasnog otpada.

7. Upravljanje posebnim tokovima otpada (čl. 60 – 76)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na upravljanje sledećim tipovima otpada: istrošene baterije i akumulatori, otpadna ulja, otpadne gume, otpad od električnih i elektronskih proizvoda, otpadne fluorescentne cevi koje sadrže živu, otpadna živa, živina jedinjenja i otpad koji sadrži živu, PCB i PCB otpad, POPs otpad, otpad koji sadrži azbest, otpadna vozila, medicinski otpad, farmaceutski otpad, otpad iz proizvodnje titan dioksida, ambalaža i ambalažni otpad, otpad od građenja i rušenja, otpadni mulj iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

8. Dozvole za upravljanje otpadom (čl. 77 – 88)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na: izdavanje i vrste dozvola, finansijske garancije, nadležnost za izdavanje dozvola, izuzetke, zahtev za izdavanje dozvole, postupak izdavanja dozvole, sadržaj dozvole, odbijanje i odbacivanje zahteva za izdavanje dozvole, rok važenja dozvola, oduzimanje i ukidanje dozvole, izmena dozvole kao i obaveštavanje javnosti.

9. Prekogrančno kretanje otpada (čl. 89 -92)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na: uslove i način prekograničnog kretanja otpada, izdavanje i vrste dozvola za prekogranično kretanje otpada kao i zabranu prekograničnog kretanja otpada.

10. Izveštavanje o otpadu i registri (čl. 93-95)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na: izveštaje o upravljanju otpadom, izveštavanje i registre.

11. Finansiranje upravljanja otpadom (čl. 96-100)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na: Troškove upravljanja otpadom, cene usluga za upravljanje otpadom, finansiranje upravljanja otpadom, korišćenje sredstava za upravljanje otpadom i administrativne takse.

12. Nadzor (čl. 101 – 104)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na: nadzor nad radom, inspekcijski nadzor, prava i dužnosti inspektora i ovlašćenje inspektora.

13. Nadležnost za rešavanje o žalbi (član 105)

14. Kaznene odredbe (čl. 106 – 110)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na: privredni prestup, zaštitne mere, prekršaje, zaštitne mere uz kaznu za prekršaj i prekršaj odgovornog lica u organu državne uprave, imaocu javnih ovlašćenja, odnosno ovlašćenom pravnom licu.

15. Prelazne i završne odredbe (čl. 111– 115)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na prelazne i završne odredbe.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Donošenje ovog zakona neće izazvati povećanje troškova u budžetu Republike Srbije jer najveći deo poslova u njenoj primeni, na osnovu važećeg Zakona o upravljanju otpadom, do sada je obavljalo Ministarstvo zaštite životne sredine i Agencija za zaštitu životne sredine, saglasno poslovima utvrđenim Zakonom o ministarstvima preko postojećih zaposlenih. Sprovođenje Zakona neće zahtevati povećanje broja zaposlenih i nabavku nove opreme. Obim poslova će se povećati zbog donošenja podzakonskih propisa, na kojima će raditi postojeći zaposleni u Ministarstvu, za šta je ostavljen rok od godinu dana.

Trenutno postojeći troškovi predviđeni budžetom su:

Ministarstvo zaštite životne sredine

Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2025. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 94/24) u Razdelu 25 – Glava 25.0, Ministarstvo zaštite životne sredine, Program 0406 – Integrisano upravljanje otpadom, otpadnim vodama, hemikalijama i biocidnim proizvodima, Funkcija 560, Programska aktivnost 0001- Uređenje sistema upravljanja otpadom i otpadnim vodama, Ekonomska klasifikacija 424000 –

Specijalizovane usluge, određena su sredstva u iznosu od 132.600.000,00 dinara, sa projekcijom za:

2026. godinu u iznosu od 56.800.000,00 dinara, 2027. godinu u iznosu od 55.000.000,00 dinara.

Agencija za zaštitu životne sredine

Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2025. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 94/24) u Razdelu 25 – Glava 25.1, Agencija za zaštitu životne sredine, Ekonomska klasifikacija 411000 – Plate, dodaci i naknade zaposlenih (zarade), Program 0404 – Upravljanje zaštitom životne sredine, Funkcija 560 - Zaštita životne sredine neklasifikovana na drugom mestu, Šifra programske aktivnosti 0010 – Informacioni sistem za zaštitu životne sredine i administrativni poslovi u iznosu od 6.500.000,00 dinara, sa projekcijom za:

2026. godinu u iznosu od 6.825.000,00 dinara, 2027. godinu u iznosu od 6.825.000, 00 dinara.

Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2025. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 94/24) u Razdelu 25 – Glava 25.1, Agencija za zaštitu životne sredine, Ekonomska klasifikacija 412000 – Socijalni doprinosi na teret poslodavca, Program 0404 – Upravljanje zaštitom životne sredine, Funkcija 560 - Zaštita životne sredine neklasifikovana na drugom mestu, Šifra programske aktivnosti 0010 – Informacioni sistem za zaštitu životne sredine i administrativni poslovi u iznosu od 2.600.000,00 dinara, sa projekcijom za:

2026. godinu u iznosu od 2.730.000,00 dinara, 2027. godinu u iznosu od 2.730.000, 00 dinara.

Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2025. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 94/24) u Razdelu 25 – Glava 25.1, Agencija za zaštitu životne sredine, Ekonomska klasifikacija 415000 – Naknade troškova za zaposlene, Program 0404 – Upravljanje zaštitom životne sredine, Funkcija 560 - Zaštita životne sredine neklasifikovana na drugom mestu, Šifra programske aktivnosti 0010 – Informacioni sistem za zaštitu životne sredine i administrativni poslovi u iznosu od 135.000,00 dinara, sa projekcijom za:

2026. godinu u iznosu od 135.000,00 dinara, 2027. godinu u iznosu od 135.000, 00 dinara.

Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2025. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 94/24) u Razdelu 25 – Glava 25.1, Agencija za zaštitu životne sredine, Ekonomska klasifikacija 423000 – Usluge po ugovoru, Program 0404 – Upravljanje zaštitom životne sredine, Funkcija 560 - Zaštita životne sredine neklasifikovana na drugom mestu, Šifra programske aktivnosti 0010 – Informacioni sistem za zaštitu životne sredine i administrativni poslovi u iznosu od 5.500.000,00 dinara, sa projekcijom za:

2026. godinu u iznosu od 5.800.000,00 dinara, 2027. godinu u iznosu od 5.800.000, 00 dinara.

Ukupno za Agenciju za zaštitu životne sredine u 2025. godini troškovi su 14.735.000,00 dinara; u 2026. i 2027. godini po 15.490.000,00 dinara.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine, s obzirom na to da je neophodna što hitnija primena ovog zakona, i radi usklađivanja propisa sa propisima Evropske unije.

IZVEŠTAJ O SPROVEDENOJ EX ANTE ANALIZI EFEKATA PROPISA

1. Sagledavanje postojećeg stanja.

1) Prikazati postojeće stanje u predmetnoj oblasti u skladu sa važećim pravnim okvirom.

Da li se u predmetnoj oblasti primenjuje propis ili predmetna oblast nije bila uređena propisom?

Donošenjem Zakona o upravljanju otpadom i Zakona o ambalaži i ambalažnom otpadu 2009. godine postavljeni su uslovi za uspostavljanje i razvoj integrisanog sistema upravljanja otpadom u Republici Srbiji, u skladu sa standardima relevantnog zakonodavstva EU u ovoj oblasti.

Pored toga, upravljanje otpadom je direktno ili indirektno uređeno drugim zakonima koji obezbeđuju pravni okvir za zaštitu životne sredine i održivi razvoj u Republici Srbiji, od koji su najznačajniji:

- Zakon o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS”, br. 135/2004, 36/2009- dr. zakon, 72/2009 – dr. zakon, 43/2011 – US, 14/2016, 76/2018, 95/2018 – dr. zakon i 94/2024 –dr. zakon);
- Zakon o komunalnim delatnostima („Službeni glasnik RS”, 88/2011, 104/2016, 95/2018 i 94/2024);
- Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Sl. glasnik RS”, br. 135/2004, 25/2015 i 109/2021);
- Zakon o naknadama za korišćenje javnih dobara („Sl. glasnik RS”, br. 95/2018, 49/2019 i 92/2023).

Zakon o upravljanju otpadom utvrđuje vrste otpada i njegovu klasifikaciju, planiranje upravljanja otpadom, zainteresovane strane, obaveze i odgovornosti u pogledu upravljanja otpadom, upravljanje posebnim tokovima otpada, zahteve i procedure za izdavanje dozvola, prekogranično kretanje otpada, izveštavanje, finansiranje upravljanja otpadom, nadzor i druge relevantne aspekte upravljanja otpadom. Upravljanje otpadom je delatnost od opšteg interesa. Na osnovu ovog zakona usvojen je niz podzakonskih akata koji detaljno definišu okvir upravljanja otpadom, od kojih su za predmet ove analize najznačajniji:

- Uredba o tehničkim i tehnološkim uslovima za projektovanje, izgradnju, opremanje i rad postrojenja i vrstama otpada za termički tretman otpada, granične vrednosti emisija i njihovo praćenje („Službeni glasnik RS”, br. 103/2023);
- Uredbom o listama otpada za prekogranično kretanje, sadržini i izgledu dokumenata koji prate prekogranično kretanje otpada sa uputstvima za njihovo popunjavanje („Službeni glasnik RS”, br. 34/22);
- Uredba o odlaganju otpada na deponije („Službeni glasnik RS”, br. 92/10);
- Pravilnik o metodologiji za prikupljanje podataka o sastavu i količinama komunalnog otpada na teritoriji jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik RS”, broj 14/20);
- Pravilnik o listi mera prevencije stvaranja otpada („Službeni glasnik RS”, broj 7/19);

- Pravilnik o uslovima i načinu sakupljanja, transporta, skladištenja i tretmana otpada koji se koristi kao sekundarna sirovina ili za dobijanje energije („Službeni glasnik RS”, broj 98/10).

Prikazati postignuti učinak primene važećeg propisa, i proceniti da li je postignuti učinak primene važećeg propisa u skladu sa ciljem koji je određen kad je propis donet, tj. prikazati koja odstupanja su primećena od ciljne vrednosti pokazatelja učinka. Prikazati da li se rešenja važećeg propisa primenjuju u potpunosti i u skladu sa rokovima propisanim u važećem propisu.

Zakon o upravljanju otpadom donet je 2009. godine, sa ciljem da se obezbede i osiguraju uslovi za:

1. upravljanje otpadom na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i životna sredina;
2. prevenciju nastajanja otpada, posebno razvojem čistijih tehnologija i racionalnim korišćenjem prirodnih bogatstava, kao i otklanjanja opasnosti od njegovog štetnog dejstva na zdravlje ljudi i životnu sredinu;
3. ponovno iskorišćenje i reciklažu otpada, izdvajanje sekundarnih sirovina iz otpada i korišćenje otpada kao energenta;
4. razvoj postupaka i metoda za odlaganje otpada;
5. sanaciju neuređenih odlagališta otpada;
6. praćenje stanja postojećih i novoformiranih odlagališta otpada;
7. razvijanje svesti o upravljanju otpadom.

U obrazloženju Zakona navodi se da je smanjenje, ponovno korišćenje, reciklaža i regeneracija otpada jedan od osnova održivog upravljanja prirodnim vrednostima i zaštite i unapređivanja životne sredine, odnosno jedan od oblika prevencije, smanjenja i kontrole zagađivanja životne sredine. Cilj ovog zakona je da se obezbede i osiguraju uslovi za smanjenje nastajanja otpada, posebno razvojem čistijih tehnologija i efikasnim korišćenjem prirodnih bogatstava, ponovna upotreba i reciklaža otpada, izdvajanje sekundarnih sirovina iz otpada, korišćenje otpada kao energenta, kao i pravilno odlaganje otpada.

Izmene i dopune Zakona o upravljanju otpadom 2010. godine donete su sa ciljem: 1) poveravanja određenih nadležnosti jedinicama lokalne samouprave; 2) da se obezbedi i osigura dostizanje nacionalnih ciljeva prerade otpada za koje postoje prerađivački kapaciteti; 3) usklađivanje odredaba zakona koje se podnosi uz zahtev za izdavanje dozvole za upravljanje otpadom sa Zakonom o proceni uticaja na životnu sredinu.

Izmene i dopune Zakona o upravljanju otpadom 2016. godine donete su sa ciljem: 1) popunjavanja pravnih praznina usklađivanjem sa zahtevima Direktive 2008/98 o upravljanju otpadom i PCB i PCT Direktive 96/59/ES; 2) obezbeđivanje usklađenosti određenih zakonodavno-pravnih rešenja sa primenom drugih važećih propisa u oblasti zaštite životne sredine; 3) preciziranje pojedinih odredaba koje se odnose na: oduzimanje ovlašćenja za ispitivanje otpada, sadržinu zahteva i dozvole za odlaganje otpada na deponiju i termički tretman otpada, pravnog sledbenika lica koje ima dozvolu za upravljanje otpadom, izmenu

i oduzimanje dozvole; 4) obezbeđivanje usklađenosti zakonodavno-pravnih rešenja u oblasti upravljanja otpadom, koja se odnose na sistem finansiranja upravljanja otpadom nakon stupanja na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o Fondu za zaštitu životne sredine; 5) usklađivanje zakona sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti; 6) formiranje organizovanog tržišta otpada; 7) utvrđivanje jasnijih pravila i procedura, većoj transparentnosti u oblasti upravljanja otpadom, podsticanju lojalne konkurentnosti, smanjenje rizika neadekvatnog zbrinjavanja otpada kao i stimulisanje ulaganja u sistem upravljanja otpadom i unapređenje celokupnog sistema upravljanja otpadom; 8) usklađivanje sa delom Direktive o industrijskim emisijama 2010/75/EC – u delu koji se odnosi na insineraciju, propisivanjem posebnih elemenata koje treba da sadrži radni plan postrojenja za termički tretman otpada; 9) usklađivanje sa čl. 28. i 29. Direktive 2008/98/EC, koji se odnose na planska dokumenta, uvođenjem Programa prevencije nastanka otpada, kojim se utvrđuju ciljevi i mere prevencije stvaranja otpada, procena mera prevencije, predviđa ovlašćenje Vlade za njihovo donošenje, period donošenja od šest godina, mogućnost revidiranja jedanput u tri godine i ovlašćenje ministra za propisivanje liste mera prevencije stvaranja otpada.

Izmene i dopune Zakona o upravljanju otpadom 2023. godine donete su sa ciljem: 1) transpozicije Okvirne direktive o otpadu – izmenama i dopunama definicija i termina, usklađivanjem zahteva za upis u registar prestanka statusa otpada, bližim uređivanjem dela koji se odnosi na komunalni otpad, dodavanjem članova koji se odnose na otpad od građenja i rušenja i otpadni mulj iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, preciznije uređivanje planiranja i odgovornosti subjekata upravljanja otpadom (proizvođača, operatera), organizacije upravljanja otpadom (sakupljanje, transport, tretman, ponovna upotreba, reciklaža i odlaganje otpada); 2) otklanjanja nepreciznosti i nedostataka u transponovanju: Direktive o deponijama – u delu Zakona koji se odnosi na definicije odlaganja, uređivanje nesanitarnih deponija, monitoring, kao i drugih zahteva, otklonjene su nepreciznosti i nedostataka u transponovanju Direktive o deponijama; 3)

otklanjanja nepreciznosti i nedostataka u transponovanju Direktive o industrijskom zagađenju – Zakonom je bio propisan termički tretman u skladu sa Direktivom o spaljivanju otpada koja je zamenjena Direktivom o industrijskom zagađenju, te je bilo neophodno vršenje otklanjanja nepreciznosti i nedostataka; 4) transpozicije Uredbe o pošiljkama otpada.

Učestalost i obim izmena ovog zakona ukazuju na probleme u primeni i ostvarivanju postavljenih ciljeva. Prvi i osnovni cilj Zakona - upravljanje otpadom na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i životna sredina, nije ostvaren.

U skladu sa hijerarhijom upravljanja otpada, koja predstavlja prioritetan redosled u prevenciji i upravljanju otpadom, propisima i politikama, prevencija nastanka otpada je prvi prioritet, ali i pored prethodno unapređenog zakonskog okvira, propisivanja mera podzakonskim aktom i donošenja plana prevencije nastanka otpada, rezultati su izostali. Nakon prevencije, propisan je sledeći hijerarhijski redosled u upravljanju otpadom: priprema za ponovnu upotrebu, reciklaža, ostale operacije ponovnog iskorišćenja i odlaganje, kao najnepovoljniji scenario, koji bi

trebalo da bude opcija samo za deo otpada koji se ne može tretirati ili ostatke nakon tretmana, koji nemaju upotrebnu vrednost.

Kada su u pitanju ostale operacije ponovnog iskorišćenja, pod ovim se najčešće podrazumeva ponovno iskorišćenje otpada u cilju dobijanja energije.

Upravljanje čvrstim otpadom, a posebno čvrstim komunalnim otpadom, obično uključuje neku vrstu mehaničke obrade tokom koje se deo otpada odvaja za reciklažu, dok se preostali deo (ostatak) ili koristi (na primer, za energetska iskorišćavanje) ili odlaže na deponije. Ostatak obično sadrži visoko-kalorične zapaljive (energetski bogate) frakcije kao što su plastika, papir, tekstil i/ili drvo. Takav ostatak, koji se može koristiti za energetska iskorišćavanje, obično se naziva gorivo dobijeno iz otpada (refuse-derived fuel - RDF).

Faktor emisije fosilnog CO₂ predstavlja meru koja pokazuje količina ugljen-dioksida (CO₂) koja se oslobađa pri sagorevanju fosilnih goriva, kao što su ugalj, nafta ili prirodni gas, po jedinici proizvedene energije ili potrošenog goriva. Ovaj faktor se koristi u ekološkim procenama i izveštajima o emisijama da bi se kvantifikovao uticaj fosilnih goriva na klimatske promene i zagađenje. Faktor emisije za tradicionalna goriva, kao što je ugalj, iznosi 0,095 - 0,105 t CO₂/GJ, dok za gorivo dobijeno iz otpada u proseku iznosi 0,043 t CO₂/GJ.

Investicijama privatnog sektora stvoreni su kapaciteti za godišnje iskorišćenje 500.000 t goriva koje se dobija iz otpada. Ti kapaciteti nisu iskorišćeni za ove svrhe, zbog kašnjenja u uspostavljanju sistema upravljanja komunalnim otpadom, čime bi se obezbedile dovoljne količine otpada za iskorišćenje u energetske svrhe. Od ukupno generisanih 3,07 miliona tona komunalnog otpada u 2023. godini, 2,59 miliona tona je sakupljeno i deponovano, dok je postupku ponovnog iskorišćenja podvrgnuto 0,484 miliona

tona. I pored napretka u obuhvatu sakupljanja komunalnog otpada, koji u proseku iznosi 88,3%, nedostaci se ogledaju u nepostojanju infrastrukture za tretman i odlaganje, s obzirom da je od 2010. godine izgrađeno samo osam regionalnih centara za upravljanje otpadom sa regionalnim sanitarnim deponijama, tako da sada postoji ukupno 12 sanitarnih deponija, dok deo sakupljenog otpada završava bez tretmana na nesanitarnim i divljim deponijama (2024. godine registrovano ih je 2.526). Stepentretmana od samo 15.5% u 2023. godini, ukazuje da dominantno rešenje za ovu vrstu otpada i dalje predstavlja njegovo deponovanje (84%), u čijoj strukturi dominira biorazgradivi otpad (46%), u koji spada i otpad od hrane.

Imajući u vidu navedeno, može se zaključiti da se rešenja važećeg propisa ne primenjuju u skladu sa rokovima propisanim Zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu njega, a posebno u delu upravljanja komunalnim otpadom, odnosno kasni se sa ispunjavanjem propisanih obaveza jedinica lokalne samouprave, koje se odnose na: prevenciju nastanka otpada, selekciju i odvojeno sakupljanje otpada, osnivanje centara za sakupljanje otpada iz domaćinstva koji nije moguće odložiti u kontejnere za komunalni otpad (kabasti, biorazgradivi i drugi otpad), uključujući i opasan otpad iz domaćinstva; evidenciju divljih deponija i postojećih nesanitarnih deponija – smetlišta na svojoj teritoriji i njihovo uklanjanje i sanaciju; izradu i realizaciju projekata sanacije i rekultivacije za

postojeće nesanitarne deponije i izgradnju regionalnih centara za upravljanje otpadom. Kašnjenje je posebno izraženo u pogledu izrade regionalnih i lokalnih planova upravljanja otpadom, izrade projekata sanacije i rekultivacije za postojeće nesanitarne deponije, dostavljanje radnog plana postrojenja sa programom korektivnih mera i dinamikom prilagođavanja rada postrojenja, kao i formiranje centara za sakupljanje otpada.

**2) Da li je uočen problem u oblasti i na koju ciljnu grupu se odnosi?
Predstaviti uzroke i posledice problema?**

Na osnovu prikaza postojećeg stanja opisati problem koji je potrebno rešiti i oceniti opasnost i razmere problema.

Nedostatak infrastrukture za upravljanje komunalnim otpadom dovodi do nepoštovanja propisane hijerarhije upravljanja otpadom, imajući u vidu da se količina generisanog otpada ne smanjuje, da se vrši ponovno iskorišćenje u malom obimu, a da se 84% ukupno generisanog otpada deponuje. Dosadašnji pravni okvir i mere propisivane planskim dokumentima nisu u dovoljnoj meri bile usmerene na smanjenje količina otpada koji se deponuje, kroz prevenciju nastanka otpada i ponovno iskorišćenje otpada.

Biorazgradivi otpad čini 46% komunalnog otpada, a otpad od hrane, kao komponenta biorazgradivog otpada, čini značajan deo ukupno generisanih količina komunalnog otpada, pri čemu postoji neiskorišćen potencijal za njegovu prevenciju, s obzirom da do sada nisu propisivane posebne mere za ovu vrstu otpada.

Kada je u pitanju ponovno iskorišćenje otpada, Republika Srbija ima izgrađene kapacitete za energetska iskorišćenje otpada, ali su ti kapaciteti nedovoljno iskorišćeni, jer se zbog nedostatka domaće proizvodnje goriva iz otpada koriste u malom obimu.

Ukoliko ne bude smanjenja količina generisanog otpada kroz prevenciju i povećan udeo ponovnog korišćenja otpada, opasnosti se ogledaju u nastavku nekontrolisanog odlaganja otpada, zagađenja koje je rezultat takvog pristupa (vazduha, vode, zemljišta) i izrazito negativnih uticaja na javno zdravlje. Neiskorišćenost postojećih kapaciteta za ko-insinerciju otpada može dovesti do pada konkurentnosti delova industrije zbog nastavka upotrebe fosilnih goriva. Takođe, može ugroziti pripremljenost ovih kapaciteta da prihvate odgovarajuće količine goriva dobijenog iz otpada po izgradnji domaćih kapaciteta za njegovu proizvodnju, kao i ugroziti dalja ulaganja industrije u izgradnju novih kapaciteta za ko-insinerciju.

Odrediti ciljne grupe na koje problem direktno ili indirektno utiče (npr. privredni subjekti u određenoj delatnosti, ugrožene društvene grupe, organe, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja, itd.) i opisati taj uticaj.

1. Građani (direktan uticaj):

- više od 2,5 miliona domaćinstava bacaju hranu u vrednosti od 15.000 RSD godišnje po domaćinstvu;
- socijalno ugroženi građani (oko 500.000) imaju ograničen pristup doniranoj hrani;

- višestruki negativni efekti po životnu sredinu predstavljaju opasnost po javno zdravlje.

2. Privredni subjekti (direktan uticaj):

- prehrambena industrija (3.000 subjekata);
- maloprodaja (20.000 subjekata)
- ugostiteljstvo (15.000 subjekata) - gubici 30.000 tona godišnje
- postrojenja sa kapacitetima za ko-insineraciju (ponovno iskorišćenje otpada u energetske svrhe, radi zamene fosilnih goriva) (4 subjekta).

3. Lokalne samouprave (direktan uticaj):

- sve jedinice lokalne samouprave snose troškove sakupljanja, transporta i deponovanja otpada od hrane.

4. Država (indirektan uticaj):

- troškovi i opterećenost sistema javnog zdravlja;
- neispunjavanje obaveza u procesu

evropskih integracija. Odrediti uzroke nastanka problema i njegove posledice.

Uzroci problema

1. Zakonodavni uzroci:

- nepostojanje pravnog okvira za upravljanje i prevenciju otpada od hrane;
- nepostojanje obaveze praćenja i izveštavanja o otpadu od hrane;
- nepostojanje sveobuhvatnog pravnog okvira za doniranje hrane;
- neselektivna zabrana uvoza otpada radi iskorišćenja u energetske svrhe, odnosno ko-inseneraciju.

2. Institucionalni i infrastrukturni uzroci:

- nedostatak infrastrukture za sakupljanje i tretman komunalnog otpada;
- nedostatak postoji sistem za praćenje količina otpada od hrane;
- nedovoljna koordinacija između relevantnih institucija (Ministarstvo zaštite životne sredine, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo finansija, jedinice lokalne samouprave).

3. Ekonomski uzroci:

- niska cena deponovanja;
- troškovi izgradnje infrastrukture;
- poreska opterećenja za doniranje hrane.

Posledice problema

1. Stanje životne sredine:

- visoko učešće deponovanja, sa 84% komunalnog otpada koji se odlaže na deponije, sa nesagledivim posledicama kroz zagađenje vazduha, zemljišta i voda;
- potrošnja vode, energije i zemljišta za proizvodnju hrane koja postaje otpad;

- zauzimanje zemljišta: deponije zauzimaju velike površine zemljišta uz prateće efekte degradacije;
- neiskorišćen potencijal za zamenu fosilnih goriva gorivom iz otpada i za smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte, odnosno emisije CO₂.

2. Ekonomske posledice:

- direktni i indirektni troškovi deponovanja otpada;
- gubici zbog generisanja otpada od hrane;
- neiskorišćeni kapaciteti za ko-insineraciju u industriji;
- smanjena konkurentnost domaće privrede.

3. Socijalne posledice:

- neuređene deponije negativno utiču na kvalitet života u okolnim naseljima;
- ograničen pristup doniranoj hrani;
- povećan rizik od gubitka radnih mesta u industriji koja ima mogućnost korišćenja otpada u energetske svrhe u slučaju smanjenja konkurentnosti zbog neiskorišćenih kapaciteta za zamenu fosilnih goriva gorivom od otpada.

3) Da li postoje neki drugi razlozi za promenu (intervenciju) u oblasti u slučaju da nije uočen problem?

Navesti razloge za donošenje propisa ukoliko razlog za njegovo donošenje nije rešavanje problema. Ukoliko je razlog za intervenciju usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije, potrebno je navesti informaciju o propisu Evropske unije sa kojim se usklađuje nacionalno zakonodavstvo (naziv direktive, uredbe ili ostalih pravnih akata) i procenjenim trenutnim nivoom usklađenosti i segmentima propisa Evropske unije sa kojim se usklađuje nacionalno zakonodavstvo. Iste informacije se navode i u slučaju usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa preuzetim međunarodnim obavezama.

Pored rešavanja identifikovanih problema, postoje dodatni razlozi za intervenciju, koja se tiču obaveza u procesu pristupanja Evropskoj uniji, kao i drugih međunarodnih obaveza.

Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije

- Direktiva (EU) 2018/851 Evropskog parlamenta i Saveta od 30. maja 2018. godine o izmeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu

- član 9, stav 1, tačka (g): Države članice preduzimaju mere za sprečavanje nastajanja otpada od hrane u primarnoj proizvodnji, preradi i proizvodnji, maloprodaji i ostalo distribuciji hrane, u restoranima i uslugama ishrane, kao i u domaćinstvima;
- član 9, stav 1, tačka (h): podstiče donaciju hrane i drugi oblici redistribucije, davanjem prednosti ljudskoj potrošnji nad korišćenjem u hrani za životinje i preradom u neprehrambene svrhe;
- član 29. države članice donose specifične programe prevencije nastanka otpada od hrane u okviru svojih programa sprečavanja

nastanka otpada.

Usklađivanje sa međunarodnim obavezama:

- Ciljevi održivog razvoja UN (SDG) - Agenda 2030:

U okviru *Cilja 12. Obezbediti održive obrasce potrošnje i proizvodnje*, formulisan je cilj 12. 3, koji predviđa da je do 2030. godine potrebno prepoloviti globalni

otpad od hrane po glavi stanovnika na nivou maloprodaje i potrošača i smanjiti gubitke hrane u proizvodnji i lancima snabdevanja, uključujući gubitke posle žetve.

- Sporazum iz Pariza

Prema trećem Nacionalno utvrđenom doprinosu smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte - NDC 3.0, usvojenom u septembru 2025. godine, predviđeno je smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte (GHG) do 2035. u odnosu na 1990. godinu za 40,1 odsto. Novi cilj je četiri puta ambiciozniji od prvog Nacionalno utvrđenog doprinosa iz 2015. godine, kada je bilo predviđeno smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte od 9,8 odsto i značajno je viši i od cilja definisanog drugim Nacionalno utvrđenim doprinosom iz 2022. godine, kojim je bilo utvrđeno smanjenje od 33,3 odsto do 2030. godine.

2. Utvrđivanje cilja

1) Koji cilj je potrebno postići?

Cilj treba da bude definisan prema željenim efektima koje je potrebno postići u predmetnoj oblasti u odnosu na ciljnu grupu ili na životnu sredinu, imajući u vidu uočeni problem koji je potrebno rešiti, kao i uzroke i posledice tog problema ili promenu koju je potrebno postići. Cilj treba da bude precizan, merljiv, društveno prihvatljiv, ostvariv i vremenski određen (tj. da sadrži rok za postizanje).

Imajući u vidu utvrđene ciljeve u oblasti upravljanja otpadom u Republici Srbiji do 2031. godine, koji su zasnovani na načelu hijerarhije upravljanja otpadom, **cilj je smanjenje odlaganja komunalnog otpada, kroz prevenciju nastajanja otpada i ponovno iskorišćenje, radi podsticanja cirkularne ekonomije u Republici Srbiji i smanjenja zagađenja životne sredine i zdravstvenih rizika za stanovništvo.**

Cilj se ostvaruje putem:

- **Uspostavljanja pravnog okvira za prevenciju nastajanja otpada od hrane** - Uvođenjem definicije otpada od hrane i propisivanjem konkretnih mera prevencije, smanjiti količinu otpada od hrane za 20% do 2031. godine u odnosu na baznu 2022. godinu, čime će se smanjiti negativni uticaji na životnu sredinu, ekonomiju i društvo.
- **Izgradnju infrastrukture za sakupljanje i tretman komunalnog otpada i korišćenje kapaciteta za iskorišćenje otpada u energetske svrhe**
- Omogućavanjem uvoza neopasnog otpada radi energetskog iskorišćenja u

postrojenjima za ko-insineraciju postiže se očuvanje postojećih kapaciteta, uz uporednu izgradnju infrastrukture za upravljanje komunalnim otpadom u cilju proizvodnje goriva koje se dobija iz otpada, čime će se obezbediti korišćenje najmanje 70% kapaciteta postrojenja za ko-insineraciju do 2028. godine i 100% kapaciteta do 2031. godine. Uspostavljanjem infrastrukture za iskorišćenje otpada u energetske svrhe, može se smanjiti odlaganje komunalnog otpada na deponije za 500.000 tona godišnje do 2031. godine. Takođe, postiže se i smanjenje emisija CO₂ za 468.000 t godišnje zamenom fosilnih goriva gorivom dobijenim iz otpada do 2031. godine.

2) Da li je cilj koji se postiže donošenjem propisa usklađen sa ciljevima važećih planskih dokumenata i prioritetnim ciljevima Vlade?

Navesti naziv, cilj i meru planskog dokumenta i/ili prioritetni cilj i rezultat Vlade (planiran Akcionim planom za sprovođenje Programa Vlade) koji predviđa donošenje propisa. Navesti razloge ukoliko propis odstupa od ciljeva i/ili mera predviđenih planskim dokumentima i prioritetnih ciljeva i rezultata Vlade.

Da, cilj je u potpunosti usklađen sa ciljevima važećih planskih dokumenata i prioritetnim ciljevima Vlade Republike Srbije.

- Program upravljanja otpadom u Republici Srbiji za period 2022-2031. godine

Cilj Programa	Mera Programa	Veza sa predloženim izmenama Zakona
Opšti cilj: razvijanje održivog sistema upravljanja otpadom u svrhu očuvanja resursa i smanjenja negativnih uticaja na životnu sredinu, zdravlje ljudi i degradaciju prostora.	/	Sve predložene izmene i dopune direktno doprinose opštem cilju.
Poseban cilj 1: Unapređen sistem upravljanja komunalnim otpadom kroz povećanu stopu reciklaže, smanjeno odlaganje biorazgradivog otpada na deponije i smanjeno odlaganje otpada na nesanitarne deponije	Mera 1.1. Proširenje obuhvata sakupljanja na 100% Mera 1.2. Unapređenje sistema za odvojeno sakupljanje i reciklažu komunalnog otpada Mera 1.3. Uspostavljanje odvojenog sakupljanja biorazgradivog otpada radi smanjenja njegovog odlaganja na deponije	Članovi 18, 19, 89. i 90.

Poseban cilj 4: Ojačani kapaciteti institucija u oblasti upravljanja otpadom i usklađena regulativa sa regulativom EU	Mera 4.1. Nastavak usklađivanja pravnog okvira sa pravnim tekovinama EU	Članovi 5, tačka 30), 18, 19
---	---	------------------------------

- Strategija niskougljeničnog razvoja Republike Srbije za period od 2023. do 2030. godine sa projekcijama do 2050. godine

Cilj Programa	Mera Programa	Veza sa predloženim izmenama Zakona
Opšti cilj: Smanjenje nacionalnih emisija GHG (bez sektora LULUCF) za 13% do 2030. i najmanje za 55% do 69% do 2050. godine u odnosu na 2010. godinu.	/	Sve predložene izmene i dopune direktno doprinose opštem cilju.
Poseban cilj 1: Posebni cilj 2: Smanjenje emisija GHG koje neće biti obuhvaćene EU-ETS-om za 9,7% do 2030. godine i između 33,5% i 54,5% do 2050. u poređenju sa 2010. godinom. Sektorski cilj 5) smanjenje emisija GHG u sektoru otpada za 13% do 2030. i na nivou između 29% i 69% do 2050. godine u poređenju sa 2010.	Mere za koje će biti potreban dodatni napor u odnosu na B2/M2, posle 2030. godine, ako način za ublažavanje bude u skladu sa scenarijima M3 ili M4: izgradnja sanitarnih deponija; odvajanje izvora i izgradnja objekata za reciklažu materijala; izgradnja postrojenja za biološki tretman (postrojenja za kompostiranje); izgradnja postrojenja za termički tretman (insineracija); Mere u kojima će biti potreban dodatni napor u poređenju sa B2/M2, posle 2030. godine ako način za ublažavanje bude u skladu sa scenarijem M4: izgradnja postrojenja za biološku obradu (anaerobna digestija); pojačana prevencija otpada.	Članovi 18, 19, 89. i 90.

- Integrirani nacionalni energetska i klimatski plan Republike Srbije za period do 2030. godine sa vizijom do 2050. godine

Oblast	Ciljevi	Mera Plana	Veza sa predloženim izmenama Zakona
3.1. Dimenzija dekarbonizacije 3.1.1. Emisije gasova sa efektom staklene bašte i smanjenje emisija	<u>Glavni cilj:</u> Smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte <u>Kvantifikovani cilj:</u> Doprinos Smanjenje emisija GHG u sektoru otpada za 13% do 2030. godine u poređenju sa 2010. godinom	MP_D3 Promovisanje cirkularne ekonomije	Članovi 89. i 90.

Sektor upravljanja otpadom	Glavni cilj: Smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte Kvantifikovani cilj: Doprinos Smanjenju emisija GHG u sektoru otpada za 13% do 2030. godine u odnosu na 2010. godinu, smanjenje biorazgradivog otpada na deponijama za 50% do 2032. godine i za 35% do 2039. godine	MP_D15 Unapređenje sistema upravljanja komunalnim otpadom, kroz povećanu stopu reciklaže, smanjeno odlaganja biorazgradivog otpada na deponije i nesanitarne deponije	Članovi 18 i 19
----------------------------	--	--	-----------------

- Akcioni plan za sprovođenje Programa Vlade 2023-2026.

Prioritetni cilj	Mera Programa	Veza sa predloženim izmenama Zakona
1.3 Zaštita prirode i održivo upravljanje otpadom	1.3.1 Unapređenje upravljanja komunalnim otpadom 1.3.3 Unapređena cirkularna ekonomija	Članovi 18, 19, 89. i 90.

3) Na osnovu kog pokazatelja učinka se utvrđuje da li je došlo do postizanja cilja?

Odrediti merljiv pokazatelj učinka na osnovu kog se prati stepen postizanja cilja i njegovu početnu i ciljnu vrednost. Ukoliko nije moguće odrediti kvantitativni pokazatelj učinka, potrebno je navesti razloge zbog kojih to nije moguće i odrediti kvalitativni pokazatelj učinka.

Postizanje cilja se utvrđuje na osnovu sledećih merljivih pokazatelja učinka, zasnovanih na podacima iz AŽŽS godišnjih izveštaja:

- Količina generisanog otpada od hrane (tona). Početna vrednost (procenjena 2023.): 300.000-700.000 tona. Ciljna vrednost: <240.000 tona do 2031. godine. Potrebno uspostaviti poseban monitoring otpada od hrane.
- Smanjenje emisija CO₂ zamenom fosilnih goriva gorivom dobijenim iz otpada, godišnje (t CO₂), u odnosu na 2025. godinu. Početna vrednost (2025): 855.000 t CO₂ godišnje. Ciljana vrednost (2031): 387.000 t CO₂.

4) Definirati izvor provere i rokove za prikupljanje podataka za praćenje primene propisa.

Na koji način, iz kojih izvora provere i u kojim rokovima će se prikupljati podaci na osnovu kojih će se pratiti primena propisa (dostizanje ciljne vrednosti pokazatelja, potpunost primene rešenja propisa u skladu sa planiranim rokovima, itd.)? Koja organizaciona jedinica u okviru organa će biti zadužena za praćenje primene propisa?

Način prikupljanja podataka: Podaci će se prikupljati kroz postojeće registre i sistem izveštavanja Agencije za zaštitu životne sredine u godišnjim intervalima, u skladu

sa rokovima za izveštavanje Agencije.

Izvori provere:

- Primarni: podaci iz registara Agencije za zaštitu životne sredine, Izveštaj o stanju životne sredine, izveštaji o upravljanju otpadom.
- Sekundarni: Baze podataka Eurostata i Republičkog zavoda za statistiku.

Organizaciona jedinica zadužena za praćenje primene propisa je Sektor za upravljanje otpadom, otpadnim vodama i uspostavljanje cirkularne ekonomije.

3. Identifikovanje opcija.

1) Da li je cilj moguće postići primenom „status quo” opcije? Prikazati posledice primene „status quo” opcije.

Prikazati najvažnije potencijalne posledice izostanka promene ili intervencije na ciljne grupe, odnosno na oblast koja se uređuje propisom. Navedi najznačajnije ekonomske, društvene, upravljačke i finansijske efekte, efekte na životnu sredinu, odnosno rizike zbog kojih se odustalo od primene ove opcije.

Održavanje „status quo” podrazumeva nastavak trenda rasta količina generisanog komunalnog otpada usled urbanizacije i ekonomskog rasta (projekcije pokazuju trend rasta od 5% godišnje) i porast količina deponovanog otpada.

Ekonomski efekti zadržavanja postojećeg stanja se odnose na direktne gubitke zbog generisanja otpada od hrane i neiskorišćenih kapaciteta za ko-isineraciju u industriji, preko direktnih i indirektnih troškova deponovanja otpada, do smanjenja konkurentnosti domaće privrede.

Društveni efekti su najizraženiji u povećanju rizika po javno zdravlje, kao i negativnog uticaja na kvalitet života, posebno u naseljima i delovima naselja u blizini deponija, kao i prateće pogoršanje socijalnih nejednakosti, posebno uz nastavak ograničenog pristupa doniranoj hrani za socijalno ugrožene građanke i građane.

Upravljački efekti se ogledaju, pre svega, u preopterećenju kapaciteta za inspekcijskih nadzor na svim nivoima (republički, pokrajinski i lokalni), imajući u vidu da će se nastaviti odlaganje otpada, zbog čega je potrebno povećati kontrolu parametara kvaliteta životne sredine.

Direktni finansijskih efekti izraženi su u nastavku do sada neprekidnog ciklusa troškova za uklanjanje tzv. divljih deponija i velikih troškova za sakupljanje komunalnog otpada, kao i troškova za deponovanje otpada u sredinama u kojima postoje sanitarne deponije. Indirektni efekti izraženi su u troškovima sistema zdravstvene zaštite.

Postoje multidimenzionalni efekti na stanje životne sredine, sa nesagledivim trajnim posledicama kroz zagađenje vazduha, zemljišta i voda. Pored toga, izraženo je neracionalno trošenje resursa, pre svega vode, energije i zemljišta, za proizvodnju hrane koja postaje otpad. Ugrožavanje zemljišta ogleda se i u zauzimanju velikih površina, najčešće nekada poljoprivrednog zemljišta, kao

neobnovljivog izvora.

Najveći rizici su u vezi sa pogoršanjem kvaliteta životne sredine, uz izražen rizik od direktnih ekoloških katastrofa, pre svega usled čestih požara na deponijama (beleži se preko dve hiljade požara na deponijama godišnje). Pored toga, izraženi su rizici od nekonkurentnosti delova domaće industrije, pre svega cementne, kao i neispunjavanja preuzetih obaveza u procesu pristupanja Evropskoj uniji.

Smanjenje količina komunalnog otpada koji se odlaže nije moguće postići primenom „status quo” opcije, odnosno zadržavanjem postojećeg stanja bez promena zakonskog okvira.

2) Da li je cilj moguće postići isključivo primenom podsticajnih, informativno- edukativnih, institucionalno-upravljačkih ili mera za obezbeđivanje dobara i usluga, bez donošenja novog ili izmene postojećeg propisa? Navesti razloge zbog kojih se odustalo od primene ove opcije.

Opisati razmatranu opciju koja podrazumeva postizanje cilja kroz primenu podsticajnih, informativno-edukativnih, institucionalno-upravljačkih ili mera za obezbeđivanje dobara i usluga (npr. finansijski podsticaji, pojačan inspekcijski nadzor, samoregulacija, informativno edukativne kampanje, unapređenje saradnje između organa javne vlasti, ažuriranje registara i evidencija, pojednostavljenje administrativnih postupaka i/ili zahteva itd.), a bez promene regulatornog okvira. Navesti najznačajnije ekonomske, društvene, upravljačke i finansijske efekte, efekte na životnu sredinu, odnosno rizike zbog kojih se odustalo od primene ove opcije.

Definisani cilj nije moguće postići isključivo primenom podsticajnih, informativno-edukativnih, institucionalno-upravljačkih ili mera za obezbeđivanje dobara i usluga.

Iako navedene mere mogu biti značajne, bez usvajanja odgovarajućih normi ne mogu se postići sistemске i održive promene. Posebno u kontekstu usklađivanja sa pravom EU, potrebno je transponovati odredbe prethodno navedenih direktiva, što je moguće samo putem izmena zakona. Takođe, ova opcija je neprihvatljiva i zbog potrebe otklanjanja uočenih nedostataka i uređenja pravnih pitanja koja u važećem zakonu nisu uređena na način koji omogućava ostvarivanje ciljeva u oblasti upravljanja otpadom.

3) Koje su ključne promene koje se propisom predlažu radi postizanja cilja?

Opisati predložena rešenja propisa kojima se menjaju prava i obaveze fizičkih i pravnih lica, način njihovog ostvarivanja, kao nadležnosti i način vršenja nadležnosti od strane organa javne uprave (npr. izmena uslova za izlazak na tržište, izmena prava i obaveza i/ili izmena kriterijuma za ostvarivanje prava ili ispunjenje obaveza za građane i/ili privredu, uvođenje ili izmena registra, izmena nadležnosti, formiranje nove nadležne institucije/ukidanje ili spajanje postojećih institucija, itd.).

Predviđeno je propisivanje mera sprečavanja stvaranja otpada, posebno mera kojima se smanjuje stvaranje otpada od hrane i podstiče doniranje hrane i drugi

oblici preraspodele za ljudsku upotrebu, uz definisanje pojma otpada od hrane.

Predviđeno je i da, kao izuzetak od stava 5. člana 89. Zakona, koji propisuje zabranu uvoza otpada radi iskorišćenja u energetske svrhe, Vlada određuje kriterijume za pojedine vrste neopasnog otpada koji se mogu uvoziti radi iskorišćenja u energetske svrhe, i da određuje pojedine vrste neopasnog otpada koje se mogu uvoziti radi iskorišćavanja u energetske svrhe, na predlog resornog ministarstva, pod uslovom da postoji postrojenje za su-spaljivanje za čiji rad je izdata dozvola, u skladu sa zakonom.

4) Koje opcije su razmatrane prilikom izrade propisa i navesti razloge zbog kojih se od njih odustalo?

Predstaviti različite opcije koje su razmatrane prilikom definisanja ključnih rešenja predloženih propisom i opisati najznačajnije ekonomske, društvene, upravljačke i finansijske efekte, efekte na životnu sredinu, odnosno rizike zbog kojih se odustalo od ovih opcija. Kada se propisom vrši usaglašavanje domaćeg pravnog okvira sa pravnim tekovinama Evropske unije, potrebno je razmotriti opcije koje se odnose na način primene ključnih rešenja akta koji se transponuje.

Kao jedna opcija, razmatrana je opcija regulacije otpada od hrane kao posebnog toka otpada, uz propisivanje posebnih mera koje se odnose na sakupljanje, transport, skladištenje, tretman, odnosno ponovno iskorišćenje i odlaganje. Procenjeno je da ta opcija nosi veliki rizik u pogledu mogućnosti za implementaciju, s obzirom na nedovoljno izgrađenu infrastrukturu, nedostatke upravljačkih kapaciteta i kapaciteta za sakupljanje u brojnim jedinicama lokalne samouprave, odnosno izraženu asimetriju u nivou upravljanja komunalnim otpadom u različitim delovima Republike Srbije. Zbog toga je u ovoj fazi stavljen akcenat na prevenciju nastanka ove vrste otpada, dok je dalja regulacija i propisivanje posebnih uslova za zbrinjavanje ove vrste otpada, sa ciljem daljeg smanjenja količina koje se deponuju, ostavljen za narednu fazu, po izgradnji neophodne infrastrukture na većem delu teritorije Republike Srbije.

Razmatrana je opcija regulacije vremenskog okvira i donošenje zakonskih normi koje će regulisati kriterijume i vrste neopasnog otpada koje se mogu uvoziti radi iskorišćavanja u energetske svrhe. Analizom uporednih iskustava, regulative Evropske unije i postojećih tehničkih standarda u ovoj oblasti, došlo se do zaključka da je prepoznato više klasa otpada, u zavisnosti od njegovih karakteristika, prisustva pojedinih materija, kao i toplotne vrednosti, dok države mogu propisivati dimenzije, udeo vlage, pepela, teških metala i drugo, što je primarno vođeno ciljevima zaštite životne sredine, ali i zahtevima postrojenja sa ko-insineraciju. S obzirom na navedeno, kao i na različitu dinamiku izrade infrastrukture za upravljanje komunalnim otpadom, sa jedne, i investicija u kapacitete za ko-insineraciju goriva iz otpada, sa druge strane, procenjeno je da je pitanja kriterijuma i vrsta neopasnog otpada koji se može uvoziti radi iskorišćavanja u energetske svrhe, sa stanovišta racionalnosti i efektivnosti, adekvatno urediti podzakonskim aktom. S obzirom na planirana značajna ulaganja u infrastrukturu za upravljanje komunalnim otpadom, na ovaj način obezbediće se blagovremen odgovor u cilju plasmana domaćeg goriva dobijenog iz otpada.

5) Koja je međunarodna uporedna praksa u regulisanju oblasti?

Predstaviti ključna rešenja u predmetnoj oblasti u uporedivim zemljama Evropske unije, zemljama u okruženju ili drugim uporedivim zemljama. Ukoliko se ovim propisom vrši usklađivanje sa propisom Evropske unije predstaviti relevantne nalaze ex-ante analize efekata koje je sproveda administracija Evropske unije, ukoliko je ova analiza dostupna.

Većina država članica Evropske unije (ukupno 15) je implementirala ili je u procesu razvijanja posebnih strategija i akcionih planova za otpad od hrane, pored zakonski obaveznih programa za sprečavanje otpada od hrane. Ciljeve za smanjenje otpada od hrane postavilo je 22 države članice, dok je 15 država u svojim nacionalnom planovima ili programima eksplicitno izrazilo posvećenost Cilju održivog razvoja 12.3. U Republici Hrvatskoj se zakon koji reguliše upravljanje otpadom ne primenjuje na prevenciju nastanka otpada od hrane, već je ona regulisana posebnim propisom koji donosi ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede. Zakonom o poljoprivredi predviđeno je donošenje plana sprečavanja i smanjenja nastajanja otpada od hrane, koji sadrži ciljeve i mere za sprečavanje nastajanja i smanjenja otpada od hrane u svim fazama prehrambenog lanca, od primarne proizvodnje, preko prerade i proizvodnje, trgovine, ugostiteljstva, institucionalnih kuhinja do domaćinstava.

U vezi sa pitanjem prekograničnog kretanje goriva dobijenog iz otpada u Evropskoj uniji, prekogranični transport je uređen Uredbom (EU) 2024/1157 o pošiljkama otpad, koja zamenjuje staru Uredbu (EZ) br. 1013/2006 i primenjuje se od 21. maja 2026. (sa nekim izuzecima ranije). Gorivo dobijeno iz otpada nosi indeksne brojeve 19 12 10 (gorivo iz otpada) ili 19 12 12 (drugi otpad, uključujući smeše materijala, iz mehaničkog tretmana otpada). Transport otpada između država članica, kao i uvoz iz i izvoz u treće zemlje su dozvoljeni pod određenim preduslovima, i zahtevaju saglasnost svih uključenih nadležnih organa. Ovo omogućava proizvođačima goriva dobijenog iz otpada da izvoze ka potrošačima goriva dobijenog iz otpada unutar Evropske unije i u treće zemlje. Prema podacima Evrostata, količine goriva dobijenog iz otpada koje su izveze unutar evropskih zemalja u poslednjih pet godina kretale su se u opsegu od 4 do 6 miliona tona godišnje. Očekuje se dalji i stabilan rast prekograničnog kretanja unutar Evropske unije, jer umanjuje regionalne ili sezonske nedostatke goriva dobijenog iz otpada (omogućava upošljavanje svih raspoloživih kapaciteta ravnomerno tokom godine). Od zemalja u Evropi, Nemačka najviše koristi goriva dobijenog iz otpada, pri čemu je najveći korisnik cementna industrija, sa stopom zamene fosilnih goriva alternativnim gorivima od preko 70%. Godišnja potrošnja alternativnih goriva u cementnoj industriji iznosi između 3,5 i 4 miliona tona. S obzirom da potrošnja prevazilazi proizvodnju, Nemačka uvozi gorivo dobijeno iz otpada iz drugih zemalja, najviše iz Velike Britanije i Italije.

Tokom nekoliko decenija, industrijski procesi sagorevanja, posebno u energetske intenzivnoj cementnoj industriji, koristili su obnovljenu toplotnu energiju iz goriva dobijenog iz otpada. U određenim situacijama, gorivo dobijeno iz otpada može zahtevati dalju obradu (na primer, drobljenje, prosejavanje i klasifikaciju vazduhom) da bi ispunio specifične tehničke zahteve pre konačnog energetskog

iskorišćavanja. To je obično slučaj u cementnim pećima, na primer. Takvo gorivo može se klasifikovati kao čvrsto obnovljeno gorivo (solid recovered fuel - SRF) ako ispunjava zahteve utvrđene standardom EN ISO 21640:2021. Pored toga, mogu postojati posebni dodatni zahtevi za čvrsto obnovljivo gorivo utvrđeni nacionalnim standardima, zakonodavstvom ili krajnjim korisnicima, da bi se obezbedio određeni nivo kvaliteta. U nekim zemljama članicama, na primer, Italiji i Austriji, mogu se primenjivati i dodatni specifični kriterijumi za prestanak statusa otpada

Evropski standard EN ISO 21640:2021 razvijen je u okviru radnog programa Evropskog komiteta za standardizaciju Tehničkog komiteta CEN/TC 343. Ovaj standard isključuje upotrebu opasnog otpada i zahteva specifikaciju nekoliko karakteristika. Podela na pet klasa zasniva se na neto kalorijskoj vrednosti i sadržaju hlora i žive, prema sledećoj tabeli:

Klasifikacione karakteristike	Statistička mera	Jedinica	Klase				
			1	2	3	4	5
Net kalorijska vrednost (NCV)	srednja vrednost	MJ/kg	≥25	≥20	≥15	≥10	≥3
Hlor (Cl)	srednja vrednost	% u masi	≤0.2	≤0.6	≤1.0	≤1.5	≤3
Živa (Hg)	medijana	mg/MJ	≤0.02	≤0.03	≤0.05	≤0.10	≤0.15
	80. percentil	mg/MJ	≤0.04	≤0.06	≤0.10	≤0.20	≤0.30

Komunalni otpad je primarni izvor otpada koji se koristi u proizvodnji goriva dobijenog iz otpada. Komunalni otpad obuhvata otpad generisan u domaćinstvima i drugi otpad sličan po prirodi i sastavu, a sakuplja se ili kao smeša ili u odvojenim frakcijama. Prosečan evropski sastav komunalnog otpada uzet iz četiri evropske regije, kako je predstavljeno od strane Međuvladinog panela za klimatske promene (IPCC)¹ služi kao ilustrativan primer udela i sastava goriva dobijenog iz otpada. Obično, dominantna frakcija komunalnog otpada je biorazgradivi otpad oko 36%. Prema IPCC izveštaju, približno 34% ukupnog komunalnog otpada, koji sadrži uglavnom papir i karton, plastiku, tekstil, drvo i gumu, je pogodno za proizvodnju ovog goriva.

4. Analiza ekonomskih efekata

- 1) **Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi novi, ukida ili menja postojeći administrativni postupak i/ili administrativni zahtev za privredne subjekte i koji su pozitivni efekti ovog rešenja? Da li predložena rešenja utiču na povećanje ili umanjeње administrativnih troškova¹ i koliko iznosi povećanje ili umanjeње administrativnih troškova koje snosi privredni subjekt?**

Predloženim rešenjima propisa se ne uvodi novi administrativni postupak, niti se menjaju ili ukidaju postojeći administrativni postupci i troškovi osim u delu dokumenta o kretanju otpada za neopasan otpad.

¹ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) (2019).

https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_2_Ch02_Waste_Data.pdf

2) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za privredne subjekte? Koji su pozitivni efekti uvođenja nove, izmena ili ukidanja obaveze?

Predloženim rešenjima propisa se ne uvodi nova finansijska obaveza za privredne subjekte, niti se menjaju ili ukidaju postojeće finansijske obaveze.

3) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja utiče na povećanje ili umanjeње troškova proizvodnje i/ili pružanja usluga koje snosi privredni subjekt? Koliko iznosi povećanje ili umanjeње ovih troškova? Da li se obaveza može ispuniti na domaćem tržištu i da li je rok za ispunjenje obaveze primeren? Koji su pozitivni efekti uvođenja nove, izmena ili ukidanja obaveze?

Opisati predložena rešenja propisa kojim se uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja direktno ili indirektno utiče na izmenu procesa proizvodnje i/ili pružanja usluge (npr. uvođenje ili ukidanje obavezne primene nekog tehničkog zahteva, primene određene opreme, zapošljavanja lica koje ispunjava kriterijume koje se odnose na nivo obrazovanja i kompetencija, itd.).

Predložena rešenja vezana za mere prevencije nastanka otpada od hrane podstiču smanjenje otpada od hrane, što može uticati na procese u proizvodnji hrane u primarnoj proizvodnji, u preradi i proizvodnji, u maloprodaji i drugoj distribuciji hrane, u restoranima i ugostiteljskim objektima. Imajući u vidu planirano donošenje Plana prevencije stvaranja otpada, umanjeње troškova po ovom osnovu biće predmet analize efekata ovog planskog dokumenta u procesu njegovog donošenja.

Predloženim rešenjima kojim je predviđeno da izuzetno Vlada određuje kriterijume i određuje pojedine vrste neopasnog otpada koji se mogu uvoziti radi iskorišćenja u energetske svrhe, ukoliko postoji postrojenje za su-spaljivanje za čiji rad je izdata dozvola u skladu sa zakonom, što za te privredne subjekte može značiti umanjeње

troškova proizvodnje, kroz zamenu fosilnih goriva gorivima dobijenim iz otpada, i to direktno, kroz razliku u ceni, i indirektno, kroz manje obaveze po osnovu naknada za emisije.

Proceniti iznos povećanja ili umanjeња troškova koji proizilaze iz ovog rešenja i odrediti ciljne grupe (pravna forma, veličina, delatnost, itd) koji će snositi trošak.

Prelazak sa korišćenja fosilnih goriva na goriva dobijena iz otpada takođe zahteva dodatna ulaganja. Dodatna investicija je obično u rasponu od 12 miliona evra do 35 miliona evra za kapacitet od 70 000 t godišnje (CAPEX), a približni dodatni operativni troškovi za prijem, skladištenje, pripremu i sisteme za paljenje iznose 2 do 3 evra po toni goriva (OPEX).

Uz neophodne investicione troškove, postoje i dodatni operativni troškovi povezani sa kontrolom kvaliteta, praćenjem emisija, izveštavanjem o emisijama, revizijom i validacijom. Prema iskustvu, prosečni operativni troškovi iznose u

rasponu od 2 evra/t do 3 evra/t goriva dobijenog iz otpada.

Imajući u vidu nedostatak ovog goriva na domaćem tržištu, omogućavanjem njegovog uvoza obezbedile bi se potrebne količine za postojeće kapacitete, koji obuhvataju tri cementare i jedno postrojenje za energetska iskorišćenje otpada, koje imaju ukupan instalirani kapacitet za energetska iskorišćenje otpada od 9.000.000 GJ godišnje, odnosno oko 500.000 t goriva iz otpada godišnje.

Upotrebom jedne tone goriva dobijenog iz otpada može se uštedeti približno ukupno 90 evra, ali ovo je konzervativna procena i može široko varirati. Stvarne uštede zavise od cene ovog goriva u odnosu na fosilna goriva, njegovog kvaliteta i kalorijske vrednosti, kao i od specifičnih operativnih troškova postrojenja. Uštede proističu iz niže cene ovog goriva, ali i manjim troškovima po osnovu taksi za emisije CO₂.

4) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu?

Opisati predloženo rešenje propisa koje direktno ili indirektno utiče na cenovnu konkurentnost domaćih privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu, njihovo poslovno povezivanje i udruživanje, unapređenje infrastrukture, transfer tehnologije (uticaj na inovacije i dostupnost tehnologije), pristup finansijskim sredstvima, uslove za investiranje, unapređenje kvaliteta radne snage, obaveze poslodavaca, itd.?

Opisati očekivane efekte i odrediti privredne subjekte na koje se efekti odnose i opisati mere koje će se preduzeti u slučaju indentifikovanja negativnih efekata predloženog rešenja (npr. mere podrške u prilagođavanju domaćih privrednih subjekata obavezama koje se nameću prilikom usaglašavanja propisa sa rešenja propisa EU i dr.).

Podsticanje smanjenja otpada i odlaganja na donacije može smanjiti troškove (manje gubitaka), poboljšavajući cenovnu konkurentnost na domaćem tržištu. Za inostrano tržište, usklađivanje sa EU standardima (Direktiva 2018/851) olakšava izvoz hrane. Ključni efekti su poboljšanje inovacija (održivi modeli, tačka 1) čl. 11a.) i pristup finansijama (potencijalni grantovi za prevenciju).

Korišćenje goriva dobijenog iz otpada direktno povećava konkurentnost, jer smanjuje zavisnost od fosilnih goriva i značajno smanjuje emisioni faktor po toni proizvoda. Time se troškovi po osnovu CO₂ taksi znatno umanjuju – za postojeće kapacitete oko 100 miliona evra godišnje. Ova vrsta goriva omogućava dugoročnu energetska sigurnost, stabilnu profitabilnost i otvara prostor za nove investicije vredne oko 500 miliona evra, uz dodatnu perspektivu rešavanja problema sa domaćim otpadom i jačanja cirkularne ekonomije.

Cena u Sistemu Evropske unije za trgovinu emisijama ima izražen trend rasta od 2020. godine, sa prosečnom cenom oko 25 evra po toni, rastom do 80 evra po toni do 2022. godine, a 2023. godine, cena je dostigla preko 100 evra po toni u februaru te godine, dok se u tekućoj godini kreće oko 80 evra po toni. Analitičari (npr. Enerdata) predviđaju da će cena nastaviti da raste do 2030. godine (preko

100 evra po toni), zbog smanjenja ponude dozvola i šireg pokrića sektora.

Ukoliko izvoznici iz Srbije ne uspeju da smanje svoje emisije CO₂ do početka pune primene EU regulative (1. januar 2026. godine), suočiće se sa poskupljenjem svojih proizvoda na evropskom tržištu i time izgubiti na konkurentnosti. Imajući u vidu obim korišćenja goriva dobijenog iz otpada u konkurentnim postrojenjima u Evropi, važno je da se kroz omogućavanje uvoza ove vrste goriva obezbede uslovi za konkurentno poslovanje i proizvodnju u domaćoj cementnoj industriji, kao i industrijama povezanim s njom. Ovo posebno zbog činjenice da su domaće cementare i same proizvođači betona i drugih proizvoda, kao i da je u tim oblastima, teže da dostignu proizvodnju koja će pratiti

predviđenu pojačanu privrednu aktivnost u infrastrukturi i drugom građevinarstvu, cenovnu stabilnost domaćih proizvoda, kao i lojalnu konkurenciju.

Podaci o kvalitetu goriva dobijenog iz otpada pokazuju da sadržaj fosilnog ugljenika čini 64,4% ukupnog sadržaja ugljenika. Preostalih 35,6% ukupnog ugljenika je biogeni ugljenik, koji potiče iz frakcije papira/kartona, kao i iz neke biogene materije koja je uključena u mešovitu plastiku iz odvojeno sakupljenog kućnog i komercijalnog otpada. Faktor emisije za tradicionalna goriva, kao što je ugalj, iznosi 0,095 - 0,105 t CO₂/GJ, dok za gorivo dobijeno iz otpada u proseku iznosi 0,043 t CO₂/GJ.

Jedan gigadžul (GJ) goriva dobijenog iz otpada zamenjuje istu količinu energije koju obezbeđuje lignit ili kameni ugalj. Stoga, emisije fosilnog CO₂ iz jednog GJ RDF-a su oko 43% manje od onih iz jednog GJ uglja.

U smislu troškova CO₂, jedan GJ dobijen od goriva dobijenog iz otpada štedi u proseku 3 evra u poređenju sa ugljem.

Jedna tona goriva iz otpada može zameniti 0,9 tona uglja, stoga, zamena jedne tone fosilnog goriva sa gorivom dobijenim iz otpada uštedi oko 50 evra po toni.

Za postojeći kapacitet od 9 miliona GJ godišnje, gorivo dobijeno iz otpada može da zameni približno 360.000 tona fosilnih goriva. Time bi se, zahvaljujući prosečno oko 50% nižem emisionom faktoru, smanjile emisije za približno 468.000 t CO₂ godišnje.

5) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na konkurenciju?

Da li se predloženim rešenjima propisa direktno ili indirektno utiče na:

- broj i vrstu učesnika na tržištu, odnosno da li se dodeljuju određena isključiva prava;
- mogućnost za tržišno nadmetanje, odnosno dogovaranje između učesnika na tržištu;
- slobodno formiranje cena i mogućnost izbora dobavljača i proizvoda;
- mogućnosti na ulazak novih učesnika na tržište propisivanjem kriterijuma, standarda ili uslova;
- mogućnost da državni organi, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave nude robu i usluge na tržištu zajedno sa učesnicima na tržištu nad kojima vrše nadzor?

Predložena rešenja nemaju direktan ili indirektan uticaj na konkurenciju u smislu

broja učesnika, nadmetanja, cena, ulaska na tržište ili uloge državnih organa.

- Broj i vrsta učesnika: Nema dodele isključivih prava.
- Tržišno nadmetanje: Nema uticaja na dogovaranje.
- Slobodno formiranje cena: Nema uticaja.
- Ulazak novih učesnika: Kriterijumi za uvoz (čl. 89) mogu olakšati ulazak, ali bez propisivanja novih kriterijuma, standarda ili uslova.
- Uloga organa: Nema nuđenja

roba/usluga na tržištu. Stoga, nema

identifikovanih efekata na konkurenciju.

6) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na mikro, male i srednje privredne subjekte (MMSP)?

Prikazati razlike u efektima predloženih rešenja propisa na privredne subjekte različite veličine (mikro, male, srednje, velike), imajući u vidu njihovu delatnost i formu organizovanja. Oceniti da li su efekti propisa na MMSP pozitivni ili negativni i prikazati mere kojima se negativan efekat na MMSP umanjuje.

Efekti na MMSP se mogu oceniti kao pozitivni, sa različitim uticajima po veličini, ali bez negativnih efekata koji zahtevaju posebne mere.

- Mikro i mala preduzeća: u lancu hrane (npr. mali ugostitelji, 15.000 subjekata), mere prevencije mogu smanjiti troškove vezane za generisanje otpada od hrane (pozitivno). Efekti: pozitivni (uštede), bez negativnih.
- Srednja preduzeća: slični pozitivni efekti, sa većim potencijalom za donacije hrane, posebno u prehrambenoj industriji i maloprodaji. Za energetiku: Bolji pristup gorivu (4 subjekta, uglavnom srednja/velika).
- Velika preduzeća: najveći benefiti od uvoza otpada dobijenog iz goriva, na prvom mestu u cementnoj industriji (iskorišćenje kapaciteta i prateće uštede).

Razlike: MMSP imaju manji obim, sledstveno manje apsolutne uštede, ali proporcionalno veće relativne (npr. mikro ugostitelj može uštedeti 10-15% troškova). Negativni efekti: nema. Mere za ublažavanje: nisu potrebne, ali plan prevencije može uključiti podršku za MMSP (npr. u pogledu edukacija, kampanja i dr.).

5. Analiza efekata na društvo.

1) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi novi, ukida ili menja postojeći administrativni postupak za građane i koji su pozitivni efekti ovog rešenja? Da li predložena rešenja propisa utiču na povećanje ili umanjenje administrativnih

troškova i koliko iznosi povećanje ili umanjenje administrativnih troškova koje snose građani?

Predložena rešenja ne uvode novi, ukidaju ili menjaju postojeći administrativni postupak za građane.

2) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za građane?

Predloženim rešenjima se ne uvodi nova, menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za građane.

3) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja utiče na troškove života?

Predloženim rešenjima se ne uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja utiče na troškove života.

4) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na dostupnost, kvalitet i cene roba i usluga od značaja za životni standard stanovništva?

Opisati predložena rešenja propisa kojima se direktno ili indirektno utiču na dostupnost, kvalitet i cene roba i usluga od značaja za životni standard stanovništva (kao što su hrana, pijaća voda, stanovanje, energija itd.). Odrediti proizvode i usluge i opisati uticaj.

Predložena rešenja koja se odnose na prevenciju nastanka otpada od hrane mogu imati pozitivan uticaj na životni standard stanovništva, posebno socijalno ugroženih, kroz smanjenje troškova za ishranu i dostupnost donirane hrane.

5) Na koji način predložena rešenja propisa o utiču na tržište rada, zapošljavanje, uslove za rad i sindikalno udruživanje?

Opisati predložena rešenja propisa koja imaju direktan ili indirektan uticaj na mogućnosti zapošljavanja i otpuštanja, kao i formiranje ili ukidanje radnih mesta, ukupno ili u određenoj delatnosti ili za određene struke?

Predloženim rešenjima se umanjuje rizik od gubitka radnih mesta, prevashodno u cementnoj industriji. U cementnoj industriji, neposredno, u Republici Srbiji radi oko 740 zaposlenih, ali je broj zaposlenih u drugim povezanim licima (zavisna društva za proizvodnju betona, zavisna društva za upravljanje otpadom) i industrijama povezanim i zavisnim od funkcionisanja industrije cementa (građevinarstvo i druge industrije) neuporedivo veći. Sa druge strane, omogućavanjem uvoza goriva dobijenih iz otpada otvara se prostor za dalje investicije i formiranje novih radnih mesta.

Izgradnjom infrastrukture za upravljanje otpadom, uključujući i postrojenja za tretman i proizvodnju domaćeg goriva dobijenog iz otpada, formiraće se nova radna mesta, uz mogućnost prekvalifikacija i zapošljavanja osetljivih grupa, posebno pripadnika nacionalnih manjina, uključenih u sistem sakupljanja otpada.

6) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na zdravlje ljudi?

Opisati predložena rešenja propisa koja direktno ili indirektno utiču na zdravlje ljudi (posebno osetljivih društvenih grupa) i predstaviti efekte tih rešenja. Ukoliko

su efekti predloženih rešenja negativni, predstaviti mere kojima će se ti efekti ublažiti ili otkloniti.

Predložena rešenja direktno i indirektno pozitivno utiču na zdravlje ljudi, posebno osetljivih grupa (npr. dece, starijih od 65 godina, posebno stanovnika u blizini nesanitarnih deponija). Smanjenje deponovanja otpada od hrane smanjuje zagađenje vazduha, vode i zemljišta, smanjujući rizike od respiratornih i drugih oboljenja (npr. direktno kroz smanjenje broja požara na deponijama).

Smanjenje deponovanja komunalnog otpada ima značajne pozitivne efekte na zdravlje ljudi, smanjujući ekspoziciju toksinima, zagađenju i povezanim rizicima. Ovo se zasniva na regulativi EU, kao što je Direktiva o deponijama (1999/31/EC, ažurirana 2018/850), koja naglašava smanjenje deponovanja biorazgradivog otpada na <10% do 2035. godine radi zaštite zdravlja, i izveštajima Evropske agencije za životnu sredinu i Svetske zdravstvene organizacije, koji povezuju deponije sa respiratornim, kardiovaskularnim i kancerogenim rizicima.

Primarni efekti na zdravlje potiču od smanjenja zagađenja vazduha, vode i zemljišta. Deponije emituju metan i isparljive organske jedinjenja, što uzrokuje astmu, respiratorne infekcije i smanjenu funkciju pluća, posebno kod dece i starijih. Smanjenje količina otpada koji se deponuje za oko 40% bi srazmerno smanjilo emisije metana, smanjujući incidencu respiratornih bolesti za 20-30% u blizini deponija, prema studijama Svetske zdravstvene organizacije. Požari na deponijama (npr. preko 2.000 godišnje u Srbiji) oslobađaju dioksine i fine čestice (PM2.5), povezane sa kardiovaskularnim problemima i ranim smrtnim ishodima; smanjenje bi umanjilo ove rizike za 35-45%.

Zagađenje vode i zemljišta od curenja toksina dovodi do kontaminacije hrane i vode, uzrokujući neurološke poremećaje, rak i reproduktivne probleme. Smanjenje deponovanja bi smanjilo kontaminaciju zemljišta, smanjujući incidencu raka (npr. leukemije) u ugroženim područjima. Dodatno, smanjenje vektorskih bolesti (npr. od glodara i insekata) bi smanjilo širenje infekcija kao što su salmonela ili denga, posebno u ruralnim zajednicama.

Efekti su pozitivni, bez identifikovanih negativnih. U slučaju potencijalnih rizika (npr. emisije iz ko-insineracije), ublažavaju se strogim kontrolama u skladu sa Direktivom 2010/75/EU, uključujući monitoring i najbolje dostupne tehnike.

7) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na obim ostvarivanja prava na pravično suđenje, pristupačnost javnim površinama i objektima i pristup informacijama? Na koji način predložena rešenja utiču na kvalitet i dostupnost javnih usluga, usluga sistema socijalne zaštite, sistema zdravstvene zaštite i sistema obrazovanja, kao i i drugih javnih usluga, naročito u kontekstu zaštite i unapređenja prava pripadnika osetljivih društvenih grupa?

Opisati predložena rešenja propisa koja direktno ili indirektno utiču na obim ostvarivanja prava, kao što su pravo na pravično suđenje, pristupačnost javnim površinama i objektima i pristup informacijama, odnosno kvalitet i dostupnost javnih usluga, kvalitet i dostupnost usluga sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema i sistema obrazovanja, kao i dostupnost i priuštivost drugih javnih usluga i

predstaviti efekte tih rešenja na građane (posebno na osetljive društvene grupe). Ukoliko su efekti predloženih rešenja propisa negativni, predstaviti mere kojima će se ti efekti ublažiti ili otkloniti.

Predložena rešenja ne utiču direktno na pravo na pravično suđenje, pristupačnost javnim površinama ili pristup informacijama. Indirektno, poboljšavaju pristup informacijama kroz edukativne kampanje o prevenciji otpada. Rešenja pozitivno utiču na kvalitet i dostupnost javnih usluga: poboljšavaju socijalnu zaštitu kroz pristup donacijama hrane (za socijalno ugrožene grupe), smanjuju opterećenje zdravstvenog sistema smanjenjem zagađenja (manje bolesti povezanih sa otpadom) i povećavaju dostupnost i kvalitet zdravstvene zaštite.

8) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na dostupnost kulturnih sadržaja i očuvanje kulturnog nasleđa?

Opisati predložena rešenja propisa koja direktno ili indirektno utiču na dostupnost kulturnih sadržaja (koncert, izložba, predstava, film, itd.) i očuvanje materijalnog kulturnog nasleđa (spomenici kulture, muzejska građa, arhivska građa, filmska i ostala audiovizuelna građa, stara i retka biblioteka građa, itd.) ili nematerijalnog kulturnog nasleđa (prakse, prikaze, izraze, znanja, veštine, kao i instrumente, predmete, artefakte i kulturne prostore koji su s njima povezani, koje zajednice, grupe i u pojedinim slučajevima pojedinci, prepoznaju kao deo svog kulturnog nasleđa).

Predložena rešenja ne utiču direktno na dostupnost kulturnih sadržaja i očuvanje kulturnog nasleđa. Indirektno, smanjenje količina otpada koji se deponuje i izgradnja infrastrukture za upravljanje komunalnim otpadom može unaprediti zaštitu zemljišta i time omogućiti očuvanje materijalnog kulturnog nasleđa, poput arheoloških nalazišta. Prevencija nastanka otpada od hrane može imati indirektan uticaj na očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa, kroz promociju tradicionalnih načina korišćenja hrane, očuvanje tradicionalnih recepata za korišćenje ostataka od hrane i metoda konzerviranja hrane.

9) Da li predložena rešenja propisa imaju različite efekte na žene i muškarce, tj. rodnu ravnopravnost? Opisati te efekte. Da li propis povećava ili umanjuje rodnu ravnopravnost? Koje mere su predviđene za ublažavanja potencijalnih negativnih efekata propisa na rodnu ravnopravnost?

Opisati direktan ili indirektan efekat koji predložena rešenja propisa proizvode na žene i muškarce (posebno na pripadnike ugroženih društvenih grupa), tj. rodnu ravnopravnost u vezi sa pravima iz radnog odnosa, imovinskih prava, pravom na obrazovanje i zdravstvenu zaštitu, učešćem u odlučivanju, prevencijom i prevazilaženje rodni stereotipa, neplaćenim radom, itd.).

Proceniti da li predložena rešenja propisa potencijalno mogu imati negativan efekat na rodnu ravnopravnost i opisati mere koje su predviđene za ublažavanja ovih efekata.

U domenu prevencije nastanka otpada od hrane, s obzirom na tradicionalne uloge i činjenicu da žene dominantno nose obaveze u pogledu kućnih poslova, uključujući i pripremu hrane, obaveze u pogledu prevencije nastanka otpada od

hrane mogu indirektno imati efekat u vidu dodatnih obaveza za.

Pregled negativnih efekata:

- Povećano opterećenje za žene: Mere često zahtevaju dodatno vreme i trud (npr. detaljno planiranje obroka, češće kupovine manjih količina, sortiranje otpada), što neproporcionalno pogađa žene kao primarne odgovorne za kuvanje i domaćinstvo, pojačavajući rodne stereotipe i smanjujući vreme za posao ili odmor.
- Ekonomski i socijalni uticaj: U siromašnim domaćinstvima, žene mogu biti više pogođene potencijalnim povećanjem troškova (npr. češće kupovine), što pogoršava nejednakosti i smanjuje ekonomsku nezavisnost.

Mere za ublažavanje navedenih efekata:

- Rodno senzitivne kampanje: Dizajniranje edukacija koje uključuje oba pola, promovišu deljenje odgovornosti i bore se protiv stereotipa.
- Obezbeđivanje podrške: Uvođenje alata koji olakšavaju primenu (npr. aplikacije za planiranje) i integrisanje rodne perspektive u politike (npr. monitoring uticaja na žene).
- Monitoring i istraživanje: Sprovođenje rodno osetljivih istraživanja za procenu efekata i prilagođavanje mera.

6. Analiza efekata na životnu sredinu i klimatske promene.

1) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na životnu sredinu?

Opisati kako i u kom obimu predložena rešenja propisa utiču na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, klimatske promene, upravljanje otpadom, zaštitu od buke, kao i živi i neživi svet. Ukoliko su efekti predloženih rešenja propisa negativni, predstaviti mere kojima će se ti efekti ublažiti ili otkloniti.

Mogući uticaji na životnu sredinu obuhvataju različite aspekte, uključujući kvalitet vode, vazduha, zemljišta, klimatske promene, upravljanje otpadom, zaštitu od buke, kao i živi i neživi svet. Razumevanje ovih faktora ključno je za očuvanje ekološke ravnoteže i zaštitu zdravlja ljudi i u okviru ove procene identifikovani su pozitivni i negativni efekti predloženih izmena ovog propisa na životnu sredinu.

Neadekvatna prerada čvrstog komunalnog otpada i konačno odlaganje predstavljaju jedan od najvećih ekoloških problema u Srbiji. Kao jedan od elemenata integralnog upravljanja otpadom, deponovanje otpada je prema načelu „hijerarhije upravljanja otpadom” na poslednjem mestu, kao najmanje poželjna opcija. Imajući u vidu da se najveći deo generisanog otpada deponuje i da se biootpad sistemski ne odvaja na izvoru i ne reciklira, (iako su preduzete početne mere), predloženim izmenama se stavlja fokus na smanjenje količina otpada koji se deponuje, kroz prevenciju nastanka otpada i ponovno iskorišćenje otpada. U suprotnom, nastavkom nekontrolisanog odlaganja otpada, dolazi do kumuliranja zagađenja i izrazito negativnih uticaja na zdravlje ljudi.

Unapređenje trenutnog stanja upravljanja otpadom je prioritet u političkom okviru zaštite životne sredine u Srbiji. U skladu sa ovom odlukom, Vlada je usvojila Program upravljanja otpadom u Republici Srbiji za period 2022-2031. godine i definisala unapređenje upravljanja otpadom kao jednim od prioriteta svoje ekološke politike.

Za ostvarenje opštih i posebnih ciljeva Programa, u skladu sa relevantnim direktivama EU u vezi sa upravljanjem otpadom, razvijena je koncepcija za uspostavljanje funkcionalnog sistema uz primenu principa cirkularne ekonomije i razvoja tržišta za reciklirane materijale, što podrazumeva potpuno usklađivanje sa zahtevima Direktiva EU i realizaciju preduzetih obaveza u procesu pristupanja EU. Da bi Republika Srbija dugoročno omogućila da u potpunosti sprovede zahteve EU Direktiva, Programom je sagledana potrebna infrastruktura za uspostavljanje integrisanog upravljanja otpadom. Formiranjem infrastrukture za upravljanje komunalnim otpadom uspostavlja se integrisani sistem za upravljanje komunalnim otpadom koji sadrži ključne elemente između ostalih:

- Izgradnju postrojenja za biološki tretman komunalnog otpada na regionalnom nivou. U ovim postrojenjima će biti tretiran separisani biootpad (npr. otpad od ostataka hrane) i ostaci zaprljanog/nečistog biorazgradivog otpada nastali iz procesa separacije i tretiranja. Dva toka otpada će biti međusobno odvojeni kako bi bio omogućen tretman čistog otpada od ostataka hrane. Ova postrojenja će doprineti preusmeravanju biorazgradivog otpada sa deponija, i postizanju visokih ciljeva reciklaže definisanih paketom EU Direktiva za cirkularnu ekonomiju.

- Postrojenja za dobijanje goriva iz otpada - Postrojenja za dobijanje goriva iz otpada pružaju opciju za proizvodnju goriva dobijenog od otpada u kombinaciji sa biološkim tretmanom u najvećim regionima za upravljanje otpadom. Ova postrojenja će biti opremljena za tretman i primarno separisanog materijala (reciklabilnog materijala) i rezidualnih tokova otpada, tako da će proizvoditi materijale za reciklažu, kompost i gorivo dobijeno od otpada za postrojenja za dobijanje energije iz otpada, ko-insineraciju u cementnim pećima ili za termoelektrane.

Izabrana rešenja, odnosno predložene izmene su u skladu sa Programom i ne očekuju se negativniji uticaj na životnu sredinu u odnosu na trenutno stanje, već da će opšte stanje životne sredine biti unapređeno.

Prevenција nastajanja otpada koja je prema načelu hijerarhije upravljanja otpadom na prvom mestu, kao najpoželjnija opcija ali i smanjenje deponovanja kao i ponovno iskorišćenje ima višestruke pozitivne efekte po javno zdravlje i životnu sredinu. Kako je i Zakonom o upravljanju otpadom definisano, prevencija nastajanja otpada predstavljaju mere koje se preduzimaju pre nego što supstanca, materijal ili proizvod postane otpad, kojima se smanjuje: količina otpada, uključujući ponovnu upotrebu proizvoda ili produženje životnog veka proizvoda; štetni uticaji nastalog otpada na životnu sredinu i zdravlje ljudi; sadržaj štetnih materija u materijalima.

Za sprovođenje ovih mera, proizvođači proizvoda snose veliku odgovornost, a s

obzirom da imaju uticaj na sastav i karakteristike proizvoda, snose odgovornost za uticaj proizvedene robe tokom celog životnog ciklusa proizvoda, uključujući odlaganje. Proizvođači se brinu za što manje stvaranja otpada, razvoj proizvoda koji se mogu reciklirati i razvoj tržišta za ponovnu upotrebu i reciklažu njihovih proizvoda.

Otpad od hrane čini značajan procenat biootpada u komunalnom otpadu. Emisije u vazduh pri razgradnji komunalnog otpada mogu se oslobađati gasovi poput ugljen-doksida (CO_2), amonijaka (NH_3), vodonik-sulfida (H_2S), kao i metana (CH_4). Vodonik-sulfid je glavni uzročnik neprijatnih mirisa zbog svojih intenzivnih i oštrih mirisa, dok metan i ugljen-dioksid, iako bez mirisa, ukazuju na prisustvo anaerobnih procesa razgradnje.

Prevencijom nastajanja otpada od hrane i odlaganjem na deponije, sprečavaju se zagađenja tj. negativni uticaj na površinske i podzemne vode nutrijentima koji se izlučuju u procednu vodu kao i na klimu zbog proizvodnje metana tokom razgradnje, odnosno emisije gasova sa efektom staklene bašte u sektoru otpada, ublažavaju klimatske promene, prilagođavajući joj se.

Efekti upravljanja biorazgradivim otpadom u okviru čega je otpad od hrane, pored navedenog su i smanjenje korišćenja prostora na deponiji i potencijal za bolji kvalitet materijala za recikliranje manjom uzajamnom kontaminacijom različitih tokova otpada. Takođe, smanjuju se štetni uticaji buke koji mogu nastati iz više izvora, uključujući: vozila za transport otpada do deponije, kao i vozila koja se koriste na samoj lokaciji deponije (bageri, kompaktori).

Uvođenjem definicije otpada od hrane i propisivanjem konkretnih mera prevencije, smanjuje se količina otpada od hrane čime će se smanjiti negativni uticaji na životnu sredinu, samim tim i na zdravlje ljudi ujedno na ekonomiju i društvo.

Predlogom Zakona o izmenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom predviđen je uvoz neopasnog otpada za prihvatljivo su-spaljivanje, u postrojenjima za čiji rad je izdata dozvola u skladu sa zakonom.

Republika Srbija ima izgrađene kapacitete za energetska iskorišćenje otpada, ali su ovi kapaciteti nedovoljno iskorišćeni zbog nedostatka domaće proizvodnje goriva iz otpada. Odlaganjem otpada na deponije bespovratno se gube dragoceni materijali i energetske vrednosti otpada. Zbog toga je dobijanje goriva iz otpada od posebnog značaja kako sa ekološkog, tako i sa ekonomskog aspekta. Uvozom neopasnog otpada za prihvatljivo su-spaljivanje, radi iskorišćenja i očuvanja postojećih kapaciteta do obezbeđivanja potrebnih količina goriva iz domaćeg otpada, kao i izgradnjom novih kapaciteta za su- spaljivanje, spaja se pozitivan uticaj na životnu sredinu i ekonomska dobit.

Su-spaljivanjem neopasnog otpada nastaju i negativni i pozitivni efekti ali pridržavanjem nacionalnih i evropskih propisa, pozitivni efekti su dominantni.

Kod svakog spaljivanja potencijalno dolazi do oslobađanja furana i dioksina (u kućnim ložištima, kada se koriste drvo ili plin, iz automobila, kod spaljivanja otpada u dvorištima ili kod šumskih požara). U procesima spaljivanja u spalionicama ili u cementarama po jedinici spaljenog materijala nastaje čak više desetina puta manje

furana i dioksina nego iz automobila ili kada otpad nekontrolisano gori na nekoj deponiji.

Pozitivni efekti se ostvaruju kontrolom tehničkih i ekoloških parametara postrojenja za ko-insineraciju, kao i kontrolom poštovanja standarda za goriva dobijena iz otpada.

Iskustva cementara u kojima se koriste alternativna goriva pokazuju da nema povećanja emisija zagađujućih komponenata i opasnosti da će transport i/ili sagorevanje otpadnih materijala pogoršati kvalitet vazduha u bližem i daljem okruženju postrojenja. Takođe, iskustva domaćih cementara su takođe veoma pozitivna. Čak i u slučaju sagorevanja znatno lošijih otpadnih materijala u poređenju sa gorivima dobijenim iz otpada, izmerene emisije su ispod Granične vrednosti emisija (GVE)².

Sastav emisija zavisi od:

- 1) sastava i količine otpada koji se spaljuje;
- 2) vrste tehnologije za termički tretman (dizajn i efikasnosti postrojenja);
- 3) prisustva mera za kontrolu zagađenja (sistema za prečišćavanje).

Dakle, da bi se izbegla zagađenja iznad dozvoljenih granica, postrojenja moraju raditi u skladu sa novim standardima i zahtevima o najboljim dostupnim tehnikama (*Best available techniques/BAT*), jer je svrha ovih zahteva smanjenje emisija nastalih spaljivanjem otpada, uključujući buku i mirise, druga pitanja vezana za životnu sredinu, koja doprinose cirkularnoj ekonomiji – poput energetske efikasnosti, efikasnosti resursa (potrošnja vode i reagensa, povrat korisnih materijala).

Predlogom zakona o upravljanju otpadom i pratećim podzakonskim aktima na osnovu njega donetim, bliže su uređene odgovornosti i obaveze postrojenja za termički tretman otpada, vrste otpada za koje se vrši termički tretman, tehničke i tehnološke uslove za projektovanje, izgradnju, opremanje i rad postrojenja za termički tretman otpada, postupanje sa ostatkom nakon spaljivanja otpada, kao i druga pitanja od značaja za rad ovih postrojenja.

Primena goriva dobijenog iz otpada donosi sledeće koristi:

- smanjuje se potreba za fosilnim gorivima, naročito ugljem, koja predstavljaju neobnovljiv prirodni resurs,

7. Analiza upravljačkih efekata.

1) Koje aktivnosti je potrebno sprovesti i u kojim rokovima kako bi se omogućila primena propisa? Koja organizaciona jedinica unutar organa,

² Granične vrednosti emisija predstavljaju maksimalne dozvoljene količine zagađujućih materija koje se mogu ispustiti u životnu sredinu iz određenog izvora.

- smanjuje se količina komunalnog i industrijskog otpada koji se odlaže na deponije,
- smanjuju se troškovi za dobijanje energije,
- značajno se smanjuje emisija gasova sa efektom staklene bašte,
- smanjuju se i emisije oksida sumpora.

odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja, je odgovorna za sprovođenje ovih aktivnosti?

Potrebno je precizno navesti konkretne regulatorne (donošenje podzakonskih i opštih akata, usklađivanje drugih propisa sa propisom koji se predlaže) i neregulatorne aktivnosti (informativno edukativne kampanje, obuke zaposlenih za primenu novih propisa, tehničko tehnološke i organizacione promene, itd.) koje je potrebno preduzeti kako bi se omogućila primena propisa, kao i rok za njihovo sprovođenje.

Navesti organ, odnosno organizaciju koja vrši javna ovlašćenja i unutrašnju organizacionu jedinicu koja je odgovorna za sprovođenje aktivnosti. Navesti na koji način će se uspostaviti međuinstitucionalna saradnja između organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja nadležnih za primenu propisa.

Da bi se omogućila primena predloženih izmena i dopuna Zakona o upravljanju otpadom, neophodno je sprovesti niz regulatornih i neregulatornih aktivnosti.

Regulatorne aktivnosti:

- Donošenje Pravilnika o listi mera prevencije stvaranja otpada, na osnovu člana 19 stava 3. Zakona, koji će detaljno definisati mere iz člana 18, uključujući smanjenje stvaranja otpada od hrane u primarnoj proizvodnji, preradi i proizvodnji, maloprodaji i distribuciji, restoranima i ugostiteljskim objektima i domaćinstvima (tačka 7), kao i podsticanje doniranja hrane i drugih oblika preraspodele za ljudsku upotrebu, dajući prednost ljudskoj upotrebi nad upotrebom u hrani za životinje i preradom u neprehrambene proizvode (tačka 8). Odgovorna organizaciona jedinica je Sektor za upravljanje otpadom, otpadnim vodama i uspostavljanje cirkularne ekonomije u Ministarstvu zaštite životne sredine.
- Donošenje uredbe koja će odrediti kriterijume i vrste neopasnog otpada koji se mogu uvoziti radi iskorišćenja u energetske svrhe, kao i vrste neopasnog otpada koje se mogu uvoziti na osnovu člana 89. stav 6. i 90. stav 13. Zakona. Uredba će definisati tehničke kriterijume za ove vrste neopasnog otpada, odgovarajućeg indeksnog broja, uključujući elemente kao što su kalorijska vrednost, sadržaj vlage, pepela, teških metal, u skladu sa odgovarajućim standardima. Ova uredba će biti usklađena sa Uredbom o tehničkim i tehnološkim uslovima za projektovanje, izgradnju, opremanje i rad postrojenja i vrstama otpada za termički tretman otpada, granične vrednosti emisija i njihovo praćenje („Službeni glasnik RS”, br. 103/2023), kako bi se obezbedilo da uvoz ne ugrožava životnu sredinu i da se integriše sa postojećim graničnim vrednostima emisija. Rok za donošenje propisan je u prelaznim i završnim odredbama Zakona o izmenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom. Odgovorna organizaciona jedinica je Sektor za upravljanje otpadom, otpadnim vodama i uspostavljanje cirkularne ekonomije u Ministarstvu zaštite životne sredine.
- Izrada i donošenje Plana prevencije stvaranja otpada, na osnovu člana

19. Zakona, koji će utvrditi ciljeve i mere prevencije, opis postojećih mera (kao što su one iz postojećeg Pravilnika o listi mera prevencije), procenu predloženih mera ili drugih odgovarajućih mera sa liste mera prevencije, sa fokusom na uticaj na opšte uslove stvaranja otpada, fazu dizajniranja, proizvodnje i distribucije proizvoda, fazu potrošnje i upotrebe proizvoda, kvalitativne i kvantitativne merila za praćenje (npr. količina stvorenog otpada od hrane, praćenje ponovne upotrebe i sprečavanja nastanka otpada od hrane), i doprinos ekonomskih instrumenata iz člana 78. stav 1. Zakona (npr. naknade, podsticaji). Plan će se donositi za period od 6 godina, sa ocenjivanjem i revizijom jednom u 3 godine. Rok za donošenje propisan je u prelaznim i završnim odredbama Zakona o izmenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom. Odgovorna organizaciona jedinica je Sektor za upravljanje otpadom, otpadnim vodama i uspostavljanje cirkularne ekonomije u Ministarstvu zaštite životne sredine.

Neregulatorne aktivnosti:

- Informativno-edukativne kampanje za podizanje svesti o prevenciji nastanka otpada od hrane, usmerene na ciljne grupe kao što su građani (više od 2,5 miliona domaćinstava, sa gubicima od 15.000 RSD godišnje po domaćinstvu, fokus na planiranju obroka i pravilnom skladištenju), socijalno ugroženi (oko 500.000, sa podsticanjem pristupa doniranoj hrani), privredni subjekti (prehrambena industrija - 3.000 subjekata, maloprodaja - 20.000, ugostiteljstvo - 15.000, sa gubicima 30.000 tona godišnje, fokus na doniranju i smanjenju gubitaka), i lokalne samouprave (174 jedinice). Odgovorna organizaciona jedinica je Sektor za upravljanje otpadom, otpadnim vodama i uspostavljanje cirkularne ekonomije u Ministarstvu zaštite životne sredine.
- Tehničko-tehnološke promene: Ažuriranje softvera i registara Agencije za zaštitu životne sredine, u cilju praćenje otpada od hrane (integracija sa postojećim Pravilnikom o obrascu dnevne evidencije i godišnjeg izveštaja o otpadu, „Službeni glasnik RS”, br. 7/2020 i 79/2021, za uključivanje podataka o količinama otpada od hrane po fazama lanca snabdevanja). Rok je 9 meseci od stupanja na snagu zakona, sa fazama: analiza potreba (3 meseca), razvoj (3 meseca), testiranje (3 meseca). Odgovorna: Agencija za zaštitu životne sredine.

2) Odrediti kapacitete organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja koji je potrebno angažovati za primenu propisa. Da li su kapaciteti dovoljni za primenu propisa?

Odrediti organizacionu celinu u okviru organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja koja će vršiti nadležnosti definisane propisom.

Prikazati ljudske i materijalne (oprema, prostor, softver, itd.) kapacitete koje je potrebno da ova organizaciona celina angažuje.

Proceniti postojeće i navesti da li je potrebno obezbediti dodatne kapacitete i način na koji će se ti kapaciteti obezbediti.

Organizaciona celina u okviru organa koja će vršiti nadležnosti definisane propisom je Sektor za upravljanje otpadom, otpadnim vodama i uspostavljanje cirkularne ekonomije u Ministarstvu zaštite životne sredine.

Donošenjem novog Pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu zaštite životne sredine u maju 2025. godine, poslovi vezani za oblast cirkularne ekonomije i održivog razvoja pripojeni su sektoru nadležnom za poslove u oblasti upravljanja otpadom, čime je izvršena racionalizacija i obezbeđeni bolji uslovi za koordinaciju ovih srodnih poslova unutar istog sektora i bolje korišćenje postojećih kapaciteta. U ovom sektoru se, između ostalog, obavljaju poslovi koji se odnose na: praćenje i analiziranje propisa EU u oblasti upravljanja otpadom; izrade dokumenata radi usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva u oblasti upravljanja otpadom sa EU propisima; analiziranje postojećih direktiva EU, rad i učešće u radu prilikom prenošenja direktiva u nacionalno zakonodavstvo u oblasti upravljanja otpadom; koordinaciju aktivnosti na pripremi, organizovanju i praćenju procesa izrade i realizacije strategija, programa i planova u oblasti zaštite životne sredine i upravljanja otpadom; utvrđivanje, koordiniranje i razvoj ciljeva životne sredine u oblasti upravljanja otpadom; uspostavljanje i razvoj sistema upravljanja komunalnim, biorazgradivim i industrijskim otpadom i saradnja sa jedinicama lokalne samouprave u pogledu usaglašavanja prakse i primene zakona; praćenje i učešće u harmonizaciji nacionalnih propisa sa propisima Evropske unije u oblasti upravljanja otpadom u okviru prekograničnog kretanja otpada, izdavanja dozvola za upravljanje otpadom, kao i planiranja upravljanja otpadom; pripremu i sprovođenje strateškog okvira za oblast cirkularne i zelene ekonomije. Predložena rešenja odnose se na nadležnosti više uži organizacionih jedinica unutar ovog sektora, i to:

- Grupa za koordinaciju usaglašavanja pravnih propisa EU u oblasti upravljanja otpadom i otpadnim vodama;
- Odeljenje za upravljanje otpadom;
- Odsek za cirkularnu ekonomiju i održivi razvoj.

U navedenim užim organizacionim jedinicama sistematizovano je ukupno 37 radnih mesta, od čega će na poslovima u vezi sa predloženim rešenjima biti angažovano 18 državnih službenika.

Nakon razmatranja ovlašćenja i kapaciteta organa iz delokruga nadležnosti u vezi sa Zakonom i ciljeva koji se žele postići, identifikovano je da u okviru Ministarstva zaštite životne sredine postoje kapaciteti za postizanje ciljeva, te da nisu potrebne posebne institucionalno upravljačko organizacione mere za postizanje ciljeva. Nije planirano poveravanje poslova drugim organizacijama.

3) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na efikasnost, odgovornost i transparentnost rada organa, odnosno organizacija koji vrše javna ovlašćenja nadležnih za primenu propisa?

Opisati predložena rešenja propisa koja direktno ili indirektno utiču na brže i jednostavnije vršenje nadležnosti organa, odnosno organizacija koji vrše javna ovlašćenja uz efikasnije korišćenje raspoloživih resursa i opisati uticaj?

Da li se predloženim rešenjima propisa jasno određuje nadležnost za primenu propisa između organa, odnosno organizacija koji vrše javna ovlašćenja (na primer u slučaju zajedničkog nadzora)?

Da li se omogućava ciljnim grupama i zainteresovanim stranama da imaju uvid u način primene propisa (na primer dostupnost informacije o načinu sprovođenja administrativnog postupka, praćenje kretanja predmeta, javnost registara i evidencija, dostupnost izveštaja, itd.)?

Predloženim rešenjima ne zadire se u utvrđene nadležnosti državnih organa. Nadzor nad primenom ovog zakona vrši ministarstvo i u tom smislu ima odgovornost da se obezbedi implementacija ovog zakona. Nema neposrednog uticaja na transparentnost rada javne uprave.

4) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na vladavinu prava?

Opisati predložena rešenja koja direktno ili indirektno utiču na ujednačenost primene propisa, mogućnost zloupotrebe prava i ovlašćenja i primenu drugih propisa i opisati ovaj uticaj.

Predložena rešenja doprinose koherentnosti pravnog sistema, čime se jača pravni poredak i unapređuje vladavina prava.

8. Analiza finansijskih efekata.

1) Koliko iznose javni rashodi primene propisa i iz kojih izvora finansiranja će se obezbediti sredstva?

Opisati predložena rešenja propisa koja direktno ili indirektno utiču na povećanje javnih rashoda. Navesti procenjen iznos troškova koje će snositi organi, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja za primenu propisa.

Navesti izvore finansiranja iz kojih će se obezbeđivati potrebna sredstva (budžet Republike Srbije, zaduživanje, donatorska sredstva, budžet autonomne pokrajine, budžet jedinice lokalne samouprave, budžet javne ustanove, itd.) i iznose koji će se obezbediti iz svakog izvora finansiranja.

Sprovođenje ovog zakona neće imati značajne fiskalne efekte na budžet Republike Srbije. Primena zakona neće zahtevati značajno povećanje budžetskih izdataka, ali će zahtevati bolju raspodelu i racionalizaciju postojećih resursa. Donošenje podzakonskih akata nema uticaja na opredeljeni budžet. Eventualne potrebne aktivnosti, kao što mogu biti obuka zaposlenih u nadležnim organima i sprovođenje informativno-edukativnih kampanja, su aktivnosti Sektora za upravljanje otpadom, otpadnim vodama i uspostavljanje cirkularne ekonomije kao dela Ministarstva zaštite životne sredine, za koje se sredstva obezbeđena u budžetu. Poslovi vezani za inspekcijski nadzor obavljaju se u okviru Sektora za nadzor i predostrožnost u životnoj sredini, koji je organizacioni deo Ministarstva zaštite životne sredine, i u tom delu ne postoji potreba za dodatnim budžetskim sredstvima.

2) Kakve će efekte predložena rešenja propisa imati na javne prihode i rashode?

Odrediti javni prihod (porez, doprinos, akciza, taksa, naknada, itd.) koji se uvodi ili menja ili na koji direktno ili indirektno utiče propis i proceniti iznos promene javnog prihoda u roku od tri do pet godina od trenutka primene propisa.

Odrediti javni rashod koji se uvodi ili menja ili na koji direktno ili indirektno utiče propis i proceniti iznos promene javnog rashoda u roku od tri do pet godina od trenutka primene propisa.

Efekti predloženih rešenja su fiskalno neutralni, s obzirom da predviđenim izmenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom nije predviđeno uvođenje novih ili izmena postojećih javnih prihoda i rashoda.

9. Analiza rizika.

1) Navesti ključne rizike za primenu propisa. Koje mere će biti preduzete kako bi se smanjila verovatnoća nastanka rizičnih događaja, odnosno umanjili njihovi efekti i koje mere će biti preduzete ukoliko se rizik ostvari?

Odrediti rizik za primenu propisa (npr. podrška ciljnih grupa i zainteresovanih strana, neadekvatni rokovi za sprovođenje aktivnosti koje prethode primeni propisa, široka diskreciona ovlašćenja i neujednačenost u pristupu primeni propisa, nepostojanje dovoljnih kapaciteta za primenu, itd.) koji može imati značajne posledice na primenu propisa.

Prikazati posledice na primenu propisa ukoliko se rizični događaj ostvari.

Opisati mere koje će biti preduzete kako bi se smanjila verovatnoća rizičnog događaja ili meru koja će biti preduzeta ukoliko se rizik ostvari, a sve u cilju uspešne primene propisa.

Analiza rizika za primenu predloženih izmena i dopuna Zakona o upravljanju otpadom fokusira se na potencijalne prepreke koje mogu uticati na ostvarivanje postavljenih ciljeva u vezi sa smanjenjem odlaganja komunalnog otpada. Ovi rizici su identifikovani na osnovu postojećeg stanja, gde su uočeni problemi kao što su nedostatak infrastrukture za upravljanje komunalnim otpadom, visok udeo deponovanja (84% u 2023. godini, sa 46% biorazgradivog otpada u kojem značajan deo čini otpad od hrane), neiskorišćeni kapaciteti za energetska iskorišćenje otpada (samo 10-20% iskorišćenosti, sa ukupnim kapacitetom od 500.000 tona godišnje), i kašnjenja u primeni propisa (npr. izgradnja samo dela regionalnih centara, postojanje 2.526 divljih deponija u 2024. godini i dr.). Rizici su povezani sa uzrocima problema, kao što su zakonodavni uzroci (neselektivna zabrana uvoza neopasnog otpada za ponovnu upotrebu, nepostojanje pravnog okvira za prevenciju otpada od hrane), institucionalni i infrastrukturni uzroci (nedostatak koordinacije između institucija, nedostatak infrastrukture za sakupljanje i tretman), i ekonomski uzroci (niska cena deponovanja, troškovi izgradnje infrastrukture).

Ključni rizik 1: Nedostatak podrške ciljnih grupa i zainteresovanih strana (građani,

privredni subjekti u lancu hrane kao što su prehrambena industrija - 3.000 subjekata, maloprodaja - 20.000, ugostiteljstvo - 15.000, lokalne samouprave - 174 jedinice, i socijalno ugrožene grupe - oko 500.000). Ovaj rizik može imati značajne posledice na primenu propisa, jer nedostatak podrške može dovesti do niskog nivoa učešća u merama prevencije otpada od hrane (npr. doniranje hrane i smanjenje gubitaka u domaćinstvima i ugostiteljstvu), što bi rezultiralo nedostizanjem smanjenja otpada od hrane u željenom obimu do 2031. godine i nastavkom visokog udela deponovanja (84%), sa posledicama kao što su nastavak zagađenja vazduha, vode i zemljišta, povećani troškovi za sakupljanje i deponovanje za lokalne samouprave, i nedostizanje smanjenja emisija CO₂. Mere koje će biti preduzete kako bi se smanjila verovatnoća nastanka ovog rizičnog događaja uključuju sprovođenje informativno-edukativnih kampanja za podizanje svesti o prevenciji stvaranja otpada (u skladu sa tačkom 12 člana 11a), sa fokusom na benefite kao što su uštede od

15.000 RSD godišnje po domaćinstvu i smanjenje gubitaka od 30.000 tona godišnje za ugostiteljstvo. Mere koje će biti preduzete ukoliko se rizik ostvari uključuju dodatne olakšice za privredne subjekte (npr. poreske olakšice za doniranje hrane prema) i proširenje kampanja na lokalni nivo kroz budžet jedinica lokalne samouprave, kako bi se osiguralo učešće i ostvarivanje ciljeva.

Ključni rizik 2: Nepoštovanje rokova za sprovođenje aktivnosti koje prethode primeni propisa. Ovaj rizik može imati značajne posledice, jer kašnjenja u donošenju podzakonskih akata mogu dovesti do odlaganja implementacije mera prevencije otpada od hrane i zamene fosilnih goriva onima dobijenim iz otpada, što bi rezultiralo nastavkom niske iskorišćenosti kapaciteta za ko-insineraciju, nedostizanjem smanjenja odlaganja na deponije za 500.000 tona godišnje, i povećanjem rizika od ekoloških posledica kao što su zagađenje od nesanitarnih deponija i povećanje broja požara na deponijama. Mere za smanjenje verovatnoće uključuju fazno sprovođenje aktivnosti, sa monitoringom od strane Sektora za upravljanje otpadom MZŽS. Ukoliko se rizik ostvari, mere uključuju produžetak rokova i angažovanje eksternih konsultanata za pripremu akata, kako bi se obezbedila uspešna primena i ostvarivanje ciljeva.

Ključni rizik 3: Nepostojanje dovoljnih kapaciteta za primenu (ljudski i materijalni kapaciteti u MZŽS, AZŽS i inspekciji, npr. nedostatak specijalizovanih stručnjaka za otpad od hrane i kontrolu uvoza goriva dobijenih iz otpada). Ovaj rizik može dovesti do neujednačene primene propisa, kašnjenja u praćenju i neostvarivanja smanjenja emisija CO₂, sa posledicama kao što su nastavak visokog udela deponovanja i ekonomskih posledica (neiskorišćeni kapaciteti, smanjena konkurentnost privrede). Mere za

smanjenje verovatnoće uključuju obuke službenika MZŽS. Ukoliko se rizik ostvari, mere uključuju eksterno angažovanje stručnjaka i dodatno finansiranje, kako bi se osigurala implementacija.

Ključni rizik 4: Široka diskreciona ovlašćenja i neujednačenost u pristupu primeni propisa (npr. u definisanju kriterijuma uvoza neopasnog otpada od strane Vlade, ili primena mera prevencije u različitim lokalnim samoupravama). Ovaj rizik može dovesti do zloupotrebe ovlašćenja, neujednačene primene (asimetrija u nivou

upravljanja otpadom), i nepostizanja smanjenja otpada od hrane, sa posledicama kao što su nastavak neselektivne zabrane uvoza i visoki troškovi deponovanja. Mere za smanjenje verovatnoće uključuju jasno propisivanje kriterijuma u uredbi, javne konsultacije pri donošenju akata, i međuresornu saradnju kroz radne grupe. Ukoliko se rizik ostvari, mere uključuju reviziju akata od strane Vlade.

Ključni rizik 5: Nedostatak koordinacije između institucija (npr. između MZŽS, Ministarstva poljoprivrede i lokalnih samouprava za prevenciju otpada od hrane). Ovaj rizik može dovesti do kašnjenja u implementaciji, nepostizanja ciljeva usklađivanja sa EU regulativom i nastavka problema kao što su nepostojanje sistem za praćenje otpada od hrane. Mere za smanjenje verovatnoće uključuju memorandume o saradnji i redovne sastanke radnih grupa. Ukoliko se rizik ostvari, mere uključuju formiranje koordinacionog tela.

Za sve rizike, monitoring će se vršiti kroz godišnje izveštaje Agencije za zaštitu životne sredine, sa evaluacijom efekata na ciljne grupe (građani, privreda, lokalne samouprave) i životnu sredinu (smanjenje zagađenja), kako bi se osigurala uspešna primena propisa i minimiziranje negativnih posledica.

Tabela 1: Ključni rizici, posledice, mere za smanjenje verovatnoće i mere ako se rizik ostvari

Rizik	Posledice na primenu propisa	Mere za smanjenje verovatnoće nastanka rizičnog događaja	Mere ukoliko se rizik ostvari
Nedostatak podrške ciljnih grupa i zainteresovanih strana (građani, privredni subjekti, lokalne samouprave)	Nizak nivo učešća u merama prevencije, nepostizanje smanjenja otpada od hrane, nastavak visokog udela deponovanja, povećani troškovi za sakupljanje i deponovanje, nedostizanje smanjenja emisija CO ₂ , nastavak zagađenja vazduha, vode i zemljišta	Sprovođenje informativno-edukativnih kampanja za podizanje svesti o prevenciji stvaranja otpada; javne konsultacije pri donošenju Plana prevencije	Olakšice za privredne subjekte, proširenje kampanja na lokalni nivo

Nepoštovanje rokova za sprovođenje aktivnosti	Odlaganje implementacije mera prevencije otpada od hrane i zamene fosilnih goriva onima dobijenim iz otpada, što bi rezultiralo nastavkom niske iskorišćenosti kapaciteta za ko- insineraciju, nedostizanjem smanjenja odlaganja na deponije, i povećanjem rizika od ekoloških posledica	Fazno sprovođenje aktivnosti, međuresorne radne grupe	Produžetak rokova, angažovanje eksternih konsultanata za
postojanje dovoljnih kapaciteta za primenu	Neujednačena primena propisa, kašnjenja u praćenju pokazatelja, nepostizanje smanjenja emisija CO ₂ , nastavak visokog udela deponovanja	Obuke službenika MZZS	Eksterno angažovanje stručnjaka i dodatno finansiranje
Široka diskreciona ovlašćenja i neujednačenost u pristupu primeni propisa	Zloupotreba ovlašćenja, neujednačena primena	Propisivanje jasnih kriterijuma u uredbi, javne konsultacije pri donošenju akata i međuresornu saradnju kroz radne grupe	Revizija akata Vlade
Nedostatak koordinacije između institucija	Kašnjenja u implementaciji, nepostizanje ciljeva usklađivanja sa EU regulativom	Memorandumi o saradnji, redovni sastanci radnih grupa	Formiranje centralnog koordinacionog tela

10. Izveštaj o sprovedenim konsultacijama.

1) Odrediti ciljne grupe i zainteresovane strane koje je potrebno uključiti u proces konsultacija.

U proces javnih konsultacija potrebno je bilo uključiti predstavnike resornih ministarstava, relevantnih institucija, predstavnike struke, privrede i organizacija civilnog društva.

2) U kom periodu su sprovedene konsultacije i da li su relevantne informacije o vremenu i mestu primene izabranih metoda konsultacija i njihovim rezultatima,

objavljene na Portalu „eKonsultacije”? Navesti link sa Portala „eKonsultacije” ili neke druge internet stranice preko koje su sprovedene konsultacije.

Javne konsultacije su sprovedene u periodu od 2. septembra 2025. godine do 14.

oktobra 2025. godine. Sve potrebne informacije objavljene su na portalu „eKonsultacije” <https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/525/1>, kao i na zvaničnoj internet stranici Ministarstva zaštite životne sredine <https://www.ekologija.gov.rs/saopštenja/najave/ministarstvo-zastite-zivotne-sredine-objavljuje-polaznu-osnovu-za-pripremu-nacrta-zakona-o-izmenama-i-dopunama-zakona-o-upravljanju-otpadom>.

3) Navesti ciljne grupe i zainteresovane strane koje su učestvovalе u konsultacijama.

U procesu javnih konsultacija učestvovali su predstavnici resornih ministarstava, relevantnih institucija, predstavnici struke, privrede, organizacija civilnog društva, kao i druge zainteresovane strane.

4) Da li su u konsultacije uključeni predstavnici mikro, malih i srednjih privrednih subjekata iz regulisane oblasti i osetljive društvene grupe na koje propis utiče, predstavnici udruženja koja se bave zaštitom životne sredine, kao i predstavnici udruženja koji se bave rodnom ravnopravnošću?

U procesu javnih konsultacija učestvovalе su sve navedene grupe i to: mikro, mali i srednji privredni subjekti iz regulisane oblasti i osetljive društvene grupe na koje propis utiče, predstavnici udruženja koja se bave zaštitom životne sredine, kao i predstavnici udruženja koji se bave rodnom ravnopravnošću.

5) Navedite primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa, dostavljene u toku konsultacija koje su usvojene.

Izveštaj o sprovedenim javnim konsultacijama za izradu Nacrta zakona o upravljanju otpadom, koji je objavljen po proceduri predviđenoj zakonom, sadrži sve primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa.

6) Navedite primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa, dostavljene u toku konsultacija koje nisu usvojene i objasniti razloge za njihovo neprihvatanje.

Izveštaj o sprovedenim javnim konsultacijama za izradu Nacrta zakona o upravljanju otpadom, koji je objavljen po proceduri predviđenoj zakonom, sadrži primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa koje nisu usvojene, kao i obrazloženje za njihovo neprihvatanje.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obradivač: Ministarstvo zaštite životne sredine (isključiva nadležnost)

Ministry of Environmental Protection of the Republic of Serbia

2. Naziv propisa

Predlog Zakona o upravljanju otpadom

Draft Law on Waste Management

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,

Naslov VI

Usklađivanje propisa, primena prava i pravilna konkurencija

Član 72

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

U skladu sa stavom 5 člana 72.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

Delimično ispunjava

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

Potreba za predhodnim donošenjem podzakonskih akata koji uređuju materiju posebnih tokova otpada.

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije predviđeno je donošenje Zakona o izmenama i dopunama zakona o upravljanju otpadom iz baze NPAA: 2024-55. Zbog velikog broja odredbi koje je potrebno izmeniti, neophodno je doneti novi Zakon o upravljanju otpadom u četvrtom kvartalu 2025. godine, koji je delimično usklađen sa Direktivom 2008/98/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 19 novembra 2008 o otpadu i određenim direktivama kojima se stavljaju van snage po osnovu Uredbe Komisije (EU) 1357/2014 i direktiva (EU) 2015/1127 i (EU) 2017/997 i (EU) 2018/851.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ugovor o funkcionisanju EU – član 191-193, Glava XX – Životna sredina

Predlog propisa je potpuno usklađen.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste and repealing certain Directives as amended by Commission Regulation (EU) 1357/2014 and Directives (EU) 2015/1127 and (EU) 2017/997 and (EU) 2018/851

Direktiva 2008/98/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 19 novembra 2008 o otpadu i određene direktive kojima se stavljaju van snage po osnovu Uredbe Komisije (EU) 1357/2014 i direktiva (EU) 2015/1127 i (EU) 2017/997 i (EU) 2018/851

Oznaka eu propisa: „SELEH” 02008I0098-20240218

Predlog propisa je delimično usklađen.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
Predlog propisa je delimično usklađen iz razloga koji su ekonomske, finansijske, infrastrukturne prirode, a najviše iz razloga potrebe za predhodnim donošenjem podzakonskih akata koji uređuju materiju posebnih tokova otpada.

Svesni problema unutar država članica Evropske Unije, a posebno izazova koji nosi odabir modela uspostavljanja produžene odgovornosti proizvođača, propis je delimično usklađen i to sa neusklađenostima samo u delu koji se odnosi na produženu odgovornost proizvođača. Uporednopravnom analizom došlo se do podataka da države članice Evropske unije ne koriste isti model za sve posebne tokove otpada i to iz razloga jer je primena jednog modela neretko stvarala monopolni položaj pojedinih privrednih subjekata (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/08a892b7-9330-11ea-aac4-01aa75ed71a1/language-en>). Spoznavši opasnosti nepravilnog izbora određenog modela, kao što je slučaj npr. sa Republikom Italijom i uvođenjem basic modela za WEE, ali i primer Republike Hrvatske koji je pokazao brojne manjkavosti u primeni doneta je odluka da se kao prethodno pitanje reše pojedini problemi prepoznati u praksi, te da se u narednoj godini u potpunosti uvede sistem produžene odgovornosti proizvođača na način koji bi u samom procesu donošenja pravnog propisa izabrao model koji je primenljiv u Republici Srbiji.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Predviđen rok: 2025/IV

Rok se prolongira iz razloga opisanih u tački g).

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Tabela usklađenosti propisa je izrađena.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Primarni izvor prava EU: DA , Sekundarni izvor prava EU: NE

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Ne

1. Naziv propisa Evropske unije : Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste and repealing certain Directives as amended by Commission Regulation (EU) 1357/2014 and Directives (EU) 2015/1127 and (EU) 2017/997 and (EU) 2018/851 Direktiva 2008/98/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 19 novembra 2008 o otpadu i određene direktive kojima se stavljaju van snage po osnovu Uredbe Komisije (EU) 1357/2014 i direktiva (EU) 2015/1127 i (EU) 2017/997 i (EU) 2018/851				2. „CELEX” oznaka EU propisa 02008L0098-20240218		
3. Ovlašćeni predlažatelj propisa: Vlada				4. Datum izrade tabele:		
Obradivač – Ministarstvo zaštite životne sredine Sektor za upravljanje otpadom, otpadnim vodama i uspostavljanje cirkularne ekonomije Odeljenje za upravljanje otpadom				11.11.2025		
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet usklađenosti sa propisom Evropske unije 01 Predlog Zakona o upravljanju otpadom Draft Law on Waste Management				6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2024-55		
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:						
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ³	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
Article 1 Subject matter and scope	Subject matter and scope This Directive lays down measures to protect the environment and human health by preventing or reducing the generation of waste, the adverse impacts of the generation and management of waste and by reducing overall impacts of resource use and	Predmet uređivanja Član 1. Cilj zakona	Član 1 Ovim zakonom uređuju se: vrste i klasifikacija otpada; planiranje upravljanja otpadom; subjekti upravljanja otpadom; odgovornosti i obaveze u upravljanju otpadom; organizovanje upravljanja otpadom; upravljanje posebnim tokovima otpada;	PU	/	/

³ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	improving the efficiency of such use, which are crucial for the transition to a circular economy and for guaranteeing the Union's long-term competitiveness.	Član 2.	uslovi i postupak izdavanja dozvola; prekogranično kretanje otpada; izveštavanje o otpadu i baza podataka; finansiranje upravljanja otpadom; nadzor, kao i druga pitanja od značaja za upravljanje otpadom. Upravljanje otpadom je delatnost od opšteg interesa. Član 2 Cilj ovog zakona je da se obezbede i osiguraju uslovi za: 1) upravljanje otpadom na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i životna sredina; 2) prevenciju nastajanja otpada, posebno razvojem čistijih tehnologija i racionalnim korišćenjem prirodnih bogatstava, kao i otklanjanje opasnosti od njegovog štetnog dejstva na zdravlje ljudi i životnu sredinu; 3) ponovno iskorišćenje i reciklažu otpada, izdvajanje sekundarnih sirovina iz otpada i korišćenje otpada kao energenta; 4) razvoj postupaka i metoda za odlaganje otpada; 5) sanaciju neuređenih deponija ; 6) praćenje stanja postojećih i novoformiranih sanitarnih deponija ; 7) razvijanje svesti o upravljanju otpadom.			
Article 2 Exclusions from the scope	Exclusions from the scope 1. The following shall be excluded from the scope of this Directive: (a) gaseous effluents emitted into the atmosphere; (b) land (in situ) including unexcavated contaminated soil and buildings permanently connected with land; (c) uncontaminated soil and other naturally occurring material excavated in the course of construction activities where it is certain that the material will be used for the purposes of construction in its natural state on the site from which it was excavated; (d) radioactive waste; (e) decommissioned explosives; (f) faecal matter, if not covered by paragraph 2(b), straw and other natural non-hazardous agricultural or forestry material used in farming, forestry or for the	Izuzeci od primene Član 4. Tačka .1 i 2.	Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na: 1) gasovite otpadne materije koje se ispuštaju u atmosferu; 2) zemlju (in situ) uključujući neiskopanu kontaminiranu zemlju i građevine trajno povezane sa zemljištem; 3) nekontaminirano zemljište i druge materijale iz prirode iskopane tokom građevinskih aktivnosti gde je izvesno da će materijal biti korišćen u građevinske svrhe u svom prirodnom obliku na gradilištu na kom je iskopan; 4) radioaktivni otpad; 5) deaktivirane eksplozive; 6) fekalije, ako nisu obuhvaćene stavom 2. tačka 2) ovog člana; 7) slamu i druge prirodne neopasne poljoprivredne	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	production of energy from such biomass through processes or methods which do not harm the environment or endanger human health. 2. The following shall be excluded from the scope of this Directive to the extent that they are covered by other Community legislation: (a) waste waters; (b) animal by-products including processed products covered by Regulation (EC) No 1774/2002, except those which are destined for incineration, landfilling or use in a biogas or composting plant; (c) carcasses of animals that have died other than by being slaughtered, including animals killed to eradicate epizootic diseases, and that are disposed of in accordance with Regulation (EC) No 1774/2002; (d) waste resulting from prospecting, extraction, treatment and storage of mineral resources and the working of quarries covered by Directive 2006/21/EC of the European Parliament and of the Council of 15 March 2006 on the management of waste from extractive industries (e) substances that are destined for use as feed materials as defined in point (g) of Article 3(2) of Regulation (EC) No 767/2009 of the European Parliament and of the Council and that do not consist of or contain animal by-products. 3. Without prejudice to obligations under other relevant Community legislation, sediments relocated inside surface waters for the purpose of managing waters and waterways or of preventing floods or mitigating the effects of floods and droughts or land reclamation shall be excluded from the scope of this Directive if it is proved that the sediments are non-hazardous. 4. Specific rules for particular instances, or supplementing those of this Directive, on the management of particular categories of waste, may be laid down by means of individual Directives.		ili šumske materijale koji se koriste u poljoprivredi, šumarstvu ili za proizvodnju energije od takve biomase kroz procese ili metode, koji ne štete životnoj sredini ili ugrožavaju zdravlje ljudi; 8) mulj iz kanalizacionih sistema i sadržaj septičkih jama, osim mulja iz postrojenja za tretman otpadnih voda. Odredbe ovog zakona, u meri u kojoj je upravljanje otpadom uređeno drugim propisima, ne primenjuju se na: 1) otpadne vode; 2) sporedne proizvode životinjskog porekla, uključujući i dobijene proizvode na koje se primenjuju propisi u oblasti veterinarstva, osim onih koji su namenjeni za spaljivanje, korišćenje u postrojenjima za biogas ili postrojenjima za kompostiranje ili odlaganje na sanitarnu deponiju pod posebnim uslovima, u skladu sa posebnim propisom; 2a) supstance koje se koriste kao hranivo u skladu sa propisima o hrani za životinje i koje se ne sastoje ili ne sadrže sporedne proizvode životinjskog porekla ili druga varijanta hraniva namenjena za hranu za životinje u skladu sa propisima o hrani za životinje, koja se ne sastoje ili ne sadrže sporedne proizvode životinjskog porekla; 3) leševe životinja koje nisu zaklane, kao i na ubijene životinje u cilju iskorenjivanja epizootične bolesti, a koje su uklonjene u skladu sa propisima u oblasti veterinarstva; 4) otpad koji nastaje pri istraživanju, iskopavanju, eksploataciji, pripremi i skladištenju mineralnih sirovina, kao i pri radu u kamenolomima na koje se primenjuju propisi o upravljanju rudarskim otpadom. Na sedimente premeštene unutar površinskih voda radi upravljanja vodama i vodnim putevima ili sprečavanja poplava ili smanjenja efekata poplava ili suša ili melioracije zemljišta, ne primenjuju se odredbe ovog zakona, ako je utvrđeno da su sedimenti neopasni.			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Article 3 Definitions	Definitions For the purposes of this Directive, the following definitions shall apply:	Član 5.	Značenje izraza		/	/
Article 3 Definitions 2b.	(a) mixed waste and separately collected waste from households, including paper and cardboard , glass, metals, plastics, bio-waste, wood, textiles, packaging, waste electrical and electronic equipment, waste batteries and accumulators, and bulky waste, including mattresses and furniture; Municipal waste does not include waste from production, agriculture, forestry, fishing, septic tanks and sewage network and treatment, including sewage sludge, end-of-life vehicles or construction and demolition waste. This definition is without prejudice to the allocation of responsibilities for waste management between public and private actors;	Član 5. tačka 15.) Značenje izraza	Komunalni otpad jeste mešoviti i odvojeno sakupljeni otpad iz domaćinstva, koji uključuje papir i karton, staklo, metal, plastiku, biootpad, drvo, tekstil, ambalažu, otpad od električne i elektronske opreme, otpad od baterija i akumulatora, kabasti otpad uključujući duške i nameštaj kao i mešoviti i odvojeno sakupljeni otpad iz drugih izvora, gde je takav otpad sličan po prirodi i sastavu otpada iz domaćinstva. Komunalni otpad ne uključuje otpad iz proizvodnje, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, septičkih jama i kanalizacione mreže i prečišćavanja otpadnih voda uključujući kanalizacioni mulj, otpadna vozila ili otpad od građenja i rušenja. Ovom definicijom ne dovodi se u pitanje raspodela odgovornosti za upravljanje otpadom između javnih i privatnih subjekata	PU	/	/
Article 3 Definitions 3	‘waste oils’ means any mineral or synthetic lubrication or industrial oils which have become unfit for the use for which they were originally intended, such as used combustion engine oils and gearbox oils, lubricating oils, oils for turbines and hydraulic oils	Član 61. stav 1. Upravljanje otpadnim uljima	Otpadna ulja, u smislu ovog zakona, jesu sva mineralna ili sintetička ulja ili maziva, koja su neupotrebljiva za svrhu za koju su prvobitno bila namenjena, kao što su hidraulična ulja , motorna, turbinska ulja ili druga maziva, brodska ulja, ulja ili tečnosti za izolaciju ili prenos toplote, ostala mineralna ili sintetička ulja, kao i uljni ostaci iz rezervoara, mešavine ulje- voda i emulzije.	PU		Definicija otpadnih ulja u ZoUO data je u članu 61. stav 1., za razliku od Okvirne Direktive, gde su „otpadnih ulja” definisana posebno u članu 3. tačka 3. U ova dva propisa, kao primeri navedene su raznolike vrste otpadnih ulja, dok su istovetne vrste navedene u oba propisa boldovane. Takođe, u ZoUO u članu 5. Značenje

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
						izraza u tački 22) posebni tokovi otpada, otpadna ulja se navode kao posebni tokovi otpada
Article 3 Definitions 4.	‘bio-waste’ means biodegradable garden and park waste, food and kitchen waste from households, offices, restaurants, wholesale, canteens, caterers and retail premises and comparable waste from food processing plants;	Član 5. Značenje izraza Tačka 2)	<i>Bio otpad</i> jeste biorazgradivi otpad iz bašti i parkova, otpad od hrane i kuhinjski otpad iz domaćinstva, restorana, ugostiteljstva i maloprodajnih objekata kancelarija i veleprodaje i sličan otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;	PU	/	/
Article 3 Definitions 4a.	‘food waste’ means all food as defined in Article 2 of Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council (³) that has become waste;	Član 5. Značenje izraza Tačka 30)	<i>Otpad od hrane</i> jeste hrana (supstanca ili proizvod, prerađen, delimično prerađen ili neprerađen, a namenjen za ljudsku upotrebu ili za koji se može očekivati da će ga ljudi upotrebiti), koja je postala otpad;	PU	/	/
Article 3 Definitions 7.	‘dealer’ means any undertaking which acts in the role of principal to purchase and subsequently sell waste, including such dealers who do not take physical possession of the waste;	01 Član 5. stav 1. tačka 32a	<i>Trgovac otpadom</i> jeste svako pravno lice ili preduzetnik koji u svoje ime kupuje i kasnije prodaje otpad;	PU	/	/
Article 3 Definitions 10	‘collection’ means the gathering of waste, including the preliminary sorting and preliminary storage of waste for the purposes of transport to a waste treatment facility;	01 Član 5. stav 1. tačka 49	<i>Sakupljanje otpada</i> jeste prikupljanje otpada, uključujući i razvrstavanje i privremeno skladištenje kod proizvođača otpada za potrebe transporta do postrojenja za upravljanje otpadom ili sakupljanje od fizičkih lica u skladu sa zakonom kojim se propisuju komunalne delatnosti;	PU	/	/
Article 3 Definitions 13.	‘re-use’ means any operation by which products or components that are not waste are used again for the same purpose for which they were conceived;	Član 5. Značenje izraza 35)	<i>Ponovna upotreba</i> jeste svaka operacija kojom seproizvodi ili njegovi delovi koji nisu otpad ponovno koriste za istu svrhu za koju su namenjeni;	PU	/	/
Article 3 Definitions	‘recovery’ means any operation the principal result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials which would otherwise have been	Član 5. stav 1. tačka 34)	21) <i>ponovno iskorišćenje otpada</i> je svaka operacija, čiji je glavni rezultat upotreba otpada u korisne svrhe kada otpad zamenjuje druge	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
15.	used to fulfil a particular function, or waste being presented to fulfil that function, in the plant or in the wider economy. Annex II sets out a non-exhaustive list of recovery operations;		materijale koje bi inače trebalo upotrebiti za tu svrhu, ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u postrojenju ili šire u privrednim delatnostima (R neiscrpna lista operacija ponovnog iskorišćenja otpada);			
Article 3 Definitions 15a	‘material recovery’ means any recovery operation, other than energy recovery and the reprocessing into materials that are to be used as fuels or other means to generate energy. It includes, <i>inter alia</i> , preparing for re-use, recycling and backfilling;	Član 5. Značenje izraza Tačka 19)	<i>Materijalno ponovno iskorišćenje</i> jeste svaki postupak ponovnog iskorišćenja, isključujući ponovno iskorišćenje u energetske svrhe i prethodnu preradu u materijale koji će se koristiti kao gorivo ili druga sredstva za proizvodnju energije; uključuje, između ostalog, pripremu za ponovnu upotrebu, reciklažu i nasipanje;	PU	/	/
Article 3 Definitions 17	‘recycling’ means any recovery operation by which waste materials are reprocessed into products, materials or substances whether for the original or other purposes. It includes the reprocessing of organic material but does not include energy recovery and the reprocessing into materials that are to be used as fuels or for backfilling operations;	01 Član 5. stav 1. tačka 27)	<i>Reciklaža</i> jeste svaka operacija (R2 do R10 i R12) ponovnog iskorišćenja kojom se otpad prerađuje u proizvod, materijale ili supstance bez obzira da li se koriste za prvobitnu ili drugu namenu, uključujući preradu organskih materijala, osim ponovnog iskorišćenja u energetske svrhe i prerade u materijale koji su namenjeni za korišćenje kao gorivo ili za nasipanje;	PU	/	/
Article 3 Definitions 17a.	‘backfilling’ means any recovery operation where suitable non-hazardous waste is used for purposes of reclamation in excavated areas or for engineering purposes in landscaping. Waste used for backfilling must substitute non-waste materials, be suitable for the aforementioned purposes, and be limited to the amount strictly necessary to achieve those purposes;	Član 5. Značenje izraza Tačka 22)	<i>Nasipanje</i> jeste svaka operacija ponovnog iskorišćenja gde se odgovarajući neopasni otpad koristi u svrhe rekultivacije u iskopenim područjima ili u inženjerske svrhe u uređenju pejzaža. Otpad koji se koristi za nasipanje mora da zameni materijale koji nisu otpad a koji bi se inače u tu svrhu koristili, da bude pogodan za gore navedene svrhe i da bude ograničen na količinu koja je striktno neophodna za postizanje te svrhe;	PU	/	/
Article 3 Definitions 19	‘disposal’ means any operation which is not recovery even where the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy. Annex I sets out a non-exhaustive list of disposal operations;	01 Član 5. stav 1. tačka 26)	<i>Odlaganje otpada</i> jeste bilo koja operacija koja nije ponovno iskorišćenje otpada, čak i kada ta operacija ima za sekundarnu posledicu nastajanje supstance ili energije (D neiscrpna lista operacija odlaganja).”	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	“Solidification”	01 Član 5. tačka 53)	30a) <i>solidifikacija</i> jesu procesi koji samo menjaju fizičko stanje otpada korišćenjem aditiva bez promene hemijskih svojstava otpada;	PU	Definicija „stabilizacija/solidifikacija u tački 30a) važećeg zakona nije usklađena sa Odlukom komisije 2014/955/EU kojom se menja Odluka 2000/532/EK od 3. Maja 2000 kojom su date odvojene definicije stabilizacije i solidifikacije, tako da je ovim predlogom definicije potpuno usklađena	/
	“Stabilisation”	01 Član 5. tačka 54)	30b) <i>stabilizacija</i> jesu procesi kojima se menja opasnost sastojaka u otpadu i transformiše opasan otpad u neopasan otpad;	PU	Definicija „stabilizacija/solidifikacija u tački 30a) važećeg zakona nije usklađena sa Odlukom komisije 2014/955/EU kojom se menja Odluka 2000/532/EC od 3. Maja 2000 kojom su date odvojene definicije stabilizacije i solidifikacije, tako da je ovim predlogom definicije potpuno usklađena	/
Article 3 Definitions 21.	‘extended producer responsibility scheme’ means a set of measures taken by Member States to ensure that producers of products bear financial responsibility or financial and organisational responsibility for the management of the waste stage of a product’s life cycle.	/			NU	U cilju potpunog usklađivanja sa Okvirnom Direktivom, a imajući u vidu da je reč o konceptu koji iziskuje saradnju, javnog i privatnog sektora, ali i građana, kako bi se omogućila prvenstveno njegova efikasna implementacija, potrebno je rešiti

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
						probleme koji predstavljaju prethodno pitanje pre uvođenja ovog sistema.
Article 4 Waste hierarchy	The following waste hierarchy shall apply as a priority order in waste prevention and management legislation and policy: (a) prevention; (b) preparing for re-use; (c) recycling; (d) other recovery, e.g. energy recovery; and (e) disposal.	Načela Član 6. Stav 1. Tačka 4.	4) Načelo hijerarhije upravljanja otpadom Hijerarhija upravljanja otpadom predstavlja redosled prioriteta u praksi upravljanja otpadom. Hijerarhija upravljanja otpadom se primenjuje kao prioritetan redosled u prevenciji i upravljanju otpadom, propisima i javnim politikama: – prevencija; – priprema za ponovnu upotrebu; – reciklaža; – ostale operacije ponovnog iskorišćenja (ponovno iskorišćenje u cilju dobijanja energije i dr.); – odlaganje.	PU	/	/
Article 4 Waste hierarchy	Member States shall take into account the general environmental protection principles of precaution and sustainability, technical feasibility and economic viability, protection of resources as well as the overall environmental, human health, economic and social impacts, in accordance with Articles 1 and 13.	Načela Član 6. Stav 1 tačka 4)	Kada se primenjuje hijerarhija otpada na koju se odnosi redosled hijerarhije upravljanja otpadom, preduzimaju se mere kojima se podstiču rešenja kojima se postiže najbolji ukupan rezultat za životnu sredinu što može zahtevati kod posebnih tokova otpada odstupanje od hijerarhije gde je to opravdano životnim ciklusom, uzimajući u obzir ukupne uticaje na nastajanje i upravljanje takvim otpadom.	PU	/	/
Article 4 Waste hierarchy	Member States shall make use of economic instruments and other measures to provide incentives for the application of the waste hierarchy, such as those indicated in Annex IVa or other appropriate instruments and measures.	Član 6. stav 1. tač. 4)	U primeni načela hijerarhije uzimaju se u obzir opšti principi zaštite životne sredine, predostrožnosti i održivosti, tehničke izvodljivosti i ekonomske vrednosti, zaštite resursa, kao i ukupan uticaj na životnu sredinu, zdravlje ljudi, ekonomski i socijalni uticaji.	PU	/	/
Article 5 By-products	1. Member States shall take appropriate measures to ensure that a substance or object resulting from a production process the primary aim of which is not the production of that substance or object is considered not to be waste, but to be a by-product if	Nusproizvod Član 9. Član 10.	Vlasnik i/ili drugi držalac materije ili predmeta koji je nastao kao rezultat proizvodnog procesa čiji primarni cilj nije proizvodnja te materije ili predmeta, može sa njima postupati kao sa nusproizvodom, ako su ispunjeni sledeći uslovi:	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	the following conditions are met: (a) further use of the substance or object is certain; (b) the substance or object can be used directly without any further processing other than normal industrial practice; (c) the substance or object is produced as an integral part of a production process; and (d) further use is lawful, i.e. the substance or object fulfils all relevant product, environmental and health protection requirements for the specific use and will not lead to overall adverse environmental or human health impacts. 2. The Commission may adopt implementing acts in order to establish detailed criteria on the uniform application of the conditions laid down in paragraph 1 to specific substances or objects. Those detailed criteria shall ensure a high level of protection of the environment and human health and facilitate the prudent and rational utilisation of natural resources. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 39(2). When adopting those implementing acts, the Commission shall take as a starting point the most stringent and environmentally protective of any criteria adopted by Member States in accordance with paragraph 3 of this Article and shall prioritise replicable practices of industrial symbiosis in the development of the detailed criteria. 3. Where criteria have not been set at Union level under paragraph 2, Member States may establish detailed criteria on the application of the conditions laid down in paragraph 1 to specific substances or objects. Member States shall notify the Commission of those detailed criteria in accordance with Directive (EU) 2015/1535 of the European Parliament and of the Council where so required by that Directive.		1) da je dalja upotreba ove materije ili predmeta izvesna; 2) da se materija ili predmet može upotrebiti direktno bez dodatne obrade, osim uobičajenim industrijskim postupcima, koji ne uključuju postupke odvajanja neželjenih ili opasnih sastojaka; 3) da je materija ili predmet nastao kao sastavni deo proizvodnog procesa; 4) da je dalja upotreba materije ili predmeta dozvoljena, odnosno nije zabranjena, da materija ili predmet ispunjava sve relevantne zahteve u pogledu proizvoda, zaštite životne sredine i zdravlja ljudi za tu konkretnu upotrebu i da neće dovesti do štetnih posledica po životnu sredinu ili zdravlje ljudi. Izuzetno od stava 1. ovog člana, nusproizvod je otpad kada je tehničkim propisom kojim se uređuje postupanje sa proizvodima ili sa otpadom, odnosno smernicama Evropske unije u ovim oblastima određeno da se sa nusproizvodom postupa kao sa otpadom ili je njegova dalja upotreba zabranjena. Ministar propisuje kriterijume za određivanje nusproizvoda. Vlasnik i/ili drugi držalac materije ili predmeta iz člana 9 može sa njima postupati kao sa nusproizvodom ako pribavi potvrdu o upisu u registar nusproizvoda. Zahtev za upis u registar nusproizvoda podnosi se ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo). Vlasnik i/ili drugi držalac materije ili predmeta iz stava 1. ovog člana dokazuje ispunjenost uslova iz člana 8a stav 1. ovog zakona sledećim dokumentima: 1) ugovorom zaključenim sa budućim korisnikom te materije ili predmeta za koju se traži upis u registar; 2) tehničkom specifikacijom budućeg korisnika materije ili predmeta;			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			3) dokazom da materija ili predmet za koju se traži upis u registar nusproizvoda zadovoljava uslove u priloženoj specifikaciji. Ministarstvo izdaje potvrdu o upisu u registar nusproizvoda na osnovu ispunjenosti uslova iz čl. 9 i 10 ovog zakona i uzimajući u obzir smernice Evropske unije o nusproizvodima. Ministarstvo rešenjem odbija upis u registar nusproizvoda ako utvrdi da je tehničkim propisom kojim se uređuje postupanje sa proizvodima ili sa otpadom, odnosno smernicama Evropske unije u ovim oblastima određeno da se sa nusproizvodom postupa kao sa otpadom ili je njegova dalja upotreba zabranjena ili da nisu ispunjeni uslovi iz stava 3. ovog člana. Potvrda, odnosno rešenje iz st. 4. i 5. ovog člana izdaje se u roku od 30 dana od dana prijema zahteva za upis u registar nusproizvoda. Protiv rešenja iz stava 5. ovog člana može se pokrenuti upravni spor. Vlasnik i/ili drugi držalac materije ili predmeta koji je upisan u registar nusproizvoda dužan je da obavesti Ministarstvo o svakoj promeni podataka na osnovu kojih je izvršen upis u registar nusproizvoda u roku od 30 dana od dana kada je promena nastala. Vlasnik i/ili drugi držalac materije ili predmeta iz stava 8. ovog člana dužan je da Agenciji za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Agencija) dostavi izveštaj o nusproizvodima u roku od 30 dana od dana izdavanja potvrde o upisu u registar nusproizvoda. Ministar bliže propisuje obrazac izveštaja o nusproizvodima, način i rokove za njegovo dostavljanje			
Article 6 End-of-waste	1. Member States shall take appropriate measures to ensure that waste which has undergone a recycling or other recovery operation is considered to have ceased to be waste if it complies	Prestanak statusa otpada Član 11	Pojedine vrste otpada koje su bile podvrgnute reciklaži ili drugoj operaciji ponovnog iskorišćenja prestaju da budu otpad u smislu člana 5. stav 1. tačka 28) ovog zakona, pod sledećim uslovima:	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
status	with the following conditions: (a) the substance or object is to be used for specific purposes; (b) a market or demand exists for such a substance or object; (c) the substance or object fulfils the technical requirements for the specific purposes and meets the existing legislation and standards applicable to products; and (d) the use of the substance or object will not lead to overall adverse environmental or human health impacts. Where criteria have not been set at either Union or national level under paragraph 2 or 3, respectively, a Member State may decide on a case-by-case basis, or take appropriate measures to verify, that certain waste has ceased to be waste on the basis of the conditions laid down in paragraph 1 and, where necessary, reflecting the requirements laid down in points (a) to (e) of paragraph 2, and taking into account limit values for pollutants and any possible adverse environmental and human health impacts. Such case-by-case decisions are not required to be notified to the Commission in accordance with Directive (EU) 2015/1535.	Član 12	1) da materija ili predmet imaju upotrebnu vrednost ; 2) da postoji tržište ili potražnja za takvim materijama ili predmetima; 3) da materija ili predmet ispunjava tehničke uslove propisane zakonom i standardima koji se primenjuju na proizvode; 4) da materija ili predmet neće imati štetan uticaj na životnu sredinu ili zdravlje ljudi. Uslovi iz stava 1. ovog člana uključuju granične vrednosti zagađujućih materija, kada je to neophodno, uzimajući u obzir bilo koje moguće štetne uticaje materija ili predmeta. Količine materija ili predmeta koje su u skladu sa stavom 1. ovoga člana prestale da budu otpad, uračunavaju se u ukupne količine recikliranog i iskorišćenog otpada za potrebe ispunjavanja nacionalnih ciljeva reciklaže i ponovnog iskorišćenja. Ministar propisuje: 1) vrste otpada za koje se može podneti zahtev, za postupak ocenjivanja usaglašenosti; 2) dozvoljene postupke i tehnologije tretmana za vrste otpada iz tačke 1) ovog stava; 3) druge posebne elemente za određivanje prestanka statusa otpada koji nije naveden u tački 1) ovog stava; 4) obrazac izveštaja o otpadu koji je prestao da bude otpad, način i rokove za njegovo dostavljanje. Ocenjivanje usaglašenosti sa tehničkim zahtevima iz stava 4. tačka 1) ovog člana sprovodi držalac otpada na propisan način u skladu sa važećim standardima i zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti . Ministarstvo donosi rešenje o prestanku statusa otpada i upisuje ga u registar otpada koji je prestao da bude otpad, na osnovu izdatih isprava o usaglašenosti proizvoda, uzimajući u obzir posebne elemente, standarde i propise koji se odnose na proizvode, kao i druge podatke od važnosti. Ministarstvo rešenjem odbija zahtev za upis u registar otpada koji je prestao da bude otpad ako			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			nisu ispunjeni propisani tehnički zahtevi. Rešenje iz stava 8. ovog člana je konačno. Protiv rešenja iz stava 8. ovog člana može se pokrenuti upravni spor. Ministarstvo vodi: 1) registar nusproizvoda na osnovu izdatih potvrda za upis u registar; 2) registar otpada koji je prestao da bude otpad na osnovu izdatih isprava o usaglašenosti proizvoda. Podatke iz registra Ministarstvodostavlja Agenciji. Ministar propisuje sadržinu zahteva za upis u registar nusproizvoda i registar otpada koji je prestao da bude otpad, sadržinu i obrazac potvrde o upisu u registar, način vođenja, sadržinu i obrazac registra.			
Article 7 List of waste	The list of waste shall include hazardous waste and shall take into account the origin and composition of the waste and, where necessary, the limit values of concentration of hazardous substances. The list of waste shall be binding as regards determination of the waste which is to be considered as hazardous waste. The inclusion of a substance or object in the list shall not mean that it is waste in all circumstances. A substance or object shall be considered to be waste only where the definition in point (1) of Article 3 is met. ‘waste holder’ means the waste producer or the natural or legal person who is in possession of the waste;	Član 8. Klasifikacija otpada	Držalac otpada, dužan je da klasifikuje otpad na propisan način, u skladu sa ovim zakonom. Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: ministar) propisuje: 5) listu opasnih karakteristika otpada (H lista) i granične vrednosti koncentracije opasnih komponenti u otpadu na osnovu kojih se određuju karakteristike otpada;	PU	/	/
Article 7.4 List of waste	The reclassification of hazardous waste as non-hazardous waste may not be achieved by diluting or mixing the waste with the aim of lowering the initial concentrations of hazardous substances to a level below the thresholds for defining waste as hazardous.	01 Član 8. stav 9.	Ponovna klasifikacija opasnog otpada kao neopasnog otpada ne može se postići razređivanjem ili mešanjem otpada sa ciljem smanjenja početne koncentracije opasnih materija na nivo ispod graničnih vrednosti za definisanje opasnog otpada.	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Article 7.6 List of waste	Member States may consider waste as non-hazardous waste in accordance with the list of waste referred to in paragraph 1.			NP	/	/
Article 7.7 List of waste	The Commission shall ensure that the list of waste and any review of this list adhere, as appropriate, to principles of clarity, comprehensibility and accessibility for users, particularly small and medium-sized enterprises (SMEs).	/	/	NP	/	/
Article 8,8a Extended producer responsibility	Article 8 Extended producer responsibility Article 8a General minimum requirements for extended producer responsibility schemes In order to strengthen the re-use and the prevention, recycling and other recovery of waste, Member States may take legislative or non-legislative measures to ensure that any natural or legal person who professionally develops, manufactures, processes, treats, sells or imports products (producer of the product) has extended producer responsibility. Such measures may include an acceptance of returned products and of the waste that remains after those products have been used, as well as the subsequent management of the waste and financial responsibility for such activities. These measures may include the obligation to provide publicly available information as to the extent to which the product is re-usable and recyclable.			NP	U cilju potpunog usklađivanja sa Okvirnom Direktivom, posebno imajući u vidu da je reč o konceptu koji iziskuje saradnju, javnog i privatnog sektora, ali i građana, kako bi se omogućila prvenstveno njegova efikasna implementacija, potrebno je rešiti predhodna pitanja, kako bi se predloženi sistem mogao šprimenjivati u praksi.	/
Article 9 Prevention of waste	1. Member States shall take measures to prevent waste generation. Those measures shall, at least: (a) promote and support sustainable production and consumption models;	03 Mere prevencije Član 18 Stav 1 Tačka 1	promovišu i podstiču održivi modeli proizvodnje i potrošnje;	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Article 9 Prevention of waste	(b) encourage the design, manufacturing and use of products that are resource-efficient, durable (including in terms of life span and absence of planned obsolescence), repairable, re-usable and upgradable;	03 Mere prevencije Član 18 Stav 1 Tačka 2	podstiče projektovanje, proizvodnja i upotreba proizvoda koji su resursno efikasni, izdržljivi (uključujući u pogledu životnog veka i odsustva planiranog zastarevanja), popravljivi, višekratni i nadograđivi;	PU	/	/
Article 9 Prevention of waste	(c) target products containing critical raw materials to prevent that those materials become waste;	03 Mere prevencije Član 18 Stav 1 Tačka 3	ciljaju proizvodi koji sadrže kritične sirovine kako bi se sprečilo da ovi proizvodi postanu otpad;	PU	/	/
Article 9 Prevention of waste	(d) encourage the re-use of products and the setting up of systems promoting repair and re-use activities, including in particular for electrical and electronic equipment, textiles and furniture, as well as packaging and construction materials and products;	03 Mere prevencije Član 18 Stav 1 Tačka 4	podstiče ponovna upotreba proizvoda i uspostavljanje sistema koji promovišu aktivnosti popravke i ponovne upotrebe, posebno električne i elektronske opreme, tekstila i nameštaja, kao i građevinskog materijala i proizvoda	PU	/	/
Article 9 Prevention of waste	(e) encourage, as appropriate and without prejudice to intellectual property rights, the availability of spare parts, instruction manuals, technical information, or other instruments, equipment or software enabling the repair and re-use of products without compromising their quality and safety;	03 Mere prevencije Član 18 Stav 1 Tačka 5	podstiču, gde je to prikladno i bez štete po prava intelektualne svojine, dostupnost rezervnih delova, uputstva za upotrebu, tehničkih informacija ili drugih instrumenata, opreme ili softvera koji omogućavaju popravku i ponovnu upotrebu proizvoda bez ugrožavanja njihovog kvaliteta i bezbednosti;	PU	/	/
Article 9 Prevention of waste	(f) reduce waste generation in processes related to industrial production, extraction of minerals, manufacturing, construction and demolition, taking into account best available techniques;	03 Mere prevencije Član 18 Stav 1	smanjuje stvaranje otpada u procesima koji se odnose na industrijsku proizvodnju, proizvodnju, gradnju i rušenje, uzimajući u obzir najbolje dostupne tehnike;	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		Tačka 6				
Article 9 Prevention of waste	g) reduce the generation of food waste in primary production, in processing and manufacturing, in retail and other distribution of food, in restaurants and food services as well as in households as a contribution to the United Nations Sustainable Development Goal to reduce by 50 % the per capita global food waste at the retail and consumer levels and to reduce food losses along production and supply chains by 2030;	03 Mere prevencije Član 18 Stav 1 Tačka 7	smanjuje stvaranje otpada od hrane u primarnoj proizvodnji, u preradi i proizvodnji, u maloprodaji i drugoj distribuciji hrane, u restoranima i ugostiteljskim objektima i u domaćinstvima;	PU	/	/
Article 9 Prevention of waste	(h) encourage food donation and other redistribution for human consumption, prioritising human use over animal feed and the reprocessing into non-food products;	03 Mere prevencije Član 18 Stav 1 Tačka 8	podstiče doniranje hrane i drugi oblici preraspodele za ljudsku upotrebu, dajući prednost ljudskoj upotrebi u odnosu na upotrebu u hrani za životinje i preradu u neprehrambene proizvode;	PU	/	/
Article 9 Prevention of waste	(i) promote the reduction of the content of hazardous substances in materials and products, without prejudice to harmonised legal requirements concerning those materials and products laid down at Union level, and ensure that any supplier of an article as defined in point 33 of Article 3 of Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council (⁷) provides the information pursuant to Article 33(1) of that Regulation to the European Chemicals Agency as from 5 January 2021;	03 Mere prevencije Član 18 Stav 1 Tačka 9	promoviše smanjenje sadržaja opasnih supstanci u materijalima i proizvodima, ne dovodeći u pitanje usklađene zakonske zahteve koji se odnose na te materijale i proizvode;	PU	/	/
Article 9 Prevention of waste	(j) reduce the generation of waste, in particular waste that is not suitable for preparing for re-use or recycling;	03 Mere prevencije Član 118 Stav 1 Tačka 10	smanjuje stvaranje otpada, posebno otpada koji nije pogodan za pripremu za ponovnu upotrebu ili reciklažu;	PU	/	/
Article 9 Prevention	(k) identify products that are the main sources of littering, notably in natural and marine environments, and take appropriate measures to prevent and reduce	03 Član 18 Stav 1	identifikuju proizvodi koji su glavni izvori otpada, posebno u prirodi, i preduzimaju odgovarajuće mere za sprečavanje i smanjenje otpada od ovih	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
of waste	litter from such products; where Member States decide to implement this obligation through market restrictions, they shall ensure that such restrictions are proportionate and non-discriminatory;	Tačka 11	proizvoda s tim da je kada se ova obaveza sprovodi putem tržišnih ograničenja, neophodno obezbediti da takva ograničenja budu proporcionalna i nediskriminatorna;			
Article 9 Prevention of waste	(l) aim to halt the generation of marine litter as a contribution towards the United Nations Sustainable Development Goal to prevent and significantly reduce marine pollution of all kinds;		/	NP	Republika Srbija ne podleže primeni ove tačke s obzirom da nema izlaz na more	/
Article 9 Prevention of waste	(m) develop and support information campaigns to raise awareness about waste prevention and littering.	03 Član 18 Stav 1 Tačka 12	razvijaju i podržavaju informativne kampanje za podizanje svesti o prevenciji stvaranja otpada.	PU	/	/
Article 10 Recovery	1. Member States shall take the necessary measures to ensure that waste undergoes preparing for re-use, recycling or other recovery operations, in accordance with Articles 4 and 13. 2. Where necessary to comply with paragraph 1 and to facilitate or improve preparing for re-use, recycling and other recovery operations, waste shall be subject to separate collection and shall not be mixed with other waste or other materials with different properties. 3. Member States may allow derogations from paragraph 2 provided that at least one of the following conditions is met: (a) collecting certain types of waste together does not affect their potential to undergo preparing for re-use, recycling or other recovery operations in accordance with Article 4 and results in output from those operations which is of comparable quality to that achieved through separate collection; (b) separate collection does not deliver the best environmental outcome when considering the overall environmental impacts of the management of the relevant waste streams;	Ponovna upotreba i ponovno iskorišćenje Član 50.	Nadležni organ za upravljanje otpadom preduzima odgovarajuće mere za podsticanje ponovne upotrebe i pripreme za ponovnu upotrebu proizvoda, gde je to moguće, a naročito razvojem sistema za reparaciju i ponovnu upotrebu proizvoda, primenom ekonomskih instrumenata, kriterijuma pri sprovođenju postupka javnih nabavki, kao i utvrđivanjem drugih ciljeva i mera. Nadležni organ za upravljanje otpadom preduzima mere kojima obezbeđuje i promoviše ili unapređuje ponovno iskorišćenje otpada, kada je to u skladu sa načelom iz člana 6. stav 1. tačka 3) ovog zakona i u tom cilju uspostavlja odvojeno sakupljanje otpada kada je to tehnički, ekološki i ekonomski izvodljivo i obezbeđuje da se otpad ne meša sa drugim vrstama otpada ili drugim materijalima sa različitim svojstvima. Nadležni organ za upravljanje otpadom preduzima i mere kojima se obezbeđuje visok kvalitet reciklaže i, u tom cilju, uspostavlja odvojeno sakupljanje otpada gde je tehnički, ekološki i ekonomski izvodljivo i odgovarajuće, radi	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(c) separate collection is not technically feasible taking into consideration good practices in waste collection; (d) separate collection would entail disproportionate economic costs taking into account the costs of adverse environmental and health impacts of mixed waste collection and treatment, the potential for efficiency improvements in waste collection and treatment, revenues from sales of secondary raw materials as well as the application of the polluter-pays principle and extended producer responsibility. Member States shall regularly review derogations under this paragraph taking into account good practices in separate collection of waste and other developments in waste management. 4. Member States shall take measures to ensure that waste that has been separately collected for preparing for re-use and recycling pursuant to Article 11(1) and Article 22 is not incinerated, with the exception of waste resulting from subsequent treatment operations of the separately collected waste for which incineration delivers the best environmental outcome in accordance with Article 4. 5. Where necessary to comply with paragraph 1 of this Article and to facilitate or improve recovery, Member States shall take the necessary measures, before or during recovery, to remove hazardous substances, mixtures and components from hazardous waste with a view to their treatment in accordance with Articles 4 and 13.		ispunjenja neophodnih standarda kvaliteta za relevantne oblasti reciklaže. Otpad se može ponovo iskoristiti za istu ili drugu namenu, za reciklažu, odnosno druge operacije ponovnog iskorišćenja, radi dobijanja sirovine za proizvodnju istog ili drugog proizvoda, kao sekundarna sirovina (papir i karton, metal, staklo, plastika, otpad od građenja i rušenja, pepeo i šljaka od sagorevanja uglja iz termoelektričnih postrojenja, gips i sumpor od odsumporavanja dimnih gasova, otpadna ulja i dr.), ili radi iskorišćenja vrednosti otpada njegovom biorazgradnjom ili spaljivanjem otpada uz iskorišćenje energije. Lice koje vrši ponovno iskorišćenje otpada obezbeđuje da nastali proizvodi ne prouzrokuju štetni uticaj na životnu sredinu veći od proizvoda koji su nastali od primarnih sirovina. Zabranjeno je odlaganje i spaljivanje otpada koji ispunjava standarde za pripremu za ponovnu upotrebu ili drugi vid ponovnog iskorišćenja. Izuzetno, otpad iz stava 7. ovog člana može se odložiti ili spaliti, ako je to ekonomski opravdano i ne ugrožava zdravlje ljudi i životnu sredinu, uz prethodno pribavljenu dozvolu Ministarstva. Ministar bliže propisuje uslove i način sakupljanja, transporta, tretmana, odnosno skladištenja, otpada.			
Article 10 Recovery	6. By 31 December 2021, Member States shall submit a report to the Commission on the implementation of this Article as regards municipal waste and bio-waste, including on the material and territorial coverage of separate collection and any derogations under paragraph 3.	/	/	NP	/	/
Article 11 Preparing for re-use	Member States shall take measures to promote preparing for re-use activities, notably by encouraging the establishment of and support for preparing for re-use and repair networks, by	06 Ponovna upotreba i	Nadležni organ za upravljanje otpadom preduzima odgovarajuće mere za podsticanje ponovne upotrebe i pripreme za ponovnu upotrebu proizvoda, gde je to moguće, a naročito razvojem sistema za reparaciju i ponovnu upotrebu	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
and recycling	facilitating, where compatible with proper waste management, their access to waste held by collection schemes or facilities that can be prepared for re-use but is not destined for preparing for re-use by those schemes or facilities, and by promoting the use of economic instruments, procurement criteria, quantitative objectives or other measures.	ponovno iskorišćenje Član 50.	proizvoda, primenom ekonomskih instrumenata, kriterijuma pri sprovođenju postupka javnih nabavki, kao i utvrđivanjem drugih ciljeva i mera. Nadležni organ za upravljanje otpadom preduzima mere kojima obezbeđuje i promoviše ili unapređuje ponovno iskorišćenje otpada, kada je to u skladu sa načelom iz člana 6. stav 1. tačka 4) ovog zakona i u tom cilju uspostavlja odvojeno sakupljanje otpada kada je to tehnički, ekološki i ekonomski izvodljivo i obezbeđuje da se otpad ne meša sa drugim vrstama otpada ili drugim materijalima sa različitim svojstvima. Zabranjeno je odlaganje i spaljivanje otpada koji ispunjava standarde za pripremu za ponovnu upotrebu ili drugi vid ponovnog iskorišćenja.			
Article 11 Preparing for re-use and recycling	2. In order to comply with the objectives of this Directive, and move to a European circular economy with a high level of resource efficiency, Member States shall take the necessary measures designed to achieve the following targets: (a) by 2020, the preparing for re-use and the recycling of waste materials such as at least paper, metal, plastic and glass from households and possibly from other origins as far as these waste streams are similar to waste from households, shall be increased to a minimum of overall 50 % by weight; (b) by 2020, the preparing for re-use, recycling and other material recovery, including backfilling operations using waste to substitute other materials, of non-hazardous construction and demolition waste excluding naturally occurring material defined in category 17 05 04 in the list of waste shall be increased to a minimum of 70 % by weight; (c) by 2025, the preparing for re-use and the recycling of municipal waste shall be increased to a minimum of 55 % by weight; (d) by 2030, the preparing for re-use and the recycling of municipal waste shall be increased to a	<u>Akcioni plan upravljanja otpadom</u> Član 15.	Realizacija Programa ostvaruje se donošenjem akcionog plana upravljanja otpadom (u daljem tekstu: Akcioni plan), koji je njegov sastavni deo. Sadržaj Akcionog plana određuje se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast upravljanja javnim politikama.	PU	/	Svi navedeni ciljevi propisani su Akcionim planom upravljanja otpadom

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	minimum of 60 % by weight; (e) by 2035, the preparing for re-use and the recycling of municipal waste shall be increased to a minimum of 65 % by weight. 3. A Member State may postpone the deadlines for attaining the targets referred to in points (c), (d) and (e) of paragraph 2 by up to five years provided that that Member State: (a) prepared for re-use and recycled less than 20 % or landfilled more than 60 % of its municipal waste generated in 2013 as reported under the Joint Questionnaire of the OECD and Eurostat; and (b) at the latest 24 months before the respective deadline laid down in point (c), (d) or (e) of paragraph 2, notifies the Commission of its intention to postpone the respective deadline and submits an implementation plan in accordance with Annex IVb. 4. Within three months of receipt of the implementation plan submitted pursuant to point (b) of paragraph 3, the Commission may request a Member State to revise that plan if the Commission considers that the plan does not comply with the requirements set out in Annex IVb. The Member State concerned shall submit a revised plan within three months of receipt of the Commission's request. 5. In the event of postponing the attainment of the targets in accordance with paragraph 3, the Member State concerned shall take the necessary measures to increase the preparing for re-use and the recycling of municipal waste: (a) to a minimum of 50 % by 2025 in the event of postponing the deadline for attaining the target referred to in point (c) of paragraph 2; (b) to a minimum of 55 % by 2030 in the event of postponing the deadline for attaining the target referred to in point (d) of paragraph 2; (c) to a minimum of 60 % by 2035 in the event of					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	postponing the deadline for attaining the target referred to in point (e) of paragraph 2.					
Article 11 Preparing for re-use and recycling	6. By 31 December 2024, the Commission shall consider the setting of preparing for re-use and recycling targets for construction and demolition waste and its material-specific fractions, textile waste, commercial waste, non-hazardous industrial waste and other waste streams, as well as preparing for re-use targets for municipal waste and recycling targets for municipal bio-waste. To that end, the Commission shall submit a report to the European Parliament and to the Council, accompanied, if appropriate, by a legislative proposal.	/	/	NP	/	/
Article 11 Preparing for re-use and recycling	7. By 31 December 2028, the Commission shall review the target laid down in point (e) of paragraph 2. To that end, the Commission shall submit a report to the European Parliament and to the Council, accompanied, if appropriate, by a legislative proposal. The Commission shall assess co-processing technology that allows the incorporation of minerals in the co-incineration process of municipal waste. Where a reliable methodology can be found, as part of this review, the Commission shall consider whether such minerals may be counted towards recycling targets.	/	/	NP	/	/
Article 11a Rules on the calculation of the attainment	For the purpose of calculating whether the targets laid down in points (c), (d) and (e) of Article 11(2) and in Article 11(3) have been attained: (a) Member States shall calculate the weight of the municipal waste generated and prepared for re-use or	Program upravljanja otpadom	Program upravljanja otpadom (u daljem tekstu: Program) je osnovni dokument javne politike kojim se dugoročno određuje i usmerava upravljanje otpadom na teritoriji Republike Srbije. Sadržaj Programa određuje se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast upravljanja javnim politikama.	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
of the targets	recycled in a given calendar year; (b) the weight of the municipal waste prepared for re-use shall be calculated as the weight of products or components of products that have become municipal waste and have undergone all necessary checking, cleaning or repairing operations to enable re-use without further sorting or pre-processing; (c) the weight of the municipal waste recycled shall be calculated as the weight of waste which, having undergone all necessary checking, sorting and other preliminary operations to remove waste materials that are not targeted by the subsequent reprocessing and to ensure high-quality recycling, enters the recycling operation whereby waste materials are actually reprocessed into products, materials or substances.	Član 14.	Program priprema Ministarstvo u saradnji sa nadležnim organom autonomne pokrajine. Vlada, na predlog Ministarstva, donosi Program.			
Article 11a Rules on the calculation of the attainment of the targets	By 31 March 2019, the Commission shall adopt a delegated act in accordance with Article 38a in order to supplement this Directive by establishing rules for the calculation, verification and reporting of the weight of materials or substances which are removed after a sorting operation and which are not subsequently recycled, based on average loss rates for sorted waste.	/	/	NP	/	/
Article 11b Early warning report	1. The Commission shall, in cooperation with the European Environment Agency, draw up reports on the progress towards the attainment of the targets laid down in points (c), (d) and (e) of Article 11(2) and in Article 11(3) at the latest three years before each deadline laid down therein. 2. The reports referred to in paragraph 1 shall include the following: (a) an estimation of the attainment of the targets by each Member State; (b) a list of Member States at risk of not attaining the targets within the respective deadlines, accompanied	/	/	NP	/	Odredbe navedenog člana Okvirne Direktive u potpunosti se odnose na obaveze Komisije.

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	by appropriate recommendations for the Member States concerned; (c) examples of best practices that are used throughout the Union which could provide guidance for progressing towards attaining the targets.					
Article 12 Disposal	1. Member States shall ensure that, where recovery in accordance with Article 10(1) is not undertaken, waste undergoes safe disposal operations which meet the provisions of Article 13 on the protection of human health and the environment.	Odlaganje otpada na deponiju Član 54.	Odlaganje otpada na deponiju vrši se samo ako ne postoji druga vrsta tretmana, u skladu sa načelom hijerarhije upravljanja otpadom. Otpad se odlaže na deponiju koja ispunjava tehničke, tehnološke i druge uslove i zahteve, u skladu sa dozvolom izdatom na osnovu ovog zakona. Prihvatanje otpada na deponiju vrši se po proceduri u skladu sa posebnim propisom. Pre odlaganja, operater na deponiji obezbeđuje proveru dopremljenog otpada, odnosno njegovu karakterizaciju, identifikaciju prema vrsti, količini i svojstvima, kroz utvrđivanje mase otpada i kontrolu prateće dokumentacije pre preuzimanja. Otpad koji je odvojeno sakupljen radi pripreme za pripremu za ponovnu upotrebu i reciklažu zabranjeno je odlagati na deponiju, osim ako ne ispunjava uslove kvaliteta prema odgovarajućem standardu za tu vrstu otpada. Otpad se pre odlaganja tretira u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa. Deponije otpada se dele u tri klase, u zavisnosti od vrste otpada koji se na njima odlaže, i to: 1) deponije za inertan otpad; 2) deponije za neopasan otpad; 3) deponije za opasan otpad. Zajedničko odlaganje opasnog otpada sa drugim vrstama otpada na istoj lokaciji nije dozvoljeno, osim u slučajevima utvrđenim posebnim propisom. Vlada bliže propisuje: 1) uslove i kriterijume za određivanje lokacije, tehničke i tehnološke uslove za projektovanje, izgradnju i rad deponija otpada; 2) vrste otpada čije je odlaganje na deponiji zabranjeno, količine biorazgradivog otpada koje se	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			mogu odložiti, kriterijume i procedure za prihvatanje ili neprihvatanje, odnosno odlaganje otpada na deponiju, način i procedure rada i zatvaranja deponije; 3) sadržaj i način monitoringa rada deponije, kao i naknadnog održavanja posle zatvaranja deponije.			
Article 12 Disposal	2. By 31 December 2024, the Commission shall carry out an assessment of the disposal operations listed in Annex I, in particular in light of Article 13, and shall submit a report to the European Parliament and to the Council, accompanied, if appropriate, by a legislative proposal, with a view to regulating disposal operations, including through possible restrictions, and to consider a disposal reduction target, to ensure environmentally sound waste management.	/	/	NP	/	Obaveza Komisije
Article 13 Protection of human health and the environment	Member States shall take the necessary measures to ensure that waste management is carried out without endangering human health, without harming the environment and, in particular: (a) without risk to water, air, soil, plants or animals; (b) without causing a nuisance through noise or odours; and (c) without adversely affecting the countryside or places of special interest.	Član 3.	Upravljanje otpadom vrši se na način kojim se obezbeđuje najmanji rizik po ugrožavanje života i zdravlja ljudi i životne sredine, kontrolom i merama smanjenja: 1) zagađenja voda, vazduha i zemljišta; 2) opasnosti po biljni i životinjski svet; 3) opasnosti od nastajanja udesa odnosno velikog udesa, eksplozija ili požara; 4) negativnih uticaja na predele i prirodna dobra posebnih vrednosti; 5) nivoa buke i neprijatnih mirisa.	PU	/	/
Article 14 Costs	1. In accordance with the polluter-pays principle, the costs of waste management, including for the necessary infrastructure and its operation, shall be borne by the original waste producer or by the current or previous waste holders. 2. Without prejudice to Articles 8 and 8a, Member States may decide that the costs of waste management are to be borne partly or wholly by the producer of the product from which the waste came and that the distributors of such product may share	Troškovi upravljanja otpadom Član 96.	Troškovi upravljanja otpadom utvrđuju se prema količini i svojstvima otpada u skladu sa načelom „zagađivač plaća” i obuhvataju: 1) troškove odvojenog sakupljanja otpada; 2) troškove transporta otpada; 3) troškove drugih mera upravljanja otpadom koje nisu pokrivene prihodom ostvarenim prometom otpada; 4) troškove uklanjanja otpada koji je nepoznato lice odložilo izvan deponije;	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	these costs.		5) troškove projektovanja i izgradnje postrojenja za tretman, odnosno skladištenje, ponovno iskorišćenje i odlaganje otpada, troškove rada postrojenja, troškove zatvaranja, njegovog naknadnog održavanja nakon prestanka njegovog rada.			
Article 15 Responsibility for waste management	<i>Article 15</i> 1. Member States shall take the necessary measures to ensure that any original waste producer or other holder carries out the treatment of waste himself or has the treatment handled by a dealer or an establishment or undertaking which carries out waste treatment operations or arranged by a private or public waste collector in accordance with Articles 4 and 13. 2. When the waste is transferred from the original producer or holder to one of the natural or legal persons referred to in paragraph 1 for preliminary treatment, the responsibility for carrying out a complete recovery or disposal operation shall not be discharged as a general rule.	05 Odgovornost proizvođača odnosno uvoznika proizvoda Član 25.	Član 25. Odgovornost proizvođača odnosno uvoznika proizvoda Proizvođač ili uvoznik čiji proizvod posle upotrebe postaje opasan otpad dužan je da omogući preuzimanje tog otpada od krajnjeg korisnika proizvoda posle upotrebe, bez naknade troškova i sa njima postupi u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.	PU	/	/
Article 16 Principles of self-sufficiency and proximity	1. Member States shall take appropriate measures, in cooperation with other Member States where this is necessary or advisable, to establish an integrated and adequate network of waste disposal installations and of installations for the recovery of mixed municipal waste collected from private households, including where such collection also covers such waste from other producers, taking into account best available techniques. By way of derogation from Regulation (EC) No 1013/2006, Member States may, in order to protect their network, limit incoming shipments of waste destined to incinerators that are classified as recovery, where it has been established that such shipments would result in national waste having to be disposed of or waste having to be treated in a way that is not consistent with their waste management plans. Member States shall notify the Commission of	Načela Član 6. stav 1. Tačka 2)	a) Načelo samodovoljnosti Primena načela samodovoljnosti podrazumeva uspostavljanje integrisane i odgovarajuće mreže postrojenja za ponovno iskorišćenje i odlaganje mešanog komunalnog otpada sakupljenog iz domaćinstava, uključujući sakupljanje ove vrste otpada koji nastaje kod drugih proizvođača otpada, uzimajući u obzir najbolje dostupne tehnike, u skladu sa ovim zakonom. Mreža tih postrojenja treba da bude projektovana tako da omogući Republici Srbiji ostvarivanje načela samodovoljnosti u odlaganju otpada, kao i u ponovnom iskorišćenju otpada, uzimajući u obzir geografske karakteristike regiona i potrebu za posebnim postrojenjima za pojedine vrste otpada. Ova mreža treba da omogući odlaganje ili ponovno iskorišćenje otpada u jednom od najbližih odgovarajućih postrojenja,	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	any such decision. Member States may also limit outgoing shipments of waste on environmental grounds as set out in Regulation (EC) No 1013/2006. 2. The network shall be designed to enable the Community as a whole to become self-sufficient in waste disposal as well as in the recovery of waste referred to in paragraph 1, and to enable Member States to move towards that aim individually, taking into account geographical circumstances or the need for specialised installations for certain types of waste. 3. The network shall enable waste to be disposed of or waste referred to in paragraph 1 to be recovered in one of the nearest appropriate installations, by means of the most appropriate methods and technologies, in order to ensure a high level of protection for the environment and public health. 4. The principles of proximity and self-sufficiency shall not mean that each Member State has to possess the full range of final recovery facilities within that Member State.		najprimerenijim metodama i tehnologijama, kako bi se osigurao visok nivo zaštite životne sredine i javnog zdravlja. 2) Načelo blizine i regionalnog pristupa upravljanju otpadom Otpad se tretira ili odlaže što je moguće bliže mestu njegovog nastajanja, odnosno u regionu u kojem je proizveden da bi se u toku transporta otpada izbegle neželjene posledice na životnu sredinu. Izbor lokacije postrojenja za ponovno iskorišćenje ili odlaganje otpada vrši se u zavisnosti od lokalnih uslova i okolnosti, vrste otpada, njegove zapremine, načina transporta i odlaganja, ekonomske opravdanosti, kao i od mogućeg uticaja na životnu sredinu. Regionalno upravljanje otpadom obezbeđuje se razvojem i primenom regionalnih strateških planova zasnovanih na evropskom zakonodavstvu i nacionalnoj politici.			
Article 17 Control of hazardous waste	Member States shall take the necessary action to ensure that the production, collection and transportation of hazardous waste, as well as its storage and treatment, are carried out in conditions providing protection for the environment and human health in order to meet the provisions of Article 13, including action to ensure traceability from production to final destination and control of hazardous waste in order to meet the requirements of Articles 35 and 36.	Član 57. stav 1. Upravljanje opasnim otpadom	Proizvodnja, sakupljanje i transport opasnog otpada, kao i njegovo skladištenje i tretman, obavljaju se pod uslovima koji obezbeđuju zaštitu životne sredine i zdravlje ljudi u skladu sa članom 3. ovog zakona, uključujući sve aktivnosti od proizvodnje do tretmana opasnog otpada, u skladu sa izveštavanjem o otpadu, nadzorom i kaznenim odredbama na način propisan ovim zakonom.	PU	/	/
Article 18 Ban on the mixing of hazardous waste	Ban on the mixing of hazardous waste Member States shall take the necessary measures to ensure that hazardous waste is not mixed, either with other categories of hazardous waste or with other waste, substances or materials. Mixing shall include the dilution of hazardous substances. 2. By way of derogation from paragraph 1, Member States may allow mixing provided that:	06 Upravljanje opasnim otpadom Član 57. stav 10, 11, 12.	Zabranjeno je odlaganje opasnog otpada bez prethodnog tretmana kojim se značajno smanjuju opasne karakteristike otpada odnosno značajno smanjuje negativan uticaj na životnu sredinu. Zabranjeno je razblaživanje opasnog otpada radi ispuštanja u životnu sredinu. Ministar propisuje način skladištenja, pakovanja i obeležavanja opasnog otpada.	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(a) the mixing operation is carried out by an establishment or undertaking which has obtained a permit in accordance with Article 23; (b) the provisions of Article 13 are complied with and the adverse impact of the waste management on human health and the environment is not increased; and (c) the mixing operation conforms to best available techniques.3.					
Article 18 Ban on the mixing of hazardous waste	Member States shall take the necessary measures to ensure that hazardous waste is not mixed, either with other categories of hazardous waste or with other waste, substances or materials. Mixing shall include the dilution of hazardous substances.	06 Sakupljanje otpada Član 46. Stav 5.	Opasan otpad se posebno sakuplja.	PU	/	/
Article 18 Ban on the mixing of hazardous waste	Ban on the mixing of hazardous waste Member States shall take the necessary measures to ensure that hazardous waste is not mixed, either with other categories of hazardous waste or with other waste, substances or materials. Mixing shall include the dilution of hazardous substances. 2. By way of derogation from paragraph 1, Member States may allow mixing provided that: (a) the mixing operation is carried out by an establishment or undertaking which has obtained a permit in accordance with Article 23; (b) the provisions of Article 13 are complied with and the adverse impact of the waste management on human health and the environment is not increased; and (c) the mixing operation conforms to best available techniques.3. Where hazardous waste has been unlawfully mixed in breach of this Article, Member States shall ensure, without prejudice to Article 36, that separation is carried out where technically feasible and necessary to comply with Article 13.	06 Upravljanje komunalnim otpadom Član 56.. Stav 5	Domaćinstva su dužna da odbacuju svoj otpad u kontejnere ili na druge načine, koje obezbeđuje jedinica lokalne samouprave, a opasan otpad iz domaćinstva (otpadne baterije i akumulatori, ulja, otpad od električnih i elektronskih proizvoda, boje i lakovi, pesticidi i dr.) da predaju u centre za sakupljanje otpada, sakupljaču koji pribavi i saglasnost nadležnog organa za obavljanje takve delatnosti u skladu sa zakonom kojim se propisuju komunalne delatnosti ili proizvođaču ili uvozniku proizvoda odnosno ovlašćenom pravnom licu za sakupljanje opasnog otpada iz člana 34. stav 3. ovog zakona.	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Where separation is not required pursuant to the first subparagraph of this paragraph, Member States shall ensure that the mixed waste is treated in a facility that has obtained a permit in accordance with Article 23 to treat such a mixture.					
Article 19 Labelling of hazardous waste	1. Member States shall take the necessary measures to ensure that, in the course of collection, transport and temporary storage, hazardous waste is packaged and labelled in accordance with the international and Community standards in force.	Član 46. stav 5. Član 47. Stav 8. Član 47. Stav 9.	Opasan otpad se posebno sakuplja. Opasan otpad se posebno transportuje. Na transport opasnog otpada, odnosno način transporta, uslove koji se odnose na pakovanje opasnog otpada i na vozilo i zaposlene na rukovanju i transportu opasnog otpada primenjuju se propisi kojima se uređuje transport opasne robe.	PU	/	/
Article 19 Labelling of hazardous waste	2. Whenever hazardous waste is transferred within a Member State, it shall be accompanied by an identification document, which may be in electronic format, containing the appropriate data specified in Annex IB to Regulation (EC) No 1013/2006.	/	/	NP	/	/
Article 20 Hazardous waste produced by households	1. By 1 January 2025, Member States shall set up separate collection for hazardous waste fractions produced by households to ensure that they are treated in accordance with Articles 4 and 13 and do not contaminate other municipal waste streams. 2. Articles 17, 18, 19 and 35 shall not apply to mixed waste produced by households. 3. Articles 19 and 35 shall not apply to separate	Član 56. stav 5. Upravljanje komunalnim otpadom	Domaćinstva su dužna da odbacuju svoj otpad u kontejnere ili na druge načine, koje obezbeđuje jedinica lokalne samouprave, a opasan otpad iz domaćinstva (otpadne baterije i akumulatori, ulja, otpad od električnih i elektronskih proizvoda, boje i lakovi, pesticidi i dr.) da predaju u centre za sakupljanje otpada, sakupljaču koji pribavi i saglasnost nadležnog organa za obavljanje takve delatnosti u skladu sa zakonom kojim se propisuju komunalne delatnosti ili proizvođaču ili uvozniku	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	fractions of hazardous waste produced by households until they are accepted for collection, disposal or recovery by an establishment or an undertaking which has obtained a permit or has been registered in accordance with Article 23 or 26.		proizvoda odnosno ovlaštenom pravnom licu za sakupljanje opasnog otpada iz člana 25. stav 3. ovog zakona. Domaćinstva i drugi proizvođači komunalnog otpada vrše selekciju komunalnog otpada radi reciklaže.			
Article 20 Hazardous waste produced by households	4. By 5 January 2020, the Commission shall draw up guidelines to assist and facilitate Member States in the separate collection of hazardous waste fractions produced by households.	/	/	NP	/	/
Article 21 Waste oils	1. Without prejudice to the obligations related to the management of hazardous waste laid down in Articles 18 and 19, Member States shall take the necessary measures to ensure that: (a) waste oils are collected separately, unless separate collection is not technically feasible taking into account good practices; (b) waste oils are treated, giving priority to regeneration or alternatively to other recycling operations delivering an equivalent or a better overall environmental outcome than regeneration, in accordance with Articles 4 and 13; (c) waste oils of different characteristics are not mixed and waste oils are not mixed with other kinds of waste or substances, if such mixing impedes their regeneration or another recycling operation delivering an equivalent or a better overall environmental outcome than regeneration. 2. For the purposes of separate collection of waste oils and their proper treatment, Member States may, according to their national conditions, apply additional measures such as technical requirements, producer responsibility, economic instruments or voluntary agreements. 3. If waste oils, according to national legislation, are subject to requirements of regeneration, Member States may prescribe that such waste oils shall be	07 Upravljanje otpadnim uljima Član 61.	Otpadna ulja, u smislu ovog zakona, jesu sva mineralna ili sintetička ulja ili maziva, koja su neupotrebljiva za svrhu za koju su prvobitno bila namenjena, kao što su hidraulična ulja, motorna, turbinska ulja ili druga maziva, brodska ulja, ulja ili tečnosti za izolaciju ili prenos toplote, ostala mineralna ili sintetička ulja, kao i uljni ostaci iz rezervoara, mešavine ulje- voda i emulzije. Zabranjeno je: 1) ispuštanje ili prosipanje otpadnih ulja u ili na zemljište, površinske i podzemne vode i u kanalizaciju; 2) odlaganje otpadnih ulja i nekontrolisano ispuštanje ostataka od prerade otpadnih ulja; 3) mešanje otpadnih ulja tokom sakupljanja i skladištenja sa PCB i korišćenim PCB ili halogenim materijama i sa materijama koje nisu otpadna ulja, ili mešanje sa drugim opasnim otpadom; 4) svaka vrsta prerade otpadnih ulja koja zagađuje vazduh u koncentracijama iznad propisanih graničnih vrednosti. 5) spaljivanje ili suspaljivanje osim u postrojenjima za upravljanje otpadom i postrojenjima koja podležu izdavanju integrisane dozvole.	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	regenerated if technically feasible and, where Articles 11 or 12 of Regulation (EC) No 1013/2006 apply, restrict the transboundary shipment of waste oils from their territory to incineration or co-incineration facilities in order to give priority to the regeneration of waste oils.		Proizvođač otpadnog ulja, u zavisnosti od količine otpadnog ulja koju godišnje proizvede, dužan je da obezbedi prijemno mesto do predaje radi tretmana licu koje za to ima dozvolu. Držaoци otpadnih ulja koji nisu proizvođači otpadnog ulja dužni su da otpadno ulje predaju radi sakupljanja ili tretmana licu koje za to ima dozvolu ili proizvođaču ili uvozniku proizvoda odnosno ovlašćenom pravnom licu za sakupljanje opasnog otpada iz člana 25. stav 3. ovog zakona. Lice koje vrši sakupljanje, skladištenje i tretman otpadnih ulja mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o otpadnim uljima i o količini koja je sakupljena, uskladištena ili tretirana, kao i o konačnom odlaganju ostataka posle tretmana i podatke o tome dostavlja Agenciji. Ministar bliže propisuje uslove, način i postupak upravljanja otpadnim uljima.			
Article 21 Waste oils	By 31 December 2022, the Commission shall examine data on waste oils provided by Member States in accordance with Article 37(4) with a view to considering the feasibility of adopting measures for the treatment of waste oils, including quantitative targets on the regeneration of waste oils and any further measures to promote the regeneration of waste oils. To that end, the Commission shall submit a report to the European Parliament and to the Council, accompanied, if appropriate, by a legislative proposal.	/	/	NP	/	/
Article 22 Bio-waste	1. Member States shall ensure that, by 31 December 2023 and subject to Article 10(2) and (3), bio-waste is either separated and recycled at source, or is collected separately and is not mixed with other types of waste. Member States may allow waste with similar biodegradability and compostability properties which complies with relevant European standards or any equivalent national standards for packaging	Biološki tretman otpada Član 52.	Biološki tretman otpada vrši se radi smanjenja odlaganja biorazgradivog otpada na deponiju, odnosno smanjenja emisije gasova sa efektom „staklene bašte” i njihovog uticaja na životnu sredinu. Nadležni organ preduzima odgovarajuće mere u skladu sa članom 3. i članom 6. stav 1. tačka 3) ovog zakona tako da podstakne: 1) odvojeno sakupljanje biootpada za potrebe kompostiranja, anaerobne digestije odnosno drugih	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	recoverable through composting and biodegradation, to be collected together with bio-waste. 2. Member States shall take measures in accordance with Articles 4 and 13, to: (a) encourage the recycling, including composting and digestion, of bio-waste in a way that fulfils a high level of environment protection and results in output which meets relevant high-quality standards; (b) encourage home composting; and (c) promote the use of materials produced from bio-waste. 3. By 31 December 2018, the Commission shall request the European standardisation organisations to develop European standards for bio-waste entering organic recycling processes, for compost and for digestate, based on best available practices.		tretmana u skladu sa najbolje dostupnim tehnikama (BAT); 2) tretman biootpada na takav način da obezbeđuje visok nivo zaštite životne sredine; 3) upotrebu materijala bezbednih za životnu sredinu proizvedenih iz bio otpada.			
Article 23 <i>Issue of permit</i>	5. Provided that the requirements of this Article are complied with, any permit produced pursuant to other national or Community legislation may be combined with the permit required under paragraph 1 to form a single permit, where such a format obviates the unnecessary duplication of information and the repetition of work by the operator or the competent authority.	08 Izdavanje i vrste dozvola Član 77.	Za obavljanje jedne ili više delatnosti u oblasti upravljanja otpadom pribavljaju se dozvole, i to: 1) dozvola za sakupljanje otpada; 2) dozvola za transport otpada; 3) dozvola za skladištenje otpada; 4) dozvola za tretman otpada, i to: – dozvola za ponovno iskorišćenje; – dozvola za odlaganje; Za obavljanje više delatnosti jednog operatera može se izdati integralna dozvola.	PU	/	/
Article 23 Issue of permits	Member States shall require any establishment or undertaking intending to carry out waste treatment to obtain a permit from the competent authority.	08 Nadležnost za izdavanje dozvola Član 79.	Dozvole za sakupljanje, transport, skladištenje odnosno tretmanopasnog otpada, dozvolu za tretman otpada spaljivanjem i dozvolu za tretman otpada u mobilnom postrojenju izdaje Ministarstvo, a ukoliko se predmetna delatnost upravljanja otpadom vrši isključivo na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine. Dozvole za regionalne deponije, odnosno dozvole za deponije za odlaganje neopasnog i inertnog otpada za područje nastanjeno sa preko 200.000 stanovnika izdaje Ministarstvo, a ukoliko se predmetna delatnost	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			upravljanja otpadom vrši isključivo na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine. Ministarstvo izdaje dozvole za sakupljanje odnosno transport neopasnog i inertnog otpada na teritoriji Republike Srbije, kao i za skladištenje odnosno tretman otpada ukoliko dozvolu za izgradnju izdaje nadležni organ na republičkom nivou. Autonomnoj pokrajini poverava se izdavanje dozvola za sakupljanje odnosno transport neopasnog i inertnog otpada ukoliko se predmetna delatnost upravljanja otpadom vrši isključivo na teritoriji autonomne pokrajine, kao i za skladištenje odnosno tretman otpada ukoliko dozvolu za izgradnju izdaje nadležni organ autonomne pokrajine. Jedinici lokalne samouprave poverava se izdavanje dozvole za sakupljanje, transport, skladištenje odnosno tretman, neopasnog i inertnog otpada ukoliko se predmetna delatnost upravljanja otpadom vrši isključivo na teritoriji jedinice lokalne samouprave.			
Article 23 Issue of permits	1. Member States shall require any establishment or undertaking intending to carry out waste treatment to obtain a permit from the competent authority. Such permits shall specify at least the following: (a) the types and quantities of waste that may be treated; (b) for each type of operation permitted, the technical and any other requirements relevant to the site concerned; (c) the safety and precautionary measures to be taken; (d) the method to be used for each type of operation; (e) such monitoring and control operations as may be necessary; (f) such closure and after-care provisions as may be necessary. 2. Permits may be granted for a specified period and may be renewable. 3. Where the competent authority considers that the	08 Zahtev za izdavanje dozvole Član 81	Za obavljanje delatnosti skladištenja odnosno tretmana otpada podnosi se zahtev za izdavanje dozvole. Zahtev za izdavanje dozvole iz stava 1. ovog člana sadrži: 1) podatke o podnosiocu zahteva; 2) podatke o objektima i lokaciji, a posebno opis lokacije uključujući njene hidrogeološke i geološke karakteristike u zahtevu za odlaganje otpada na deponije ; 3) podatke o dnevnom i godišnjem kapacitetu postrojenja za upravljanje otpadom u skladu sa aktom o proceni uticaja na životnu sredinu; 4) podatke o vrsti i količini otpada; 5) metode i tehnologije koje će se koristiti za svaku vrstu operacije sadržane u dozvoli, tehničke	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	intended method of treatment is unacceptable from the point of view of environmental protection, in particular when the method is not in accordance with Article 13, it shall refuse to issue the permit. 4. It shall be a condition of any permit covering incineration or co-incineration with energy recovery that the recovery of energy take place with a high level of energy efficiency. 5. Provided that the requirements of this Article are complied with, any permit produced pursuant to other national or Community legislation may be combined with the permit required under paragraph 1 to form a single permit, where such a format obviates the unnecessary duplication of information and the repetition of work by the operator or the competent authority.		i druge zahteve koji se odnose na konkretnu lokaciju, kao i predložene metode za prevenciju i smanjenje zagađenja ; 6) podatke o opremi i uređajima koji će se koristiti; 7) broj zaposlenih; 8) podatke o kvalifikovanom licu odgovornom za stručni rad; 9) uverenje o neosuđivanosti za preduzetnika, članova, odnosno zastupnika pravnog lica za bilo koje krivično delo odnosno privredni prestup ili prekršaj iz oblasti zaštite životne sredine. Uz zahtev za izdavanje dozvole iz stava 1. ovog člana, operater prilaže sledeću dokumentaciju: 1) potvrdu o registraciji; 2) Radni plan iz člana 25. ovog zakona; 3) saglasnost na plan zaštite od udesa u skladu sa propisom kojim se uređuje oblast smanjenja rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama ako je operater u obavezi da takvu saglasnost pribavi, ili interni plan zaštite od udesa; 4) saglasnost na Plan zaštite od požara i saglasnost na Program osnovne obuke zaposlenih iz oblasti zaštite od požara u skladu sa propisom kojim se uređuje oblast zaštite od požara; 5) plan za zatvaranje skladišta, odnosno postrojenja za tretman; 6) izjavu o metodama tretmana otpada; 7) izjavu o metodama tretmana ostataka iz postrojenja; 8) saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu ili studiju o proceni uticaja zatečenog stanja ili akt kojim je utvrđeno da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu, u skladu sa zakonom; 9) kopije odobrenja i saglasnosti drugih nadležnih organa, izdatih u skladu sa zakonom (odgovarajuću upotrebnu dozvolu ili drugi akt kojim se dozvoljava upotreba objekta za upravljanje otpadom, izvod iz katastra nepokretnosti, dokaz o vlasništvu nad objektom, vodnu dozvolu i vodnu saglasnost) ; 10) finansijske i druge garancije ili odgovarajuće			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			osiguranje za slučaj udesa ili štete pričinjene trećim licima; 11) finansijske ili druge garancije kojima se obezbeđuje obavljanje delatnosti upravljanja otpadom; 12) potvrdu o uplati odgovarajuće administrativne takse. Zahtev za izdavanje dozvole za odlaganje otpada na deponiju pored podataka iz stava 2. ovog člana sadrži i podatke o postupku zatvaranja i održavanja deponije posle zatvaranja. Za obavljanje delatnosti sakupljanja otpada podnosi se zahtev za izdavanje dozvole. Zahtev za izdavanje dozvole za sakupljanje otpada iz stava 5. ovog člana sadrži podatke o podnosiocu zahteva, registraciji za obavljanje delatnosti, vrsti otpada, lokaciji odnosno mestu za postavljanje opreme za sakupljanje i opremi za sakupljanje predmetnog otpada, ugovoru sa operaterom za skladištenje i/ili tretman predmetnog otpada ugovor sa prevoznikom predmetnog otpada i finansijsku ili druge garancije kojima se obezbeđuje obavljanje delatnosti upravljanja otpadom kao i druge podatke na zahtev nadležnog organa za izdavanje dozvole. Za obavljanje delatnosti transporta otpada podnosi se zahtev za izdavanje dozvole. Zahtev za izdavanje dozvole za transport otpada iz stava 7. ovog člana sadrži podatke o podnosiocu zahteva, registraciji za obavljanje delatnosti, vrsti otpada, prevoznim sredstvima i ugovoru sa operaterom za skladištenje i/ili tretman predmetnog otpada kao i druge podatke na zahtev nadležnog organa za izdavanje dozvole. Ako se vrši transport opasnog otpada, zahtev obavezno sadrži i podatke o licima koja upravljaju transportnim sredstvima, savetniku za transport opasnog otpada, odgovarajuću polis osiguranja za slučaj udesa ili štete pričinjene trećim licima, kao i podatke o opremi u skladu sa posebnim propisom. Dozvolom iz st. 5. i 7. ovog člana utvrđuju se			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			obavezne mere postupanja prilikom sakupljanja, odnosno transporta inertnog, neopasnog i opasnog otpada, u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa. Nadležni organ za izdavanje dozvole za sakupljanje, transport, tretman, odnosno skladištenje otpada, po potrebi, može zahtevati dodatne podatke, informacije ili dokumentaciju za izdavanje dozvole. Ministar propisuje obrazac zahteva za izdavanje dozvole iz st. 1. 5. i 7. ovog člana.			
Article 23 Issue of permits	Where the competent authority considers that the intended method of treatment is unacceptable from the point of view of environmental protection, in particular when the method is not in accordance with Article 13, it shall refuse to issue the permit.	08 Odbijanje i odbacivanje zahteva za izdavanje dozvole Član 84. Stav 1 tačka 2.	nisu ispunjeni uslovi u pogledu metoda upravljanja otpadom, odnosno ako je nameravana metoda tretmana neprihvatljiva sa aspekta zaštite životne sredine, a posebno ako metoda nije u skladu sa članom 3. ovog zakona;	PU	/	/
Article 23 Issue of permits	1. Member States shall require any establishment or undertaking intending to carry out waste treatment to obtain a permit from the competent authority. Such permits shall specify at least the following: (a) the types and quantities of waste that may be treated;	08 Odbijanje i odbacivanje zahteva za izdavanje dozvole Član 84. Stav 1 tačka 2.	nisu ispunjeni uslovi u pogledu metoda upravljanja otpadom, odnosno ako je nameravana metoda tretmana neprihvatljiva sa aspekta zaštite životne sredine, a posebno ako metoda nije u skladu sa članom 3. ovog zakona;	PU	/	/
Article 23 Issue of permits	4. It shall be a condition of any permit covering incineration or co-incineration with energy recovery that the recovery of energy take place with a high level of energy efficiency.	08 Sadržaj dozvole Član 83. Stav 6	Dozvola koja obuhvata spaljivanje i su-spaljivanje uz iskorišćenje energije izdaje se pod uslovom da su ispunjeni uslovi u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetska efikasnost i racionalna upotreba energije.	PU	/	/
Article 23 Issue of permits	Permits may be granted for a specified period and may be renewable.	08 Rok važenja dozvola Član 85.	Dozvola za tretman, odnosno skladištenje otpada izdaje se na period od deset godina. Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, dozvole iz stava 1. ovog člana se mogu izdavati i za kraći period od deset godina i to za vreme trajanja probnog rada u trajanju ne dužem od godinu dana.	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			Dozvola iz stava 1. Ovog člana se može obnoviti na zahtev koji se podnosi najkasnije 120 dana pre isteka važenja dozvole radi obezbeđenja kontinuiteta važenja dozvole.			
Article 23 Issue of permits	Permits may be granted for a specified period and may be renewable.	08 Rok važenja dozvola Član 85. Stav 7.	Dozvola za sakupljanje odnosno transport otpada izdaje se na period od pet godina i može se obnoviti na zahtev koji se podnosi pre isteka važenja dozvole.	PU	/	/
Article 23 Issue of permits	<i>Article 23</i> It shall be a condition of any permit covering incineration or co-incineration with energy recovery that the recovery of energy take place with a high level of energy efficiency.	09 Uslovi i način prekograničnog kretanja otpada Član 89. Stav 5, 6.	Zabranjen je uvoz otpada radi odlaganja i iskorišćenja u energetske svrhe u skladu sa ovim zakonom. Izuzetno, od stava 5. ovog člana, određene vrste neopasnog otpada mogu se uvoziti radi iskorišćenja u energetske svrhe. Uvoz neopasnog otpada iz stava 6. ovog člana može se dozvoliti pod uslovom da postoji postrojenje za iskorišćenje tog otpada u energetske svrhe za čiji rad je izdata dozvola, u skladu sa zakonom.	PU	/	/
Article 24 Exemptions from permit requirements	Member States may exempt from the requirement laid down in Article 23(1) establishments or undertakings for the following operations: (a) disposal of their own non-hazardous waste at the place of production; or (b) recovery of waste	08 Izuzeci Član 80.	Dozvola se ne izdaje: 1) za kretanje otpada unutar lokacije proizvođača otpada; 2) za sakupljanje otpada u kontejnere ili drugu opremu za sakupljanje otpada iz domaćinstva kao i za delatnost komunalnog preduzeća ili drugog pravnog lica, koje vrši sakupljanje i/ili transport mešanog komunalnog otpada, otpada sa pijaca, ostataka od čišćenja ulica i kabastog komunalnog otpada, ako poseduju, odgovarajuću opremu za sakupljanje navedenog komunalnog otpada, kao i specijalizovana vozila za transport navedenog otpada u skladu sa zakonom kojim se uređuju komunalne delatnosti; 3) za slučaj testiranja koje se vrši radi utvrđivanja tehničko-tehnoloških parametara tretmana u svrhu pribavljanja podataka radi sprovođenja procedure za izradu studije o proceni uticaja i/ili testiranja	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			opreme; 4) proizvođaču otpada za privremeno skladištenje sopstvenog otpada koji je nastao u postupku obavljanja njegove osnovne delatnosti utvrđene posebnim propisom na lokaciji na kojoj je otpad nastao; 5) za korišćenje otpada u naučnoistraživačke svrhe; 6) za odlaganje sopstvenog neopasnog otpada, proizvođaču otpada na mestu njegovog nastanka, osim otpada koji je nastao postupcima tretmana otpada. 7) proizvođaču otpada koji transportuje sopstveni neopasni otpad u postrojenje koje ima dozvolu za upravljanje otpadom, koristeći svoja transportna sredstva, a količine neopasnog otpada ne prelaze 300kg po jednoj pošiljci; 8) fizičkom licu koje prenosi otpad iz svog domaćinstva u kontejnere, centre za sakupljanje ili u postrojenje za upravljanje otpadom ili vraća ambalažu ili iskorišćene proizvode proizvođaču ili prodavcu; 9) fizičkim licima odnosno individualnim sakupljačima otpada koji sakupljaju razvrstani neopasni otpad na teritoriji jedinica lokalne samouprave.			
Article 25 Conditions for exemptions	1. Where a Member State wishes to allow exemptions, as provided for in Article 24, it shall lay down, in respect of each type of activity, general rules specifying the types and quantities of waste that may be covered by an exemption, and the method of treatment to be used. Those rules shall be designed to ensure that waste is treated in accordance with Article 13. In the case of disposal operations referred to in point (a) of Article 24 those rules should consider best available techniques. 2. In addition to the general rules provided for in	Izuzeci Član 80	Dozvola se ne izdaje: 1) za kretanje otpada unutar lokacije proizvođača otpada; 2) za sakupljanje otpada u kontejnere ili drugu opremu za sakupljanje otpada iz domaćinstva kao i za delatnost komunalnog preduzeća ili drugog pravnog lica, koje vrši sakupljanje i/ili transport mešanog komunalnog otpada, otpada sa pijaca, ostataka od čišćenja ulica i kabastog komunalnog otpada, ako poseduju, odgovarajuću opremu za sakupljanje navedenog komunalnog otpada, kao i specijalizovana vozila za transport navedenog	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	paragraph 1, Member States shall lay down specific conditions for exemptions relating to hazardous waste, including types of activity, as well as any other necessary requirement for carrying out different forms of recovery and, where relevant, the limit values for the content of hazardous substances in the waste as well as the emission limit values.		otpada u skladu sa zakonom kojim se uređuju komunalne delatnosti; 3) za slučaj testiranja koje se vrši radi utvrđivanja tehničko tehnoloških parametara tretmana u svrhu pribavljanja podataka radi sprovođenja procedure za izradu studije o proceni uticaja i/ili testiranja opreme; 4) proizvođaču otpada za privremeno skladištenje sopstvenog otpada koji je nastao u postupku obavljanja njegove osnovne delatnosti utvrđene posebnim propisom na lokaciji na kojoj je otpad nastao; 5) za korišćenje otpada u naučnoistraživačke svrhe; 6) za odlaganje sopstvenog neopasnog otpada, proizvođaču otpada na mestu njegovog nastanka, osim otpada koji je nastao postupcima tretmana otpada.7) proizvođaču otpada koji transportuje sopstveni neopasni otpad u postrojenje koje ima dozvolu za upravljanje otpadom, koristeći svoja transportna sredstva, a količine neopasnog otpada ne prelaze 300kg po jednoj pošiljci; 8) fizičkom licu koje prenosi otpad iz svog domaćinstva u kontejnere, centre za sakupljanje ili u postrojenje za upravljanje otpadom ili vraća ambalažu ili iskorišćene proizvode proizvođaču ili prodavcu; 9) fizičkim licima odnosno individualnim sakupljačima otpada koji sakupljaju razvrstani neopasni otpad na teritoriji jedinica lokalne samouprave. Za slučaj iz stava 1. tač. 3), 5) i 6) ovog člana izdaje se potvrda o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole. Odredbe člana 79. ovog zakona, koje se odnose na nadležnost organa za izdavanje dozvole za upravljanje otpadom, shodno se primenjuju i pri izdavanju potvrde iz stava 2. ovog člana o izuzimanju od obaveze pribavljanja te vrste dozvole. Potvrda iz stava 2. ovog člana izdaje se za			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			slučaj iz stava 1. tač. 3) i 5) ovog člana na period od najduže 90 dana i ne može se ponovo izdati.			
Article 25 Conditions for exemptions	3. Member States shall inform the Commission of the general rules laid down pursuant to paragraphs 1 and 2.	/	/	NP	/	/
Article 26 Registration	Where the following are not subject to permit requirements, Member States shall ensure that the competent authority keeps a register of: (a) establishments or undertakings which collect or transport waste on a professional basis; (b) dealers or brokers; and (c) establishments or undertakings which are subject to exemptions from the permit requirements pursuant to Article 24. Where possible, existing records held by the competent authority shall be used to obtain the relevant information for this registration process in order to reduce the administrative burden.	10 Registri Član 95.	Nadležni organ za izdavanje dozvole za upravljanje otpadom, odnosno potvrde o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole dužan je da vodi registar izdatih dozvola, odnosno registar izdatih potvrda o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole i da podatke iz registra dostavlja Agenciji u roku od 15 dana od dana upisa u registar. Ministarstvo vodi registar posrednika u upravljanju otpadom, odnosno trgovaca otpadom i podatke iz registra tromesečno dostavlja Agenciji. Ministarstvo vodi registar nusproizvoda i registar otpada koji je prestao da bude otpad. Registar izdatih dozvola je baza podataka u kojoj se evidentiraju podaci o izdatim dozvolama za upravljanje otpadom i dozvolama za uvoz, izvoz i tranzit otpada, kao i potvrdama prijave za prekogranično kretanje otpada. Registar izdatih potvrda o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole je baza podataka u kojoj se evidentiraju podaci o izdatim potvrdama o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole. Registar posrednika u upravljanju otpadom i trgovaca otpadom je baza podataka u kojoj se evidentiraju podaci o posrednicima, odnosno trgovcima otpadom. Registar nusproizvoda i registar otpada koji je prestao da bude otpad je baza podataka u kojoj se evidentiraju podaci o nusproizvodu i otpadu koji je prestao da bude otpad.	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			Podaci upisani u registre iz st. 1. i 2. ovog člana su javni. Evidencije, registri i druge zbirke podataka propisane ovim zakonom, vode se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti i zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata. Ministar propisuje sadržinu, način vođenja i izgled registra izdatih dozvola za upravljanje otpadom, registra izdatih potvrda o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole i registra posrednika u upravljanju otpadom i trgovaca otpadom.			
Article 26 Registration	Where the following are not subject to permit requirements, Member States shall ensure that the competent authority keeps a register of: (b) dealers or brokers; and	05 Obaveze posrednika i trgovca Član 39.	Pravno lice ili preduzetnik koji želi da obavlja poslove posrednika, odnosno trgovca otpada mora da bude upisan u odgovarajući registar za obavljanje ove delatnosti podnošenjem zahteva za upis u registar. Ministarstvo izdaje rešenje o upisu posrednika, odnosno trgovca u registar, ako posrednik, odnosno trgovac ispunjava uslove	PU	/	/
Article 27 Minimum standards	1. The Commission shall adopt delegated acts in accordance with Article 38a in order to supplement this Directive by setting out technical minimum standards for treatment activities, including for sorting and recycling of waste, which require a permit pursuant to Article 23 where there is evidence that a benefit in terms of the protection of human health and the environment would be gained from such minimum standards. 2. Such minimum standards shall cover only those waste treatment activities that are not covered by Directive 96/61/EC or are not appropriate for coverage by that Directive. 3. Such minimum standards shall: (a) be directed to the main environmental impacts of the waste treatment activity; (b) ensure that the waste is treated in accordance with Article 13; (c) take into account best available techniques; and (d) as appropriate, include elements regarding the quality of treatment and the process requirements.	/	/	NP		Odredbe navedenog člana Okvirne Direktive u potpunosti se odnose na obaveze Komisije.

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	4. The Commission shall adopt delegated acts in accordance with Article 38a in order to supplement this Directive by setting out the minimum standards for activities that require registration pursuant to points (a) and (b) of Article 26 where there is evidence that a benefit in terms of the protection of human health and the environment or in avoiding disruption to the internal market would be gained from such minimum standards					
Article 28 Waste management plans	(f) measures to combat and prevent all forms of littering and to clean up all types of litter;	06 Nesani tarne deponije Član 55. Stav 3.	Za nesani tarne deponije (smetliš ta) izrađuju se projekti sanacije i rekultivacije, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom, na koje saglasnost daje Ministarstvo, a za nesani tarne deponije(smetliš ta) koje se nalaze na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine.	PU	/	/
Article 28 Waste management plans	4. The waste management plan may contain, taking into account the geographical level and coverage of the planning area, the following: (d) historical contaminated waste disposal sites and measures for their rehabilitation.	03 Period važenja i sadržina planova Član 22 Stav 2 Tačka 16	15) mere sanacije nesani tarne i divljih deponija;	PU	/	/
Article 29 Waste Prevention programmes	1. Member States shall establish waste prevention programmes setting out at least the waste prevention measures as laid down in Article 9(1) in accordance with Articles 1 and 4. Such programmes shall be integrated either into the waste management plans required under Article 28 or into other environmental policy programmes, as appropriate, or shall function as separate	03 Plan prevencije stvaranja otpada Član 19	Plan prevencije stvaranja otpada	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	programmes. If any such programme is integrated into the waste management plan or into those other programmes, the waste prevention objectives and measures shall be clearly identified.					
Article 29 Waste Prevention programmes	1. Member States shall establish waste prevention programmes setting out at least the waste prevention measures as laid down in Article 9(1) in accordance with Articles 1 and 4. Such programmes shall be integrated either into the waste management plans required under Article 28 or into other environmental policy programmes, as appropriate, or shall function as separate programmes. If any such programme is integrated into the waste management plan or into those other programmes, the waste prevention objectives and measures shall be clearly identified.	Plan prevencije stvaranja otpada Član 19	Plan prevencije stvaranja otpada(u daljem tekstu: plan prevencije) donosi se radi sprečavanja negativnog uticaja ekonomskog rasta na životnu sredinu stvaranjem otpada. Plan prevencije sadrži mere za sprečavanje stvaranja otpada iz člana 18 ovog zakona u skladu sa čl. 2. i 6. ovog zakona. Ministar bliže propisuje listu mera prevencije stvaranja otpada.	PU /	/	/
Article 29 Waste Prevention programmes	2. When establishing such programmes, Member States shall, where relevant, describe the contribution of instruments and measures listed in Annex IVa to waste prevention and shall evaluate the usefulness of the examples of measures indicated in Annex IV or other appropriate measures. The programmes shall also describe existing waste prevention measures and their contribution to waste prevention. The aim of such objectives and measures shall be to break the link between economic growth and the environmental impacts associated with the generation of waste. Anex IVa 2. The promotion of research and development into the area of achieving cleaner and less wasteful products and technologies and the dissemination and use of the results of such research and development. 5. The provision of information on waste prevention techniques with a view to facilitating the implementation of best available techniques by industry 11. Economic instruments such as incentives for clean purchases or the institution of an obligatory	Plan prevencije stvaranja otpada Član 19	Planom prevencije utvrđuju se ciljevi i mere prevencije stvaranja otpada, opisuju postojeće mere prevencije i daje procena predloženih mera prevencije ili drugih odgovarajućih mera sa liste mera prevencije iz stava 3. ovog člana, a koje mogu imati uticaj na: 1) opšte uslove stvaranja otpada; 2) fazu dizajniranja, proizvodnje i distribucije proizvoda; 3) fazu potrošnje i upotrebe proizvoda. Za mere prevencije usvojene u planu iz stava 1. Ovog člana određuju se odgovarajuća posebna kvalitativna i kvantitativna merila za praćenje i procenu napretka u primeni mera, a mogu se odrediti i posebni kvalitativni i kvantitativni ciljevi i indikatori, a posebno koji se odnose na količinu stvorenog otpada, kao i praćenje i ocenjivanje sprovođenja mera koje se odnose na ponovnu upotrebu proizvoda i sprečavanje nastanka otpada od hrane. .	PU /	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	payment by consumers for a given article or element of packaging that would otherwise be provided free of charge. 12. The use of awareness campaigns and information provision directed at the general public or a specific set of consumers.					
Article 29 Waste Prevention programmes	The aim of such objectives and measures shall be to break the link between economic growth and the environmental impacts associated with the generation of waste.	Plan prevencije stvaranja otpada Član 19	Za mere iz stava 5. ovog člana, gde je to relevantno, opisuje se i doprinos ekonomskih instrumenata i mera sprečavanju nastanka otpada i procenjuje korisnost tih mera ili drugih odgovarajućih mera iz člana 99. stav 1. Ovog zakona. Plan prevencije sadrži i postojeće mere za sprečavanje nastanka otpada i njihov doprinos sprečavanju nastanka otpada.		/	/
Article 29 Waste Prevention programmes	Member States shall monitor and assess the implementation of their food waste prevention measures by measuring the levels of food waste on the basis of the methodology established by the delegated act referred to in paragraph 8, as from the first full calendar year after the adoption of that delegated act.	01 Član 19 stav 5	Za mere prevencije usvojene u planu iz stava 1. ovog člana određuju se odgovarajuća posebna kvalitativna i kvantitativna merila za praćenje i procenu napretka u primeni mera, a mogu se odrediti i posebni kvalitativni i kvantitativni ciljevi i indikatori, a posebno koji se odnose na količinu stvorenog otpada.	PU	/	/
Article 29 Waste Prevention programmes	By 31 December 2023, the Commission shall examine the data on food waste provided by Member States in accordance with Article 37 (3) with a view to considering the feasibility of establishing a Union-wide food waste reduction target to be met by 2030 on the basis of the data reported by Member States in accordance with the common methodology established pursuant to paragraph 8 of this Article. To that end, the Commission shall submit a report to the European Parliament and to the Council, accompanied, if appropriate, by a legislative proposal.		/	NP	/	/
Article 29 Waste prevention	1. Member States shall establish waste prevention programmes setting out at least the waste prevention measures as laid down in Article 9(1) in accordance	Programi prevencije stvaranja	Plan prevencije stvaranja otpada(u daljem tekstu: plan prevencije) donosi se radi sprečavanja negativnog uticaja ekonomskog rasta na životnu	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
programmes	with Articles 1 and 4. Such programmes shall be integrated either into the waste management plans required under Article 28 or into other environmental policy programmes, as appropriate, or shall function as separate programmes. If any such programme is integrated into the waste management plan or into those other programmes, the waste prevention objectives and measures shall be clearly identified. 2. When establishing such programmes, Member States shall, where relevant, describe the contribution of instruments and measures listed in Annex IVa to waste prevention and shall evaluate the usefulness of the examples of measures indicated in Annex IV or other appropriate measures. The programmes shall also describe existing waste prevention measures and their contribution to waste prevention. The aim of such objectives and measures shall be to break the link between economic growth and the environmental impacts associated with the generation of waste.	otpada Član 19.	sredinu stvaranjem otpada. Plan prevencije sadrži mere za sprečavanje stvaranja otpada iz člana 11v ovog zakona u skladu sa čl. 2. i 6. ovog zakona. Ministar bliže propisuje listu mera prevencije stvaranja otpada. Planom prevencije utvrđuju se ciljevi i mere prevencije stvaranja otpada, opisuju postojeće mere prevencije i daje procena predloženih mera prevencije ili drugih odgovarajućih mera sa liste mera prevencije iz stava 3. ovog člana, a koje mogu imati uticaj na: 1) opšte uslove stvaranja otpada; 2) fazu dizajniranja, proizvodnje i distribucije proizvoda; 3) fazu potrošnje i upotrebe proizvoda. Za mere prevencije usvojene u planu iz stava 1. Ovog člana određuju se odgovarajuća posebna kvalitativna i kvantitativna merila za praćenje i procenu napretka u primeni mera, a mogu se odrediti i posebni kvalitativni i kvantitativni ciljevi i indikatori, a posebno koji se odnose na količinu stvorenog otpada, kao i praćenje i ocenjivanje sprovođenja mera koje se odnose na ponovnu upotrebu proizvoda i sprečavanje nastanka otpada od hrane. Za mere iz stava 5. ovog člana, gde je to relevantno, opisuje se i doprinos ekonomskih instrumenata i mera sprečavanju nastanka otpada i procenjuje korisnost tih mera ili drugih odgovarajućih mera iz člana 80. stav 1. Ovog zakona. Plan prevencije sadrži i postojeće mere za sprečavanje nastanka otpada i njihov doprinos sprečavanju nastanka otpada. Plan prevencije donosi Vlada, na predlog Ministarstva, za period od šest godina, a ocenjuje i, po potrebi, revidira jednom u tri godine.			
Article 29 Waste	The Commission shall create a system for sharing information on best practice regarding waste	/	/	NP	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
prevention programmes	prevention and shall develop guidelines in order to assist the Member States in the preparation of the Programmes.					
Article 30	Member States shall ensure that the waste management plans and waste prevention programmes are evaluated at least every sixth year and revised as appropriate and, where relevant, in accordance with Articles 9 and 11.	01 Član 19. stav 8.	Plan prevencije donosi Vlada za period od šest godina, a ocenjuje i, po potrebi, revidira jednom u tri godine.”	PU	/	/
Article 31 Public participation	Member States shall ensure that relevant stakeholders and authorities and the general public have the opportunity to participate in the elaboration of the waste management plans and waste prevention programmes, and have access to them once elaborated, in accordance with Directive 2003/35/EC or, if relevant, Directive 2001/42/EC of the European Parliament and of the Council of 27 June 2001 on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment (1). They shall place the plans and programmes on a publicly available website.	Program upravljanja otpadom Član 14 Akcioni plan upravljanja otpadom Član 15 Lokalni plan upravljanja otpadom Član 21.	Program upravljanja otpadom Program upravljanja otpadom (u daljem tekstu: Program) je osnovni dokument javne politike kojim se dugoročno određuje i usmerava upravljanje otpadom na teritoriji Republike Srbije. Sadržaj Programa određuje se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast upravljanja javnim politikama. Realizacija Programa ostvaruje se donošenjem akcionog plana upravljanja otpadom (u daljem tekstu: Akcioni plan), koji je njegov sastavni deo. Sadržaj Akcionog plana određuje se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast upravljanja javnim politikama. Skupština jedinice lokalne samouprave donosi lokalni plan upravljanja otpadom kojim definiše ciljeve upravljanja otpadom na svojoj teritoriji u skladu sa Programom i regionalnim planom upravljanja otpadom . Lokalni plan upravljanja otpadom priprema služba jedinice lokalne samouprave nadležna za poslove upravljanja otpadom u saradnji sa drugim organima nadležnim za poslove privrede, finansija, zaštite životne sredine, urbanizma, kao i sa predstavnicima privrednih društava, odnosno preduzeća, udruženja, stručnih institucija, nevladinih i drugih organizacija koje se bave zaštitom životne sredine, uključujući i organizacije potrošača.	PU	/	Konkretno, u navedenim članovima ZoUO nije precizno navedena obaveza učešća nadležnih tela i šire javnosti u izradi planova upravljanja otpadom (izuzev u članu 13. stav 2.) i plana prevencije stvaranja otpada, ali je Zakonom o planskom sistemu Republike Srbije članom 3. stav 1. predviđeno da se između ostalog, prilikom izrade i sprovođenja planskih dokumenata poštuje i načelo javnosti i partnerstva.

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Article 32 Cooperation	Member States shall cooperate as appropriate with the other Member States concerned and the Commission to draw up the waste management plans and the waste prevention programmes in accordance with Articles 28 and 29.	/	/	NU/NP	Zakon o upravljanju otpadom ne sadrži konkretnu niti preciznu odredbu o saradnji država članica da prema potrebi sarađuju sa drugim zainteresovanim državama članicama kako bi sačinile planove upravljanja otpadom i programe prevencije stvaranja otpada, a u skladu sa čl. 28. i 29. Okvirne Direktive.	Odredba je trenutno neprenosiva zbog činjenice da RS nije država članica.
Article 33 Information to be submitted to the Commission	1. Member States shall inform the Commission of the waste management plans and waste prevention programmes referred to in Articles 28 and 29, once adopted, and of any substantial revisions to the plans and programmes. 2. The Commission shall adopt implementing acts to establish the format for notifying the information on the adoption and substantial revisions of the waste management plans and the waste prevention programmes. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 39(2).	/	/	NU/NP	Zakon o upravljanju otpadom ne sadrži odredbe kojima se propisuje da nakon što države članice donesu planove upravljanja otpadom i programe prevencije nastanka otpada, kao i o njihovim revizijama o tome obavještavaju Komisiju.	Odredba je trenutno neprenosiva zbog činjenice da RS nije država članica.
Article 34 Inspections	1. Establishments or undertakings which carry out waste treatment operations, establishments or undertakings which collect or transport waste on a professional basis, brokers and dealers, and establishments or undertakings which produce hazardous waste shall be subject to appropriate periodic inspections by the competent authorities. 2. Inspections concerning collection and transport operations shall cover the origin, nature, quantity and destination of the waste collected and transported.	12 Prava i dužnosti inspektora Član 103.	U vršenju poslova inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo i dužnost da proverava i kontroliše naročito:	PU	/	/
Article 34	1. Establishments or undertakings which carry out waste treatment operations, establishments or	12	1) donošenje, sprovođenje i ažuriranje regionalnih i lokalnih planova upravljanja otpadom odnosno	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Inspections	undertakings which collect or transport waste on a professional basis, brokers and dealers, and establishments or undertakings which produce hazardous waste shall be subject to appropriate periodic inspections by the competent authorities. 2. Inspections concerning collection and transport operations shall cover the origin, nature, quantity and destination of the waste collected and transported.	Prava i dužnosti inspektora Član 103. Stav 1 Tačka 1)	planova upravljanja otpadom od građenja i rušenja ;			
Article 34 Inspections	1. Establishments or undertakings which carry out waste treatment operations, establishments or undertakings which collect or transport waste on a professional basis, brokers and dealers, and establishments or undertakings which produce hazardous waste shall be subject to appropriate periodic inspections by the competent authorities. 2. Inspections concerning collection and transport operations shall cover the origin, nature, quantity and destination of the waste collected and transported.	12 Prava i dužnosti inspektora Član 103 Stav 1 Tačka 2)	2) sprovođenje i ažuriranje plana upravljanja otpadom kod proizvođača otpada odnosno radnog plana upravljanja otpadom kod operatera;	PU	/	/
Article 34 Inspections	1. Establishments or undertakings which carry out waste treatment operations, establishments or undertakings which collect or transport waste on a professional basis, brokers and dealers, and establishments or undertakings which produce hazardous waste shall be subject to appropriate periodic inspections by the competent authorities.	12 Prava i dužnosti inspektora Član 103 Stav 1 Tačka 3)	3) postupanje sa proizvodnim ostacima upisanim u registar nusproizvoda i posedovanje dokumenata kojima se dokazuje upis u registar;	PU	/	/
Article 34 Inspections	1. Establishments or undertakings which carry out waste treatment operations, establishments or undertakings which collect or transport waste on a professional basis, brokers and dealers, and establishments or undertakings which produce hazardous waste shall be subject to appropriate periodic inspections by the competent authorities.	12 Prava i dužnosti inspektora Član 103 Stav 1	4) postupanje sa proizvodima koji su upisani u registar prestanka statusa otpada i posedovanje dokumenata kojima se dokazuje upis u registar;	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		Tačka 4				
Article 34 Inspections	1. Establishments or undertakings which carry out waste treatment operations, establishments or undertakings which collect or transport waste on a professional basis, brokers and dealers, and establishments or undertakings which produce hazardous waste shall be subject to appropriate periodic inspections by the competent authorities.	12 Prava i dužnosti inspektora Član 103 Stav 1 Tačka 15)	15) primenu propisanih mera zaštite životne sredine i postupaka za sprečavanje udesa i u slučaju udesa;	PU	/	/
Article 35 <i>Record keeping</i>	1. The establishments and undertakings referred to in Article 23(1), the producers of hazardous waste, and the establishments and undertakings which collect or transport hazardous waste on a professional basis, or act as dealers and brokers of hazardous waste, shall keep a chronological record of: (a) the quantity, nature and origin of that waste and the quantity of products and materials resulting from preparing for re-use, recycling or other recovery operations; and (b) where relevant, the destination, frequency of collection, mode of transport and treatment method foreseen in respect of the waste. They shall make that data available to the competent authorities through the electronic registry or registries to be established pursuant to paragraph 4 of this Article. 2. For hazardous waste, the records shall be preserved for at least three years except in the case of establishments and undertakings transporting hazardous waste which must keep such records for at least 12 months. Documentary evidence that the management operations have been carried out shall be supplied at the request of the competent authorities or of a previous holder. 3. Member States may require the producers of non-hazardous waste to comply with paragraphs 1 and 2.	10 Izveštaji o upravljanju otpadom Član 93. Izveštavanje Član 94.	Član 74 Izveštaj o upravljanju otpadom na teritoriji Republike Srbije sastavni je deo Izveštaja o stanju životne sredine i podnosi se jedanput godišnje Narodnoj skupštini. Skupština autonomne pokrajine jedanput godišnje razmatra izveštaj o realizaciji regionalnih i lokalnih planova na svojoj teritoriji i izveštaj dostavlja Ministarstvu i Agenciji. Dve ili više jedinica lokalne samouprave koje su donele regionalni plan upravljanja otpadom razmatraju izveštaj o realizaciji plana jedanput godišnje i izveštaj dostavljaju Ministarstvu, Agenciji i nadležnom organu autonomne pokrajine. Jedinica lokalne samouprave razmatra izveštaj o realizaciji lokalnog plana upravljanja otpadom jedanput godišnje i izveštaj dostavlja Ministarstvu, Agenciji i nadležnom organu autonomne pokrajine. Izveštaji iz st. 2, 3. i 4. ovog člana dostavljaju se Agenciji do 31. marta tekuće godine. Ministar propisuje sadržinu i obrazac izveštaja o realizaciji pokrajinskog, regionalnog i lokalnog plana upravljanja otpadom. Član 94. Držalac otpada, izuzev otpada iz domaćinstava, dužan je da vodi i čuva dnevnu evidenciju o	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			otpadu i dostavlja redovni godišnji izveštaj Agenciji. Držalac otpada dužan je da prijavi svako kretanje ili preuzimanje otpada, na obrascu DEO6 čiji je izgled, rokovi i način dostavljanja propisan posebnim pravilnikom. Proizvođač i uvoznik proizvoda koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada dužan je da vodi i čuva dnevnu evidenciju o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda, odnosno dostavlja redovni godišnji izveštaj Agenciji. Operater na deponiji dužan je da vodi i čuva dnevnu evidenciju iz stava 1. ovog člana o preuzetim i odloženim količinama otpada, odnosno da dostavlja Agenciji redovni godišnji izveštaj o vrstama i količinama preuzetog i odloženog otpada kao i rezultatima monitoringa koji je propisan posebnim podzakonskim aktom. Ukoliko operater na deponiji vrši naknadno razvrstavanje otpada i pojedine frakcije otpada predaje na ponovno iskorišćenje Agenciji dostavlja izveštaje u skladu sa posebnim pravilnikom. Jedinica lokalne samouprave vodi i čuva evidenciju o prikupljenom komunalnom otpadu, kao i popis nesanitarnih i divljih deponija i podatke o tome dostavlja Agenciji. Jedinica lokalne samouprave vodi i čuva evidenciju o komunalnom otpadu, odnosno sastavu i količinama komunalnog otpada i načinu upravljanja ovom vrstom otpada na teritoriji jedinice lokalne samouprave, kao i evidenciju nesanitarnih i divljih deponija na svojoj teritoriji.			
Article 35 Record keeping	1. The establishments and undertakings referred to in Article 23(1), the producers of hazardous waste, and the establishments and undertakings which collect or transport hazardous waste on a professional basis, or act as dealers and brokers of hazardous waste, shall keep a chronological record of: (a) the quantity, nature and origin of that waste and the quantity of products and materials resulting from preparing for re-use, recycling or other recovery	06 Dokument o kretanju otpada Član 59.	Kretanje opasnog otpada prati poseban Dokument o kretanju opasnog otpada koji popunjava držalac otpada i svako ko preuzima opasan otpad. Dokument o kretanju opasnog otpada sastoji se od: 1) kopije prethodnog obaveštenja koje držalac otpada (pošiljalac) dostavlja 48 sati pre započinjanja kretanja opasnog otpada Agenciji sa podacima o pošiljaocu u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, kao i vrsti i	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	operations; and (b) where relevant, the destination, frequency of collection, mode of transport and treatment method foreseen in respect of the waste. They shall make that data available to the competent authorities through the electronic registry or registries to be established pursuant to paragraph 4 of this Article. 2. For hazardous waste, the records shall be preserved for at least three years except in the case of establishments and undertakings transporting hazardous waste which must keep such records for at least 12 months. Documentary evidence that the management operations have been carried out shall be supplied at the request of the competent authorities or of a previous holder. 3. Member States may require the producers of non-hazardous waste to comply with paragraphs 1 and 2. 4. Member States shall set up an electronic registry or coordinated registries to record the data on hazardous waste referred to in paragraph 1 covering the entire geographical territory of the Member State concerned. Member States may establish such registries for other waste streams, in particular for those waste streams for which targets are set in legislative acts of the Union. Member States shall use the data on waste reported by industrial operators in the European Pollutant Release and Transfer Register set up under Regulation (EC) No 166/2006 of the European Parliament and of the Council		procenjenim količinama otpada, klasifikaciji otpada, vrsti prevoza i odredištu, koju je potpisao pošiljalac 2) kopije dokumenta iz stava 2. tačka 1) ovog člana koju čuva pošiljalac otpada, koju je potpisalo lice koje je preuzelo otpad radi transporta (prevoznik); 3) kopije dokumenta iz stava 2. tačka 2) ovog člana koju čuva prevoznik otpada i koju je potpisalo lice koje je preuzelo otpad na odredištu (primalac); 4) kopije dokumenta iz stava 2. tačka 3) ovog člana koju čuva primalac otpada; 5) kopije dokumenta iz stava 2. tačka 4) ovog člana koju primalac šalje pošiljaocu. Kopije dokumenata iz stava 2. tačka 5) ovog člana koriste nadležni organ i držalac otpada, radi kompletiranja dokumentacije o kretanju opasnog otpada. Držalac otpada čuva kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 2) ovog člana dok ne dobije kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 5) ovog člana od primaoca otpada, odnosno primerak popunjenog Dokumenta o kretanju opasnog otpada, kojom se potvrđuje da je otpad prihvaćen. Držalac otpada dužan je da kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 5) ovog člana čuva trajno i dužan je da je dostavi Agenciji u elektronskom obliku unosom podataka u informacijski sistem Nacionalnog registra izvora zagađivanja najkasnije 15 dana od završetka kretanja otpada sa finalnim, dopunjenim podacima o otpadu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, čime se potvrđuje završetak kretanja opasnog otpada; Prethodno obaveštenje dostavlja se Agenciji za zaštitu životne sredine, u elektronskom obliku, unosom podataka u informacijski sistem Nacionalnog registra izvora zagađivanja Agencije; Učesnici u svakom pojedinačnom kretanju opasnog otpada, preuzimanje otpada potvrđuju elektronski. Dokumentovani dokaz da su operacije upravljanja izvršene dostavlja se i na zahtev nadležnog organa			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			ili prethodnog držaoca otpada. Ako držalac otpada u roku od 15 dana od dana dobijanja kopije dokumenta iz stava 2. tačka 2) ovog člana ne primi kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 5) ovog člana kojom se potvrđuje da je otpad preuzet, mora pokrenuti postupak provere kretanja otpada i dužan je da o nalazu izvesti nadležni inspekcijski organ, bez odlaganja. Agencija čuva kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 1) ovog člana sve dok ne primi kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 5) ovog člana od držaoca otpada kojom se potvrđuje završetak kretanja opasnog otpada. U slučaju da Agencija u roku od 30 dana od dana dobijanja kopije dokumenta iz stava 2. tačka 1) ovog člana ne dobije kopiju dokumenta iz stava 2. tačka 5) ovog člana od primaoca otpada da je otpad primljen, ili ukoliko ne primi obaveštenje od držaoca otpada o eventualnom problemu, nadležni inspekcijski organ započinje postupak provere kretanja otpada. Ministar propisuje obrazac Dokumenta o kretanju opasnog otpada, obrazac prethodnog obaveštenja, način njegovog dostavljanja kao i uputstvo za njihovo popunjavanje.			
Article 35 Record keeping	4. Member States shall set up an electronic registry or coordinated registries to record the data on hazardous waste referred to in paragraph 1 covering the entire geographical territory of the Member State concerned. Member States may establish such registries for other waste streams, in particular for those waste streams for which targets are set in legislative acts of the Union. Member States shall use the data on waste reported by industrial operators in the European Pollutant Release and Transfer Register set up under Regulation (EC) No 166/2006 of the European Parliament and of the Council	06 Dokument o kretanju opasnog otpada Član 59.stav 6.	Prethodno obaveštenje dostavlja se Agenciji za zaštitu životne sredine, u elektronskom obliku, unosom podataka u informacijski sistem Nacionalnog registra izvora zagađivanja Agencije; Učesnici u svakom pojedinačnom kretanju opasnog otpada, preuzimanje otpada potvrđuju elektronski.	PU	/	/
Article 36 Enforcement	Enforcement and penalties 1. Member States shall take the necessary measures	06 Organizacija	Nadležni inspekcijski organ, u slučaju sumnje da je otpad opasan, nalaže držaocu otpada da kod	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
nt and penalties	to prohibit the abandonment, dumping or uncontrolled management of waste, including littering. 2. Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive.	upravljanja otpadom Član 43. Stav 6.	ovlaštene stručne organizacije, odnosno laboratorije, izvrši ispitivanje otpada, osim u slučaju kada vlasnik odnosno držalac otpada nije poznat u kom slučaju nalaže ovu meru jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se otpad nalazi.			
Article 36 Enforceme nt and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive	12 Ovlašćenja inspektora Član 104	U vršenju poslova iz člana 104. ovog zakona inspektor je ovlašćen da:	PU	/	/
Article 36 Enforceme nt and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive	12 Ovlašćenja inspektora Član 104. Stav 1. Tačka 1.	1) naredi sprovođenje plana upravljanja otpadom odnosno planova upravljanja otpadom od građenja i rušenja i njihovo ažuriranje, odnosno sprovođenje plana prevencije stvaranja otpada;	PU	/	/
Article 36 Enforceme nt and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive	12 Ovlašćenja inspektora Član 104. Stav 1.. Tačka 2	2) naredi sprovođenje plana upravljanja otpadom kod proizvođača otpada odnosno radnog plana upravljanja otpadom kod operatera i njihovo ažuriranje;	PU	/	/
Article 36 Enforceme nt and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are	12 Ovlašćenja	13) zabrani tretman odnosno skladištenje otpada suprotno uslovima iz dozvole;	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive	inspektora Član 104. Stav 1. Tačka 13.				
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive	12 Ovlašćenja inspektora Član 104. Stav 1 Tačka 14)	14) zabrani rad postrojenja i upotrebu opreme za tretman odnosno skladištenje otpada koja se ne koristi u skladu sa tehničkim uputstvom;	PU	/	/
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive	12 Ovlašćenja inspektora Član 104 Stav 1 Tačka 15)	13) zabrani tretman odnosno skladištenje otpada ako otpad nije obezbeđen i zaštićen od rasipanja i procurivanja;	PU	/	/
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive	12 Ovlašćenja inspektora Član 104. Stav 1. Tačka 16)	16) zabrani prijem i odlaganje otpada na deponiji suprotno uslovima u izdatoj dozvoli ili u slučaju da je dozvola istekla	PU	/	/
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive	12 Ovlašćenja inspektora Član 104. Stav 1. Tačka 16)	17) naredi sprovođenje mera kojima se obezbeđuje zaštita životne sredine na deponiji u skladu sa zakonom i uslovima iz dozvole;	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		Stav 1 Tačka 17)				
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive	12 Ovlašćenja inspektora Član 104. Stav 1 Tačka 23	23) naredi licu koje vrši sakupljanje otpada od držaoca otpada da otpad sakuplja u odgovarajućoj opremi za sakupljanje na mestima određenim za tu namenu radi pripreme otpada za transport;	PU	/	/
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive	12 Ovlašćenja inspektora Član 104 Stav 1 Tačka 24	24) naredi licu koje vrši transport otpada da otpad transportuje do mesta koje je odredio pošiljalac, odnosno do postrojenja za upravljanje otpadom ili do centra za sakupljanje otpada ili transfer stanice;	PU	/	/
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive	12 Ovlašćenja inspektora Član 104 Stav 1 Tačka 41	41) zabrani mešanje različitih vrsta opasnog otpada, osim u postupku tretmana opasnog otpada kako je propisano dozvolom izdatom od nadležnog organa;	PU	/	/
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive	12 Ovlašćenja inspektora Član 104 Stav 4	Ukoliko se tokom kontrole upravljanja otpadom od građenja i rušenja ustanovi da se na lokaciji proizvodi opasan otpad koji nije predviđen planom od građenja i rušenja, inspektor je u obavezi da obavesti nadležni inspeksijski organ u skladu sa propisanim nadležnostima iz člana 104. ovog zakona.	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive	14 Privredni prestupi Član 106.	Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo, preduzeće ili drugo pravno lice.	PU	/	/
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive.	14 Privredni prestupi Član 106. Stav 1. Tačka 11.	6) obavlja delatnost u skladištu otpada ili postrojenju za upravljanje otpadom koje nema dozvolu za obavljanje tih delatnosti (član 44. st. 1 2 i 4.);	PU	/	/
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive.	14 Privredni prestupi Član 106. Stav 1 Tačka 20)	20) Ne poseduje Dokument o kretanju opasnog otpada (čl. 59)	PU	//	/
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive.	14 Prekršaji Član 108.	Novčanom kaznom od 500.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj privredno društvo, preduzeće ili drugo pravno lice.	PU	/	/
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive.	14 Prekršaji Član 108. Stav 1 Tačka 4)	3a) obavlja sakupljanje otpada suprotno članu 37 ovog zakona;	PU	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Article 36 Enforcement and penalties	Members States shall lay down provisions on the penalties applicable to infringements of the provisions of this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties shall be effective, proportionate and dissuasive.	14 Prekršaji Član 108. Stav 1. Tačka 13)	13) ne obavesti ministarstvo, odnosno nadležnu inspekciju o početku rada na lokaciji (čl. 83. st. 5)	PU	/	/
Article 37 Reporting	1. Member States shall report the data concerning the implementation of points (a) to (e) of Article 11(2) and Article 11(3) for each calendar year to the Commission. They shall report the data electronically within 18 months of the end of the reporting year for which the data are collected. The data shall be reported in the format established by the Commission in accordance with paragraph 7 of this Article. The first reporting period shall start in the first full calendar year after the adoption of the implementing act that establishes the format for reporting, in accordance with paragraph 7 of this Article. 2. For the purposes of verifying compliance with point (b) of Article 11(2), Member States shall report the amount of waste used for backfilling and other material recovery operations separately from the amount of waste prepared for re-use or recycled. Member States shall report the reprocessing of waste into materials that are to be used for backfilling operations as backfilling. For the purposes of verifying compliance with points (c), (d) and (e) of Article 11(2) and Article 11(3), Member States shall report the amount of waste prepared for re-use separately from the amount of waste recycled. 3. Member States shall report the data concerning the implementation of Article 9(4) and (5) to the Commission every year. They shall report the data electronically within 18 months of the end of the reporting year for which the data are collected. The data shall be reported in the format established by the Commission in accordance	/	/	NU	Izveštavanje prema Komisiji Neophodno uskladiti u našem zakonodavstvu	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	with paragraph 7 of this Article. The first reporting period shall start in the first full calendar year after the adoption of the implementing act that establishes the format for reporting, in accordance with paragraph 7 of this Article. 4. Member States shall report the data on mineral or synthetic lubrication or industrial oils placed on the market and waste oils separately collected and treated for each calendar year to the Commission. They shall report the data electronically within 18 months of the end of the reporting year for which the data are collected. The data shall be reported in the format established by the Commission in accordance with paragraph 7. The first reporting period shall start in the first full calendar year after the adoption of the implementing act that establishes the format for reporting, in accordance with paragraph 7. 5. The data reported by Member States in accordance with this Article shall be accompanied by a quality check report and a report on the measures taken pursuant to Article 11a(3) and (8), including detailed information about the average loss rates where applicable. That information shall be reported in the format for reporting established by the Commission in accordance with paragraph 7 of this Article. 6. The Commission shall review the data reported in accordance with this Article and publish a report on the results of its review. The report shall assess the organisation of the data collection, the sources of data and the methodology used in Member States as well as the completeness, reliability, timeliness and consistency of that data. The assessment may include specific recommendations for improvement. The report shall be drawn up after the first reporting of the data by Member States and every four years thereafter. 7. By 31 March 2019, the Commission shall adopt implementing acts laying down the format for reporting the data referred to in paragraphs 1, 3, 4 and 5 of this Article. For the purposes of reporting on					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	the implementation of points (a) and (b) of Article 11(2), Member States shall use the format established in Commission Implementing Decision of 18 April 2012 establishing a questionnaire for Member States reports on the implementation of Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council on waste. For the purpose of reporting on food waste, the methodology developed under Article 9(8) shall be taken into account when developing the format for reporting. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 39(2) of this Directive.					
Article 38 Exchange information and sharing of best practices, interpretation and adaptation to technical progress	The Commission shall organise a regular exchange of information and sharing of best practices among Member States, including, where appropriate, with regional and local authorities, on the practical implementation and enforcement of the requirements of this Directive, including on: (a) the application of the calculation rules set out in Article 11a and the development of measures and systems to trace municipal waste streams from sorting to recycling; (b) adequate governance, enforcement, cross-border cooperation; (c) innovation in the field of waste management; (d) national by-product and end-of-waste criteria, as referred to in Article 5(3) and in Article 6(3) and (4), facilitated by a Union-wide electronic register to be established by the Commission; (e) the economic instruments and other measures used in accordance with Article 4(3) in order to boost the achievement of the objectives laid down in that Article; (f) measures laid down in Article 8(1) and (2); (g) prevention and the setting up of systems which promote re-use activities and the extension of life span; (h) the implementation of the obligations with regard to separate collection; (i) the instruments and incentives towards achieving	/	Nadležnost Komisije.	NP	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	i the targets laid down in points (c), (d) and (e) of) Article 11(2). The Commission shall make the results of the exchange of information and sharing of best practices publicly available. 2. The Commission may develop guidelines for the interpretation of the requirements set out in this Directive, including on the definition of waste, prevention, re-use, preparing for re-use, recovery, recycling, disposal, and on the application of the calculation rules set out in Article 11a. The Commission shall develop guidelines on the definitions of municipal waste and backfilling. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 38a to amend this Directive by specifying the application of the formula for incineration facilities referred to in point R1 of Annex II. Local climatic conditions may be taken into account, such as the severity of the cold and the need for heating insofar as they influence the amounts of energy that can technically be used or produced in the form of electricity, heating, cooling or processing steam. Local conditions of the outermost regions as recognised in the third paragraph of Article 349 of the Treaty on the Functioning of the European Union and of the territories mentioned in Article 25 of the 1985 Act of Accession may also be taken into account. 3. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 38a to amend Annexes IV and V in the light of scientific and technical progress.’;					
Article 38a Exercise of delegation	The power to adopt delegated acts is conferred on the Commission subject to the conditions laid down in this Article. 2. The power to adopt delegated acts referred to in Articles 7(1), 9(8), 11a(10), 27(1), 27(4), 38(2) and 38(3) shall be conferred on the Commission for a period of five years from 4 July 2018. The Commission shall draw up a report in respect of the delegation of power not later than nine months before	/	Nadležnost Komisije.	NP	/	/

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	the end of the five-year period. The delegation of power shall be tacitly extended for periods of an identical duration, unless the European Parliament or the Council opposes such extension not later than three months before the end of each period. 3. The delegation of power referred to in Articles 7(1), 9(8), 11a(10), 27(1), 27(4), 38(2) and 38(3) may be revoked at any time by the European Parliament or by the Council. A decision to revoke shall put an end to the delegation of the power specified in that decision. It shall take effect the day following the publication of the decision in the Official Journal of the European Union or at a later date specified therein. It shall not affect the validity of any delegated acts already in force. 4. Before adopting a delegated act, the Commission shall consult experts designated by each Member State in accordance with the principles laid down in the Interinstitutional Agreement of 13 April 2016 on Better Law Making (*9). 5. As soon as it adopts a delegated act, the Commission shall notify it simultaneously to the European Parliament and to the Council. 6. A delegated act adopted pursuant to Articles 7(1), 9(8), 11a(10), 27(1), 27(4), 38(2) and 38(3) shall enter into force only if no objection has been expressed either by the European Parliament or by the Council within a period of two months of notification of that act to the European Parliament and to the Council or if, before the expiry of that period, the European Parliament and the Council have both informed the Commission that they will not object. That period shall be extended by two months at the initiative of the European Parliament or of the Council.					
Article 39 Committee procedure	The Commission shall be assisted by a committee. That committee shall be a committee within the meaning of Regulation (EU) No 182/2011 of the European Parliament and of the Council (*10). 2. Where reference is made to this paragraph, Article 5 of Regulation (EU) No 182/2011 shall	/	Nadležnost Odbora.	NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	apply					
Article 40 Transposition	Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive by 5 July 2020. They shall immediately inform the Commission thereof. When Member States adopt those measures, they shall contain a reference to this Directive or shall be accompanied by such a reference on the occasion of their official publication. The methods of making such reference shall be laid down by Member States. 2. Member States shall communicate to the Commission the text of the main measures of national law which they adopt in the field covered by this Directive. The Commission shall inform the other Member States thereof.	/	/	NP	/	Odredba je trenutno neprenosiva zbog činjenice da RS nije država članica.
Article 42 Entry into force	This Directive shall enter into force on the twentieth day following that of its publication in the <i>Official Journal of the European Union</i> .	/	/	NP	/	/
Article 43 Addressees	This Directive is addressed to the Member States.	/	/	NP	/	/
ANNEX IVb	IMPLEMENTATION PLAN TO BE SUBMITTED PURSUANT TO ARTICLE 11(3)	/		NU		
ANNEX V	CORRELATION TABLE	/	/	NP	/	Interna tabela korelacija članova iz Direktive